

GRUPA KAPITAŁOWA TRAKCJA

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY

GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA

ZA ROK OBROTOWY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 ROKU

opublikowany zgodnie z § 60 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757, z późn. zm.)

Warszawa, 21 kwietnia 2020 r.

Zawartość raportu rocznego:

- I. List Prezesa Zarządu do Akcjonariuszy
- II. Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. w 2019 roku
- III. Oświadczenia Zarządu o rzetelności sporządzanych sprawozdań
- IV. Informacja Zarządu sporządzona na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej dotyczącego wyboru firmy audytorskiej
- V. Raport niefinansowy Grupy Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. za 2019 rok
- VI. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku
- VII. Oświadczenie dotyczące Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Trakcja PRKil S.A.
- VIII. Ocena Rady Nadzorczej Spółki Trakcja PRKil S.A za rok 2019
- IX. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Drodzy Akcjonariusze

W załączeniu przedkładamy Wam raport roczny Grupy Trakcja oraz Trakcji PRKiI za rok 2019.

Ubiegły rok dla naszej firmy to jeden z najtrudniejszych okresów w 70-letniej historii działalności. Był to okres pełen wyzwań i zagrożeń, który jednak udało się nam wspólnie zakończyć z pozytywnym akcentem.

Zapoczątkowana restrukturyzacja finansowa i zdobycie nowego, stabilnego akcjonariusza, to największe osiągnięcie mijającego roku. To również początek szeregu procesów naprawczych zainicjowanych przeze mnie, których celem jest powrót na ścieżkę stabilizacji i rozwoju w kolejnych latach.

W roku 2019, skumulowały się negatywne efekty i błędy przeszłości. Od kilku lat, rynek inwestycji infrastrukturalnych zmagał się z licznymi problemami o silnym negatywnym wpływie na kondycję finansową spółek sektora infrastrukturalnego. Należy wśród nich wymienić niestabilną podaż kontraktów, ponadprzeciętny wzrost cen materiałów i podwykonawców, niedobory na rynku pracy, a nade wszystko brak implementacji systemu rewaloryzacji kontraktów.

Oprócz braku efektywnego systemu kompensującego nieprzewidywalny wzrost kosztów, sytuację dodatkowo pogorszył problem rozstrzygania roszczeń kontraktowych. Niejasne reguły, długie procedowanie oraz subiektywna arbitralność ze strony partnera publicznego dodatkowo spowodowały wzrost ryzyka obciążającego działalność Grupy Trakcja.

Nieadekwatne uwzględnienie i brak dostosowania do powyższych czynników w przeszłości miały decydujący wpływ na drastyczne pogorszenie płynności finansowej Grupy Trakcja, w rezultacie czego Spółka była zmuszona przeprowadzić głęboką restrukturyzację finansową.

Wsparcia naszej firmie udzieliły największe instytucje finansowe w kraju – w tym Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Agencja Rozwoju Przemysłu – jak i dotychczasowe banki, ubezpieczyciele oraz akcjonariusze. Spółka pozyskała ponad 400 mln zł nowych instrumentów finansowych, zaś łączna wartość programu refinansowania to 1,2 mld zł. Dzięki pomyślnej restrukturyzacji mogliśmy podpisać nowe kontrakty o wartości ponad 750 mln zł oraz powrócić do aktywnej działalności we wszystkich dotychczasowych branżach i skoncentrować się na projektach najbardziej perspektywicznych.

Jestem przekonany, że zamknięcie całego procesu restrukturyzacji finansowej wraz z wdrożonym programem naprawczym przyniosą w najbliższym okresie wzrost wartości firmy oraz systematyczną poprawę rentowności.

w imieniu spółki

Marcin Lewandowski

Prezes Zarządu

GRUPA KAPITAŁOWA TRAKCJA

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA ORAZ SPÓŁKI TRAKCJA PRKII S.A.

W 2019 ROKU

Niniejsze Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i spółki Trakcja PRKiI S.A. w 2019 roku zostało sporządzone na podstawie § 70 ust. 1 pkt. 4, 6, 7 oraz § 71 ust. 1 pkt 4, 6, 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. (Dz. U. z 2018 r. poz. 757, z późn. zm.).

Zgodnie z dyspozycją § 71 ust. 8 ww. Rozporządzenia ww. Sprawozdania zostały sporządzone w formie jednego dokumentu.

SPIS TREŚCI

1.	ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA.....	8
1.1.	Ogólne informacje o Grupie	8
1.2.	Struktura Grupy	9
1.3.	Opis organizacji Grupy Trakcja, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji	11
1.4.	Opis zmian w strukturze Grupy w 2019 roku wraz ze wskazaniem ich skutków	12
1.5.	Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Spółką i Grupą	12
2.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY TRAKCJA.....	14
2.1.	Podstawowe produkty, towary i usługi	14
2.2.	Struktura sprzedaży	18
2.3.	Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia.....	18
2.4.	Wydarzenia 2019 roku.....	20
2.5.	Ważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Trakcja mające znaczący wpływ na działalność	27
2.6.	Umowy znaczące dla działalności	28
2.7.	Główne lokaty i inwestycje kapitałowe	29
2.8.	Perspektywy rozwoju Grupy	32
2.9.	Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy.....	32
2.10.	Czynniki ryzyka i zagrożeń	33
3.	ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ GRUPY I JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ.....	37
3.1.	Wyniki finansowe Grupy w 2019 roku	37
3.2.	Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu z punktu widzenia płynności.....	42
3.3.	Wyniki finansowe Jednostki dominującej w 2019 roku	43
3.4.	Wskaźniki finansowe Spółki Trakcja PRKiI	47
3.5.	Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	49
3.6.	Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki Grupy Trakcja za 2019 rok.....	50
3.7.	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych.....	51
3.8.	Transakcje zabezpieczające	51
3.9.	Objaśnienie różnic pomiędzy osiągniętymi i prognozowanymi wynikami finansowymi Grupy Trakcja	51
4.	AKCJE I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA TRAKCJA PRKiI	52
4.1.	Struktura akcjonariatu	52
4.2.	Liczba i wartość nominalna akcji Jednostki dominującej oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	52
4.3.	Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu.....	52
4.4.	Programy akcji pracowniczych	52
4.5.	Nabywanie akcji własnych	52
5.	POZOSTAŁE INFORMACJE.....	53
5.1.	Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach kredytów i pożyczek.....	53
5.2.	Informacje o pożyczkach udzielonych w roku obrotowym	57
5.3.	Informacje o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.....	58
5.4.	Wpływy z emisji papierów wartościowych	59
5.5.	Istotne pozycje pozabilansowe	60
5.6.	Istotne sprawy sądowe i sporne	60
5.7.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	65
5.8.	Wynagrodzenie Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	66
5.9.	Umowy zawarte między Jednostką dominującą a osobami zarządzającymi	67
5.10.	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.....	67
5.11.	Informacje o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta	68
6.	OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO.....	69
6.1.	Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie zbiór jest publicznie dostępny	69

6.2. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego według „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” zgodnie z uchwałą nr 1309/2015 obowiązujących od 01.01.2016 r., wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia	69
6.3. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania.....	71
6.4. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów.....	73
6.5. Opis podstawowych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	77
6.6. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	78
6.7. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień.....	79
6.8. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu	79
6.9. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki Trakcja PRKil.....	79
6.10. Opis zasad zmiany statutu lub umowy Spółki Trakcja PRKil	80
6.11. Polityka wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz polityka świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem	80
6.12. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta.	81
6.13. Informacja o prowadzeniu polityki sponsoringowej	81

Dane liczbowe prezentowane w niniejszym Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i spółki Trakcja PRKil S.A. podane zostały w tysiącach złotych polskich, z wyjątkiem pozycji, w których wyraźnie wskazano inaczej. Informacje finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu wynikają ze skonsolidowanego oraz jednostkowego sprawozdania finansowego sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2019 roku. Chcielibyśmy zwrócić również szczególną uwagę na stwierdzenia dotyczące przyszłości (np. może, będzie, oczekiwać, uważać, szacować), ponieważ oparte są na pewnych założeniach, obciążone ryzykiem i niepewnością. Grupa oraz Spółka Trakcja w związku z tym nie ponosi żadnej odpowiedzialności za te informacje.

1. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA

1.1. Ogólne informacje o Grupie

Grupa Trakcja („Grupa Trakcja”, „Grupa”) jest jednym z czołowych podmiotów na polskim i litewskim rynku budownictwa infrastruktury kolejowej, tramwajowej i drogowej.

Głównym przedmiotem działalności Grupy jest kompleksowa realizacja robót związanych z szeroko rozumianą infrastrukturą kolejową i drogową z wykorzystaniem nowoczesnego parku maszynowego. Grupa specjalizuje się w świadczeniu usług inżynieryjno-budowlanych w zakresie: projektowania, budowy i modernizacji linii kolejowych i tramwajowych, sieci elektrotrakcji kolejowej i tramwajowej, linii elektroenergetycznych oraz budowy mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, ścian oporowych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej. Poza tym Grupa Trakcja może wykonywać prace ogólnobudowlane z zakresu przygotowania terenów pod budowę, wznoszenia i modernizowania budowli, a także instalacje budowlane i prace wykończeniowe. Istotnym elementem oferty jest budownictwo kubaturowe, zarówno na potrzeby infrastruktury kolejowej (budynki podstacji trakcyjnych, nastawni ruchowych, posterunków przejazdowych, dworców, hal pociągowych i innych), jak i budownictwa ogólnego (mieszaniowego i biurowego) i inżynierii środowiska. Uzupełnieniem usług jest budowa systemów elektroenergetycznych oraz systemów sterowania zdalnego. Spółki z Grupy od ponad siedemdziesięciu lat realizują kompletne instalacje elektroenergetyczne średnich, a także wysokich napięć, zarówno w nowych, jak i modernizowanych i remontowanych obiektach energetyki kolejowej. Grupa dokonała modernizacji kilku tysięcy km linii kolejowych i zelektryfikowała ponad 10.000 km linii kolejowych, wybudowała i zmodernizowała ponad 450 podstacji trakcyjnych i 380 kabin sekcyjnych.

W sektorze budownictwa drogowego Grupa specjalizuje się w budowie i przebudowie dróg, autostrad, mostów, wiaduktów, lotnisk, portów wodnych oraz instalacji infrastruktury użyteczności publicznej. Od początku swojej działalności, tj. od 1949 roku, należąca do Grupy spółka AB Kauno Tiltai, największa spółka w sektorze budownictwa infrastrukturalnego w krajach bałtyckich, wybudowała ponad 100 mostów oraz wiaduktów i była odpowiedzialna za budowę i odbudowę wielu dróg na terenie całej Litwy.

Głównym atutem Grupy jest możliwość kompleksowej realizacji inwestycji własnym potencjałem we wszystkich branżach (roboty torowe, obiekty inżynieryjne, sieć trakcyjna), posiadany portfel zleceń oraz:

- posiadanie wysoko wykwalifikowanej kadry zarządzającej i zorientowanej na klienta załogi,
- duże doświadczenie w profesjonalnej realizacji i koordynacji robót realizowanych terminowo wg najwyższych standardów europejskich,
- posiadanie nowoczesnego parku maszynowego.

Grupa posiada przewagę konkurencyjną nad wieloma firmami, a pozycja Grupy na rynku usług związanych z infrastrukturą kolejową i drogową w Polsce i krajach bałtyckich jest ugruntowana i stabilna.

Jednostka dominująca posiada koncesję na obrót paliwami ciekłymi, licencję na wykonywanie przewozów kolejowych przyznaną na czas nieokreślony oraz licencję na udostępnianie pojazdów trakcyjnych przyznaną na czas nieokreślony.

Długoletnia praktyka rynkowa pozwoliła Grupie na wypracowanie technik zarządzania realizowanymi projektami, które zapewniają możliwość realizacji powierzonych spółkom prac z dotrzymaniem założonych harmonogramów, przy jednoczesnym zachowaniu wymaganej jakości i specjalnych wymagań inwestorów.

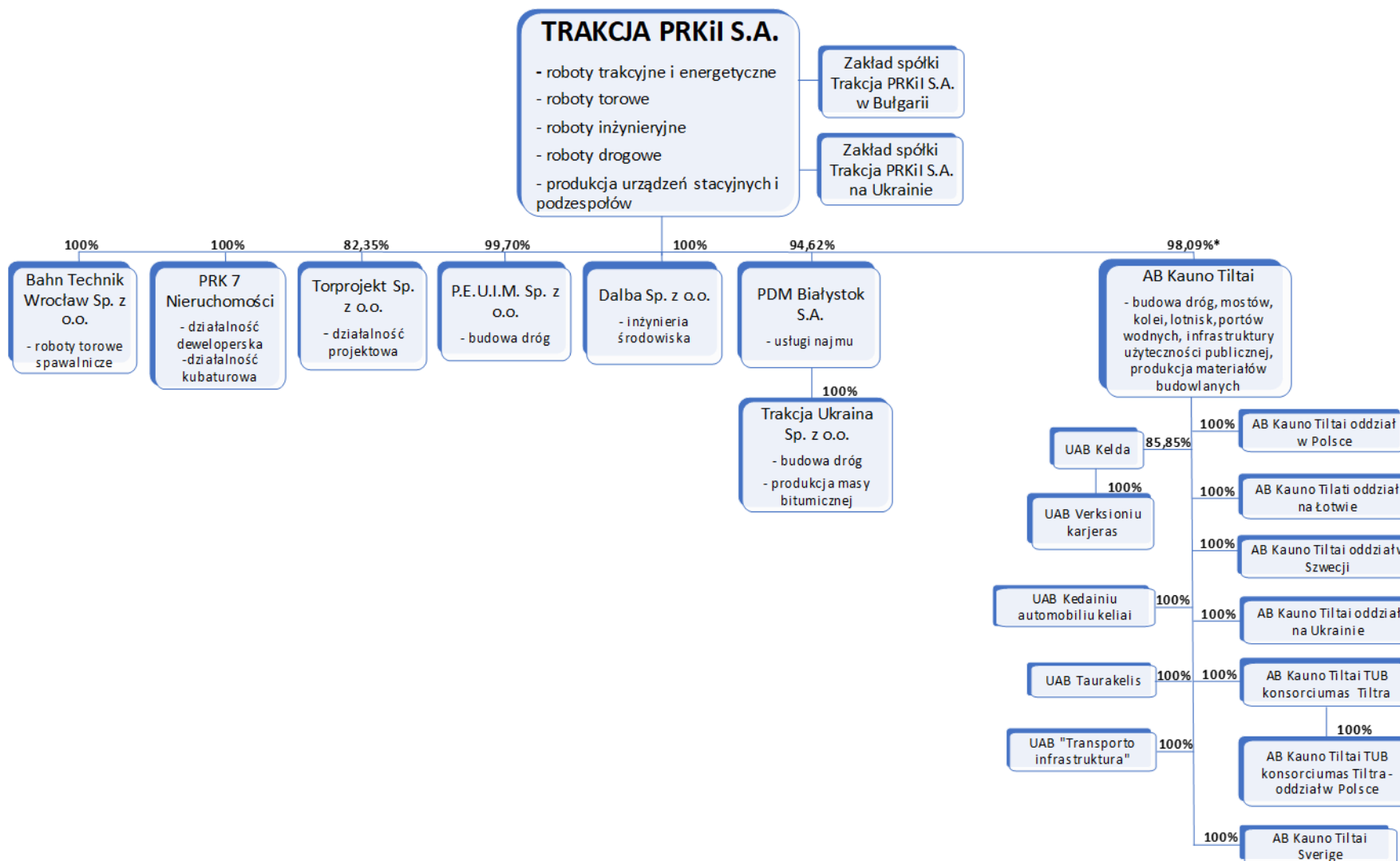
Wiele z realizowanych przez Grupę projektów jest finansowana m.in. z funduszy Unii Europejskiej i budżetu krajowego, w ramach realizacji, w których wymagane jest ścisłe stosowanie się do procedur unijnych, co dodatkowo wpływa na poziom jakości wykonywanych usług i produkowanych wyrobów.

Grupa posiada wieloletnie doświadczenie w budowie i remontach dróg kołowych w Polsce i na Litwie. Jako uznany generalny wykonawca Grupa realizuje kompleksowe prace z udziałem sprawdzonych podwykonawców oraz samodzielnie przy wykorzystaniu własnego bogatego potencjału. Ponadto, Grupa wykonuje także specjalistyczne zadania polegające na układaniu nawierzchni drogowej, budowie obiektów inżynierskich, odwodnienia, oświetlenia, kanalizacji oraz infrastruktury dla pieszych i rowerzystów. Grupa posiada wytwórnię mas bitumicznych, produkującą na potrzeby realizowanych kontraktów i będącą sprawdzonym źródłem materiałów dla klientów zewnętrznych.

Grupa wykonuje podstacje trakcyjne na potrzeby zasilania linii tramwajowych, trolejbusowych, a przede wszystkim kolejowych, również jako kabiny sekcyjne, i wyposaża je w rozdzielnice własnej produkcji.

1.2. Struktura Grupy

Trakcja PRKiI S.A. („Trakcja PRKiI”, „Spółka”, „Jednostka dominująca”) jest jednostką dominującą Grupy Trakcja. Skład i strukturę Grupy na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższy schemat.

*) Spółka Trakcja PRKiI posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną.

1.3. Opis organizacji Grupy Trakcja, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji

W skład Grupy na dzień 31.12.2019 r. wchodzi Jednostka dominująca Trakcja PRKił oraz jednostki zależne.

Jednostki podlegające konsolidacji metodą pełną:

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską i ma na swoim koncie udane inwestycje, do których można zaliczyć m.in. Lazurowe Osiedle w Warszawie – etap I i II, inwestycję przy ul. Oliwskiej w Warszawie oraz budowę pięciu budynków wielorodzinnych w Warszawie przy ul. Pełczyńskiego. Od ponad roku spółka realizuje roboty budowlane - roboty kubaturowe. Spółka realizuje remont biblioteki UW. W 2019 roku podpisała nowy kontrakt - budowa szkoły w Żąbkach.

Torprojekt Sp. z o.o.

Torprojekt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie to spółka, która powstała w 2009 roku. Spółka wykonuje kompleksowo dokumentację projektową obejmującą studia wykonalności, koncepcje, projekty podstawowe, w tym budowlane, materiały przetargowe oraz projekty wykonawcze w następujących specjalnościach: linii kolejowych, stacji, węzłów, przystanków osobowych i punktów ładunkowych, mostów, wiaduktów, urządzeń sterowania ruchem kolejowym, budynków i budowli wraz z technologią itp.

Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.

W dniu 31.12.2016 r. Trakcja PRKił stała się jedynym właścicielem spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o („BTW”).

Zakres działalności BTW obejmuje: spawanie termitowe, naprawę oraz remont rozjazdów, remont przejazdów kolejowych i tramwajowych, wykonywanie złączy izolowanych klejono-sprężonych typu S, zgrzewanie szyn kolejowych i tramwajowych, podbicie oraz profilowanie szyn kolejowych i tramwajowych. Dodatkowo od grudnia 2016 roku BTW posiada dźwig GOTTWALD oraz stabilizator toru DGS.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o. („PEUiM”)

Jest to spółka z sektora budownictwa drogowego, której działalność skupia się w regionie północno-wschodniej części Polski. Spółka PEUiM została utworzona w roku 1960 w Białymstoku. Specjalizacja spółki PEUiM obejmuje budowę dróg, chodników, montaż urządzeń sygnalizujących oraz ostrzegawczych, zabezpieczających drogi. Ponadto, spółka produkuje masy bitumiczne, beton oraz inne materiały budowlane.

Dalba Sp. z o.o.

Spółka z siedzibą w Białymstoku zajmująca się wykonawstwem robót inżynieryjnych, głównie przy realizacji uzbrojenia sanitarnego dróg i ulic.

PDM Białystok S.A.

Spółka z siedzibą w Białymstoku. Spółka świadczy usługi najmu sprzętu, pomieszczeń oraz narzędzi dla firm zewnętrznych oraz jest dostawcą materiałów dla spółki PEUiM.

Zakład Spółki Trakcja PRKił S.A. w Bułgarii

W dniu 29.03.2016 r. Trakcja PRKił S.A. utworzyła zakład Spółki w Bułgarii.

Grupa AB Kauno Tiltai

AB Kauno Tiltai jest największą spółką w sektorze budownictwa dróg i mostów w krajach bałtyckich. Spółka specjalizuje się w budowie oraz odbudowie dróg, mostów, tuneli, kolei, lotnisk, portów wodnych, czego m.in. dowodzi fakt, że od początku swojej działalności tj. od roku 1949 AB Kauno Tiltai wybudowała ponad 100 mostów oraz wiaduktów i była odpowiedzialna za budowę i odbudowę wielu dróg na terenie całej Litwy.

AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kownie jest jednostką zależną w stosunku do Jednostki dominującej Trakcja PRKił oraz jednocześnie jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej AB Kauno Tiltai.

W skład Grupy AB Kauno Tiltai wchodzi następujące podmioty:

- UAB Kelda – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Vievis (Litwa); podmiotem zależnym od spółki jest:
 - UAB Verkisioni karjeras - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Bagoteliu K (Litwa);
- UAB Taurakelis – jednostka zależna, spółka UAB Taurakelis z siedzibą w Tauragė (Litwa);
- UAB Kedainiu Automobiliu Keliai – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kėdainiai (Litwa);
- TUB Konsorciumas Tiltra - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kownie (Litwa);
- AB Kauno Tiltai oddział w Polsce – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Białymstoku (Polska);
- AB Kauno Tiltai oddział na Łotwie – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Rezekne (Łotwa);
- AB Kauno Tiltai oddział na Ukrainie – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kijowie (Ukraina);
- AB Kauno Tiltai oddział w Szwecji – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Norsborg (Szwecja);
- AB Kauno Tiltai Sverige - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Malmo (Szwecja);
- AB Kauno Tiltai TUB konsorciumas Tiltra - oddział w Polsce;
- UAB “Transporto infrastruktura” - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa).

Zakład Spółki Trakcja PRKił S.A. na Ukrainie

W dniu 03.03.2017 r. Trakcja PRKił S.A. utworzyła zakład Spółki na Ukrainie.

Trakcja Ukraina Sp. z o.o.

PDM Białystok S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Trakcja Ukraina Sp. z o.o. W dniu 25.10.2019 r. PDM Białystok S.A. odkupiła 49,9% udziałów w Trakcja Ukraina Sp. z o.o., stając się udziałowcem całościowym.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

1.4. Opis zmian w strukturze Grupy w 2019 roku wraz ze wskazaniem ich skutków

W dniu 30.09.2019 r. spółka z Grupy, AB Kauno Tiltai, sprzedała 100% udziałów w spółce UAB Pletros Investicijos, tracąc tym samym kontrolę nad spółką i jej spółką zależną UAB Palangos aplinkkelis.

W dniu 25.10.2019 r. spółka z Grupy, Trakcja Ukraina Sp. z o.o., sprzedała 100% udziałów w spółce Trakcja Asphalt Sp. z o.o. oraz całość swoich udziałów, tj. 99% w spółce Trakcja Infra Sp. z o.o.

W dniu 25.10.2019 r. spółka z Grupy, PDM Białystok S.A., nabyła 49,9% udziałów w spółce Trakcja Ukraina Sp. z o.o., uzyskując tym samym łącznie 100% udziałów w tej spółce.

Szczegóły dotyczące wyżej wymienionych zdarzeń zostały opisane w nocie 3 dodatkowych informacjach i objaśnieniach („Opis zmian w strukturze Grupy wraz ze wskazaniem ich skutków”) rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Trakcja za 2019 rok.

Poza wyżej opisanym w 2019 roku nie wystąpiły inne zmiany w strukturze Grupy Trakcja.

1.5. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Spółką i Grupą

Jednostka dominująca posiada Zintegrowany System Zarządzania, który obejmuje:

- ISO 9001:2008 System zarządzania jakością;
- ISO 14001:2005 System zarządzania środowiskiem;
- BS OHSAS 18001:2007 System zarządzania BHP, w lipcu 2020 roku planowana jest certyfikacja systemu ISO 45001.

W związku ze zmianami w schemacie organizacyjnym Spółki oraz planami związanymi z certyfikacją systemu wg normy ISO 45001, poddano aktualizacji dokumentację systemową.

Na początku lipca 2019 roku miał miejsce audyt nadzoru Zintegrowanego Systemu Zarządzania, dokonany przez audytorów TUV SUD. Audyt zakończył się wynikiem pozytywnym. Certyfikat, który posiada Jednostka dominująca potwierdza prawidłowe funkcjonowanie w Spółce trzech w/w systemów. Certyfikat OHSAS jest ważny do 11.03.2021 r. a ISO 9001 i 14001 do 22.07.2021 r.

W trakcie 2019 roku Jednostka dominująca kontynuowała proces wdrożenia strategii CSR opartej na odpowiedzialnym przywództwie i zarządzaniu, zaangażowaniu społecznym, dialogu z interesariuszami i społecznej innowacyjności. Emitent poprzez swoje działania dąży do zapewnienia zrównoważonego rozwoju w wymiarze ekonomicznym, społecznym i ekologicznym.

W 2019 roku Jednostka dominująca przyjęła nowy schemat organizacyjny oraz szereg procedur wewnętrznych, które umożliwią bardziej efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego oraz kompetencji kadrowych. Przekłada się to na eliminację średniego szczebla poziomu zarządczego.

W trakcie 2019 roku nastąpiły zmiany w składzie osobowym Zarządu Emitenta o czym szerzej napisano w punkcie 6.4. Po dacie bilansowej, a przed publikacją niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Zarządu Emitenta.

2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY TRAKCJA

2.1. Podstawowe produkty, towary i usługi

Zakres działalności Grupy Trakcja obejmuje następujące obszary usług:

Kompleksowa modernizacja linii kolejowych

Modernizacja linii kolejowych obejmuje:

- opracowanie i uzgodnienie koncepcji dla wszystkich branż, wykonanie dokumentacji projektowej budowlanej, wykonawczej wraz z uzyskaniem wszystkich zgód i pozwoleń, a także opracowanie dokumentacji powykonawczej,
- wymianę podtorza oraz nawierzchni torowej przy użyciu zmechanizowanych kombajnów podtorzowych i torowych wraz z budową systemu odwodnienia,
- demontaż sieci trakcyjnej wraz z usunięciem starych fundamentów i budowę nowej sieci trakcyjnej z wykorzystaniem nowoczesnych metod posadawiania fundamentów metodą palowania oraz wykorzystaniem pociągów do potokowej wymiany sieci,
- remont lub kompletną przebudowę obiektów inżynierskich: przepustów, mostów, wiaduktów,
- budowę układu zasilania dla linii kolejowej,
- kompletną modernizację przejazdów kolejowych (skrzyżowań dróg z liniami kolejowymi),
- przebudowę systemu sterowania ruchem kolejowym,
- przygotowanie terenów pod budowę,
- wznoszenie kompletnych budowli lub ich części,
- wykonanie instalacji budowlanych, inżynierii budowlanej dróg szynowych i lądowych,
- wykonanie linii elektroenergetycznych napowietrznych i podziemnych,
- wykonanie sieci elektrotrakcji kolejowej i tramwajowej oraz inżynierii wodnej.

Ponadto, w zależności od potrzeb Grupa współpracuje z firmami specjalistycznymi głównie w zakresie robót związanych z zabezpieczeniem ruchu kolejowego i telekomunikacją.

W ramach działalności uzupełniającej prowadzona jest produkcja różnego typu urządzeń przemysłowych wykorzystywanych przy modernizacji infrastruktury kolejowej, do których zaliczają się: rozdzielnie 15 kV trakcyjne i kontenerowe, rozdzielnie prądu stałego 3 kV, 1,5 kV, 1 kV, 0,8 kV, szafy sterownicze, urządzenia sterowania lokalnego i zdalnego oraz napędy odłączników sieci, konstrukcje stalowe dla montażu podstacji i energetyki, wybrany osprzęt sieci trakcyjnej. Ponadto, Grupa kompleksowo realizuje linie wysokich napięć 110 kV, zarówno napowietrzne jak i kablowe, buduje linie energetyczne średniego napięcia, w tym linie potrzeb nietrakcyjnych 15 kV dla infrastruktury kolejowej, wraz ze stacjami transformatorowymi, oraz linie niskiego napięcia na potrzeby: oświetlenia, instalacji przeciwpożarowej, odgromowej, sterowania ruchem kolejowym i infrastrukturą pasażerską oraz innych systemów bezpieczeństwa.

Budownictwo kubaturowe

Budownictwo kubaturowe realizowane w ramach Grupy Trakcja obejmuje:

- budynki użyteczności publicznej,
- obiekty przemysłowe.

Działalność deweloperska

Jednym z przedmiotów działalności spółki PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. wchodzącej w skład Grupy Trakcja jest:

- budownictwo,
- budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne,
- obsługa nieruchomości na własny rachunek,
- wynajem nieruchomości na własny rachunek.

Budowa infrastruktury drogowej

Budowa infrastruktury drogowej obejmuje:

- drogi – budowę i rekonstrukcję autostrad, dróg, ulic, placów i parkingów; usługi związane z utrzymaniem dróg w okresie zimy i lata,
- mosty - budowę i rekonstrukcję mostów, wiaduktów i estakad,
- tunele – budowę i rekonstrukcję tuneli,
- lotniska – budowę i rekonstrukcję lotniskowych pasów startowych i do lądowania, miejsc postojowych samolotów oraz powierzchni specjalnego przeznaczenia.

Budownictwo energetyczne

Budownictwo energetyczne obejmuje:

- wykonanie koncepcji, dokumentacji projektowej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń dla sieci i stacji energetycznych,
- budowę sieci i stacji elektroenergetycznych, w tym wysokich napięć,
- wykonanie instalacji elektroenergetycznych w obiektach kubaturowych,
- usługi diagnostyczne, pomiarowe oraz serwisowe sieci i instalacji elektrycznych.

Inne obszary działalności

Pozostały zakres działalności obejmuje:

- konstrukcję nabrzeży – budowę i przebudowę portów i przystani oraz innych konstrukcji nabrzeżnych,
- infrastrukturę inżynierską – budowę wodociągów, kanalizacji, instalacji wodnych i do uzdatniania wody; oświetlenia dróg i ulic, a także instalacja i usługi naprawcze sygnalizacji świetlnej,
- budowę obiektów sportowych,
- produkcję materiałów budowlanych: betonu asfaltowego, emulsji bitumicznych, w tym również modyfikowanych polimerycznie, betonu, produktów żelbetonowych; wydobywanie i przetwórstwo materiałów budowlanych.

Portfel zamówień budowlanych Trakcja PRKil na dzień 31.12.2019 r. wyniósł 2 295 mln zł (z wyłączeniem części przychodów przypadającej na konsorcjantów). W okresie 2019 roku Spółka podpisała kontrakty budowlane o łącznej wartości 974 mln zł (z wyłączeniem wartości robót przypadających na konsorcjantów). Portfel zamówień Spółki na dzień 31.12.2019 r. zapewnia pełne wykorzystanie mocy produkcyjnych w kolejnym roku obrotowym. Udział w nowych przetargach w 2020 roku pozwoli Spółce w jeszcze większym stopniu zabezpieczyć swój portfel kontraktów na kolejne okresy.

Portfel zamówień budowlanych Grupy Trakcja na dzień 31.12.2019 r. wyniósł 2 997 mln zł (z wyłączeniem części przychodów przypadającej na konsorcjantów). W okresie 2019 roku spółki z Grupy Trakcja podpisały kontrakty budowlane o łącznej wartości 1 788 mln zł (z wyłączeniem wartości robót przypadających na konsorcjantów). Portfel zamówień Grupy Trakcja na dzień 31.12.2019 r. zapewnia pełne wykorzystanie mocy produkcyjnych w

kolejnym roku obrotowym. Udział w nowych przetargach w 2020 roku pozwoli Grupie w jeszcze większym stopniu zabezpieczyć swój portfel kontraktów na kolejne okresy.

Grupa Trakcja realizuje głównie kontrakty kolejowe i drogowe na rynku polskim i litewskim. Potencjał sprzętowy i ludzki Grupy pozwala na realizację dużych kilkudziesięcio-kilkuset milionowych kontraktów, w związku z czym Grupa w mniejszym stopniu koncentruje się na lokalnych inwestycjach.

Największe realizowane przez Grupę Trakcja kontrakty w 2019 roku przedstawia poniższa tabela (kwota kontraktu podana z uwzględnieniem wartości robót przypadających na konsorcjantów):

Lp.	Nazwa kontraktu	Zaktualizowana kwota netto kontraktu (mln PLN)	Typ robót
1.	Projekt i budowa drogi ekspresowej S61 Szczuczyn-Budzisko (gr. państwa) z podziałem na zadania: Zadanie nr 2: odc. węzeł Elk Południe - węzeł Wysokie (wraz z wyplotem w ciągu dk 16)	568	drogowy
2.	Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard – Szczecin Dąbie w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie	561	kolejowy
3.	Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III (Dębica - Sędziszów Małopolski)	430	kolejowy
4.	Wykonanie robót budowlanych w obszarze LCS Łowicz – odcinek Sochaczew – Żychlin i odcinek Placencja – Łowicz Główny w ramach projektu pn. „Prace na linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa-Poznań – pozostałe roboty, odcinek Sochaczew-Swarzędz”	422	kolejowy
5.	Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach projektu „Prace na liniach kolejowych nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691 na odcinku Chybie – Żory – Rybnik – Nędza / Turze”	395	kolejowy
6.	Opracowanie projektów wykonawczych i realizacja robót dla LCS Warszawa Okęcie w ramach Projektu POIiŚ 7.1-19.1.a. pn. "Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Warszawa Okęcie - Radom (LOT A, B, F)"	382	kolejowy
7.	Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej E20 Siedlce - Terespol dla zadania pn. "Prace na linii kolejowej E20 na odcinku Siedlce - Terespol, etap III - LCS Terespol"	377	kolejowy
8.	Zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach projektu budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406, 273, 351 - zadanie A pn. "Modernizacja linii kolejowej nr 406 na odcinku Szczecin Główny - Police"	376	kolejowy
9.	Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno - Stargard w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie” (bez kwoty warunkowej)	374	kolejowy
10.	Wykonanie prac projektowych i robót budowlanych w ramach projektu pn.: „Rewitalizacja linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniowiec – Skoczów – Goleiszów – Cieszyn/Wisła/Głębce”. Zamówienie częściowe A: Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na odcinku podg Bronów – Wisła Głębce	349	kolejowy
11.	Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III; na odcinku Sędziszów Małopolski – Rzeszów Zachodni w km 133,600 – 154,900	313	kolejowy
12.	Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km	313	drogowy

13.	Realizacja robót budowlanych w ramach Przetargu nr 1 - Modernizacja odcinka Jaworzno Szczakowa - Trzebinia (km 1,150 - 0,000 linii nr 134, km 15,810 - 29,110 linii nr 133) w ramach projektu "Modernizacja linii kolejowej E 30, odcinek Zabrze - Katowice - Kraków, etap IIb"	286	kolejowy
14.	„Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Poznań Główny - Rokietnica” w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E 59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie” (Zaktualizowana wartość kontraktu, nieuwzględniająca kwoty warunkowej)	276	kolejowy
15.	Zadanie A: Opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych realizowanych w ramach projektu „Rewitalizacja linii kolejowej nr 405 odcinek granica województwa - Słupsk - Ustka”, Zadanie B: Zaprojektowanie i wykonanie zabudowy urządzeń srk od stacji Szczecinek km 71,480 do km 104,515 realizowanych w ramach projektu „Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na sieci kolejowej”	175	kolejowy
16.	Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap III – odcinek Czempień – Poznań	164	kolejowy
17.	Przebudowa drogi A1 Wilno- Kowno- Kłajpeda 99,29 - 100,47 km	114	drogowy
18.	Zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach projektu budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406, 273, 351 - Zadanie B pn. "Modernizacja wybranej infrastruktury pasażerskiej na liniach kolejowych nr 273, 351 oraz 401"	105	kolejowy
19.	Zamówienie dotyczące zaprojektowania i wykonywania robót budowlanych – optymalizacja energetycznej sieci przesyłowej w północno-wschodniej Litwie i jej przygotowanie do funkcjonowania synchronicznego sieci przesyłowej w Europie kontynentalnej (zamówienie nr 189494)	102	energetyczny

2.2. Struktura sprzedaży

Strukturę sprzedaży w podziale na rodzaje robót, produkcję i pozostałą działalność prezentują poniższe tabele:

Struktura sprzedaży w Spółce:

	2019		2018	
	wartość	udział	wartość	udział
Roboty kolejowe	631 625	75,7%	597 662	59,5%
Roboty drogowe	117 984	14,1%	312 917	31,2%
Roboty mostowe	413	0,0%	4 520	0,5%
Roboty tramwajowe	64 104	7,7%	15 698	1,6%
Energetyka zawodowa	6 021	0,7%	44 678	4,4%
Produkcja	10 221	1,2%	17 334	1,7%
Pozostała działalność	3 842	0,5%	11 486	1,1%
Razem przychody ze sprzedaży	834 210	100%	1 004 295	100%

Struktura sprzedaży w Grupie:

	2019		2018	
	wartość	udział	wartość	udział
Roboty kolejowe	667 433	46,3%	647 463	41,5%
Roboty drogowe	491 494	34,1%	712 200	45,6%
Roboty mostowe	79 102	5,5%	32 961	2,1%
Roboty kubaturowe	5 788	0,4%	4 508	0,3%
Roboty tramwajowe	69 341	4,8%	19 728	1,3%
Roboty energetyczne	65 168	4,5%	44 678	2,9%
Produkcja	17 830	1,2%	50 262	3,2%
Pozostała działalność	44 618	3,1%	48 848	3,1%
Razem przychody ze sprzedaży	1 440 774	100%	1 560 648	100%

2.3. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

Strukturę geograficzną przychodów ze sprzedaży 2019 i 2018 roku prezentuje poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Kraj	973 646	1 118 687
Zagranica	467 128	441 961
Razem	1 440 774	1 560 648

Głównym odbiorcą Grupy jest spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. („PKP PLK S.A.”), pozostałymi zamawiającymi są m.in.: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Litewska Administracja Drogowa oraz Urząd Miasta Wilno.

Struktura odbiorców wskazuje, że Grupa uzależniona jest od spółki PKP PLK S.A., której zamówienia w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. stanowiły ok. 45% skonsolidowanych przychodów Grupy. Natomiast ok. 14% przychodów Grupy w 2019 roku pochodziło z realizacji projektów dla Litewskiej Administracji Drogowej. Żaden z wymienionych kontrahentów nie jest formalnie powiązany z Grupą.

Struktura dostawców w analizowanym okresie pokazuje, że Grupa nie jest silnie uzależniona od żadnego z kontrahentów. W 2019 roku udział żadnego z dostawców nie osiągnął poziomu powyżej 10% wartości zakupów materiałów i usług Grupy.

2.4. Wydarzenia 2019 roku

Znaczące umowy	RB
07.02.2019 Spółka jako Lider w Konsorcjum z COMSA S.A.U. (Partner) podpisała z Gminą Miejską Kraków umowę na wykonanie robót budowlanych wchodzących w zakres kontraktu na zadaniu pn. „Przebudowa torowiska tramwajowego w ciągu ul. Krakowskiej na odcinku od ul. Rollego do ul. Dietla wraz z przebudową istniejącego układu drogowego, chodników, ścieżek, towarzyszącej infrastruktury technicznej, węzła rozjazdów Krakowska - Dietla - Stradomska wraz z przebudową ul. Dietla na odcinku od ul. Bożego Ciała do ul. Augustiańskiej oraz z przebudową istniejącego mostu Piłsudskiego przez rzekę Wisłę”. Wartość netto umowy wynosi 76.592.220,49 złotych. Prace mają być zrealizowane w ciągu 10 miesięcy od dnia przekazania terenu budowy z zastrzeżeniem, że uzyskanie przejezdności torowiska dla ruchu tramwajowego nastąpi w terminie 8 miesięcy od dnia przekazania terenu budowy.	2/2019
26.04.2019 AB Kauno Tiltai zawarło umowę sprzedaży wszystkich udziałów w spółce UAB Pletros investicijos z siedzibą na Litwie oraz przeniesienia praw i obowiązków, w tym praw do roszczeń z tytułu wierzytelności, wynikających z umowy pożyczki zawartej pomiędzy AB Kauno Tiltai a sprzedawaną spółką.	7/2019
22.05.2019 Spółka złożyła oświadczenie o odstąpieniu, z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, od umowy zawartej w dniu 19 kwietnia 2017 r. przez Wykonawcę z Województwem Kujawsko-Pomorskim, w imieniu którego działał Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy („Zamawiający”) nr ZDW.N4.363.02.2016, której przedmiotem była realizacja zadania pt. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 548 Stolno-Wąbrzeźno od km 0+005 do km 29+619 z wyłączeniem węzła autostradowego w m. Lisewo od km 14+144 do km 15+146” („Umowa”) w niewykonanej części Umowy.	9/2019
04.07.2019 Spółka poinformowała, że jako Lider Konsorcjum podpisała z PKP PLK S.A. z siedzibą w Warszawie („Zamawiający”), umowę na wykonanie robót budowlanych: „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard – Szczecin Dąbie w ramach projektu »Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie«”. Z tytułu realizacji umowy Spółka otrzyma wynagrodzenie w wysokości 50% jej łącznej wartości, tj. 280.342.260,83 złotych netto.	28/2019
08.08.2019 Spółka poinformowała, że spółka zależna AB Kauno Tiltai podpisała umowę na wykonanie robót budowlanych „Przebudowa drogi krajowej o znaczeniu państwowym A1 Wilno - Kowno - odcinek Kłajpeda od 99,29 do 100,47 km”.	34/2019
01.10.2019 Zarząd Spółki poinformował, że została zrealizowana umowa zawarta przez spółkę AB Kauno Tiltai z siedzibą na Litwie, należąca do Grupy Kapitałowej Emitenta, dotycząca: - sprzedaży wszystkich udziałów w spółce UAB Pletros investicijos z siedzibą na Litwie, w której AB Kauno Tiltai posiadała 100% udziałów; - przeniesienia praw i obowiązków, w tym praw do roszczeń z tytułu wierzytelności, wynikających z umowy pożyczki zawartej pomiędzy AB Kauno Tiltai a UAB Pletros investicijos z siedzibą na Litwie.	52/2019
10.10.2019 Spółka poinformowała, że podpisała z PKP PLK S.A. z siedzibą w Warszawie, umowę na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych „»Rewitalizacja linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniowiec – Skoczów – Goleszów – Cieszyn/Wisła/Głębce« Zamówienie częściowe A: Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na odcinku podg. Bronów – Wisła Głębce”.	57/2019
11.10.2019 Spółka poinformowała, że jako Lider Konsorcjum podpisała z PKP PLK S.A. z siedzibą w Warszawie, umowę na wykonanie robót budowlanych: „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno-Stargard w ramach projektu »Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie«”. Z tytułu realizacji umowy Spółka otrzyma wynagrodzenie w wysokości 50% jej łącznej wartości, tj. 199.168.568,89 złotych netto.	60/2019
30.12.2019 Spółka poinformowała, że powzięła informację o podpisaniu umowy przez spółkę zależną od Emitenta – AB Kauno Tiltai (z siedzibą na Litwie) z Kolejami Litewskimi na wykonanie robót budowlanych „Budowa drugiego odcinka drogi kolei Plungė-Šateikiai”.	87/2019

Proces refinansowania	RB
18.02.2019 Spółka podjęła uchwałę o rozpoczęciu działań zmierzających do refinansowania istniejącego zadłużenia bankowego oraz dokapitalizowania Spółki poprzez emisję nowych akcji.	4/2019
13.06.2019 Spółka, w celu zapewnienia ciągłości finansowania działalności prowadzonej do momentu uzyskania przez nią finansowania długoterminowego, podpisała dokumentację finansowania pomostowego do łącznych kwot: - 31.000.000,00 PLN kredytu obrotowego uruchamianego w ciągłościach terminowych, który został udostępniony na podstawie Umowy Kredytu; - 33.000.000,00 PLN linii gwarancyjnych, które zostały udostępnione na podstawie Umowy Kredytu; - 70.618.725,62 PLN linii gwarancyjnych udzielonych na podstawie Bilateralnych Linii Gwarancyjnych (jak zdefiniowano poniżej); oraz - 20.000.000,00 PLN pożyczki udzielonej na podstawie Umowy Pożyczki.	12/2019
21.06.2019 Spółka podpisała: 1. Aneks do Umowy Kredytu zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r., zgodnie z którym m.in., okres udostępnienia kredytu obrotowego oraz każdej z linii gwarancyjnych został wydłużony do dnia 26 czerwca 2019 r. (włącznie), z zastrzeżeniem wystąpienia warunków zawieszających; 2. Aneks do Porozumienia w sprawie ujednoczenia wybranych warunków umów udzielania gwarancji oraz umowy poręczenia z dnia 13 czerwca 2019 r., zgodnie z którym m.in., okres dostępności linii gwarancyjnych został wydłużony do dnia 26 czerwca 2019 r.	19/2019
24.06.2019 Spółka podpisała Aneks do Umowy Pożyczki zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r., zgodnie z którym: (i) okres udostępnienia pożyczki został wydłużony do dnia 28 czerwca 2019 r. oraz (ii) data spłaty pożyczki została zmieniona na dzień 31 lipca 2019 r.	20/2019
26.06.2019 Spółka podpisała Aneks nr 2 do Umowy Pożyczki zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. pomiędzy Spółką a COMSA, S.A.U., zgodnie z którym okres udostępnienia pożyczki udzielonej Spółce zgodnie z Umową Pożyczki został wydłużony do dnia 29 lipca 2019 r.	21/2019
26.06.2019 Spółka podpisała Aneks nr 2 do Porozumienia w sprawie ujednoczenia wybranych warunków umów udzielania gwarancji oraz umowy poręczenia z dnia 13 czerwca 2019 r., zgodnie z którym okres dostępności linii gwarancyjnych został wydłużony do dnia 29 lipca 2019 r. (włącznie).	22/2019
27.06.2019 Spółka podpisała Aneks do Umowy Pomiędzy Wierzycielami zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. Zgodnie z Aneksem, okres współpracy podmiotów będących stronami Umowy Pomiędzy Wierzycielami został przedłużony do dnia 30 lipca 2019 r.	24/2019
przedłuża okres udostępnienia kredytu obrotowego i każdej z linii gwarancyjnych do dnia 28 sierpnia 2019 r. (włącznie) oraz zmienia datę spłaty kredytu obrotowego na dzień 30 sierpnia 2019 r.	32/2019
30.07.2019 Spółka poinformowała, że podpisała następujące dokumenty: 1. Aneks do Umowy Pomiędzy Wierzycielami zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. przedłużający okres współpracy podmiotów będących jej stronami do dnia 30 sierpnia 2019 r.; 2. Aneks do Umowy Pożyczki zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. zmieniający datę spłaty pożyczki na dzień 2 września 2019 r.	33/2019
29.08.2019 Spółka poinformowała, że podpisała następujące dokumenty: 1. Aneks do Umowy Pożyczki zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. pomiędzy Spółką a COMSA, S.A.U. zmieniający datę spłaty pożyczki na dzień 28 września 2019 r.; 2. Aneks do Umowy Kredytu zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. wydłużający okres udostępnienia kredytu obrotowego i okres udostępnienia każdej z linii gwarancyjnych do dnia 24 września 2019 r. oraz zmieniający datę spłaty kredytu obrotowego na dzień 27 września 2019 r.	40/2019
30.08.2019 Spółka poinformowała, że w dniu 29 sierpnia 2019 r. został zawarty Aneks do Umowy Pomiędzy Wierzycielami zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r., przedłużający okres współpracy podmiotów będących stronami Umowy do dnia 27 września 2019 r.	41/2019

27.09.2019 Spółka przekazała opóźnioną w dniu 14 marca 2019 roku informację poufną dotyczącą rozpoczęcia przez Spółkę negocjacji z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) w sprawie potencjalnej możliwości uczestniczenia przez ARP w rozważanym przez Spółkę podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki.	46/2019
27.09.2019 Zarząd Spółki otrzymał od ARP pismo, zgodnie z którym ARP potwierdziła, iż pod warunkiem zawarcia przez Spółkę dokumentacji regulującej warunki refinansowania zadłużenia Spółki z instytucjami finansowymi (Dokumentacja Finansowania Długoterminowego) oraz spełnienia przez Spółkę określonych w Dokumentacji Finansowania Długoterminowego warunków wypłaty środków, a także podjęcia przez Walne Zgromadzenie Spółki uchwał o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki i zmianie statutu Spółki, w brzmieniu akceptowalnym dla ARP, ARP będzie gotowa uczestniczyć w procesie dokapitalizowania Spółki poprzez objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	47/2019
27.09.2019 Zarząd Spółki poinformował, że Spółka podpisała następujące dokumenty dotyczące finansowania pomostowego: - Aneks do Umowy Pożyczki zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. pomiędzy Spółką a COMSA, S.A.U. przedłużający dzień spłaty pożyczki na 14 października 2019 r.; - Aneks do Umowy Pomiędzy Wierzycielami zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. przedłużający okres współpracy podmiotów będących stronami do dnia 11 października 2019 r.; - Aneks do Umowy Kredytu zawartej w dniu 13 czerwca 2019 r. przedłużający datę spłaty kredytu obrotowego, po spełnieniu się warunków zawieszających określonych w Aneksie, na 11 października 2019 r. (włącznie). Jednocześnie Zarząd Spółki poinformował, iż Spółka podpisała dokumentację docelowego finansowania długoterminowego obejmującą: - aneks wprowadzający zmienioną i ujednoliconą Umowę Kredytu zawartą pomiędzy Spółką oraz Podmiotami Powiązаныmi a mBank S.A. z siedzibą w Warszawie, Credit Agricole Bank Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu, Bankiem Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie, jako kredytodawcami oraz Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie jako pożyczkodawcą, na podstawie którego kredytobiorcom zostaną udzielone nowe kredyty odnawialne oraz nowa linia gwarancyjna na gwarancje zwrotu zaliczek pod kontrakty.	51/2019
04.10.2019 Spółka poinformowała, że w dniu 3 października 2019 r. podpisała umowę krótkoterminowej pożyczki podporządkowanej z COMSA, S.A.U. („COMSA”), na podstawie której COMSA udostępni Spółce pożyczkę do wysokości maksymalnej łącznej kwoty 14.237.507,25 PLN w dwóch transzach.	53/2019
04.10.2019 Spółka poinformowała o zawarciu umowy plasowania Akcji Nowej Emisji pomiędzy Spółką oraz mBank S.A. oraz o rozpoczęciu oferty 10.279.909 akcji zwykłych na okaziciela serii B, o wartości nominalnej 0,80 zł każda, oraz nie mniej niż 13.014.209 i nie więcej niż 25.014.209 akcji zwykłych imiennych serii C, o wartości nominalnej 0,80 zł każda w formie subskrypcji prywatnej w rozumieniu art. 431 § 2 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki skierowanej do nie więcej niż 149 wybranych inwestorów.	54/2019
07.10.2019 Spółka poinformowała, iż w ramach czynności zmierzających do wykonania postanowień zawartych w Uchwale w Sprawie Podwyższenia Kapitału Zakładowego oraz uwzględniając wyniki zakończonego procesu budowania księgi popytu na akcje zwykłe na okaziciela serii B oraz akcje zwykłe imienne serii C określiła, za zgodą Rady Nadzorczej Spółki, łączną liczbę Akcji Serii C na 24.771.519 sztuk akcji. Zgodnie z Uchwałą w Sprawie Podwyższenia Kapitału Zakładowego, łączna liczba Akcji Serii B wynosi 10.279.909 sztuk akcji. łączna liczba Akcji Oferowanych wynosi 35.051.428 sztuk akcji.	55/2019
10.10.2019 Spółka poinformowała, że zawarła z inwestorami umowy objęcia 10.279.909 Akcji Serii B oraz 24.771.519 Akcji Serii C. Cena za każdą Akcją Serii B oraz każdą Akcją Serii C, zgodnie z Uchwałą, wynosiła 1,70 PLN. łączna cena za objęte Akcje wyniosła 59.587.427,60 PLN, z czego 12.242.952 Akcji Serii C zostało objętych przez dotychczasowego akcjonariusza Spółki - COMSA S.A.U. i opłaconych w drodze potrącenia wierzytelności COMSA względem Spółki w łącznej kwocie 20.813.018,40 PLN.	58/2019

11.10.2019 Spółka poinformowała, iż w dniu 10 października 2019 r. otrzymała zawiadomienie od spółki mBank S.A., działającej jako agent ds. współpracy, o spełnieniu się w dniu 10 października 2019 r. warunków zawieszających wskazanych w Umowie Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 r., w związku z czym w dniu 10 października 2019 r. Umowa Wspólnych Warunków weszła w życie.	59/2019
11.10.2019 Spółka poinformowała, że w wyniku objęcia akcji zwykłych imiennych serii C przez COMSA S.A.U. umowa o ograniczeniu rozporządzania akcjami zawarta 8 października 2019 r. pomiędzy Akcjonariuszem, mBank S.A. i Santander Bank Polska S.A – Santander Dom Maklerski weszła w życie.	61/2019
24.10.2019 Spółka podała do wiadomości publicznej informacje dotyczące zakończonej subskrypcji 10.279.909 akcji zwykłych na okaziciela serii B o wartości nominalnej 0,80 zł każda oraz 24.771.519 akcji zwykłych imiennych serii C o wartości nominalnej 0,80 zł każda.	63/2019
25.10.2019 Spółka poinformowała, że Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) wydał oświadczenie nr 892/2019 w sprawie zawarcia przez KDPW ze Spółką umowy o rejestrację w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW 10.279.909 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B Spółki o wartości nominalnej 0,80 zł każde („Prawa do Akcji Serii B”) pod kodem ISIN PLTRKPL00097, pod warunkiem dopuszczenia Praw do Akcji Serii B do obrotu na rynku regulowanym.	64/2019
31.10.2019 Spółka poinformowała, że otrzymała informację o podjęciu przez Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uchwały nr 1133/2019 z dnia 31 października 2019 r., na mocy której Zarząd GPW postanowił wprowadzić z dniem 6 listopada 2019 r. do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 10.279.909 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B Spółki o wartości nominalnej 0,80 zł każda („Prawa do Akcji Serii B”), pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. najpóźniej w dniu 6 listopada 2019 r. rejestracji Praw do Akcji Serii B oraz oznaczenia ich kodem „PLTRKPL00097”.	65/2019
06.11.2019 Spółka poinformowała, że powzięła informację o komunikacie Działu Operacyjnego Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) nr ONP/2019/119 z dnia 5 listopada 2019 roku, informującym, że zgodnie z decyzją KDPW z dnia 25 października 2019 r. nr 892/2019 w dniu 6 listopada 2019 r. w KDPW nastąpi rejestracja 10.279.909 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B, oznaczonych kodem ISIN PLTRKPL00097.	66/2019
29.11.2019 Spółka poinformowała o zarejestrowaniu przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie podwyższenia kapitału zakładowego oraz zmiany statutu Spółki, które zostały uchwalone przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 27 września 2019 r.	73/2019
11.12.2019 Spółka poinformowała, że Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) wydał oświadczenie nr 1112/2019 w sprawie zawarcia przez KDPW ze Spółką umowy o rejestrację w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW 10.279.909 akcji zwykłych na okaziciela serii B Spółki o wartości nominalnej 0,80 zł każda akcja pod kodem ISIN PLTRKPL00014, pod warunkiem dopuszczenia Akcji Serii B do obrotu na rynku regulowanym.	81/2019
12.12.2019 Spółka poinformowała, że powzięła wiadomość o podjęciu przez Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) uchwały nr 1254/2019 z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie wyznaczenia ostatniego dnia notowania na Głównym Rynku GPW praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B Spółki. Zarząd GPW wyznaczył dzień 13 grudnia 2019 r. ostatnim dniem notowania 10.279.909 Praw do Akcji Serii B, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem „PLTRKPL00097”.	82/2019
13.12.2019 Zarząd Spółki poinformował, że powziął informację o komunikacie Działu Operacyjnego Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) nr ONP/2019/119 z dnia 5 listopada 2019 roku, informującym, że zgodnie z decyzją (oświadczeniem) KDPW z dnia 25 października 2019 r. nr 892/2019 w dniu 6 listopada 2019 r. w KDPW nastąpi rejestracja 10.279.909 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B, oznaczonych kodem ISIN PLTRKPL00097.	83/2019

Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	RB
18.06.2019 Powszechnie Towarzystwo Emerytalne PZU S.A. z siedzibą w Warszawie, będące akcjonariuszem Spółki, zgłosiło kandydaturę Pana Michała Hulbója na członka Rady Nadzorczej Spółki.	14/2019
19.06.2019 Zarząd Spółki poinformował, iż w dniu dzisiejszym Zwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcji PRKiI S.A. powołało Radę Nadzorczą Spółki.	16/2019
27.09.2019 Spółka poinformowała, iż Pan Marek Kacprzak i Pan Maciej Sobczyk złożyli rezygnację z funkcji Członków Zarządu ze skutkiem na dzień 30 września 2019 roku.	50/2019
10.10.2019 Spółka poinformowała, że Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę, mocą której powołała Pana Arkadiusza Arciszewskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 10 października 2019 r.	56/2019
04.12.2019 Spółka poinformowała, że akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pana Adama Stolarza na stanowisko Członka Zarządu odpowiedzialnego za kluczowych klientów Spółki i Pana Roberta Sobków na stanowisko Członka Zarządu odpowiedzialnego za audyt wewnętrzny.	75/2019
04.12.2019 Spółka poinformowała, że wpłynęła do Spółki rezygnacja Pana Wojciecha Napiórkowskiego z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 4 grudnia 2019 r. Jednocześnie Spółka poinformowała, że akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pani Klaudii Budzisz do składu Rady Nadzorczej Spółki.	77/2019
20.12.2019 Spółka poinformowała, że wpłynęła do Spółki rezygnacja Pana Łukasza Rozdeiczer-Kryszkowskiego z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 20 grudnia 2019 r. Jednocześnie Spółka poinformowała, że 20 grudnia 2019 roku akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pana Krzysztofa Tenerowicza do składu Rady Nadzorczej Spółki.	85/2019
Pozostałe	RB
18.01.2019 Spółka przekazała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2019 r.	1/2019
18.02.2019 Spółka przekazała do publicznej wiadomości wstępne wyniki finansowe Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku.	3/2019
29.03.2019 Spółka zmieniła terminy publikacji raportów okresowych.	5/2019
23.04.2019 Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartości inwestycji w jednostkach zależnych w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 10.746 tys. zł oraz odpisu aktualizującego wartości firmy w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 24.243 tys. zł.	6/2019
06.05.2019 Spółka poinformowała, iż w opublikowanym „Jednostkowym raporcie rocznym spółki Trakcja PRKiI S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku” oraz „Skonsolidowanym raporcie rocznym Grupy Kapitałowej Trakcja za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku”, w wyniku omyłki Emitent zamieścił nieprawidłowy dokument i przekazuje prawidłowy dokument.	8/2019
23.05.2019 Zarząd Spółki zwołał Zwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja PRKiI S.A. na dzień 19 czerwca 2019 r.	10/2019
31.05.2019 Zarząd Spółki zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja PRKiI S.A. na dzień 28 czerwca 2019 r.	11/2019
17.06.2019 Spółka poinformowała, iż w dniu 31 maja 2019 r. w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydział Gospodarczy pod sygnaturą XVIII GU 543/19 zarejestrowany został wniosek Impression o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku Spółki wraz z wnioskiem o zabezpieczenie majątku Spółki poprzez powołanie tymczasowego nadzorca sądowego. Ponadto, Spółka ustaliła, iż Impression została wezwana do uzupełnienia braków formalnych powyższego wniosku, w związku z czym w chwili obecnej nie podlega on dalszemu procedowaniu przez sąd.	13/2019

18.06.2019 Spółka poinformowała, że otrzymała od Akcjonariusza COMSA S.A. projekt uchwały dotyczący sprawy przewidzianej w punkcie 11 porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki. Zgodnie z treścią zgłoszonego projektu uchwały, zmiany proponowane przez Akcjonariusza związane są m.in. z zawarciem przez Spółkę w dniu 13 czerwca 2019 r. Umowy Kredytu. Zgłoszone projekty mają na celu doprecyzowanie treści opublikowanego przez Zarząd Spółki projektu uchwały.	15/2019
19.06.2019 Spółka podała do publicznej wiadomości treść uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 19 czerwca 2019 r.	17/2019
19.06.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 19 czerwca 2019 roku w Warszawie.	18/2019
26.06.2019 Spółka poinformowała, iż w dniu 26 czerwca 2019 r. otrzymała od spółki COMSA, S.A.U. będącej Akcjonariuszem Spółki zawiadomienie o zamiarze zgłoszenia przez Akcjonariusza żądania ogłoszenia przerwy w obradach Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, zwołanego na dzień 28 czerwca 2019 r., do dnia 12 lipca 2019 r.	23/2019
28.06.2019 Zarząd Spółki ogłosił przerwę w obradach NWZ do dnia 12 lipca 2019 roku.	25/2019
28.06.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 28 czerwca 2019 roku.	26/2019
02.07.2019 Spółka przekazała odpowiedzi na pytania akcjonariuszy Spółki zgłoszone w trybie art. 428 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych podczas obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 28 czerwca 2019 r.	27/2019
12.07.2019 Spółka poinformowała, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki postanowiło zaniechać rozpatrywania spraw umieszczonych w punktach 4) i 5) porządku obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 28 czerwca 2019 r., którego obrady zostały przerwane do dnia 12 lipca 2019 r.	29/2019
12.07.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, wznowionym po przerwie w dniu 12 lipca 2019 roku.	30/2019
12.07.2019 Zarząd Spółki zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja PRKiI S.A. na dzień 9 sierpnia 2019 r.	31/2019
09.08.2019 Spółka poinformowała, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie zaniechania rozpatrywania spraw umieszczonych w punktach 3), 4) i 5) oraz o zdjęciu ich z porządku obrad.	35/2019
09.08.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 9 sierpnia 2019 roku.	36/2019
09.08.2019 Zarząd Spółki zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja PRKiI S.A. na dzień 13 września 2019 r.	37/2019
26.08.2019 Spółka poinformowała o zmianie terminu publikacji raportu za I półrocze 2019.	38/2019
27.08.2019 Spółka przekazała wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 roku.	39/2019
13.09.2019 Spółka poinformowała, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołane na dzień 13 września 2019 r. ogłosiło przerwę w obradach do dnia 25 września 2019 roku.	42/2019
13.09.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 13 września 2019 roku w Warszawie.	43/2019
25.09.2019 Spółka poinformowała, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołane na dzień 13 września 2019 r. ogłosiło przerwę w obradach do dnia 27 września 2019 roku.	44/2019
25.09.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na wznowionym Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 25 września 2019 roku w Warszawie.	45/2019
27.09.2019 Spółka podała do publicznej wiadomości treść podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, zwołane na 13 września 2019 r., a które odbyło się w dniu 27 września 2019 r. po wznowieniu obrad NWZ.	48/2019

27.09.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na wznowionym Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 27 września 2019 roku w Warszawie.	49/2019
11.10.2019 Spółka poinformowała, iż otrzymała zawiadomienie w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE złożone przez Comsa S.A.U.	62/2019
06.11.2019 Spółka poinformowała, iż otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. występującego w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) zawiadomienie o obniżeniu zaangażowania poniżej 10% ogólnej liczby głosów w Spółce.	67/2019
07.11.2019 Spółka poinformowała, iż otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie o przekroczeniu zaangażowania powyżej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce.	68/2019
08.11.2019 Spółka poinformowała, że termin publikacji skonsolidowanego raportu kwartalnego zawierającego skrócone jednostkowe informacje finansowe za III kwartał 2019 r., planowany pierwotnie na dzień 14 listopada 2019 r., zostaje przesunięty na dzień 28 listopada 2019 r.	69/2019
13.11.2019 Spółka poinformowała, iż w dniu 13 listopada 2019 r. otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. występującego w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) korektę zawiadomienia przekazanego Spółce w dniu 6 listopada 2019 roku w trybie art. 69 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.	70/2019
14.11.2019 Zarząd Trakcja PRKiI zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja PRKiI S.A. na dzień 11 grudnia 2019 r.	71/2019
22.11.2019 Spółka przekazała do publicznej wiadomości wstępne wyniki finansowe Spółki i Grupy Kapitałowej Trakcja za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019 roku.	72/2019
22.11.2019 Spółka przekazała do publicznej wiadomości korektę raportu dotyczącego wstępnych wyników finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej Trakcja za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019 roku.	72/2019/K
04.12.2019 Spółka poinformowała, że otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. zawiadomienie o obniżeniu udziału OFE PZU w ogólnej liczbie głosów w Spółce poniżej progu 10%.	74/2019
04.12.2019 Spółka poinformowała, że otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. zawiadomienie o przekroczeniu udziału ARP w ogólnej liczbie głosów w Spółce powyżej progu 15%.	76/2019
05.12.2019 Spółka poinformowała, iż otrzymała od COMSA S.A.U. zawiadomienie o przekroczeniu udziału COMSA w ogólnej liczbie głosów w Spółce powyżej progu 32%.	78/2019
11.12.2019 Spółka podała do publicznej wiadomości treść podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 11 grudnia 2019 r.	79/2019
11.12.2019 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 11 grudnia 2019 roku w Warszawie.	80/2019
18.12.2019 Zarząd Spółki zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja PRKiI S.A. na dzień 14 stycznia 2020 r.	84/2019
26.12.2019 Spółka poinformowała, że otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, wydane na posiedzeniu niejawnym, w postępowaniu z wniosku spółki Impression sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, mocą którego sąd postanowił:	
1. oddalić wniosek Impression o ogłoszenie upadłości Spółki;	
2. oddalić wniosek o zabezpieczenie majątku Spółki, tj. wniosek o ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego;	86/2019
3. określić, iż koszty postępowania ponosi w całości Impression oraz obciążyć Impression obowiązkiem zwrotu Spółce kosztów procesu niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, pozostawiając szczegółowe wyliczenie w zakresie	

2.5. Ważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Trakcja mające znaczący wpływ na działalność

Główny wpływ na wyniki finansowe osiągnięte w okresie 2019 roku oraz w kolejnych latach obrotowych mają realizowane przez spółki Grupy kontrakty długoterminowe na usługi budowlane. Główne kontrakty realizowane w trakcie 2019 roku zostały przedstawione w punkcie 2.1 niniejszego sprawozdania. Informacje dotyczące istotnych umów na usługi budowlane zawartych w trakcie 2019 roku zostały przedstawione w punkcie 2.6 niniejszego sprawozdania. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym zostały przedstawione w punkcie 5.7 niniejszego sprawozdania.

Grupa kontynuuje dywersyfikację swojej działalności. Grupa w ostatnich latach istotnie wzmocniła swoją pozycję na rynku drogowym utrzymując wysoką pozycję na rynku budownictwa kolejowego. Ponadto Grupa podejmuje działania w celu wzmocnienia swojej pozycji na innych rynkach geograficznych oraz w innych segmentach budownictwa infrastrukturalnego. Jednostka dominująca jest obecna w segmencie tramwajowym (rynek miejski). Jednostka dominująca realizuje również zadania na rynku energetycznym.

2.6. Umowy znaczące dla działalności

2.6.1. Istotne umowy na usługi budowlane

Najważniejsze umowy na usługi budowlane zawarte przez spółki Grupy Trakcja w 2019 roku (kwota kontraktu podana z uwzględnieniem wartości robót przypadających na konsorcjantów):

Lp.	Nazwa kontraktu	Kwota netto kontraktu (mln PLN)	Spółka	Typ kontraktu
1	Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard – Szczecin Dąbie w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie	561	Trakcja PRKiI S.A.	kolejowy
2	Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno - Stargard w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie”	398	Trakcja PRKiI S.A.	kolejowy
3	Wykonanie prac projektowych i robót budowlanych w ramach projektu pn.: „Rewitalizacja linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniowiec – Skoczów – Goleiszów – Cieszyn/Wisła/Głębcze” Zamówienie częściowe A: Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na odcinku podg Bronów – Wisła Głębcze	349	Trakcja PRKiI S.A.	kolejowy
4	2018 / pcsr-3-11 / 8290 Budowa podwójnego toru na odcinku Plungė - Šateikiai	199	AB Kauno tiltai	kolejowy
5	Przebudowa A1 Wilno-Kowno-Kłajpeda 99,29 - 100,47 km	116	AB Kauno tiltai	drogowy
6	Veddestabron, Projekt Mäljarbanan	80	AB Kauno Tiltai sverige	miejski (mosty)
7	Przebudowa torowiska tramwajowego w ciągu ulic Krakowskiej na odcinku od ul. Rollego do ul. Dietla wraz z przebudową istniejącego układu drogowego, chodników, ścieżek, towarzyszącej infrastruktury technicznej, węzła rozjazdów Krakowska - Dietla - Stradomska wraz z przebudową ul. Dietla na odcinku od ul. Bożego Ciała do ul. Augustiańskiej oraz z przebudową istniejącego mostu Piłsudskiego przez rzekę Wisłę	77	Trakcja PRKiI S.A.	tramwajowy
8	A1 Przebudowa odcinka Wilno-Kowno-Kłajpeda od 10 000 do 95 000 (montaż bezpiecznych pojazdów) Część IV	48	AB Kauno tiltai	drogowy
9	Kaunas City Taikos Ave. przygotowanie i praca projektu naprawy technicznej	42	AB Kauno tiltai	drogowy
10	Przebudowa wiaduktu kolejowego na stacji Brasas	39	AB Kauno tiltai	kolejowy
11	Droga krajowa nr 195 Remont odcinka Kiejdan - Krekenava - Penevezys od 5,00 do 16,90 km i przebudowa mostu nad Kruostą 8,039 km	37	AB Kauno tiltai	drogowy
12	Budowa budynku szkoły podstawowej wraz z infrastrukturą przy ul. Dziekiej w Ząbkach	35	PRK7 Nieruchomości	kubatura
13	Pozostałe	286		
RAZEM		2 267		

2.6.2. Umowy ubezpieczenia

Jednostka dominująca oraz spółki z Grupy posiadają standardowe polisy ubezpieczeniowe obejmujące ochroną ubezpieczeniową majątek ruchomy na wypadek szkody, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej wobec osób trzecich w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz posiadany mieniem, a także umowy ubezpieczenia ryzyk budowlanych. Ponadto, Grupa posiada standardowe polisy ubezpieczeniowe obejmujące ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną członków organów Spółki oraz spółek z Grupy.

Powyższe umowy ubezpieczenia zostały zawarte z następującymi ubezpieczycielami: Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A., STU Ergo Hestia S.A., Allianz S.A., PZU S.A., AXA Towarzystwem

Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., Generali T.U. S.A., InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A., Lietuvos draudimas AB, Balta AAS, ERGO Insurance SE Lithuanian Branch, ADB Gjensidige i P&C Insurance AS, AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialas Lietuvoje, Gjensidige Forsikring ASA, Norge, Svensk filial, ADB Compensa.

Umowy ubezpieczenia OC Władz Spółki zostały zawarte z konsorcjum Colonnade Insurance Societe Anonyme oddział w Polsce, HCC International Insurance Company PLC i Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska S.A.

2.6.3. Umowy współpracy i kooperacji

Grupa posiada umowy ramowe w sprawie współpracy w zakresie transakcji rynku finansowego zawarte z podmiotami: mBank S.A. oraz Luminor Bank AB. Przedmiotem umów jest określenie zasad współpracy w zakresie zawierania transakcji rynku finansowego pomiędzy Grupą a bankiem.

2.7. Główne lokaty i inwestycje kapitałowe

2.7.1. Inwestycje o charakterze rzeczowym

Nakłady na inwestycje w Spółce i w Grupie w 2019 roku wyniosły odpowiednio 6 870 tys. zł. i 18 096 tys. zł.

Zrealizowano następujące inwestycje w 2019 roku:

Spółka:

	Zakup środki własne	Leasing	Kredyty i pożyczki	Razem
Inwestycje rozwojowe	205	-	-	205
Inwestycje odtworzeniowe	3 554	3 111	-	6 665
Razem	3 759	3 111	-	6 870

Grupa:

	Grupa:			
	Zakup środki własne	Leasing	Kredyty i pożyczki	Razem
Inwestycje rozwojowe	209	456	-	665
Inwestycje odtworzeniowe	11 831	4 874	216	16 921
Inwestycje modernizacyjne	510	-	-	510
Razem	12 550	5 330	216	18 096

Zrealizowano następujące inwestycje w 2018 roku:

Spółka:

	Zakup środki własne	Leasing	Kredyty i pożyczki	Razem
Inwestycje rozwojowe	15 169	28	-	15 197
Inwestycje odtworzeniowe	2 387	28 762	-	31 149
Razem	17 556	28 790	-	46 346

Grupa:

	Zakup środki własne	Leasing	Kredyty i pożyczki	Razem
Inwestycje rozwojowe	17 042	901	-	17 943
Inwestycje odtworzeniowe	10 345	31 492	-	41 837
Inwestycje modernizacyjne	1 544	12	-	1 556
Razem	28 931	32 405	-	61 336

W ramach poszczególnych segmentów operacyjnych w Grupie nakłady inwestycyjne wyniosły:

- segment „Budownictwo cywilne – Polska” –9 734 tys. zł (w 2018 r.: 51 679 tys. zł);
- segment „Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie” – 7 972 tys. zł (w 2018 r.: 9 609 tys. zł);
- pozostałe segmenty – 390 tys. zł (w 2018 r.: 48 tys. zł).

Spółka i Grupa planuje w 2020 roku ponieść nakłady inwestycyjne na poziomie odpowiednio ok. 13 777 tys. zł. i 28 666 tys. zł. Planowane inwestycje zakłada się sfinansować w następujący sposób:

Spółka:

Środki własne	3 530
Leasing finansowy	10 247
Razem	13 777

Grupa:

Środki własne	16 219
Leasing finansowy	12 447
Razem	28 666

W opinii Zarządu Grupa jest w stanie zrealizować obecne i przyszłe założenia inwestycyjne w oparciu o środki własne, wygenerowane z podstawowej działalności operacyjnej oraz transakcji leasingowych.

2.7.2. Inwestycje kapitałowe Grupy, w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza Grupą

W 2019 roku Grupa prowadziła inwestycje kapitałowe.

W dniu 25.10.2019 r. spółka z Grupy, PDM Białystok S.A., nabyła 49,9% udziałów w spółce Trakcja Ukraina Sp. z o.o., uzyskując tym samym łącznie 100% udziałów w tej spółce. Szczegóły zostały opisane w nocie 3 dodatkowych informacjach i objaśnieniach rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Trakcja za 2019 rok.

2.7.3. Strategia i kierunki rozwoju Grupy

W roku 2019 Grupa kontynuowała organizacyjną i prawną restrukturyzację w celu uzyskania efektów synergii, wzrostu efektywności operacyjnej i zwiększenia siły finansowej.

Grupa Trakcja planuje w roku 2020 przeprowadzić działania mające na celu poprawę wyników, kierując się następującymi przesłankami strategicznymi:

- rozwój poprzez wzrost organiczny,
- zwiększenie efektywności i wydajności poprzez lepszą organizację robót, szersze wykorzystanie synergii i systemy motywacyjne,
- znaczna poprawa zarządzania przepływami pieniężnymi,
- wykorzystanie w większym stopniu sił własnych w realizacji kontraktów,
- zapewnienie zwiększenia finansowania w celu uzupełnienia brakujących środków, w szczególności poprzez:
 - finalizację negocjacji ugody dotyczącej roszczeń sądowych,
 - dodatkowe finansowanie dłużne,

- sprzedaż aktywów.

- selektywny wybór kontraktów do realizacji w formule konsorcjum.

Istotnymi czynnikami sukcesu Grupy Trakcja będą wdrożone systemy motywacyjne zachęcające pracowników do szukania dalszych udoskonaleń w działaniach operacyjnych oraz “przepływ wiedzy” (knowledge-sharing) pomiędzy różnymi spółkami Grupy.

Aktywna polityka w zakresie zarządzania płynnością Jednostki dominującej

Oprócz działań mających wpływ na poprawę przyszłych wyników finansowy Zarząd Jednostki dominującej ma przede wszystkim na uwadze sytuację płynnościową Spółki. Jednostka dominująca prowadzi aktywną politykę w zakresie zarządzania płynnością monitorując na bieżąco płynność w ujęciu krótko- i długoterminowym, dążąc do utrzymania stabilnego poziomu dostępnego finansowania. W celu utrzymania płynności Jednostka dominująca zabiegając o nowe kontrakty, zwraca szczególną uwagę na warunki ich finansowania w szczególności możliwość uzyskania zaliczek. Ponadto Jednostka dominująca prowadzi aktywną politykę utrzymywania niskiego poziomu należności, zarządzania zapasami oraz sprzedaży kluczowych materiałów do zamawiających w początkowej fazie realizacji kontraktu. Jednostka dominująca kładzie duży nacisk na skrócenie okresu pomiędzy wykonaniem prac a zafakturowaniem zrealizowanych robót. Działania Jednostki dominującej związane z sytuacją płynnościową zostały opisane w notcie 62 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 rok.

Aktywne uczestnictwo w postępowaniach przetargowych

Jednostka dominująca będzie dalej aktywnie uczestniczyć w postępowaniach przetargowych na rynku kolejowym oraz drogowym. Obecna tendencja na rynku pokazuje, że oferty wykonawców znacznie przekraczające budżety inwestorskie są coraz częściej akceptowane przez zamawiających.

Wzmocnienie pozycji na polskim rynku kolejowym usług budowlano-montażowych

Zarząd Spółki Trakcja PRKiI planuje w 2020 roku i latach następnych skoncentrować swoje wysiłki na polskim rynku kolejowym usług budowlano-montażowych. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki skutecznemu wsparciu organizacyjnemu i finansowemu dla obszaru ofertowania i kontraktacji oraz obszaru realizacji kontraktów poprzez utworzenie nowych jednostek m.in. Działu przygotowania produkcji i optymalizacji projektów.

Nadrzędnym celem w zarządzaniu finansowym będzie efektywniejsze zarządzanie kapitałem obrotowym. Jego oczekiwane skutki to lepsza płynność finansowa, minimalizacja zapotrzebowania na kapitał obrotowy i utrzymanie bezpiecznego poziomu zadłużenia Grupy.

Wzmocnienie pozycji Grupy na innych rynkach

W 2018 roku Jednostka dominująca weszła w fazę wykonawczą projektów budowlanych w Niemczech, realizując z powodzeniem pierwszy kontrakt – montaż elementów sieci trakcyjnej na dwóch pięciokilometrowych odcinkach „elektrycznej autostrady” eHighway pomiędzy Frankfurtem nad Menem i Darmstadt. W 2019 roku miała miejsce intensywne kontynuacja działalności na rynku niemieckim. Pod koniec 2019 roku spółka rozpoczęła realizację kolejnego kontraktu – szkoły podstawowej na terenie bazy Dowództwa Europejskiego Stanów Zjednoczonych (EUCCOM) w Stuttgarcie, gdzie zakres prac obejmował roboty ciesielskie, betonowe i elektryczne. Spółka konsekwentnie kolejny rok z rzędu utrzymała certyfikację budowlaną VOB w 11 kategoriach i rozpoczęła procedurę certyfikacyjną Deutsche Bahn, otwierającą możliwość składania ofert dla głównego zamawiającego w branży kolejowej. W ostatnim okresie spółka aktywnie uczestniczyła w przetargach na terenie Niemiec, składając głównie oferty w branży mostowej i kubaturowej.

Grupa kontynuowała również swoje zaangażowanie na Ukrainie. W 2019 roku spółka Trakcja Ukraina pozyskała kontrakt o wartości około 10 mln zł netto na realizację robót drogowych w obwodzie Czerniowieckim. W czwartym kwartale 2019 roku Grupa odkupiła 49,9% udziałów w spółce Trakcja Ukraina Sp. z o.o., zyskując tym

samy łącznie 100% udziałów w tej spółce oraz odsprzedała udziały w ukraińskich podmiotach zależnych Trakcja Infra Sp. z o.o. i Trakcja Asphalt Sp. z o.o.

Dywersyfikacja działalności Grupy

W ramach dywersyfikacji działalności Grupa w 2019 roku ponownie zaangażowała się w inwestycje miejskie związane z modernizacją infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej. Jednostka dominująca podpisała kontrakty na realizację tego typu inwestycji. Grupa z sukcesem kontynuowała również swoje zaangażowanie w Niemczech, rozpoczynając realizację kontraktu kubaturowego w Stuttgarcie, oraz na Ukrainie, gdzie zawarła umowę na realizację robót drogowych w obwodzie Czerniowieckim.

2.8. Perspektywy rozwoju Grupy

Pomimo kwestii związanych z sytuacją płynnościową Grupy opisanych w nocie 62 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd ocenia pozytywnie perspektywy wzrostu dla Grupy w roku 2020. Portfel zamówień na dzień 31.12.2019 r. kształtował się na poziomie 2 997 mln zł (z wyłączeniem części przychodów przypadającą na konsorcjantów).

Grupa Trakcja konsekwentnie rozwija kompetencje w różnych sektorach budownictwa infrastrukturalnego, koncentrując się na sektorze kolejowym. Jednostka dominująca, tak jak dotychczas, aktywnie uczestniczy w postępowaniach przetargowych na rynku kolejowym oraz w mniejszym niż dotąd zakresie – na rynku drogowym. W sektorze kolejowym nastąpił zauważalny wzrost zainteresowania przetargami. Obecna tendencja na rynku pokazuje, że oferty wykonawców przekraczające budżety inwestorskie są często akceptowane przez zamawiających.

Zgodnie z Krajowym Programem Kolejowym przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 23.11.2016 r., z uwzględnieniem uchwały z września 2019 roku zwiększającej budżet KPK o 5,7 mld (oraz poprzednie aktualizacje programu) wartość inwestycji kolejowych do roku 2023 roku powinna przekroczyć 75,8 mld zł.

Z kolei przewidywana wartość inwestycji przez Program Budowy Dróg Krajowych (PBDK) po jego aktualizacji we wrześniu 2019 roku wynosi 142,2 mld zł. Jednostka dominująca w zakresie budownictwa drogowego koncentruje się na pozyskaniu projektów średniej wielkości od samorządów wojewódzkich, powiatowych oraz samorządów większych miast. Spółka, przygotowując się do pozyskania kontraktów z programów samorządowych, utworzyła strukturę regionalnych biur drogowych w 6 lokalizacjach na terenie kraju.

Grupa ubiega się również o kontrakty kubaturowe.

Jednostka dominująca uczestniczy w ekspansji na rynek miejskiego transportu szynowego, jednocześnie będzie dążyć do dalszego rozwoju w dziedzinie energetyki w szczególności w zakresie budowy i modernizacji linii przesyłowych oraz zasilania obiektów.

2.9. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy

Poniżej przedstawiono kluczowe czynniki, które w opinii Zarządu Jednostki dominującej obecnie mają lub w niedalekiej przyszłości mogą mieć wpływ na działalność Grupy. Informacje o istotnych postępowaniach i sporach przeciwko spółkom Grupy, jak również karach znajdują się w nocie 5.6 niniejszego sprawozdania.

Do najważniejszych czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na wyniki finansowe Grupy zaliczamy:

- Poziom wydatków na infrastrukturę kolejową i drogową w Polsce i na Litwie;
- Sprawność otwierania i podpisywania kontraktów przez Zamawiających;
- Konkurencja ze strony innych podmiotów;
- Brak barier rynkowych;
- Kształtowanie się cen surowców i materiałów budowlanych.;
- Sytuacja na rynku pracy w Polsce i na Litwie;

- Kształtowanie się kursów walutowych, w szczególności kursu euro;
- Wpływ polityki monetarnej Banku Centralnego na zmiany oprocentowania kredytów;
- Terminowość regulowania zobowiązań przez odbiorców. Nieterminowość spłaty zobowiązań może doprowadzić do pogorszenia się płynności finansowej Spółki;
- Zmniejszenie się liczby oferentów na polskim rynku kolejowym;
- Zmiany przepisów prawa wyznaczających zakres działalności Grupy, w tym przepisów podatkowych, jak i przepisów dotyczących innych obciążeń o charakterze publicznoprawnym;
- Poziom waloryzacji kontraktów budowlanych;
- Epidemia SARS CoV-2 (COVID-19).

Do najważniejszych czynników wewnętrznych mających istotny wpływ na wyniki finansowe Grupy zaliczamy:

- Trafność oszacowania kosztów realizowanych projektów, mającą bezpośredni wpływ na decyzje w sprawie strategii udziału w przetargach, wycenę kontraktów do przetargów i w efekcie marże osiągnięte na kontraktach.
- Zdolność pozyskiwania nowych kontraktów budowlanych.
- Liczba wygrywanych kontraktów w ramach programu „Krajowy Program Kolejowy do roku 2023”.
- Liczba wygrywanych kontraktów w ramach programu „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023, z perspektywą do roku 2025”.
- Zdolność pozyskiwania wysoko wykwalifikowanej kadry.
- Zdolność do realizacji strategii rozwoju Grupy Emitenta.
- Zdolność do dalszej dywersyfikacji działalności.

2.10. Czynniki ryzyka i zagrożeń

Grupa kapitałowa Trakcja PRKiI S.A. narażona jest na różne rodzaje ryzyka, które można sklasyfikować według dwóch kategorii zagrożeń:

- Zagrożenia zwyczajne.
- Zagrożenia nadzwyczajne.

Zagrożenia zwyczajne

Zagrożenia zwyczajne to takie, które występują powszechnie, charakteryzują się względną regularnością wytypowania niekorzystnych zdarzeń i zjawisk. Do ryzyk występujących w tej kategorii zagrożeń można zaliczyć ryzyko branżowe, realizacji kontraktów czy też ryzyko finansowe.

Ryzyko branżowe jest ściśle związane z konkurencją rynkową. Rynek budownictwa kolejowego oraz drogowego w Polsce i krajach bałtyckich, na którym grupa kapitałowa prowadzi swoją działalność jest atrakcyjny ze względu na planowane znaczne nakłady inwestycyjne. Bariery wejścia na rynek budownictwa kolejowego i drogowego w Polsce i krajach bałtyckich nie są jednak wysokie, dlatego też liczba nowych podmiotów stale się zwiększa. Widoczne są podmioty z rynku pozaeuropejskiego, które upatrują swoich szans w dużych kontraktach. Nie mniej przewagą konkurencyjną Grupy Trakcja jest ponad siedemdziesięcioletnia praktyka rynkowa, zwłaszcza w ramach budownictwa kolejowego, która pozwoliła na wypracowanie wysokiej jakości systemów realizacji zleceń wysoko cenionych przez Partnerów.

Następnym ryzykiem w ramach zagrożeń zwyczajnych jest ryzyko realizacji kontraktów, które jest nieodłącznym ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności grupy. Do czynników, mających wpływ na to ryzyko można zaliczyć m.in. zmiany prawa budowlanego, Kodeksu Postępowania Administracyjnego, prawa ochrony

środowiska, zmiany cen usługodawców, nieukończenie lub opóźnienia w wykonaniu przez podwykonawców prac niezbędnych do rozpoczęcia realizacji projektów, niedoszacowania kosztów, potencjalne kary za uchybienie w realizacji kontraktów czy też w końcu niekorzystne warunki pogodowe. W ramach realizacji kontraktów budowlanych spółki z Grupy Trakcja zawierają umowy z podwykonawcami zwykle w terminach późniejszych niż umowa z inwestorem, co może rodzić ryzyko, iż przyjęta cena usługi świadczona na rzecz Grupy przez podwykonawców będzie wyższa, niż przyjęta cena na etapie wyceny kontraktu i jego podpisania. Ceny w umowach z inwestorem są stałe i nie podlegają zmianie przez okres trwania kontraktu. Grupa Trakcja ponosi ryzyko niedotrzymania terminów wykonania przedmiotu zawartych umów o roboty budowlane, a także wykonania robót gwarancyjnych związanych z usuwaniem wad i usterek, co w konsekwencji wiąże się z prawem inwestora do wykorzystania ww. zabezpieczeń bądź z żądaniem kar umownych. Grupa nie może również wykluczyć ryzyka związanego z ewentualnymi sporami dotyczącymi należytego lub nieterminowego wykonania ww. umów. Zrealizowanie się wspomnianych czynników może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Emitenta. Zarząd Emitenta podejmuje jednak odpowiednie działania mające na celu zminimalizowanie tych ryzyk, między innymi poprzez:

- wdrożenie nowoczesnego systemu zarządzania kontraktami, pozwalającego zarządzać budżetami i harmonogramami wielu dużych projektów realizowanych równocześnie w oparciu o szczegółowe dane jednostkowe rejestrowane w czasie rzeczywistym;
- stały monitoring cen usług podwykonawców, aby podpisywane umowy miały dopasowane odpowiednio parametry dotyczące czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy do sytuacji rynkowej;
- wdrożenie bardziej efektywnego systemu zarządzania ryzykiem realizowanych kontraktów;
- wdrożenie systemu centralnych zakupów dla wszystkich realizowanych projektów i wszystkich jednostek organizacyjnych wsparcia czym również grupa kapitałowa zamierza osiągnąć istotne i trwałe oszczędności kosztowe oraz zoptymalizować zakupy.

Ponadto warto podkreślić, że długoletnia praktyka rynkowa pozwoliła Emitentowi na wypracowanie technik zarządzania realizowanymi projektami, które zapewniają możliwości realizacji powierzonych spółkom z Grupy prac z dotrzymaniem założonych harmonogramów, przy jednoczesnym zachowaniu wymaganej jakości i specjalnych wymagań inwestorów.

Ostatnim ryzykiem w ramach zagrożeń zwyczajnych jest ryzyko finansowe. Ryzyko związane z umowami finansowymi wynika z faktu, iż zarówno banki (w zakresie kredytów i gwarancji kontraktowych) jak i towarzystwa ubezpieczeniowe (w zakresie gwarancji kontraktowych) mogą zmniejszyć dostępność źródeł finansowania i innych instrumentów finansowych, co może wpłynąć na ograniczenie realizacji kontraktów. Istotnym czynnikiem do oceny ryzyka niewypłacalności jest generowany poziom przepływów operacyjnych, ilość gotówki oraz wskaźniki płynności. Emitent monitoruje stan gotówki dyspozycyjnej, realizuje działania w celu zapewnienia bezpiecznego poziomu zarówno finansowania zewnętrznego, jak i płynności finansowej. Przeciwdziałanie materializacji wszystkich wyżej wymienionych ryzyk jest podstawowym celem działalności zarządu Emitenta, który prowadzi rozmowy z zamawiającymi, partnerami konsorcjalnymi i podwykonawcami, bankami i ubezpieczycielami. Zarządzanie tymi ryzykami jest prowadzone na szczeblu najwyższych władz Grupy. Prowadzony w poprzednich latach proces restrukturyzacji nadal jest kontynuowany. Problemy płynnościowe Spółki oraz problemy z terminową realizacją projektów, w tym także pewne ograniczenia w pozyskiwaniu gwarancji bankowych, czy ubezpieczeniowych powodują nadal trudności związane z pozyskiwaniem większych kontraktów.

Zagrożenia nadzwyczajne

Podstawowym zagrożeniem nadzwyczajnym identyfikowanym na dzień publikacji Sprawozdania Finansowego jest ryzyko zakłócenia działalności związane z wirusem COVID-19. Warto podkreślić, że sektor budowlany powinien odczuć w mniejszym stopniu skutki epidemii koronawirusa, niż branże logistyczne, transportowe czy

turystyczne. Niewątpliwie jednak wprowadzone przez Państwo obostrzenia generują ryzyko utrudnienia funkcjonowania przedsiębiorstwa, i wygenerować problemy organizacyjne oraz finansowe w sytuacji, gdy pracownicy nie będą mieli możliwości świadczenia pracy w związku z chorobą lub decyzją o kwarantannie. Następnym istotnym ryzykiem związanym z tą sytuacją są trudności z dostępnością materiałów, surowców czy też produktów. Takie zagrożenie w istotny sposób wpływa na wzrost ryzyka opóźnień w realizacji kontraktów infrastrukturalnych i kubaturowych, jednak skala tego zjawiska jest na tym etapie bardzo trudna do przewidzenia. Spółka już zaobserwowała pewne trudności, związane z przemieszczaniem się pracowników zagranicznych czy też pewne przerwy w dostawach materiałów. Zarząd Emitenta czyni jednak wszystko, aby skutki obecnej sytuacji związanej z koronawirusem były jak najmniej odczuwalne dla Spółki m.in. poprzez dywersyfikację dostawców materiałów. Nie mniej na dzień sporządzania niniejszego raportu, skutki epidemii są ciężkie do oszacowania.

Wpływ epidemii SARS CoV-2 (COVID-19) na działalność i sytuację finansową Grupy

Gwałtowne rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 w Polsce oraz na innych rynkach, na których Spółka oraz jej spółki zależne prowadzą działalność gospodarczą, może mieć wpływ na wyniki finansowe Spółki i Grupy w 2020 r.

Na dzień przekazania niniejszego raportu, Zarząd przewiduje, że trwający stan epidemii w Polsce skutkujący m.in.:

- ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców,
- zmniejszeniem dostępności i wydajności pracy podwykonawców,
- przewlekłością procedowania decyzji administracyjnych dotyczących realizowanych kontraktów budowlanych,
- spowolnieniem postępu prac w związku z wprowadzeniem nadzwyczajnych środków ostrożności zgodne z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w związku ze zwiększoną absencją części pracowników,
- wzrostem kosztów niektórych usług m.in. transportu surowców i materiałów, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Grupę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których spółki z Grupy występują jako wykonawcy lub podwykonawcy, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez spółki z Grupy kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień. Powyższe czynniki mogą również spowodować nadzwyczajny wzrost cen materiałów i usług co spowoduje spadek rentowności realizowanych kontraktów. Ponadto, pandemia COVID-19 może przyczynić się do zmniejszenia liczby inwestycji infrastrukturalnych zaplanowanych na kolejne lata.

Pomimo, iż na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania zarówno kontrahenci, jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 może skutkować zmianą trybu działalności kontrahentów Grupy, sądów oraz instytucji finansujących Grupę, co może doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Grupę środków finansowych niezbędnych do:

- wykonywania jej zobowiązań finansowych,
- pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji,
- spełnienia zobowiązań Spółki wynikających z dokumentacji finansowania długoterminowego (o której Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 51/2019 z 27.09.2019 r.) zawartej w ramach procesu restrukturyzacji finansowej Grupy.

Działania podjęte przez Zarząd Jednostki dominującej

W dniu 06.04.2020 r. Zarząd podpisał porozumienie ze związkami zawodowymi na mocy, którego począwszy od 06.04.2020 r. obniżeniu o 10% uległ wymiar czasu pracy, a w konsekwencji proporcjonalnie wynagrodzenie pracowników wynagradzanych według stawki miesięcznej. Wskazana obniżka wymiaru czasu pracy dotyczy głównie pracowników umysłowych, co pozwoli jednocześnie zachować potencjał realizacyjny na kontraktach. Porozumienie obowiązuje czasowo do 30 czerwca 2020 roku.

Dziesięcioprocentowa obniżka wynagrodzeń obejmie również członków zarządu, rady nadzorczej, a także osób współpracujących na podstawie samozatrudnienia oraz zleceniobiorców.

Dodatkowo postanowiono, między innymi o czasowym zawieszeniu wypłaty premii i nagród, dodatków oraz odpraw emerytalno rentowych, ograniczeniu godzin nadliczbowych oraz wprowadzono ograniczenia związane z korzystaniem z samochodów służbowych. Ponadto obniżony o 25% zostanie odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Spółka szacuje, że podjęte działania pozwolą na oszczędności rzędu 1,8 mln zł miesięcznie.

Z uwagi na fakt, iż na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został jeszcze zidentyfikowany dokładny i ostateczny wpływ epidemii SARS CoV-2 na sytuację Grupy, Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ epidemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki i Grupy, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźnik płynności Grupy.

3. ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ GRUPY I JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

3.1. Wyniki finansowe Grupy w 2019 roku

W celu kompleksowego przedstawienia sytuacji finansowej Grupy jej analiza została uzupełniona o alternatywne pomiary wyników (wskaźniki APM), które zdaniem Spółki dostarczają istotnych informacji na temat sytuacji finansowej, efektywności działania, rentowności oraz płynności oraz powinny być analizowane wyłącznie jako dodatkowe informacje finansowe. Dane te powinny być rozpatrywane łącznie ze sprawozdaniem finansowym Grupy.

W opinii Spółki zaprezentowane wybrane wskaźniki APM są źródłem dodatkowych, wartościowych informacji o sytuacji finansowej Grupy oraz ułatwiają analizę i ocenę osiąganych przez Grupę wyników finansowych na przestrzeni 2018 i 2019 roku.

3.1.1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat Grupy Trakcja

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	1.01.2019 - 31.12.2019 <i>Badane</i>	1.01.2018 - 31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 440 774	1 560 648	(119 874)	-8%
Koszt własny sprzedaży	(1 509 015)	(1 644 890)	135 875	-8%
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(68 241)	(84 242)	16 001	-19%
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji	(5 568)	(5 936)	368	-6%
Koszty ogólnego zarządu	(66 882)	(58 329)	(8 553)	15%
Pozostałe przychody operacyjne	6 695	58 115	(51 420)	-88%
Pozostałe koszty operacyjne	(16 212)	(2 457)	(13 755)	560%
Odpis wartości firmy	(138 182)	(24 243)	(113 939)	470%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(288 390)	(117 092)	(171 298)	146%
Przychody finansowe	3 941	4 153	(212)	-5%
Koszty finansowe	(28 920)	(14 465)	(14 455)	100%
Zysk (strata) brutto	(313 369)	(127 404)	(185 965)	146%
Podatek dochodowy	28 321	17 232	11 089	64%
Zysk (strata) netto za okres	(285 048)	(110 172)	(174 876)	159%

W 2019 roku Grupa Trakcja osiągnęła przychody w wysokości 1 440 774 tys. zł, które zmniejszyły się o 8% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Koszt własny sprzedaży w okresie 12 miesięcy 2019 roku zmniejszył się o 8% i osiągnął wartość 1 509 015 tys. zł.

Wynik brutto ze sprzedaży Grupy w 2019 roku osiągnął wartość -68 241 tys. zł wobec -84 242 tys. zł w okresie porównywalnym. Marża zysku brutto na sprzedaży w omawianym okresie wyniosła -4,7% co stanowi wzrost o 0,7 p.p. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego tj. do wartości -5,4%.

Na poziom wyniku brutto ze sprzedaży w 2019 roku, najistotniejszy wpływ miały czynniki związane z sytuacją w Jednostce dominującej Grupy. Wśród najważniejszych czynników należy wymienić rozliczanie niskomargowych kontraktów pozyskanych w trudniejszych dla ofertowania latach ubiegłych oraz znaczącą podwyżkę kosztów produkcji, aktualizację budżetów kontraktów również pod kątem dodatkowych kosztów w związku z wydłużonym czasem ich realizacji; aktualizację budżetów kontraktów o możliwe oraz niemożliwe do osiągnięcia optymalizacje na kontraktach budowlanych, a także wzrost zaawansowania realizacji kontraktów (głównie kontraktów drogowych), na których zostały ujawnione spadki marż związane z wcześniejszym wzrostem czynników kosztowych na kontraktach. Istotny wpływ na wynik brutto ze sprzedaży w 2019 roku miał przedłużający się proces refinansowania działalności operacyjnej Spółki Trakcja PRKil S.A., który pogłębił spadek rentowności kontraktów budowlanych. Przedłużający się proces refinansowania miał również wpływ na

opóźnienie podpisania dwóch kontraktów kolejowych o wyższych rentownościach i brak możliwości ich rozliczenia w roku 2019 a co za tym idzie niemożliwość uzyskania zakładanych przychodów. Pozytywny wpływ na wynik miało uwzględnienie kwot roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających w budżetach kontraktów długoterminowych. Wysokość roszczeń sądowych została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 - 50 mln zł. Ponadto Jednostka dominująca uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikających z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym. Wpływ na poziom wyniku brutto ze sprzedaży miała również sytuacja w jednostce zależnej AB Kauno Tiltai, w której wystąpiła wolniejsza realizacja projektów i przeniesienie przychodów na rok 2020. Jednostka zależna odnotowała niższy zysk ze sprzedaży w porównaniu z 2018 rokiem.

Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji odnotowały poziom 5 568 tys. zł i były niższe o 6% w stosunku do okresu porównywalnego. Koszty ogólnego zarządu osiągnęły wartość 66 882 tys. zł i wzrosły o 15%, tj. o kwotę 8 553 tys. zł w porównaniu do roku ubiegłego. Wzrost kosztów ogólnego zarządu był spowodowany głównie kosztami usług konsultingowych i prawnych w Jednostce dominującej Grupy w związku z zakończonym w październiku procesem restrukturyzacji finansowania Spółki (o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 4/2019) w kwocie 4 611 tys. zł.

Pozostałe przychody operacyjne za okres 12 miesięcy 2019 roku były niższe o 51 420 tys. zł w stosunku do okresu porównywalnego i wyniosły 6 695 tys. zł. Pozostałe koszty operacyjne osiągnęły w 2019 roku wartość 16 212 tys. zł i były wyższe o kwotę 13 755 tys. zł w stosunku do kosztów ubiegłego roku. Spadek pozostałych przychodów operacyjnych wynika z rozpoznania przez Jednostkę dominującą w 2018 roku przychodu ze sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz prawa własności budynków i urządzeń posadowionych na nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu za cenę wynoszącą 53 000 tys. zł brutto (w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 26/2018). Wzrost pozostałych kosztów operacyjnych w 2019 roku wynika z poniesionych kosztów egzekucji wierzytelności w kwocie 6 336 tys. zł. Dodatkowo, na saldo działalności operacyjnej wpłynęły zmiany w strukturze Grupy zaistniałe w 2019 roku. W dniu 30 września 2019 roku została zrealizowana umowa zawarta przez należącą do Grupy spółkę AB Kauno Tiltai z siedzibą na Litwie, dotycząca sprzedaży spółki UAB Pletros investicijos, w której AB Kauno Tiltai posiadała 100% udziałów. Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej wyniósł 3 382 tys. zł. W dniu 25 października 2019 roku spółka z Grupy, Trakcja Ukraina Sp. z o.o., sprzedała 100% udziałów w spółce Trakcja Asphalt Sp. z o.o. oraz całość swoich udziałów, tj. 99% w spółce Trakcja Infra Sp. z o.o. Transakcja zakończyła się stratą w wysokości -1 202 tys. zł.

Jednostka dominująca utworzyła odpis aktualizujący wartość firmy w wysokości 138 182 tys. zł (spółki zależne z grupy AB Kauno Tiltai: 128 815 tys. zł oraz odpis wartości firmy przypisanej do spółek: PEUİM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. i PDM S.A. w kwocie 9 367 tys. zł), o czym poinformowała w raporcie bieżącym nr 8/2020.

Grupa zakończyła 2019 rok stratą z działalności operacyjnej w kwocie 288 390 tys. zł co oznacza spadek wyniku z działalności operacyjnej o 171 298 tys. zł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, w którym to strata z działalności operacyjnej wyniosła 117 092 tys. zł. Strata z działalności operacyjnej wynika z ujemnej marży brutto ze sprzedaży w omawianym okresie, na co wpływ miały czynniki opisane powyżej, wzrostu kosztów ogólnego zarządu związanych z procesem restrukturyzacji finansowej Spółki oraz odpisu aktualizującego wartość firmy w kwocie -138 182 tys. zł.

Przychody finansowe Grupy za 2019 rok osiągnęły wartość 3 941 tys. zł i spadły o 5% w porównaniu do przychodów za 2018 rok, kiedy to osiągnęły wartość 4 153 tys. zł. Koszty finansowe w omawianym okresie wzrosły o 100% i osiągnęły wartość 28 920 tys. zł. Wzrost kosztów finansowych był głównie skutkiem zwiększenia się kosztów finansowych z tytułu poniesionych opłat i prowizji na kwotę 8 251 tys. zł oraz kosztów z tytułu odsetek, które wzrosły o 5 765 tys. zł i osiągnęły w 2019 roku wartość 16 252 tys. zł. Koszty te są skutkiem zawarcia w 2019 roku szeregu umów dotyczących finansowania długoterminowego oraz finansowania pomostowego.

Grupa za okres od dnia 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. zanotowała stratę brutto w wysokości 313 369 tys. zł, co oznacza pogorszenie wyniku o 185 965 tys. zł, tj. o 146% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, w którym to Grupa osiągnęła stratę brutto w wysokości 127 404 tys. zł.

Podatek dochodowy w roku 2019 miał dodatni wpływ na wynik netto w kwocie 28 321 tys. zł, podobnie jak w roku 2018, w którym wyniósł 17 232 tys. zł.

Grupa Trakcja osiągnęła stratę netto za 2019 rok w kwocie 285 048 tys. zł. Strata netto Grupy powiększyła się o 159% w porównaniu do 2018 roku.

3.1.2. Skonsolidowany bilans Grupy Trakcja

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Trakcja – aktywa.

SKONSOLIDOWANE AKTYWA	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane	Zmiana	Zmiana %
Aktywa trwałe	596 366	720 882	(124 516)	-17%
Rzeczowe aktywa trwałe	286 228	297 285	(11 057)	-4%
Nieruchomości inwestycyjne	22 447	20 445	2 002	10%
Wartość firmy z konsolidacji	168 983	308 782	(139 799)	-45%
Wartości niematerialne	51 389	52 348	(959)	-2%
Inwestycje w pozostałych jednostkach	25	25	-	0%
Pozostałe aktywa finansowe	6 202	4 511	1 691	37%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	54 755	28 416	26 339	93%
Należności długoterminowe	158	-	158	-
Rozliczenia międzyokresowe	6 179	9 070	(2 891)	-32%
Aktywa obrotowe	887 954	822 054	65 900	8%
Zapasy	135 390	86 854	48 536	56%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	399 749	328 890	70 859	22%
Należności z tyt. podatku dochodowego	-	3 900	(3 900)	-100%
Pozostałe aktywa finansowe	12 699	13 773	(1 074)	-8%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 473	116 687	(9 214)	-8%
Rozliczenia międzyokresowe	16 574	13 313	3 261	24%
Aktywa z tytułu umów z klientami	211 032	206 887	4 145	2%
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	5 037	51 750	(46 713)	-90%
AKTYWA RAZEM	1 484 320	1 542 936	(58 616)	-4%

Na dzień 31.12.2019 r. suma bilansowa Grupy Trakcja osiągnęła wartość 1 484 320 tys. zł i zmniejszyła się o 58 616 tys. zł w stosunku do stanu na koniec 2018 roku. Aktywa trwałe zmniejszyły się o kwotę 124 516 tys. zł, w porównaniu do 2018 roku, osiągając wartość 596 366 tys. zł na dzień 31.12.2019 r. Aktywa obrotowe wzrosły w 2019 roku o kwotę 65 900 tys. zł i osiągnęły wartość 887 954 tys. zł.

Największy wzrost spośród aktywów trwałych dotyczył aktywów z tytułu podatku odroczonego, które zwiększyły się o 26 339 tys. zł w porównaniu do stanu na koniec 2018 r. Jednocześnie obniżeniu o kwotę 139 799 tys. zł uległa wartość firmy z konsolidacji, w związku z utworzonym odpisem aktualizującym wartość firmy w wysokości 138 182 tys. zł.

Wartość aktywów obrotowych wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o kwotę 65 900 tys. zł, co stanowi wzrost o 8%. Największy wzrost osiągnęły należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, których poziom na dzień bilansowy wyniósł 399 749 tys. zł i wzrósł o kwotę 70 859 tys. zł, tj. o 22%. Ponadto wzrostowi uległ stan zapasów o 56%, do kwoty 135 390 tys. zł. Wynika on głównie ze wzrostu poziomu zapasów o 30 684 tys. zł

w spółce zależnej AB Kauno Tiltai, co jest związane ze specyficznymi warunkami realizacji kontraktu energetycznego. Największy spadek osiągnęły aktywa przeznaczone do sprzedaży o kwotę 46 713 tys. zł. do poziomu 5 037 tys. zł. Spadek wynika z ujęcia w tej pozycji w 2018 roku aktywów dotyczących spółek UAB Pletros investicijos oraz UAB Palangos aplinkkelis, w których spółka zależna AB Kauno Tiltai posiadała 100% udziałów, sprzedanych w 2019 roku.

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Trakcja – pasywa.

SKONSOLIDOWANE PASYWA	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane	Zmiana	Zmiana %
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej	420 243	645 539	(225 296)	-35%
Kapitał podstawowy	69 161	41 120	28 041	68%
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	340 561	309 984	30 577	10%
Kapitał z aktualizacji wyceny	7 082	5 768	1 314	23%
Pozostałe kapitały rezerwowe	276 188	383 833	(107 645)	-28%
Niepodzielony wynik finansowy	(285 430)	(111 006)	(174 424)	157%
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	12 681	15 840	(3 159)	-20%
Udziały niesprawujące kontroli	5 241	8 841	(3 600)	-41%
Kapitał własny razem	425 484	654 380	(228 896)	-35%
Razem zobowiązania	1 058 836	888 556	170 280	19%
Zobowiązania długoterminowe	232 816	93 112	139 704	150%
Oprocentowane kredyty i pożyczki	207 857	66 371	141 486	213%
Rezerwy	14 093	13 004	1 089	8%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 094	4 810	(716)	-15%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	6 727	8 858	(2 131)	-24%
Pochodne instrumenty finansowe	8	8	-	0%
Pozostałe zobowiązania	37	61	(24)	-39%
Zobowiązania krótkoterminowe	826 020	795 444	30 576	4%
Oprocentowane kredyty i pożyczki	153 790	132 559	21 231	16%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	408 766	407 341	1 425	0%
Rezerwy	94 773	59 101	35 672	60%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	13 574	16 572	(2 998)	-18%
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	238	-	238	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	123	-	123	-
Rozliczenia międzyokresowe	506	711	(205)	-29%
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	154 250	141 258	12 992	9%
Zobowiązania grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	-	37 902	(37 902)	-100%
PASYWA RAZEM	1 484 320	1 542 936	(58 616)	-4%

Kapitał własny Grupy na dzień 31.12.2019 r. zmniejszył się o kwotę 228 896 tys. zł, tj. o 35% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. Na spadek wpłynęła przede wszystkim odnotowana strata netto w analizowanym

okresie o wartości 285 048 tys. zł. Ponadto w 2019 roku Jednostka dominująca dokonała podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 41 120 tys. zł do kwoty 69 161 tys. zł, czyli o kwotę 28 041 tys. zł w drodze emisji akcji na okaziciela serii B oraz akcji imiennych serii C, objętych po cenie emisyjnej 1,70 zł za jedną akcję. Wartość pozyskanego kapitału z emisji akcji B i C wyniosła 59 587 tys. zł. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej, po pomniejszeniu o koszty emisji kapitału w kwocie 969 tys. zł, wyniosła 30 577 tys. zł. Spółka informowała o rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w raporcie bieżącym 73/2019. Pozostałe kapitały rezerwowe uległy obniżeniu o kwotę 107 645 tys. zł i na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosły 276 188 tys. zł. Zobowiązania długoterminowe osiągnęły na dzień 31.12.2019 r. poziom 232 816 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. o kwotę 139 704 tys. zł. Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia się wartości oprocentowanych długoterminowych kredytów i pożyczek o kwotę 141 486 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31.12.2019 r. osiągnęły poziom 4 094 tys. zł i zmniejszyły się w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. o kwotę 716 tys. zł. Rezerwy długoterminowe ukształtowały się na poziomie 14 093 tys. zł co oznacza zwiększenie względem 31.12.2018 r. o 1 089 tys. zł, tj. o 8%.

Zobowiązania krótkoterminowe uległy zwiększeniu o kwotę 30 576 tys. zł, co stanowi 4% wzrost w stosunku do 2018 roku. Wartość krótkoterminowych oprocentowanych kredytów i pożyczek wzrosła o 21 231 tys. zł i osiągnęła poziom 153 790 tys. zł. Rezerwy krótkoterminowe zwiększyły się o kwotę 35 672 tys. zł i osiągnęły poziom 94 773 tys. zł. Zobowiązania z tytułu umów z klientami na koniec 2019 r. wyniosły 154 250 tys. zł i w stosunku do roku porównywalnego wzrosły o 9%.

3.1.3. Wskaźniki rentowności

Marża zysku brutto na sprzedaży w 2019 roku wzrosła o 0,7 p.p. w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła -4,7%. Zysk operacyjny powiększony o amortyzację i odpis wartości firmy wyniósł -112 132 tys. zł i zmniejszył się o 50 690 tys. zł w stosunku do roku 2018. Marża zysku EBITDA była w 2019 roku niższa o 3,9 p.p. i osiągnęła poziom -7,8%. Marża wyniku operacyjnego wyniosła w 2019 roku -20,0% i była niższa o 12,5 p.p. w stosunku do roku 2018. Marża zysku netto spadła o 12,7 p.p. osiągając poziom -19,8% w stosunku do -7,1% w 2018 roku. Stopa zwrotu z kapitału własnego – ROE spadła o 37,8 p.p. w porównaniu do roku ubiegłego i ukształtowała się na ujemnym poziomie -53,5%, natomiast wskaźnik rentowności aktywów – ROA osiągnął poziom -18,8% i był niższy o 11,4 p.p. od analogicznego wskaźnika z poprzedniego roku.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane	Zmiana
Marża zysku (straty) brutto ze sprzedaży	-4,7%	-5,4%	0,7 p.p.
EBITDA	(112 132)	(61 442)	(50 690)
Marża EBITDA	-7,8%	-3,9%	-3,9 p.p.
Marża wyniku operacyjnego	-20,0%	-7,5%	-12,5 p.p.
Marża zysku (straty) netto	-19,8%	-7,1%	-12,7 p.p.
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	-53,5%	-15,7%	-37,8 p.p.
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	-18,8%	-7,4%	-11,4 p.p.

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Marża zysku brutto ze sprzedaży = zysk brutto ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży

EBITDA = zysk operacyjny + amortyzacja + odpis wartości firmy

Marża zysku EBITDA = (zysk operacyjny + amortyzacja + odpis wartości firmy) / przychody ze sprzedaży

Marża zysku operacyjnego = zysk operacyjny / przychody ze sprzedaży

Marża zysku netto = zysk netto / przychody ze sprzedaży

Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE) = zysk netto przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / średnie kapitały własne przypisane akcjonariuszom Jednostki dominującej

Stopa zwrotu z aktywów (ROA) = zysk netto przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / średnie aktywa

3.1.4. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych Grupy Trakcja

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych Grupy Trakcja w latach zakończonych 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r.:

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	1.01.2019 - 31.12.2019 <i>Badane</i>	1.01.2018 - 31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana	Zmiana %
Środki pieniężne na początek okresu	116 675	112 172	4 503	4%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(190 108)	(34 715)	(155 393)	448%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	4 601	(31 699)	36 300	-115%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	176 293	73 535	102 758	140%
Przepływy pieniężne netto, razem	(9 214)	7 121	(16 335)	-229%
Aktywa przeznaczone do sprzedaży - przeniesienie	-	(2 618)	2 618	-100%
Środki pieniężne na koniec okresu	107 461	116 675	(9 214)	-8%

W 2019 roku saldo przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej było ujemne i wyniosło 190 108 tys. zł, co oznacza spadek o 155 393 tys. zł w stosunku do roku 2018.

Grupa wykazała w 2019 roku dodatnie saldo przepływów pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej w kwocie 4 601 tys. zł, natomiast w roku 2018 ujemne saldo przepływów z działalności inwestycyjnej wyniosło 31 699 tys. zł.

Saldo przepływów pieniężnych netto z działalności finansowej w 2019 roku było dodatnie i wyniosło 176 293 tys. zł. Saldo to w 2019 roku zwiększyło się o kwotę 102 758 tys. zł w porównaniu do salda w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Grupa rozpoczęła rok 2019 posiadając środki pieniężne wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych w łącznej kwocie 116 675 tys. zł natomiast zakończyła rok 2019 wykazując w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych środki pieniężne w wysokości 107 461 tys. zł. Stan środków pieniężnych łącznie spadł w 2019 roku o kwotę 9 214 tys. zł.

3.2. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu z punktu widzenia płynności

W strukturze aktywów według stanu na dzień 31.12.2019 r. udział wartości aktywów trwałych zmniejszył się w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. Największy udział w strukturze majątku trwałego stanowią rzeczowe aktywa trwałe – ok. 48% (31.12.2018 r.: 41%). Największy udział w strukturze majątku obrotowego stanowią należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności – ok. 45% (31.12.2018 r.: 40%) oraz aktywa z tytułu umów z klientami – ok. 24% (31.12.2018 r.: 25%).

W strukturze pasywów na dzień 31.12.2019 r. kapitał własny ogółem stanowi 29% (31.12.2018 r.: 42%), zobowiązania długoterminowe 16% (31.12.2018 r.: 6%), natomiast zobowiązania krótkoterminowe 56% (31.12.2018 r.: 52%). Największy udział w strukturze zobowiązań krótkoterminowych stanowią zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania stanowiące 28% sumy bilansowej (31.12.2018 r.: 26%).

3.2.1. Wskaźniki płynności

Kapitał pracujący w Grupie Trakcja na koniec roku 2019 osiągnął poziom 62 440 tys. zł i był wyższy o 35 119 tys. zł w porównaniu do roku ubiegłego.

Wskaźnik płynności bieżącej na koniec roku 2019 wyniósł 1,07 i był wyższy o 0,04 od wskaźnika płynności za 2018 rok. Wskaźnik płynności szybkiej zmniejszył się o 0,01 i osiągnął poziom 0,91. Wskaźnik płynności natychmiastowej zmniejszył się o 0,02 w stosunku do roku ubiegłego i osiągnął poziom 0,13. Wskaźnik natychmiastowej płynności informuje, że Grupa byłaby w stanie natychmiastowo spłacić 13% swoich zobowiązań z posiadanych środków pieniężnych.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	31.12.2019	31.12.2018	Zmiana
	Badane	Badane	
Kapitał pracujący	62 440	27 321	35 119
Wskaźnik płynności bieżącej	1,07	1,03	0,04
Wskaźnik płynności szybkiej	0,91	0,92	(0,01)
Wskaźnik natychmiastowej płynności	0,13	0,15	(0,02)

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Kapitał pracujący = aktywa obrotowe - zobowiązania krótkoterminowe + rozliczenia międzyokresowe przychodów

Wskaźnik płynności bieżącej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik płynności szybkiej = (aktywa obrotowe - zapasy) / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik natychmiastowej płynności = środki pieniężne i ich ekwiwalenty / zobowiązania krótkoterminowe

3.2.2. Wskaźniki struktury finansowania

Grupa monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania.

Wskaźnik pokrycia majątku kapitałem własnym w roku 2019 obniżył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 0,28. Wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym zmniejszył się o 0,20 i wyniósł 0,70. Wskaźnik zadłużenia całkowitego zwiększył się i ukształtował się na poziomie 0,72 na koniec 2019 roku. Oznacza to, że aktywa Grupy finansowane są w 72% przez obce źródła finansowania – zobowiązania. Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych Grupy na koniec roku 2019 ukształtował się na dzień 31.12.2019 r. na poziomie 2,53.

WSKAŹNIKI STRUKTURY FINANSOWANIA	31.12.2019	31.12.2018	Zmiana
	Badane	Badane	
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,28	0,42	-0,14
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,70	0,90	-0,20
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,72	0,58	0,14
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	2,53	1,39	1,14

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / aktywa ogółem

Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / aktywa trwałe

Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej) / aktywa ogółem

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej) / kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej

3.3. Wyniki finansowe Jednostki dominującej w 2019 roku

W celu kompleksowego przedstawienia sytuacji finansowej Jednostki dominującej jej analiza została uzupełniona o alternatywne pomiary wyników (wskaźniki APM), które zdaniem Spółki dostarczają istotnych informacji na temat sytuacji finansowej, efektywności działania, rentowności oraz płynności oraz powinny być analizowane wyłącznie jako dodatkowe informacje finansowe. Dane te powinny być rozpatrywane łącznie ze sprawozdaniem finansowymi Spółki.

W opinii Spółka zaprezentowane wybrane wskaźniki APM są źródłem dodatkowych, wartościowych informacji o jej sytuacji finansowej oraz ułatwiają analizę i ocenę osiągniętych przez Spółkę wyników finansowych na przestrzeni 2018 i 2019 roku.

3.3.1 Omówienie rachunku zysków i strat

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	1.01.2019 - 31.12.2019 <i>Badane</i>	1.01.2018 - 31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	834 210	1 004 295	(170 085)	-17%
Koszt własny sprzedaży	(927 100)	(1 129 253)	202 153	-18%
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(92 890)	(124 958)	32 068	-26%
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji	(2 148)	(2 778)	630	-23%
Koszty ogólnego zarządu	(36 568)	(28 024)	(8 544)	30%
Pozostałe przychody operacyjne	3 446	55 849	(52 403)	-94%
Pozostałe koszty operacyjne	(13 049)	(1 655)	(11 394)	688%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(141 209)	(101 566)	(39 643)	39%
Przychody finansowe	5 162	13 479	(8 317)	-62%
Koszty finansowe	(139 519)	(19 886)	(119 633)	602%
Zysk (strata) brutto	(275 566)	(107 973)	(167 593)	155%
Podatek dochodowy	25 888	21 286	4 602	22%
Zysk (strata) netto za okres	(249 678)	(86 687)	(162 991)	188%

W 2019 roku Spółka Trakcja PRKiI S.A. osiągnęła przychody na poziomie 834 210 tys. zł, które spadły o 17% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Koszt własny sprzedaży w omawianym okresie spadł o 18% i osiągnął wartość 927 100 tys. zł. Marża zysku brutto na sprzedaży w omawianym okresie wyniosła -11,1% natomiast w analogicznym okresie 2018 roku osiągnęła wartość -12,4%. Strata brutto ze sprzedaży w 2019 roku osiągnęła wartość 92 890 tys. zł. Czynniki, które miały najistotniejszy wpływ na poziom marży zysku brutto ze sprzedaży w 2019 roku to rozliczanie nisko marżowych kontraktów pozyskanych w trudniejszych dla ofertowania latach ubiegłych oraz przed znaczącą podwyżką kosztów produkcji; przedłużający się proces refinansowania działalności operacyjnej Spółki powodujący spadek rentowności na kontraktach budowlanych, aktualizacja budżetów kontraktów również pod kątem dodatkowych kosztów w związku z wydłużonym czasem ich realizacji; aktualizacja budżetów kontraktów o możliwe oraz niemożliwe do osiągnięcia optymalizacje na kontraktach budowlanych, a także wzrost zaawansowania realizacji kontraktów (głównie kontraktów drogowych), na których zostały ujawnione spadki marż związane z wcześniejszym wzrostem czynników kosztowych na kontraktach. Pozytywny wpływ na wynik miało uwzględnienie kwot roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających w budżetach kontraktów długoterminowych. Wysokość roszczeń sądowych została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 - 50 mln zł. Ponadto Spółka uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikające z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym.

Koszty ogólnego zarządu wyniosły 36 568 tys. zł i uległy zwiększeniu w roku 2019 o 8 544 tys. zł, co stanowi wzrost o 30% w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost kosztów był spowodowany głównie kosztami usług konsultingowych i prawnych w związku z procesem restrukturyzacji finansowania spółki (o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 4/2019) w kwocie 4 611 tys. zł. Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji w omawianym okresie osiągnęły wartość 2 148 tys. zł i spadły o 630 tys. zł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Saldo pozostałej działalności operacyjnej było ujemne i wyniosło 9 603 tys. zł. Zmniejszyło się w stosunku do okresu porównywalnego o 63 797 tys. zł. Zmiana w głównej mierze wynikała z jednorazowego zdarzenia w 2018

roku, czyli rozpoznania przez Spółkę przychodu ze sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz prawa własności budynków i urządzeń posadowionych na nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu za cenę wynoszącą 53 000 tys. zł brutto (w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 26/2018). Dodatkowo, na zmniejszenie salda pozostałej działalności operacyjnej wpłynęły poniesione w 2019 roku koszty egzekucji wierzytelności w kwocie 6 471 tys. zł.

Strata z działalności operacyjnej wyniosła w 2019 roku 141 209 tys. zł, natomiast w roku ubiegłym strata z działalności operacyjnej wyniosła 101 566 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy 2019 roku Spółka osiągnęła przychody finansowe w kwocie 5 162 tys. zł, które były niższe o 62% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego głównie ze względu na rozpoznanie niższych przychodów z tytułu dywidend o kwotę 8 478 tys. zł. Koszty finansowe w omawianym okresie wzrosły o 119 633 tys. zł w stosunku do okresu porównywalnego. Wzrost kosztów finansowych głównie wynikał z utworzenia przez Spółkę odpisów aktualizujących wartości inwestycji w jednostkach zależnych AB Kauno Tiltai w wysokości 112 857 tys. zł oraz BTW Sp. z o.o. w wysokości 1 330 tys. zł. Spółka poinformowała o decyzji o utworzeniu odpisów aktualizujących w raporcie bieżącym nr 8/2020. Na wzrost kosztów finansowych w 2019 roku wpłynęły ponadto poniesione koszty opłat i prowizji związanych z pozyskaniem finansowaniem pomostowym i długoterminowym w kwocie 6 559 tys. zł oraz koszty z tytułu odsetek, które wzrosły o 6 356 tys. zł i osiągnęły w 2019 roku wartość 13 915 tys. zł.

Spółka w 2019 roku wykazała stratę brutto na kwotę 275 566 tys. zł. Wynik ten był niższy o 167 593 tys. zł w porównaniu do roku ubiegłego, w którym Spółka wykazała stratę brutto w wysokości 107 973 tys. zł.

Spółka zakończyła rok 2019 ze stratą netto w wysokości 249 678 tys. zł i marżą zysku netto na poziomie -29,9% (analogicznie w roku 2018 marża zysku netto wyniosła -8,6%).

3.3.2 Omówienie pozycji bilansowych

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje bilansu Spółki Trakcja PRKiI na dzień 31.12.2019 r. w porównaniu ze stanem na dzień 31.12.2018 r.:

AKTYWA	31.12.2019 <i>Badane</i>	31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana	Zmiana %
Aktywa trwałe	614 028	703 516	(89 488)	-13%
Rzeczowe aktywa trwałe	167 605	170 144	(2 539)	-1%
Wartości niematerialne	50 510	51 608	(1 098)	-2%
Nieruchomości inwestycyjne	19 789	17 613	2 176	12%
Inwestycje w jednostkach zależnych	311 308	425 495	(114 187)	-27%
Pozostałe aktywa finansowe	8 340	4 511	3 829	85%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	51 162	25 562	25 600	100%
Rozliczenia międzyokresowe	5 314	8 583	(3 269)	-38%
Aktywa obrotowe	614 433	553 301	61 132	11%
Zapasy	64 720	50 361	14 359	29%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	297 327	253 130	44 197	17%
Pozostałe aktywa finansowe	11 777	14 596	(2 819)	-19%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47 514	61 451	(13 937)	-23%
Rozliczenia międzyokresowe	12 813	9 910	2 903	29%
Aktywa z tytułu umów z klientami	175 245	160 028	15 217	10%
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	5 037	3 825	1 212	32%
AKTYWA RAZEM	1 228 461	1 256 817	(28 356)	-2%

Na dzień 31.12.2019 r. suma bilansowa Spółki Trakcja PRKiI osiągnęła wartość 1 228 461 tys. zł i zmniejszyła się o 28 356 tys. zł w stosunku do stanu na koniec roku 2018, co stanowi spadek o 2,3%.

Aktywa trwałe osiągnęły wartość 614 028 tys. zł i spadły o 89 488 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego. Największemu obniżeniu o kwotę 114 187 tys. zł uległy inwestycje w jednostkach zależnych, w związku z utworzonym odpisem aktualizującym wartość inwestycji w jednostkach zależnych AB Kauno Tiltai oraz BTW Sp. z o.o. Natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego wzrosły o 25 600 tys. zł, tj. o 100%, osiągając wartość 51 162 tys. zł.

Aktywa obrotowe na dzień 31.12.2019 r. wyniosły 614 433 tys. zł i wzrosły o 61 132 tys. zł w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r., co stanowiło 11% wzrost. Największe zmiany wśród aktywów obrotowych nastąpiły w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach, które wzrosły o 44 197 tys. zł, osiągając wartość 297 327 tys. zł. Aktywa z tytułu umów z klientami wyniosły na dzień bilansowy 175 245 tys. zł i zwiększyły się w stosunku do końca ubiegłego roku o kwotę 15 217 tys. zł, natomiast zapasy wzrosły o 14 359 tys. zł do poziomu 64 720 tys. zł. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w analizowanym okresie zmniejszyły się o 13 937 tys. zł, osiągając wartość 47 514 tys. zł.

PASYWA	31.12.2019 <i>Badane</i>	31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana	Zmiana %
Kapitał własny	349 925	539 705	(189 780)	-35%
Kapitał podstawowy	69 161	41 120	28 041	68%
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	340 561	309 984	30 577	10%
Kapitał z aktualizacji wyceny	7 082	5 808	1 274	22%
Pozostałe kapitały rezerwowe	182 823	269 508	(86 685)	-32%
Niepodzielony wynik finansowy	(249 678)	(86 687)	(162 991)	188%
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(24)	(28)	4	-14%
Kapitał własny razem	349 925	539 705	(189 780)	-35%
Razem zobowiązania	878 536	717 112	161 424	23%
Zobowiązania długoterminowe	204 242	67 079	137 163	204%
Oprocentowane kredyty i pożyczki	199 909	60 989	138 920	228%
Rezerwy	3 102	3 955	(853)	-22%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 231	2 135	(904)	-42%
Zobowiązania krótkoterminowe	674 294	650 033	24 261	4%
Oprocentowane kredyty i pożyczki	159 479	144 823	14 656	10%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	293 598	313 292	(19 694)	-6%
Rezerwy	86 440	52 575	33 865	64%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	7 867	9 540	(1 673)	-18%
Rozliczenia międzyokresowe	455	574	(119)	-21%
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	126 455	129 229	(2 774)	-2%
PASYWA RAZEM	1 228 461	1 256 817	(28 356)	-2%

Kapitał własny Spółki na dzień 31.12.2019 r. osiągnął wartość 349 925 tys. zł. i spadł o kwotę 189 780 tys. zł, tj. o 35,2% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. Spadek ten był spowodowany wygenerowaniem wyższej o 162 991 tys. zł straty netto w porównaniu do straty w 2018 roku. W 2019 roku Spółka dokonała podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 41 120 tys. zł do kwoty 69 161 tys. zł, czyli o kwotę 28 041 tys. zł w drodze emisji akcji na okaziciela serii B oraz akcji imiennych serii C, objętych po cenie emisyjnej 1,70 zł za jedną akcję. Wartość pozyskanego kapitału z emisji akcji B i C wyniosła 59 587 tys. zł. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej, po pomniejszeniu o koszty emisji kapitału w kwocie 969 tys. zł, wyniosła 30 577 tys. zł. Spółka informowała o rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w raporcie bieżącym 73/2019. Pozostałe kapitały rezerwowe uległy obniżeniu o kwotę 86 685 tys. zł i na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosły 182 823 tys. zł.

Zobowiązania długoterminowe na dzień 31.12.2019 r. osiągnęły wartość 204 242 tys. zł i zwiększyły się o kwotę 137 163 tys. zł, tj. o 204,5% w porównaniu do stanu na koniec roku 2018. Wzrost ten był spowodowany zwiększeniem zobowiązań z tytułu oprocentowanych kredytów i pożyczek o kwotę 138 920 tys. zł w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2018.

Zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31.12.2019 r. osiągnęły wartość 674 294 tys. zł i zwiększyły się o kwotę 24 261 tys. zł, tj. o 3,7% w porównaniu do stanu na koniec ubiegłego roku. Wpływ na powyższy wzrost miało zwiększenie salda zobowiązań z tytułu oprocentowanych kredytów i pożyczek o kwotę 14 656 tys. zł oraz wzrost rezerw na straty na kontraktach na kwotę 33 865 tys. zł. Saldo z tytułu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań spadło o 19 694 tys. zł, a więc o 6,3% w analizowanym okresie w porównaniu do wartości na dzień 31 grudnia 2018.

3.3.3 Omówienie rachunku przepływów pieniężnych

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki Trakcja PRKiI w latach zakończonych dnia 31.12.2019 r. oraz dnia 31.12.2018 r.:

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	1.01.2019 - 31.12.2019 <i>Badane</i>	1.01.2018 - 31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana	Zmiana %
Środki pieniężne na początek okresu	61 451	20 618	40 833	198%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(187 949)	(53 020)	(134 929)	254%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 280)	(8 734)	4 454	-51%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	178 292	102 587	75 705	74%
Przepływy pieniężne netto, razem	(13 937)	40 833	(54 770)	-134%
Środki pieniężne na koniec okresu	47 514	61 451	(13 937)	-23%

Spółka rozpoczęła rok 2019, posiadając środki pieniężne w kwocie 61 451 tys. zł natomiast zakończyła omawiany okres ze stanem środków pieniężnych w wysokości 47 514 tys. zł.

Przepływy pieniężne netto łącznie w omawianym okresie były ujemne i wyniosły 13 937 tys. zł.

W 2019 roku saldo przepływów netto z działalności operacyjnej było ujemne i wyniosło 187 949 tys. zł. Spadło ono w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 134 929 tys. zł.

Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej wykazały w 2019 roku saldo ujemne w wysokości 4 280 tys. zł, natomiast w porównywalnym okresie roku 2018 ujemne saldo przepływów z działalności inwestycyjnej wyniosło 8 734 tys. zł.

Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej w 2019 roku osiągnęły saldo dodatnie, które wyniosło 178 292 tys. zł. Powyższa kwota salda wynikała głównie z wpływów z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów na kwotę 182 768 tys. zł.

3.4. Wskaźniki finansowe Spółki Trakcja PRKiI

3.4.1 Wskaźniki rentowności

Marża zysku brutto na sprzedaży wzrosła do poziomu -11,14% w 2019 roku wobec -12,44% w analogicznym okresie roku ubiegłego. Zysk operacyjny powiększony o amortyzację zmniejszył się o 33 799 tys. zł, osiągając wartość -120 785 tys. zł, zaś marża zysku EBITDA zmniejszyła się o 5,82 p.p., osiągając poziom -14,48%. Marża zysku operacyjnego zmniejszyła się o 6,82 p.p. i osiągnęła wartość -16,93%. Marża zysku netto w omawianym okresie osiągnęła wartość -29,93%.

Wskaźnik odzwierciedlający rentowność kapitału zaangażowanego w firmie – ROE wyniósł -56,13% i spadł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 41,33 p.p. Wskaźnik rentowności aktywów – ROA zmniejszył się o 12,76 p.p. i osiągnął wartość -20,09%.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI	31.12.2019	31.12.2018	Zmiana
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>	
Marża zysku brutto ze sprzedaży	-11,14%	-12,44%	1,30 p.p
EBITDA	(120 785)	(86 986)	(33 799)
Marża zysku EBITDA	-14,48%	-8,66%	-5,82 p.p
Marża zysku operacyjnego	-16,93%	-10,11%	-6,82 p.p
Marża zysku netto	-29,93%	-8,63%	-21,30 p.p
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	-56,13%	-14,80%	-41,33 p.p
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	-20,09%	-7,33%	-12,76 p.p

Marża zysku brutto ze sprzedaży = zysk brutto ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży

EBITDA = zysk operacyjny + amortyzacja

Marża zysku EBITDA = (zysk operacyjny + amortyzacja) / przychody ze sprzedaży

Marża zysku operacyjnego = zysk operacyjny / przychody ze sprzedaży

Marża zysku netto = zysk netto / przychody ze sprzedaży

Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE) = zysk netto / średnie kapitały własne

Stopa zwrotu z aktywów (ROA) = zysk netto / średnie aktywa

3.4.2 Wskaźniki płynności

Kapitał pracujący w Spółce Trakcja PRKil S.A. na dzień 31.12.2019 r. osiągnął poziom -59 406 tys. zł i był wyższy o 36 752 tys. zł w porównaniu do roku ubiegłego.

Wskaźnik płynności bieżącej na koniec 2019 roku wyniósł 0,91 i był wyższy o 0,06 od analogicznego wskaźnika na koniec 2018 roku. Wskaźnik płynności szybkiej wyniósł 0,82 co stanowiło wzrost o 0,05 w stosunku do roku ubiegłego. Wskaźnik natychmiastowej płynności spadł do poziomu 0,07. Wskaźnik ten informuje, że Spółka byłaby w stanie natychmiastowo spłacić 7% swoich zobowiązań z posiadanych środków pieniężnych.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	31.12.2019	31.12.2018	Zmiana
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>	
Kapitał pracujący	(59 406)	(96 158)	36 752
Wskaźnik płynności bieżącej	0,91	0,85	0,06
Wskaźnik płynności szybkiej	0,82	0,77	0,05
Wskaźnik natychmiastowej płynności	0,07	0,09	(0,02)

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Kapitał pracujący = aktywa obrotowe - zobowiązania krótkoterminowe + rozliczenia międzyokresowe przychodów

Wskaźnik płynności bieżącej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik płynności szybkiej = (aktywa obrotowe - zapasy) / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik natychmiastowej płynności = (środki pieniężne i ich ekwiwalenty) / zobowiązania krótkoterminowe

3.4.3 Wskaźniki struktury finansowania

Spółka monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania.

Wskaźnik pokrycia majątku kapitałem własnym wyniósł na dzień 31.12.2019 r. 0,28 i spadł w stosunku do poziomu na koniec porównywanego roku o 0,15. Wartość wskaźnika pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym zmniejszyła się w porównaniu do jego stanu na dzień 31.12.2018 r. o 0,20. Wskaźnik zadłużenia całkowitego na koniec 2019 roku wzrósł o 0,15 w stosunku do roku 2018 i wyniósł 0,72. Wzrostowi uległ również

wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych z poziomu 1,33 na koniec 2018 roku do poziomu 2,51 na koniec 2019 roku.

WSKAŹNIKI STRUKTURY FINANSOWANIA	31.12.2019 <i>Badane</i>	31.12.2018 <i>Badane</i>	Zmiana
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,28	0,43	-0,15
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,57	0,77	-0,20
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,72	0,57	0,15
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	2,51	1,33	1,18

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:
Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa ogółem
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa trwałe
Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny) / aktywa ogółem
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny) / kapitał własny

3.5. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Grupa Trakcja dysponowała na koniec 2019 roku środkami pieniężnymi w wysokości 107 473 tys. zł przy jednoczesnym łącznym zadłużeniu finansowym z tytułu kredytów, pożyczek oraz leasingu finansowego w wysokości 361 647 tys. zł. Grupa utrzymuje poziom finansowania zewnętrznego, jak i płynności finansowej, które pozwala na realizację bieżącego portfela kontraktów.

Na dzień bilansowy Grupa dysponowała niewykorzystanymi liniami kredytowymi (kredytami w rachunku bieżącym oraz kredytami obrotowymi) w kwocie 83,4 mln zł co gwarantuje spółkom z Grupy Trakcja ciągłość finansowania bieżącej działalności.

Oprócz działań mających wpływ na poprawę przyszłych wyników finansowych Zarząd Jednostki dominującej ma przede wszystkim na uwadze sytuację płynnościową. Jednostka dominująca prowadzi aktywną politykę w zakresie zarządzania płynnością, monitorując na bieżąco płynność w ujęciu krótko- i długoterminowym, prowadzi także stały monitoring przepływów pieniężnych, dążąc do utrzymania stabilnego poziomu dostępnego finansowania. W celu utrzymania płynności Jednostka dominująca podejmuje działania zmierzające do pozyskania kontraktów, na których przewidziane są zaliczki. Ponadto Jednostka dominująca kładzie duży nacisk na optymalizację procesów fakturowania poprzez skrócenie okresu pomiędzy wykonaniem prac a zafakturowaniem zrealizowanych robót. Jednostka dominująca wykorzystuje nowo pozyskane środki z finansowania długoterminowego do redukcji zobowiązań przeterminowanych oraz zidentyfikowania robót na kontraktach budowlanych.

Jednostka dominująca w dniu 13.06.2019 r. w celu utrzymania płynności do terminu podpisania umowy restrukturyzacyjnej/pozyskania nowego finansowania oraz kapitału podpisała dokumentację finansowania pomostowego. Spółka w dniu 27.09.2019 r., podpisała dokumentację docelowego finansowania długoterminowego. Na podstawie Ujednoliconej Umowy Kredytu i na warunkach w niej wskazanych, Jednostce dominującej oraz Podmiotom Powiązanym, będącym kredytobiorcami, zostały udzielone:

(i) kredyt odnawialny 1 uruchamiany w ciągłościach terminowych w łącznej kwocie równej 31.000.000 zł, z przeznaczeniem na zapłatę przeterminowanych zobowiązań i finansowania bieżącej działalności lub na udzielenie pożyczek wewnątrzgrupowych z terminem płatności do dnia 31.12.2022 r., środki zostały pozyskane na etapie finansowania pomostowego;

(ii) kredyt odnawialny 2 w łącznej kwocie 75.000.000 zł oraz pożyczka odnawialna do wykorzystania w formie wypłat odnawialnych na takich samych warunkach jak kredyt odnawialny, w łącznej kwocie równej 27.600.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego i bieżącej działalności Spółki z terminem płatności do dnia 31.12.2022 r.;

(iii) kredyt odnawialny 3 uruchamiany w ciągłości terminowych w łącznej kwocie 17.600.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego i bieżącej działalności z terminem płatności do dnia 31.12.2022 r.;

(iv) kredyt odnawialny 4 uruchamiany warunkowo w ciągłości terminowych w łącznej maksymalnej kwocie 12.000.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego i bieżącej działalności, do dnia 31.12.2022 r. Na dzień bilansowy kredyt odnawialny 4 nie został uruchomiony;

(v) nieodnawialna linia gwarancyjna, zawarta w ramach finansowania pomostowego, na zwrot zaliczki pod określony kontrakt zawarty przez Spółkę, której beneficjentem będzie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., w łącznej kwocie równej 25.000.000 zł;

(vi) nieodnawialna linia gwarancyjna, zawarta w ramach finansowania pomostowego, na gwarancję należytego wykonania, której beneficjentem będzie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, w łącznej kwocie 8.000.000 zł;

(vii) odnawialna linia gwarancyjna na gwarancje zwrotu zaliczki pod nowe kontrakty Spółki lub podmioty powiązane, której beneficjentem będzie podmiot akceptowalny dla wszystkich wystawców danej gwarancji, w łącznej kwocie równej 200.000.000 zł.

W nocy 10 do jednostkowego sprawozdania finansowego za 2019 rok zostały przedstawione szczegóły związane z procesem podjętych działań w zakresie finansowania pomostowego oraz finansowania długoterminowego. Informacje wskazujące na ryzyko kontynuacji działalności zostały przedstawione w tej samej nocy jednostkowego sprawozdania finansowego za 2019 rok.

3.6. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki Grupy Trakcja za 2019 rok

Główne czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze mające wpływ na osiągnięte wyniki Grupy Trakcja w 2019 roku to:

- rozliczanie nisko marżowych kontraktów pozyskanych w trudniejszych dla ofertowania latach ubiegłych oraz przed znaczącą podwyżką kosztów produkcji;
- przedłużający się proces refinansowania działalności operacyjnej Spółki Trakcja PRKiI S.A., który pogłębił spadek rentowności na kontraktach budowlanych;
- przedłużający się proces refinansowania miał również wpływ na opóźnienie podpisania dwóch kontraktów kolejowych o wyższych rentownościach i brak możliwości ich rozliczania w roku 2019, a co za tym idzie niemożliwość uzyskania zakładanych przychodów;
- budżety zaktualizowano pod kątem charakteru, kwot, rozkładu w czasie oraz niepewności co do przychodów oraz przepływów pieniężnych wynikających z realizowanych kontraktów;
- w trakcie aktualizacji budżetów została przeprowadzona analiza szans oraz zagrożeń, w ramach której zostały zidentyfikowane i uwzględnione ryzyka techniczne, realizacyjne i płynnościowe;
- dla dwóch kontraktów kolejowych Spółka ujęła przychody do poziomu poniesionych kosztów zgodnie z MSSF 15 par. 45;
- uwzględnienie kwot roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających w budżetach kontraktów długoterminowych. Wysokość roszczeń sądowych została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 - 50 mln zł;
- ujęcie w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychodów wynikających z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym;
- utworzenie odpisu aktualizującego wartość firmy w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja wpłynęło na obniżenie wyniku Grupy Trakcja o 138 182 tys. zł;

- aktualizacja budżetów kontraktów za IV kwartał 2019 roku wpłynęła na obniżenie marży zysku brutto ze sprzedaży Jednostki dominującej w kwocie 61 421 tys. zł.

3.7. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych

Na podstawie prowadzonych analiz Zarząd Jednostki dominującej ocenia, że Grupa Trakcja jest w stanie sfinansować obecne i przyszłe zamierzenia inwestycyjne opisane w punkcie 2.7.1 niniejszego sprawozdania ze środków generowanych z działalności operacyjnej oraz pozyskując finansowanie dłużne.

3.8. Transakcje zabezpieczające

Instrument zabezpieczający to wyznaczony instrument pochodny lub (tylko w przypadku zabezpieczenia ryzyka zmian kursów walut) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań niebędący instrumentem pochodnym, którego wartość godziwa lub przepływy pieniężne mają zrównoważyć zmiany w wartości godziwej lub przepływach pieniężnych danej zabezpieczanej pozycji.

Przy początkowym ujęciu, jednostka dokonuje pomiaru aktywa lub zobowiązania finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej kwocie, za którą aktywo może zostać wymienione lub zobowiązanie rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych, które spełniają warunki rachunkowości zabezpieczeń, ujmuje się w sposób następujący:

- część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego, która została uznana za zabezpieczenie efektywne rozpoznawana jest jako zmiana wartości zabezpieczonej pozycji;
- nieefektywna część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego rozpoznawana jest w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych uznane za efektywne ujmuje się w kapitałach własnych, aż do rozpoznania zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań.

Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne i stosowanie rachunkowości zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń nie jest stosowana przez polskie spółki należące do Grupy Trakcja PRKil, natomiast na dzień 31.12.2019 r. stosowała ją litewska część grupy Trakcja, czyli spółki z grupy AB Kauno Tiltai - AB Kauno Tiltai.

W dniach 8 i 14 października 2015 roku spółka zależna od Emitenta, tj. AB Kauno Tiltai zawarła dwie transakcje swap stopy procentowej (interest rate swap IRS) celem zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu planowanych płatności odsetkowych od kredytu terminowego. Zgodnie z umową spółka jest płatnikiem kwot według stopy stałej, natomiast płatnikiem kwot według stopy zmiennej jest bank.

Wartość godziwa kontraktów IRS obliczana jest jako wartość bieżąca szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych na podstawie obserwacji krzywych dochodowości. W ciągu 2019 roku nie doszło do zmiany w technice wyceny wartości godziwej.

Grupa dokonała w roku 2019 oceny efektywności zabezpieczenia zawartych transakcji IRS. W okresie sprawozdawczym zabezpieczenie zmiany stopy procentowej było wysoce efektywne w związku z tym nie zidentyfikowano i nie rozpoznano w rachunku zysków i strat części nieefektywnej z tytułu wyceny IRS.

Na dzień 31.12.2019 r. wpływ instrumentów zabezpieczających na pozostałe dochody całkowite wyniósł -1.505 tys. zł i wynika ze sprzedaży spółki UAB Pletros investicijos.

3.9. Objasnienie różnic pomiędzy osiągniętymi i prognozowanymi wynikami finansowymi Grupy Trakcja

Zarząd Jednostki dominującej nie publikował prognoz wyników finansowych Spółki i Grupy na rok 2019.

4. AKCJE I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA TRAKCJA PRKiI

4.1. Struktura akcjonariatu

Na dzień 31.12.2019 r. kapitał zakładowy wynosił 69.160.780,80 zł i dzielił się na 51.399.548 akcji zwykłych na okaziciela serii A, 10 279 909 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz 24 771 519 akcji imiennych serii C o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Wszystkie akcje są w pełni opłacone.

W 2019 r. kapitał zakładowy Jednostki dominującej został podwyższony o 28 041 142,40 zł w stosunku do roku poprzedniego, poprzez emisję akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz akcji zwykłych imiennych serii C.

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	28 399 145	32,85%	28 399 145	32,85%
Agencja Rozwoju Przemysłu	16 117 647	18,64%	16 117 647	18,64%
OFE PZU "Złota Jesień"*	8 332 694	9,64%	8 332 694	9,64%
Pozostali akcjonariusze	33 601 490	38,87%	33 601 490	38,87%
Razem	86 450 976	100,00%	86 450 976	100,00%

*reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A.

4.2. Liczba i wartość nominalna akcji Jednostki dominującej oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki nie posiadają akcji Jednostki dominującej oraz jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy Trakcja.

4.3. Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu

Zarząd Spółki nie posiada informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

4.4. Programy akcji pracowniczych

W 2019 roku Grupa Trakcja nie prowadziła programów akcji pracowniczych.

4.5. Nabycie akcji własnych

W 2019 roku Trakcja PRKiI nie nabyła akcji własnych.

5. POZOSTAŁE INFORMACJE

5.1. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach kredytów i pożyczek

Na dzień bilansowy Grupa Trakcja posiadała następujące kredyty i pożyczki:

Nazwa spółki	Pożyczkodawca Kredytodawca	Rodzaj pożyczki, kredytu	Kwota wg. umowy w walucie (w tys.)	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota kredytu pozostała do spłaty (tys. zł)
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	21 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	21 550
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt obrotowy	92 600	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	92 814
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR O/N + marża	-
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	50 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	40 700
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt inwestycyjny	21 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	8 852
Trakcja PRKiI S.A.	COMSA S.A.	pożyczka od jednostki powiązanej	4 712	EUR	01.01.2023	WIBOR 1M + marża	7 656
Trakcja PRKiI S.A.	Pekao S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	19 447
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 999
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 998
Trakcja PRKiI S.A.	De Lage Landen Leasing Polska S.A.	pożyczka inwestycyjna	1 147	PLN	25.04.2020	oprocentowanie zmienne	394
Trakcja PRKiI S.A.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	pożyczka od jednostki powiązanej	27 600	PLN	31.12.2023	WIBOR 1M + marża	27 668
Dalba Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	1 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	1 000
PDM S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	2 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	2 500
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	mBank S.A.	kredyt inwestycyjny	2 500	PLN	30.12.2020	WIBOR 1M + marża	698
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	Idea Getin Leasing	pożyczki od jednostek pozostałych	244	PLN	15.06.2024	WIBOR 1M + marża	227
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	3 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	-
AB Kauno Tiltai	Nordea Dnb	kredyt obrotowy	400	EUR	14.01.2020	EURIBOR 3M + marża	852
AB Kauno Tiltai	Nordea Dnb	kredyt obrotowy	4 000	EUR	31.05.2023	EURIBOR 3M + marża	14 859
AB Kauno Tiltai	Luminor Bank AB	kredyt w rachunku bieżącym	12 000	EUR	30.06.2020	EURIBOR 1M + marża	-
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	4 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	4 000
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	Plasser & Theurer, Export von Bahnbaumaschinen, Gessellschaft m.b.H.	pożyczka inwestycyjna	1 800	EUR	24.03.2020	oprocentowanie stałe	1 916
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	2 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	2 000
Razem							277 130

Kredyty i pożyczki zaciągnięte w 2019 roku

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem spółki z Grupy Trakcja podpisały umowy dotyczące następujących zobowiązań kredytowych lub pożyczek.

Jednostka dominująca podpisała następujące umowy:

- Umowę kredytu obrotowego z dnia 13.06.2019 r. w łącznej wysokości 31.000.000 zł pomiędzy spółkami Grupy oraz bankami mBank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A. w łącznej wysokości 31.000.000 zł

- Umowę pożyczki z dnia 13.06.2019 r. pomiędzy Spółką a COMSA S.A.U. w wysokości 20.000.000 zł

oraz - Umowę Wspólnych Warunków z dnia 27.09.2019 r. do kredytów odnawialnych w łącznej wysokości 151.200.000 zł oraz linii gwarancyjnych w łącznej wysokości 200.000.000 zł pomiędzy Spółkami Grupy i Agencją Rozwoju Przemysłu i bankami: mBank S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego i Credit Agricole Bank Polska S.A. oraz linii gwarancyjnych pomiędzy Spółkami Grupy i Towarzystwami Ubezpieczeniowymi w łącznej wysokości 200.000.000 zł

- Umowę pożyczki podporządkowanej z dnia 03.10.2019 r. pomiędzy Spółką a COMSA, S.A.U., do maksymalnej łącznej kwoty 14.237.507,25 zł.

W trakcie 2019 roku Spółka podpisała aneksy dla następujących umów kredytowych:

Pomiędzy Spółką, a bankiem mBank S.A.

- Aneks 3 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umów ramowych z mBank S.A, przedłużający termin do 14.02.2019 r.;
- Aneks 4 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umów ramowych z mBank S.A, przedłużający termin do 30.05.2019 r.;
- Aneks 5 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umów ramowych z mBank S.A. , przedłużający termin do 27.06.2019 r.;
- Aneks 6 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umów ramowych z mBank S.A. przedłużający termin do 30.07.2019 r.;
- Aneks 7 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umów ramowych z mBank S.A. przedłużający termin do 30.09. 2019 r.;
- Aneks 8 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umów ramowych z mBank S.A. przedłużający termin do 11.10.2019 r.;
- Aneks 9 do umów elektronicznej zapłaty zobowiązań z dnia 13.07.2018 r., do umowy ramowej z mBank S.A. przedłużający okres kredytowania, zgodnie z postanowieniem pkt. 4.2 Umowy Wspólnych Warunków;
- Aneks nr 34 do umowy kredytu odnawialnego z dnia 22.03.2000 r. w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 29.05.2019 r.;
- Aneks nr 35 do umowy kredytu odnawialnego z dnia 22.03.2000 r. w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 26.06.2019 r.;
- Aneks nr 36 do umowy kredytu odnawialnego z dnia 22.03.2000 r. w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 29.07.2019 r.;
- Aneks nr 37 do umowy kredytu odnawialnego z dnia 22.03.2000 r. w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 27.09.2019 r.;

- Aneks nr 38 do umowy kredytu odnawialnego z dnia 22.03.2000 r. w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 10.10.2019 r.;
- Aneks nr 39 do umowy kredytu odnawialnego z dnia 22.03.2000 r. w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. - przedłużenie okresu kredytowania, zgodnie z postanowieniem pkt. 4.2 Umowy Wspólnych Warunków;
- Aneks 4 do umowy o kredyt inwestycyjny z dnia 26.10.2016 r. zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. przedłużający okres kredytowania, zgodnie z postanowieniem pkt. 4.2 Umowy Wspólnych Warunków;
- Aneks nr 5 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. – ustanowienie cesji;
- Aneks nr 6 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 22.05.2019 r.;
- Aneks nr 7 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 27.06.2019 r. oraz ustanowienie cesji ;
- Aneks nr 8 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. – sposób spłaty raty;
- Aneks nr 9 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - sposób spłaty raty oraz przedłużenie okresu kredytowania do dnia 30.07.2019 r.;
- Aneks nr 10 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 26.09.2019 r.;
- Aneks nr 11 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. – sposób spłaty raty;
- Aneks nr 12 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 30.12.2022 r.;
- Aneks nr 13 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 10.10.2019 r.;
- Aneks nr 14 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 50 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. z dnia 29.04.2015 r. - przedłużenie okresu kredytowania, zgodnie z postanowieniem pkt. 4.2 Umowy Wspólnych Warunków.

Pomiędzy Spółką, a bankiem PEKAO S.A.:

- Aneks nr 4 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a Pekao S.A. z dnia 10.08.2016 r. – pełnomocnictwo do dokonywania potrąceń wierzytelności;
- Aneks nr 5 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a Pekao S.A. z dnia 10.08.2016 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 27.06.2019 r., zmian oprocentowania;
- Aneks nr 6 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a Pekao S.A. z dnia 10.08.2016 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 31.07.2019 r.;
- Aneks nr 7 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a Pekao S.A. z dnia 10.08.2016 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 30.08.2019 r.;

- Aneks nr 8 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a Pekao S.A. z dnia 10.08.2016 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 27.09.2019 r.;
- Aneks nr 9 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a Pekao S.A. z dnia 10.08.2016 r. - przedłużenie okresu kredytowania do dnia 11.10.2019 r.

Pomiędzy Spółką, a bankami mBank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A.:

- Aneks nr 1 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 31 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a bankami mBank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A. z dnia 21.06.2019 r. - przedłużenie spłaty do dnia 30.07.2019 r.;
- Aneks nr 2 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 31 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a bankami mBank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A. z dnia 02.07.2019 r. - przedłużenie terminu ważności gwarancji (dotyczy gwarancji należytego wykonania, kontrakt SZJ01);
- Aneks nr 3 do umowy kredytu obrotowego w wysokości 31 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a bankami mBank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A. z dnia 05.07.2019 r. – do dnia 31.07.2019 r. złożenie wniosku o rejestrację przedmiotowej hipoteki.

Spółki zależne od Emitenta podpisały następujące umowy:

Umowę kredytu obrotowego z dnia 21.06.2019 r. w łącznej wysokości 31.000.000 zł pomiędzy Spółkami Grupy oraz bankami mBank S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A. oraz Umowę Wspólnych Warunków z dnia 27.09.2019 r. do kredytów odnawialnych w łącznej wysokości 151.200.000 zł oraz linii gwarancyjnych w łącznej wysokości 200.000.000 zł pomiędzy Spółkami Grupy i Agencją Rozwoju Przemysłu i bankami: mBank S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego i Credit Agricole Bank Polska S.A.

- 1) spółka zależna Torprojekt Sp. z o.o. podpisała aneksy do Umowy kredytowej z dnia 04.04.2018 r. z ING Bank Śląski S.A.:
 - Nr 1 z dnia 23.01.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 29.03.2019 r.;
 - Nr 2 z dnia 21.02.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 30.04.2019 r. oraz ustanowienie zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości w Markach (KW nr WA1W/00067228/3) należącej do spółki zależnej PRK7 Nieruchomości sp. z o.o.;
 - Nr 3 z dnia 30.04.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 10.05.2019 r.;
 - Nr 4 z dnia 10.05.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 17.05.2019 r.;
 - Nr 5 z dnia 17.05.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 24.05.2019 r.;
 - Nr 6 z dnia 24.05.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 31.05.2019 r.;
 - Nr 7 z dnia 31.05.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 07.06.2019 r.;
 - Nr 8 z dnia 07.06.2019 r. - zmiana Daty Końcowej na 14.06.2019 r.;
 - Nr 9 z dnia 14.06.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 28.06.2019 r.;
 - Nr 10 z dnia 28.06.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 30.07.2019 r.;
 - Nr 11 z dnia 30.07.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 31.08.2019 r.;
 - Nr 12 z dnia 31.08.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 30.09.2019 r.;
 - Nr 13 d dnia 30.09.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 11.10.2019 r.
- 2) PEUiM Sp. z o.o. podpisała z mBank S.A. aneksy do umowy kredytu z mBank S.A. z dnia 12.07.2017 r.:
 - Nr 3 z dnia 25.04.2019 r. – przedłużenie terminu spłaty do 29.05.2019 r.;

- Nr 4 z dnia 29.05.2019 r. – przedłużenie terminu spłaty do 26.06.2019 r.;
 - Nr 5 z dnia 24.06.2019 r. – przedłużenie terminu spłaty do 30.07.2019 r.;
 - Nr 6 z dnia 29.07.2019 r. – przedłużenie terminu spłaty do 27.09.2019 r.;
 - Nr 7 z dnia 25.07.2019 r. – przedłużenie terminu spłaty do 10.10.2019 r.
 - Nr 8 z dnia 11.10.2019 r. – zrównanie terminu spłaty z Umową Wspólnych Warunków
- 3) spółka zależna Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. podpisała z ING Bank Śląski S.A. aneksy do Umowy Kredytu z dnia 27.05.2015 r.:
- aneks nr 5 z dnia 25.01.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 29.03.2019 r.;
 - aneks nr 6 z dnia 21.02.2019 r. – zmiana Daty Końcowej na 30.04.2019 r.

Umowy dotyczące kredytów i pożyczek wypowiedziane lub wygasłe w 2019 roku

W 2019 roku wygasła umowa kredytowa z bankiem ING Bank Śląski z dnia 04.02.2016 r.

Jednostka dominująca, na podstawie Umowy Wspólnych Warunków z dnia 27.09.2019 r., zobowiązana jest do przestrzegania wskaźników finansowych (kovenantów finansowych) związanych z bieżącą sytuacją finansową Jednostki dominującej.

Określone w pkt. 17 Umowy Wspólnych Warunków kowenanty finansowe będą testowane począwszy od 30.09.2020 r. w cyklach kwartalnych do 30.09.2022 r.

5.2. Informacje o pożyczkach udzielonych w roku obrotowym

Zestawienie pożyczek udzielonych w trakcie 2019 roku przez spółki Grupy, w tym podmiotom powiązanym, prezentuje poniższa tabela.

Pożyczkodawca	Pożyczkobiorca	Kwota przyznanej pożyczki			Główne zasady naliczania odsetek	Kwota pozostała do spłaty (w tys. PLN)	Charakter powiązań kapitałowych
		Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	(w tys.)			
Trakcja PRKiI S.A.	Torprojekt Sp. z o.o.	1 900	PLN	30.06.2020	WIBOR 3 M + marża	1 918	spółka zależna
Trakcja PRKiI S.A.	Torprojekt Sp. z o.o.	300	PLN	30.06.2020	WIBOR 3 M + marża	302	spółka zależna
Trakcja PRKiI S.A.	Torprojekt Sp. z o.o.	300	PLN	30.06.2020	WIBOR 3 M + marża	301	spółka zależna
Trakcja PRKiI S.A.	Torprojekt Sp. z o.o.	200	PLN	30.06.2020	WIBOR 3 M + marża	200	spółka zależna
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Trakcja PRKiI S.A.	3 000	PLN	30.06.2020	WIBOR 3M + marża	3 007	spółka zależna
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Trakcja PRKiI S.A.	1 500	PLN	31.12.2019	WIBOR 3M + marża	1 541	spółka zależna
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Trakcja PRKiI S.A.	2 500	PLN	31.12.2019	WIBOR 3M + marża	2 567	spółka zależna
Dalba Sp. z o.o.	Trakcja PRKiI S.A.	1 000	PLN	31.12.2019	WIBOR 3M + marża	1 025	spółka zależna
BTW Sp. z o.o.	Trakcja PRKiI S.A.	2 000	PLN	31.12.2019	WIBOR 3M + marża	2 051	spółka zależna
PDM Białystok S.A.	Trakcja PRKiI S.A.	2 500	PLN	31.12.2019	WIBOR 3M + marża	2 392	spółka zależna
PEUiM Sp. z o.o.	Trakcja PRKiI S.A.	5 500	PLN	31.12.2019	WIBOR 1M + marża	1 502	spółka zależna
PEUiM Sp. z o.o.	Dalba Sp. z o.o.	200	PLN	31.12.2019	WIBOR 1M + marża	-	spółka zależna

5.3. Informacje o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie udzielonych gwarancji przez Jednostkę dominującą:

Beneficjent	Wartość gwarancji dane w tys. zł
PKP PLK S.A.	585 616
GDDKiA	113 125
WZDW Poznań	9 985
Gmina Kraków	9 421
Województwo Pomorskie	8 427
Pozostali	35 976
Razem	762 550

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie otrzymanych gwarancji przez Jednostkę dominującą:

Podwykonawca	Wartość gwarancji dane w tys. zł
Krakowskie Zakłady Automatyki S.A.	17 518
Menard Polska	4 295
Keller Polska	3 426
Bombardier	2 583
Kolejowe Zakłady Automatyki S.A.	2 206
Pozostali	28 390
Razem	58 418

Na podstawie Umowy Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 roku Jednostka dominująca wraz ze spółkami zależnymi (bez AB Kauno) są Podmiotami Zobowiązanymi, które tytułem zabezpieczenia udzieliły poręczeń.

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie udzielonych poręczeń udzielonych przez Jednostkę dominującą spółkom zależnym:

	Wartość poręczenia dane w tys. zł
do spółek zależnych	702 400
Razem	702 400

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie otrzymanych poręczeń udzielonych Jednostce dominującej przez spółki zależne:

	Wartość poręczenia dane w tys. zł
od spółek zależnych	702 400
Razem	702 400

5.4. Wpływy z emisji papierów wartościowych

W dniu 29.11.2019 r. nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27.09.2019 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 41.119.638,40 zł do kwoty 69.160.780,80 zł, czyli o 28.041.142,40 zł w drodze emisji 10.279.909 akcji na okaziciela serii B, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję oraz 24.771.519 akcji imiennych serii C, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję.

Emisja Akcji Serii B oraz Akcji Serii C umożliwiła Jednostce dominującej pozyskanie kapitału, który został przeznaczony na bieżące potrzeby finansowe Jednostki dominującej oraz pozwolił na dokonanie refinansowania aktualnego zadłużenia Jednostki dominującej. Ponadto, realizacja oferty akcji była niezbędna do pozyskiwania i realizacji projektów realizowanych przez Jednostkę dominującą w ramach segmentów operacyjnych, w których działa Jednostka dominująca. Ponadto zdaniem Zarządu, pozyskany w drodze emisji Akcji Serii B oraz Akcji Serii C kapitał pozwolił na wsparcie dalszego funkcjonowania Jednostki dominującej. Należy również podkreślić, że podwyższenie kapitału zakładowego Jednostki dominującej poprzez emisję nowych akcji było jednym z warunków uzyskania przez Jednostkę dominującą nowego finansowania dłużnego od instytucji finansowych w

ramach prowadzonego obecnie przez Jednostkę dominującą procesu refinansowania zadłużenia. Równocześnie możliwość podwyższenia kapitału zakładowego było również uzależniona od powodzenia w pozyskiwaniu finansowania. Powyższe działania miały na celu restrukturyzację finansową Jednostki dominującej oraz utrzymanie jej pozycji rynkowej. Intencją Jednostki dominującej było pozyskanie w wyniku oferty kapitału w wysokości nie mniejszej niż 50.000.000 zł.

5.5. Istotne pozycje pozabilansowe

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Należności warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	764 022	89 206
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	762 731	88 366
Weksli otrzymanych pod zabezpieczenie	1 291	840
Razem należności warunkowe	764 022	89 206
Zobowiązania warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	8 696 931	2 513 844
Udzielonych gwarancji i poręczeń	899 060	897 239
Weksli własnych	521 671	449 589
Hipoteki	4 252 519	181 979
Cesji wierzytelności	1 429 992	887 692
Cesji z polisy ubezpieczeniowej	120 137	40 483
Kaucji	21 900	24 612
Zastawów rejestrowych	1 451 652	32 250
Razem zobowiązania warunkowe	8 696 931	2 513 844

Należności warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji obejmują wystawione przez banki lub Towarzystwa Ubezpieczeniowe na rzecz spółek Grupy Trakcja gwarancje stanowiące zabezpieczenie roszczeń Grupy w stosunku do kontrahentów z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji to przede wszystkim gwarancje wystawione przez banki i Towarzystwa Ubezpieczeniowe na rzecz kontrahentów spółek Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do spółek Grupy z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych. Bankom i TU przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek Grupy.

Od dnia bilansowego do dnia publikacji niniejszego sprawozdania wartość zaangażowania Jednostki dominującej z tytułu gwarancji wadialnych, należytego wykonania, zwrotu zaliczek zmniejszyła się o 33.685 tys. zł.

5.6. Istotne sprawy sądowe i sporne

Jednostka dominująca poniżej wskazuje istotne postępowania toczące się przed sądem lub innym organem, dotyczące jej zobowiązań oraz wierzytelności oraz jej jednostek zależnych.

Wartości pozwów sądowych składanych przez Jednostkę dominującą wobec zamawiających wynosi ok. 156.800 tys. zł (kwota brutto wraz z skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami).

Spółka uwzględniła w budżetach kontraktów długoterminowych roszczenia sądowe składane wobec zamawiających. Wysokość roszczeń sądowych została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 - 50 mln zł. Ponadto Jednostka dominująca uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikające z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym.

Postępowania dotyczące Jednostki dominującej:

Sprawa dotycząca zgłoszenia wierzytelności przysługującej od Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Warszawie

Jednostka dominująca połączyła się ze spółką Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynieryjnych S.A. we Wrocławiu. W wyniku tego połączenia następcą prawnym obu spółek jest Trakcja PRKil S.A. w Warszawie. W związku z ogłoszeniem przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi Północ w Warszawie upadłości spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. (dalej: „PNI”) z możliwością zawarcia układu, spółka Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych i Inżynieryjnych S.A. we Wrocławiu złożyła do sądu upadłościowego zgłoszenie wierzytelności Spółki z dnia 20.11.2012 r. Zgłoszenie dotyczyło wierzytelności w łącznej kwocie 55 664 100,89 zł, obejmujących należność główną, odsetki wymagalne do dnia ogłoszenia upadłości oraz naliczone kary umowne.

Według wiedzy Jednostki dominującej, została sporządzona lista wierzytelności względem PNI. Wierzytelności Trakcji PRKil S.A. zostały uznane w wysokości 10 569 163,16 zł, w tym 10 274 533,87 zł z tytułu niezapłaconych faktur oraz 294 632,29 zł z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie. Odmówiono uznania należności z tytułu kar umownych i pozostałych roszczeń w łącznej kwocie 44 956 834,35 zł. Jednostka dominująca nie zgadza się z odmową uznania powyższej części wierzytelności, w związku z powyższym do sędziego - komisarza został wniesiony sprzeciw co do odmowy uznania wierzytelności w powyższym zakresie. Sąd odrzucił sprzeciw, w związku z czym Jednostka dominująca złożyła do Sądu zażalenie, które zostało oddalone. W dniu 08.06.2015 r. Jednostka dominująca otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości o zmianie sposobu prowadzenia upadłości z układowego na likwidacyjne. Sprawa jest w toku i obecnie jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH

W związku z brakiem ustosunkowania się Leonhard Weiss International do oświadczenia wraz z notą obciążeniową oraz wezwaniem do zapłaty z dnia 31.10.2017 r., o czym Grupa informowała w skonsolidowanym raporcie za okres 9 miesięcy zakończonym 30.09.2017 r. w nocie 25 „Udziały we wspólnym przedsięwzięciu” Jednostka dominująca postanowiła skierować sprawę do sądu.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH („LWI”) o zapłatę w związku z umową sprzedaży 50% udziałów w Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. Jednostka dominująca złożyła replikę na odpowiedź na pozew. Obecnie nie jest możliwe precyzyjne wskazanie przewidywanego terminu zakończenia sprawy. Jednostka dominująca przewiduje, że prawomocne rozstrzygnięcie może zostać wydane w 2020 r.

Wartość dochodzonego przez Jednostkę dominującą roszczenia wynosi 20.551.495,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- 1) od kwoty 7.500.000,00 zł od dnia 17 listopada 2017 r. do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 12.756.000,00 zł od dnia 8 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 295.495,00 zł od dnia 8 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Jednostka dominująca wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz Spółki zwrotu kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Ze względu na etap sprawy, obiektywnie nie jest możliwe wskazanie nawet szacunkowej wysokości możliwych do zasądzenia odsetek i kosztów postępowania.

Sprawa przeciwko ELTRANS sp. z o.o.

W dniu 30.05.2019 r. Spółka wniosła pozew przeciwko ELTRANS sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie o zapłatę kwoty 2.768.004 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za dostawę, montaż i szkolenie z obsługi dwóch bezolejowych turbosprężarek.

W dniu 29.01.2020 r. sąd wydał postanowienie o wszczęciu postępowania sanacyjnego.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Sprawa przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o.

W dniu 22.05.2019 r. Spółka wniosła pozew przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o. z siedzibą w Jacewie o zapłatę kwoty 556.683,00 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane jako podwykonawca roboty budowlane w ramach realizowanego przez pozwanego na zlecenie Tauron Dystrybucja S.A. zadania pn. „Budowa Zarządzania Siecią we Wrocławiu”.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania przeciwko PKP PLK S.A.

W dniu 31 października 2017 r. Jednostka dominująca wniosła pozew przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 46 747 276,90 zł (w tym 4 913 969,34 zł odsetek), dochodząc zapłaty odszkodowania w związku z przedłużeniem terminu realizacji Umowy pod nazwą: „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka – granica państwa na odcinku Podłęże – Bochnia w km 16,000 – 39,000 w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III” oraz części należnego Jednostce dominującej wynagrodzenia ryczałtowego nieuiszczonego przez PKP PLK S.A. z uwagi na złożenie bezpodstawnego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy w części. W dniu 12 grudnia 2017 r. Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 50 517 012,38 zł (w tym 5 336 177,01 zł odsetek). Rozszerzenie dotyczyło przysługujących Jednostce dominującej względem PKP PLK S.A. roszczeń związanych z bezpodstawnym wyegzekwowaniem naliczonych kar umownych oraz części wynagrodzenia, którego zapłaty bezpodstawnie odmawia PKP PLK S.A w związku z realizacją kontraktu oraz umów o roboty dodatkowe. W dniu 18 października 2018 r. Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 51 767 012,38 zł. Szkada Jednostki dominującej obejmuje kwotę 1 250 000, 00 zł, do której uiszczenia na rzecz Powiatu Bocheńskiego zmuszona została Jednostka dominująca w celu uczynienia zadość żądaniu PKP PLK S.A. dotyczącemu wcześniejszemu – niż wynikało to z Harmonogramu Robót – uruchomienia toru 1 na szlaku Bochnia – Brzesko Okocim. W dniu 06.05.2019 r. Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 84 121 127 zł. Jednostka dominująca rozszerzyła zakres dochodzonych roszczeń również o przysługujące jej względem PKP PLK S.A roszczenia odszkodowawcze, obejmujące deliktowe roszczenia odszkodowawcze jej podwykonawców Arcadis sp. z o.o., Torpol S.A. i PUT Intercor sp. z o.o. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest obecnie trudny do przewidzenia.

W dniu 31 października 2017 r. Spółka wraz z Przedsiębiorstwem Budowlanym „FILAR” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu i Berger Bau Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc zwrotu dodatkowych kosztów związanych z przedłużeniem czasu na realizację Umowy nr 90/116/0006/11/Z/I na Roboty budowlane podstawowe liniowe na odcinku Wrocław – Grabiszyn – Skokowa i Żmigród – granica woj. dolnośląskiego w ramach projektu POIiŚ 7.1-4 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap II – odcinek Wrocław – granica woj. dolnośląskiego”. W dniu 29 marca 2018 rozszerzenie powództwa w toku sprawy o roszczenia kolejnego z podwykonawców - INFRAKOL Sp. z o.o. Sp.K. Przypadająca na Jednostkę dominującą część

roszczenia wynosi 11 640 113,77 zł (w tym 1 415 797,02 zł odsetek). Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 31 października 2017 r. Jednostka dominująca wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 12 221 007,10 zł (w tym 1 821 726,10 zł odsetek) dochodząc zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia w postaci nieuiszczonego wynagrodzenia z tytułu wykonania:

- a) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka – granica Państwa na odcinku Dębica – Sędziszów Małopolski w km 111,500 – 133,600 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2” w łącznej kwocie 7.570.281,00 zł
 - b) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopada 2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka – granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski – Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3” w łącznej kwocie 2.829.000,00 zł.
- Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 27 sierpnia 2018 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 6.675.193,36 zł (słownie: sześć milionów sześćset siedemdziesiąt pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt trzy złote trzydzieści sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej w postaci nieuiszczonego przez stronę pozwaną wynagrodzenia z tytułu wykonania robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka – granica Państwa na odcinku Dębica – Sędziszów Małopolski w km 111,500 – 133,600 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2”, określonych we Wnioskach Wykonawcy nr 72 (gazociąg) i nr 85 (potok Bystrzyca), co stanowi kwotę główną niniejszego pozwu, tj. 6.283.547,59 zł oraz skapitalizowanych odsetek od kwoty głównej za okres od 6 października 2017 r. do dnia 27 sierpnia 2018 r. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 22.10.2018 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 632.459,66 zł (słownie: sześćset trzydzieści dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt dziewięć złote sześćdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem wykonania prac dodatkowych w stosunku do zakresu objętego przedmiotem Umowy nr 90/107/0086/17/Z/I z dnia 14.03.2017 r. na wykonanie dokumentacji projektowej i robót budowlanych na odcinku Poznań Wschód – Mogilno od km 0,265 do km 73,000, w ramach zadania pn.: „Prace na linii nr 353 Poznań Wschód-Dziarnowo”, tj. w zakresie wykonania dodatkowych dojść do peronów na stacji Wydartowo, dodatkowego przewieszenia sieci trakcyjnej na szlaku Wydartowo - Trzemeszno oraz wykonania map do celów projektowych, a także poniesienia dodatkowych kosztów związanych z nieprzewidywalnym wzrostem cen usług PKP Energetyka na sieci trakcyjnej. W dniu 12.07.2019 r. Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14 601 921,80 zł tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 29.11.2018 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 20.934.758,14 zł (słownie: dwadzieścia milionów dziewięćset trzydzieści cztery tysiące siedemset pięćdziesiąt osiem złotych czternaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu kosztów przedłużenia realizacji Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29.11.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków-Medyka-granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski -Rzeszów Zachodni w km 133,600 – 154,900 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30,

odcinek Kraków – Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3, z uwagi na okoliczności znajdujące się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. zarówno na podstawie postanowień Kontraktu, jako umowy o zamówienie publiczne, jak i ogólnej odpowiedzialności odszkodowawczej określonej w przepisach kodeksu cywilnego. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 17.01.2019 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 12.296.388,86 zł (słownie: dwanaście milionów dwieście dziewięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta osiemdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowy nr 90/107/0085/15/Z/I na „Kontynuację robót modernizacyjnych na linii kolejowej E59 (roboty torowo-podtorzowe i okołotorowe) w ramach Projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap III, Odcinek Czempień – Poznań” z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. W dniu 12.07.2019 r. Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14 601 921,80 zł tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 03.04.2019 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 1.320.495,25 zł (słownie: jeden milion trzysta dwadzieścia tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia pięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem:

- a) zwrotu dodatkowych kosztów z wynikających przedłużenia realizacji Umowy nr 90/107/0090/15/Z/I na Budowę obiektów inżynierskich w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław – Poznań, w ramach projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap III – odcinek Czempień – Poznań” – w zakresie Zamówienia Częściowego A – wiadukt kolejowy w km 145,650 w m. Mosina, z uwagi na okoliczności znajdujące się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A.,
- b) zwrotu kosztów wykonania przez Spółkę dodatkowych robót, nieprzewidzianych w Ofercie Wykonawcy dla przedmiotowego zamówienia.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 02.04.2019 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 489.147,29 zł (słownie: czterysta osiemdziesiąt dziewięć tysięcy sto czterdzieści siedem złotych dwadzieścia dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowy nr 90/107/0092/15/Z/I na Budowę obiektów inżynierskich w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław – Poznań, w ramach projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap III – odcinek Czempień – Poznań” – w zakresie Zamówienia Częściowego C – wiadukt kolejowy w km 160,857 w Poznaniu, z uwagi na okoliczności znajdujące się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 13.06.2019 r. Spółka złożyła pozew przeciwko PKP PLK S.A wraz z wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń Spółki, przedmiotem którego jest ustalenie treści stosunków zobowiązaniowych Spółki w ramach umów nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2 oraz nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopada 2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3. Okolicznością sporną w sprawie jest konieczność wystawienia deklaracji zgodności z typem dla urządzeń lub budowli zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym oraz prawidłowość

zaprojektowania i wykonania ekranów akustycznych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 12.301.072 zł. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania dotyczące jednostek zależnych:

AB Kauno Tiltai

Przeciwko Konsorcjum, w skład którego wchodzi spółka zależna AB Kauno Tiltai, został skierowany pozew sądowy przez Inwestora AB Lietuvos geležinkeliai na łączną kwotę 67 715 319 zł (14 989 556 EUR), który został obniżony orzeczeniem sądu do 4 706 684 zł (1 041 878 EUR). Udział Grupy Trakcja w ewentualnych zobowiązaniach mogących wyniknąć z niniejszego postępowania wynosi 65%. Grupa odstąpiła od pozostałych ujawnień dotyczących niniejszej sprawy sądowej powołując się na paragraf 92 MSR 37. Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej takie ujawnienia mogą dostarczać stronom postępowania sądowego informacji, które mogą być wykorzystane w toczącym się postępowaniu wbrew interesom spółki zależnej AB Kauno tiltai.

5.7. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje zawarte w 2019 roku przez Jednostkę dominującą lub jednostki od niej zależne z podmiotami powiązanymi zawarte były na warunkach rynkowych.

Szczegółowe informacje na temat transakcji z podmiotami powiązanymi są zamieszczone w nocie 55 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Trakcja za rok 2019.

5.8. Wynagrodzenie Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Łączną wartość wynagrodzeń i innych świadczeń członków Zarządu Jednostki dominującej w 2019 roku prezentuje poniższa tabela.

Zarząd Jednostki dominującej		Jednostka dominująca				Spółki zależne			
		Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem	Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
Marcin Lewandowski	Prezes Zarządu	1 320	320	-	1 640	-	-	-	-
Jarosław Tomaszewski	Prezes Zarządu do 27.04.2018	-	-	960	960	-	-	-	-
Paweł Nogalski	Wiceprezes Zarządu	600	126	30	756	258	-	-	258
Marek Kacprzak	Wiceprezes Zarządu do 30.09.2019	450	-	678	1 128	-	-	-	-
Sobczyk Maciej	Wiceprezes Zarządu do 30.09.2019	450	-	686	1 136	-	-	-	-
Arkadiusz Arciszewski	Wiceprezes Zarządu od 10.10.2019	158	-	-	158	-	-	-	-
Robert Sobków	Członek Zarządu od 04.12.2019	22	-	-	22	-	-	-	-
Adam Stolarz	Członek Zarządu od 04.12.2019	22	-	-	22	-	-	-	-
Rusevicius Aldas	Wiceprezes Zarządu	120	-	-	120	483	-	-	483
Razem		3 142	446	2 354	5 942	741	-	-	741

Wynagrodzenia i inne świadczenia członków Rady Nadzorczej Jednostki dominującej w 2019 roku prezentuje poniższa tabela.

Rada Nadzorcza Jednostki dominującej		Jednostka dominująca				Spółki zależne			
		Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem	Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
Dominik Radziwiłł		240	-	-	240	280	-	-	280
Michał Hulbój		132	-	-	132	-	-	-	-
Wojciech Napiórkowski		168	-	-	168	-	-	-	-
Łukasz Rozdeiczner-Kryszkowski		132	-	-	132	-	-	-	-
Miquel Llevat Vallespinosa		132	-	-	132	258	-	-	258
Jorge Miarnau Monserrat		96	-	-	96	-	-	-	-
Fernando Perea Samarra		132	-	-	132	-	-	-	-
Razem		1 032	-	-	1 032	538	-	-	538

5.9. Umowy zawarte między Jednostką dominującą a osobami zarządzającymi

Jednostka dominująca Grupy zawarła z Członkami Zarządu:

- Kontrakty menedżerskie z możliwością rozwiązania z 12 miesięcznym okresem wypowiedzenia z zachowaniem prawa do wynagrodzenia lub
- umowy o pracę, na mocy których są uprawnieni do rekompensaty w wysokości 6 krotności wynagrodzenia podstawowego oraz umowę o zakazie konkurencji, na mocy której pracownik będzie uprawniony do odszkodowania w wysokości dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia płatnego w równych miesięcznych ratach.

Na dzień 31.12.2019 r. nie wystąpiły zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz nie wystąpiły zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

5.10. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Pozostałe	RB
10.01.2020 Spółka podała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2020 roku.	1/2020
14.01.2020 Spółka podała do publicznej wiadomości treść podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 14 stycznia 2020 r.	2/2020
14.01.2020 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 14 stycznia 2020 roku w Warszawie.	3/2020
10.02.2020 Spółka poinformowała o zarejestrowaniu warunkowego podwyższenia kapitału przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oraz zmian w Statucie Spółki	4/2020
24.02.2020 Zarząd Spółki Trakcja PRKiI S.A. poinformował o zmianie adresu siedziby Spółki	5/2020
27.02.2020 Spółka podała do publicznej wiadomości wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku	6/2020
17.03.2020 Zarząd Spółki Trakcja PRKiI S.A. na podstawie zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego oraz własnej analizy przekazał do publicznej wiadomości informację o możliwym wpływie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS CoV-2 na sytuację finansową Emitenta i jego grupy kapitałowej	7/2020
18.03.2020 Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartości inwestycji w jednostkach zależnych w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 114.187 tys. zł oraz odpisu aktualizującego wartości firmy w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 138.182 tys. zł.	8/2020
06.04.2020 Spółka poinformowała, że mając na uwadze epidemię COVID-19, podjęła działania mające na celu zmniejszenie negatywnego wpływu zaistniałej sytuacji na działalność i wyniki Spółki.	9/2020

5.11. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W 2019 roku Trakcja PRKiI, jak w latach ubiegłych, położyła duży nacisk na działania związane z Bezpieczeństwem i Higieną Pracy na prowadzonych budowach. Przestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa, prowadzone kontrole wewnętrzne oraz rozsyłane informacje przypominające i edukujące wpłynęły na zmniejszenie wypadkowości. Nie można także pominąć wdrożonej na platformie WEBCON specjalnej aplikacji telefonicznej do monitorowania zagrożeń na placach budów. Podjęte działania przyniosły spółce szereg nagród, w tym m.in.:

1. Srebrna Karta Lidera Bezpiecznej Pracy,
2. Pierwsze miejsce w konkursie organizowanym przez Inspekcję Pracy "Buduj Bezpiecznie",

3. Wyróżnienie w konkursie "Buduj Bezpiecznie 2019".

5.12. Informacje o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Trakcja PRKiI podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań Grupy i Jednostki dominującej jest BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12.

W dniu 21.08.2019 r., Spółka zawarła umowę z BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. na:

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30.06.2019 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2019 r., zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.
- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30.06.2020 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2020 r., zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Umowa została zawarta na okres wykonania przedmiotu umowy.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Spółki przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	140	168
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	97	76
Inne usługi poświadczające	-	21
Razem	237	265

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	344	239
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	135	76
Z tytułu innych umów	10	21
Razem	489	336

Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Trakcja jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy.

6. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO

6.1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie zbiór jest publicznie dostępny

Spółka Trakcja PRkil w 2019 roku podlegała zasadom ładu korporacyjnego zebranych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, uchwalonym uchwałą Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13.10.2015 r.

Dokument ten jest udostępniony w siedzibie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz na stronie internetowej poświęconej zagadnieniom ładu korporacyjnego pod adresem <http://corp-gov.gpw.pl>, a także na stronie internetowej Spółki w zakładce „Relacje Inwestorskie”/„Ład korporacyjny”.

6.2. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego według „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” zgodnie z uchwałą nr 1309/2015 obowiązujących od 01.01.2016 r., wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Spółka zobowiązała się do przestrzegania rekomendacji i zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” za wyjątkiem następujących rekomendacji i zasad:

1. Rekomendacje i zasady z części I. Dobrych Praktyk:

I.Z.1. Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa:

I.Z.1.7. opublikowane przez spółkę materiały informacyjne na temat strategii spółki oraz jej wyników finansowych.

Wyjaśnienie:

Spółka nie publikuje strategii, ponieważ sytuacja na rynkach, na których funkcjonuje Spółka jest na tyle dynamiczna, iż strategia ulegałaby częstej dezaktualizacji.

I.Z.1.10. prognozy finansowe – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji.

Wyjaśnienie:

Spółka nie publikuje prognoz finansowych. W związku z niniejszym zasada nie jest stosowana.

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji.

Wyjaśnienie:

Spółka nie wprowadziła sformalizowanej stosuje polityki różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów z uwagi na specyfikę rynków, na których działa, w szczególności ze względu na ograniczoną ilość kluczowych menedżerów możliwych do pozyskania z rynku. Kluczowe decyzje kadrowe w odniesieniu do władz Spółki podejmuje Walne Zgromadzenie oraz Rada Nadzorcza, kierując się kwalifikacjami, umiejętnościami i profesjonalizmem kandydata na dane stanowisko i jego doświadczeniem zawodowym. Mimo braku niestandardyzowanych zasad ich wyboru, w miarę możliwości realizowane jest założenie pozyskiwania przez Spółkę osób legitymujących się stosownymi kompetencjami, bez względu na ich płeć, wiek, wykształcenie czy doświadczenie zawodowe. Elementy te nie są czynnikami, które wpływają na podejmowanie decyzji dotyczącej zatrudnienia w Spółce. Spółka zatrudnia kluczowych pracowników biorąc pod uwagę posiadaną wiedzę i

doświadczenie w branży stosownie do potrzeb, uwzględniając przy tym wymagania i specyfikę danego stanowiska. Z uwagi na specyfikę jej działalności kluczowe stają się kwalifikacje, bez względu na kryteria pozamerytoryczne, a w takim przypadku utrzymanie różnorodności zdaniem Spółki nie zawsze będzie możliwe.

Zdaniem Spółki takie podejście zapewnia właściwy dobór władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów.

I.Z.1.16. informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.

Wyjaśnienie:

Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, Spółka nie transmituje obrad walnego zgromadzenia w formie transmisji audio lub wideo.

I.Z.1.20. zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Wyjaśnienie:

Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, Spółka nie transmituje obrad walnego zgromadzenia w formie transmisji audio lub wideo i nie udostępnia jego zapisu na stronie internetowej.

2. Rekomendacje i zasady z części IV. Dobrych Praktyk:

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Wyjaśnienie :

Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, a także brak wymaganej infrastruktury technicznej Spółka nie przeprowadza transmisji obrad walnego zgromadzenia i nie umożliwia dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Wyjaśnienie: Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, Spółka nie transmituje obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

3. Rekomendacje i zasady z części VI. Dobrych Praktyk:

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Wyjaśnienie:

Przedmiotowy dokument Spółka opracuje i przedstawi do przyjęcia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu.

VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Wyjaśnienie:

Spółka nie stosuje wskazanej zasady, gdyż posiada autorski program motywacyjny dla członków zarządu Spółki i jest w trakcie przygotowania programu motywacyjnego dla kluczowych menedżerów.

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Wyjaśnienie: W zakresie funkcjonowania komitetu wynagrodzeń ma zastosowanie zasada II.Z.7. z zastrzeżeniem, że w skład trzyposobowego komitetu wynagrodzeń wchodzi jeden niezależny członek rady nadzorczej, tak więc członkowie niezależni nie stanowią większości członków tego komitetu.

VI.Z.1. Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Wyjaśnienie:

Spółka jest w trakcie przygotowania Polityki Wynagrodzeń zawierającej mechanizmy powiązania składników wynagrodzenia członków zarządu z sytuacją finansową spółki. Spółka przygotowuje i opracuje do przyjęcia ten dokument na najbliższym Walnym Zgromadzeniu w 2020 r.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Wyjaśnienie:

Spółka w sprawozdaniu z działalności nie zamieszcza raportu na temat polityki wynagrodzeń, ale czynione są przygotowania, aby w przyszłości taki raport stanowił jego część. Spółka opracuje i przedstawi do przyjęcia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu w 2020 r. Politykę Wynagrodzeń, a pierwszy raport na ten temat zamieści w sprawozdaniu z działalności za rok 2020.

6.3. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Walne Zgromadzenie („WZ”) Spółki działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu oraz przepisy Regulaminu Walnego Zgromadzenia. WZ zwoływane jest poprzez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu

oraz o spółkach publicznych. O ile przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statutu Spółki nie stanowią inaczej, uchwały WZ podejmowane są bezwzględną większością głosów oddanych, z tym że uchwały w sprawie:

- 1) likwidacji Spółki;
- 2) podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, umorzenia akcji Spółki oraz obniżenia kapitału zakładowego Spółki;
- 3) emisji obligacji zamiennych lub innych papierów wartościowych przyznających ich posiadaczowi prawo głosu;
- 4) udzielenia opcji dających prawo do objęcia akcji lub innych papierów wartościowych Spółki i określenia warunków tych opcji;
- 5) pozbawienia Akcjonariuszy prawa poboru do objęcia akcji nowej emisji;
- 6) sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części;
- 7) odwołania lub zawieszenia członków Zarządu lub członków Rady Nadzorczej;
- 8) połączenia Spółki z inną spółką, podziału i przekształcenia Spółki;
- 9) zniesienia dematerializacji akcji Spółki;
- 10) zmiany Statutu

zapadają większością 2/3 (dwóch trzecich) głosów oddanych bądź wyższą, jeśli odpowiednie przepisy tego wymagają. Ponadto Statut Spółki przewiduje kwalifikowaną większość 80% głosów obecnych na Walnym Zgromadzeniu „za” podjęciem uchwały w przedmiocie zmiany art. 13.1, 13.7, 16.3 oraz 16.7 Statutu oraz w przedmiocie umorzenia akcji.

Zgodnie ze Statutem Walne Zgromadzenie nie musi udzielać zgody na nabycie, najem, zbycie oraz wszelkie inne formy przeniesienia własności nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości przez Spółkę.

Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Statutu Spółki, powołuje członków Rady Nadzorczej Spółki. Poza sprawami wymienionymi powyżej uchwały WZ wymagają sprawy zastrzeżone przepisami Kodeksu spółek handlowych, a w szczególności decyzje w sprawach rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz grupy kapitałowej oraz sprawozdania finansowego Spółki i grupy kapitałowej za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków, podział zysku lub pokrycie straty, zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego, emisja obligacji z prawem pierwszeństwa, tworzenie i znoszenie kapitałów rezerwowych, w razie likwidacji Spółki WZ wyznacza likwidatorów i określa sposób przeprowadzenia likwidacji. Zarząd przedstawia propozycje uchwał WZ Radzie Nadzorczej do wcześniejszego zaopiniowania. Akcjonariusze mogą uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocników. Członkowie Zarządu Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w WZ. Jeżeli przedmiotem obrad WZ mają być sprawy finansowe, powinien być obecny biegły rewident. W WZ mogą uczestniczyć przedstawiciele mediów, chyba że przedmiot obrad jest tego rodzaju, że ich obecność mogłaby narazić Spółkę na szkodę. Wniosek o dopuszczenie przedstawicieli mediów jest poddawany pod głosowanie przez Przewodniczącego WZ niezwłocznie po podpisaniu listy obecności.

Prawa akcjonariuszy Spółki, w tym prawa akcjonariuszy niesprawujących kontroli, wykonywane są w zakresie i w sposób zgodny z przepisami Kodeksu spółek handlowych.

6.4. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów

6.4.1. Zarząd

Skład osobowy Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania:

- Marcin Lewandowski - Prezes Zarządu;
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu;
- Arkadiusz Arciszewski - Wiceprezes Zarządu;
- Aldas Rusevičius - Wiceprezes Zarządu;
- Robert Sobków - Członek Zarządu;
- Adam Stolarz - Członek Zarządu.

W dniu 27.09.2019 r. Pan Marek Kacprzak i Pan Maciej Sobczyk złożyli rezygnację z funkcji Członków Zarządu ze skutkiem na dzień 30.09.2019 r.

W dniu 10.10.2019 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę, mocą której powołała Pana Arkadiusza Arciszewskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 10.10.2019 r.

W dniu 04.12.2019 r. akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pana Adama Stolarza na stanowisko Członka Zarządu i Pana Roberta Sobków na stanowisko Członka Zarządu.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji:

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Zarządu. Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd składa się z nie więcej niż 10 osób, które są powoływane i odwoływane w następujący sposób, z zastrzeżeniem art. 18.6 oraz 18.7 poniżej: (i) do ośmiu członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza; (ii) jeden członek Zarządu odpowiedzialny za audyt wewnętrzny jest powoływany i odwoływany przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. w drodze pisemnego oświadczenia złożonego Spółce; (iii) jeden członek Zarządu odpowiedzialny za kluczowych klientów jest powoływany i odwoływany przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. w drodze pisemnego oświadczenia złożonego Spółce. W przypadku, gdy z powodu: (i) zmiany art. 13.1, 13.4 Statutu, (ii) zmiany odpowiednich przepisów prawa, (iii) wyboru Rady Nadzorczej w sposób określony w art. 385 § 5 i (lub) 6 Kodeksu spółek handlowych, główny akcjonariusz COMSA nie może powołać takiej liczby członków Rady Nadzorczej, która stanowiłaby większość jej członków, COMSA jest uprawniona do powoływania i odwoływania członków Zarządu w liczbie równej 50% wszystkich członków Zarządu (zaokrąglonej w dół do liczby całkowitej) i dodatkowo jednego członka Zarządu. W przypadku gdy liczba członków Rady Nadzorczej powołanych przez COMSA przestanie stanowić większość członków Rady Nadzorczej, uchwała Walnego Zgromadzenia w sprawie odwołania lub zawieszenia w czynnościach członka (członków) Zarządu powołanego przez COMSA podejmowana jest większością 2/3 oddanych głosów.

Członkowie Zarządu powoływani są na 3 - letnią, wspólną kadencję. Zgodnie ze statutem Zarząd kieruje działalnością Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz. Rada Nadzorcza (przy udziale Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej) ustala i zmienia wynagrodzenia oraz ustala inne warunki zatrudnienia członków Zarządu. Zgodnie ze Statutem Zarząd kieruje działalnością Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów członków Zarządu obecnych na posiedzeniu lub uczestniczących w głosowaniu. W przypadku równej ilości głosów, przeważa głos Prezesa Zarządu. Do składania

oświadczeń i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki upoważnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub członek Zarządu łącznie z prokurentem. Pełnomocnik upoważniony jest na podstawie uchwały Zarządu do podejmowania określonych czynności w imieniu Spółki (w zakresie posiadanego pełnomocnictwa). Zasady decydowania o emisji lub wykupie akcji (podwyższania lub obniżenia kapitału zakładowego) są zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia, które podejmuje uchwały w tym względzie większością 2/3 głosów oddanych (statut Spółki nie uprawnia Zarządu do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji).

6.4.2. Prokurenci

W trakcie ostatniego roku obrotowego odwołano prokurę udzieloną Panu Radosławowi Zajądowi, a Panu Adamowi Stolarzowi i Panu Robertowi Sobkowowi udzielono, a następnie odwołano prokurę udzieloną.

Na dzień publikacji niniejszego raportu w Spółce jest jeden Prokurent w osobie Pani Elżbiety Okuły. Wyżej wymieniony prokurent składa oświadczenia w imieniu Spółki, działając łącznie z Członkiem Zarządu lub innym Prokurentem.

Prokurenci działają w oparciu o przepisy Kodeksu cywilnego, Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz regulaminów wewnętrznych Spółki.

6.4.3. Rada Nadzorcza

Skład osobowy Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania:

- Dominik Radziwiłł - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Jorge Miarnau Montserrat - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Michał Hulbój - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej (niezależny członek);
- Klaudia Budzisz - Członek Rady Nadzorczej;
- Krzysztof Tenerowicz - Członek Rady Nadzorczej (niezależny członek);
- Miquel Llevat Vallespinosa - Członek Rady Nadzorczej;
- Fernando Perea Samarra - Członek Rady Nadzorczej;

W dniu 04.12.2019 r. wpłynęła do Spółki rezygnacja Pana Wojciecha Napiórkowskiego z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki skuteczna z dniem 04.12.2019 r. oraz akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pani Klaudii Budzisz do składu Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 20.12.2019 r. wpłynęła do Spółki rezygnacja Pana Łukasza Rozdeiczer-Kryszkowskiego z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki skuteczna z dniem 20.12.2019 r. oraz akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pana Krzysztofa Tenerowicza do składu Rady Nadzorczej Spółki.

Po dniu bilansowym nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Spółki działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza Spółki składa się obecnie z 7 członków. W skład Rady Nadzorczej wchodzi obecnie Przewodniczący, dwóch Wiceprzewodniczących i pozostali członkowie. Kadencja Rady Nadzorczej jest wspólna i trwa trzy lata.

Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem, że

- akcjonariusz COMSA jest uprawniony do powoływania i odwoływania czterech członków Rady Nadzorczej przez pisemne oświadczenie złożone Spółce;

- akcjonariusz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. jest uprawniony do powoływania i odwoływania dwóch członków Rady Nadzorczej przez pisemne oświadczenia złożone Spółce.

W przypadku, gdy liczba członków Rady Nadzorczej jest wyższa lub niższa niż siedem na skutek zmiany art. 13.1 Statutu lub odpowiednich przepisów prawa, COMSA będzie uprawniona do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej w liczbie równej 50% wszystkich członków Rady Nadzorczej (zaokrąglonej w dół do liczby całkowitej) i dodatkowo jednego członka Rady Nadzorczej. Prawo COMSA, o którym mowa w zdaniu poprzednim, wygasa z dniem 01.01.2022 r. z zastrzeżeniem okoliczności wskazanych w art. 29 ust. 4 Statutu.

Przynajmniej jeden członek Rady Nadzorczej, w tym przynajmniej jeden członek powołany przez Walne Zgromadzenie, powinien spełniać następujące kryteria niezależności:

- 1) nie być członkiem Zarządu Spółki ani spółki z nią powiązanej lub nie pełnić takiej funkcji w ciągu ostatnich pięciu lat;
- 2) nie być pracownikiem Spółki ani spółki z nią powiązanej lub nie pełnić takiej funkcji w ciągu ostatnich trzech lat;
- 3) nie otrzymywać obecnie lub w przeszłości znaczącego dodatkowego wynagrodzenia od Spółki ani spółki z nią powiązanej, poza wynagrodzeniem otrzymywanym z tytułu pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej;
- 4) nie być ani nie reprezentować w żaden sposób akcjonariusza większościowego lub jakiegokolwiek akcjonariusza posiadającego co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu;
- 5) nie mieć obecnie lub w ciągu ostatniego roku znaczących związków biznesowych ze Spółką ani spółką z nią powiązaną, zarówno bezpośrednio jak i też jako wspólnik, udziałowiec, dyrektor lub znaczący pracownik podmiotu mającego takie związki;
- 6) nie być obecnie lub w ciągu ostatnich trzech lat wspólnikiem lub pracownikiem obecnego lub byłego audytora zewnętrznego Spółki ani spółki z nią powiązanej;
- 7) nie być dyrektorem zarządzającym lub wykonawczym w innej spółce, w której członek Zarządu Spółki jest dyrektorem niewykonawczym lub nadzorującym i nie mieć żadnych innych znaczących związków z członkami Zarządu Spółki przez działalność w innych spółkach lub podmiotach;
- 8) nie pełnić funkcji członka Rady Nadzorczej przez więcej niż trzy kadencje;
- 9) nie być bliskim członkiem rodziny dyrektora wykonawczego lub zarządzającego lub osób, o których mowa w punkcie od 1) do 8).

Rada Nadzorcza, w skład której nie wchodzi, niezależnie od przyczyn takiego stanu, niezależni członkowie Rady Nadzorczej określani w art. 13.5 Statutu, posiada zdolność do podejmowania ważnych uchwał.

W przypadku gdy COMSA lub Agencja Rozwoju Przemysłu nie powoła członka (członków) Rady Nadzorczej w ciągu dwudziestu jeden dni od daty wygaśnięcia mandatu członka (członków) Rady Nadzorczej powołanego przez COMSA lub Agencję Rozwoju Przemysłu odpowiednio, taki członek (członkowie) Rady Nadzorczej powinien być powołany i odwoływany przez Walne Zgromadzenie do czasu, kiedy COMSA lub Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. wykona swoje uprawnienie. W przypadku wykonania przez COMSA S.A. uprawnienia do dokonania wyboru członka Rady Nadzorczej, mandat członka (członków) Rady Nadzorczej powołanego przez Walne Zgromadzenie zgodnie z treścią niniejszego postanowienia automatycznie wygasa, bez wpływu na kadencję Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza, która ze względu na wygaśnięcie mandatu członka (członków) Rady Nadzorczej (z powodów innych niż odwołanie), składa się z mniej niż siedmiu, ale co najmniej pięciu członków Rady Nadzorczej, posiada zdolność do podejmowania ważnych uchwał do czasu powołania brakujących członków Rady Nadzorczej.

W przypadku, gdy Rada Nadzorcza wybierana jest w sposób określony w art. 385 § 5 lub 6 Kodeksu spółek handlowych, Przewodniczący powoływany jest przez COMSA S.A. spośród kandydatów wybranych w sposób określony w art. 385 § 5 lub 6 Kodeksu spółek handlowych.

Członkowie Rady Nadzorczej powoływani są na okres wspólnej kadencji. Rada Nadzorcza lub poszczególni jej członkowie wybierani przez Walne Zgromadzenie mogą być odwołani uchwałą Walnego Zgromadzenia przed upływem kadencji Rady. W przypadku odwołania członka Rady Nadzorczej w toku kadencji i powołania w to miejsce innej osoby, kadencja osoby nowo powołanej kończy się wraz z kadencją całej Rady. To samo dotyczy również przypadku odwołania całej Rady w toku kadencji i powołania nowego składu Rady Nadzorczej, a także przypadku rozszerzenia składu Rady w toku kadencji o nowo powołanych członków. Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących wybiera Rada Nadzorcza spośród swoich członków.

Pracami Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczący Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być wybierani ponownie do Rady następnych kadencji. Członkowie Rady Nadzorczej działają w Radzie Nadzorczej osobiście. Dopuszczalne jest również podejmowanie uchwał bez odbycia posiedzenia Rady, w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje co najmniej cztery razy w roku jej Przewodniczący, który przewodniczy obradom. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom przewodniczy jeden z Wiceprzewodniczących. Przewodniczący zwołuje także posiedzenia Rady Nadzorczej na pisemny wniosek Zarządu Spółki lub członka Rady Nadzorczej. Przewodniczący wybiera sekretarza Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej może być podjęta na posiedzeniu, jeżeli wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni w formie pisemnej (takie zaproszenia powinny zostać doręczone członkom Rady Nadzorczej co najmniej siedem dni przed datą, na którą wyznaczone zostało posiedzenie) i co najmniej połowa z nich musi być na nim obecna, włącznie z Przewodniczącym i co najmniej jednym z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej. Posiedzenie Rady Nadzorczej może być ważne również bez jego formalnego zwołania, jeśli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są na nim obecni i żaden z nich nie sprzeciwia się odbyciu takiego posiedzenia ani żadnej sprawie umieszczonej w porządku obrad. Z zastrzeżeniem art. 388 § 4 Kodeksu Spółek handlowych, uchwała Rady Nadzorczej może zostać podjęta w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. W takim przypadku projekt uchwały powinien zostać przedstawiony wszystkim członkom Rady Nadzorczej przez jej Przewodniczącego, a w przypadku jego nieobecności przez jednego z Wiceprzewodniczących Rady.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy stały nadzór nad działalnością Spółki. Uchwały Rady Nadzorczej wymagane są w sprawach zastrzeżonych do kompetencji Rady Nadzorczej w Kodeksie spółek handlowych oraz w Artykule 16 oraz 16A Statutu Spółki. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru biegłego rewidenta Spółki. Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Dnia 25 lipca 2013 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała ze swego grona Komitet Audytu. W roku 2019 komitet odbył cztery posiedzenia, a w jego skład wchodził Wojciech Napiórkowski, Fernando Perea Samarra oraz Łukasz Rozdeiczek-Kryszkowski. Obecnie w skład komitetu wchodzi:

- Pan Krzysztof Tenerowicz (Przewodniczący Komitetu Audytu i niezależny członek rady nadzorczej) - posiada wiedzę i umiejętności z zakresu rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych z uwagi na uzyskany tytuł doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. W ramach pracy zawodowej pełnił m.in. funkcję członka zarządu ds. finansowych oraz Dyrektora Generalnego w Radiu Kraków S. A., gdzie w ramach pełnionej funkcji nadzorował pracę działu księgowego.

- Pan Michał Hulbój (Członek Komitetu Audytu i niezależny członek rady nadzorczej) - posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych - uzyskał pozytywny wynik dwóch egzaminów w programie CFA (Program CFA obejmuje wiedzę niezbędną w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych, ale również wiedzę i umiejętności w dziedzinie międzynarodowych standardów rachunkowości (MSSF). Umiejętności oraz doświadczenie zawodowe między innymi w zakresie rachunkowości i sprawozdań finansowych zdobywał jako uczestnik szkolenia kadr menedżerskich w Banku Millennium, następnie jako analityk akcji w Millennium Domu Maklerskim, PTE PZU oraz AIG PTE. W trakcie pracy zawodowej sprawował funkcje związane z rachunkowością, analizą sprawozdań finansowych. W latach 2008-2010 pracował na stanowisku zarządzającego portfelem akcji w PTE PZU. Pod koniec 2010 roku został dyrektorem Zespołu Zarządzania

Produktami Akcyjnymi w Skarbiec TFI. Rok 2012 spędził w Erste Securities Polska pełniąc funkcję dyrektora Departamentu Analiz.

- Pan Fernando Perea Samarra (Członek Komitetu Audytu) – posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży w której działa Spółka, gdyż od kilkunastu lat jest związany ze spółkami w branży budowlanej i budownictwa w dziedzinie kolei: projektów i planowania robót oraz budowy i utrzymania infrastruktury kolejowej, pełniąc w nich obowiązki zarządcze. W latach 2009 – 2011 pełnił rolę Partnera w Adigo – M&A Advisors, S.L. (Barcelona, Hiszpania). Od roku 2011 sprawuje funkcję Dyrektora Finansowego w Comsa Corporación (główne przedsiębiorstwa kolejowe i infrastrukturalne w Hiszpanii). Od października 2003 r. do marca 2007 r. pełnił funkcję członka Zarządu w spółkach Emte S.A., Tribugest, S.A., Agbar USA, PLC oraz Lydec Casablanca. Pan Perea Samarra reprezentuje COMSA jako Dyrektor Naczelny Zarządu w następujących spółkach: Iconus, S.L. (od lipca 2011 r.); Concesionaria Barcelonesa, S.L. (od lutego 2012 r.) oraz Corporación Cld Servicios Urbanos De Tratamiento De Residuos, S.L. (od lutego 2012 r.). Ponadto, Fernando Perea Samarra pełni funkcję członka Zarządu w spółkach: Comsa Emte Polska sp. z o.o. (od 2012 r.), Comsa Emte S.A. de C.V., México (od 2013 r.) i Comsa Emte Mex (od 2012 r.). Ponadto posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych gdyż posiada wykształcenie z zakresu ekonomii (University of Barcelona) oraz uprawnienia certyfikowanego księgowego publicznego (Spanish Official Registry of Auditors).

Komitet wynagrodzeń

Rada Nadzorcza również powołała ze swego grona Komitet Wynagrodzeń, jako ciało doradcze w zakresie ustalania wysokości i zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki. Obecnie w skład Komitetu Wynagradzania wchodzi: Miquel Llevat Vallespinosa (Przewodniczący Komitetu), Klaudia Budzisz (Członek Komitetu) oraz Pan Krzysztof Tenerowicz (Członek Komitetu).

Szczegółowe zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej uchwalony przez Walne Zgromadzenie.

6.5. Opis podstawowych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Emitent sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSR”, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (z późniejszymi zmianami), a w zakresie nieuregulowanym przez MSR, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.

W praktyce sporządzaniem sprawozdań finansowych oraz raportów finansowych zajmują się wykwalifikowani pracownicy pionu finansowego pod nadzorem Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora Finansowego.

Od 2015 roku Spółka Trakcja PRKiI prowadziła księgi rachunkowe w systemie informatycznym Microsoft Dynamics AX. Struktura systemu zapewnia przejrzysty podział kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach oraz kontrolę pomiędzy poszczególnymi modułami.

Sporządzanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych jest dokonywane na podstawie jednolitych pakietów konsolidacyjnych przygotowywanych w formie elektronicznej przez poszczególne spółki Grupy. Proces konsolidacji danych następuje w Dziale Sprawozdawczości Giełdowej Spółki pod nadzorem Wiceprezesa Zarządu - Dyrektora Finansowego.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz powołuje Komitet Audytu będący organem doradczym i opiniotwórczym działającym w ramach struktury Rady Nadzorczej. Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru finansowego oraz dostarczanie Radzie Nadzorczej miarodajnych informacji i opinii pozwalających sprawnie

podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, a także zapewnienie niezależności i obiektywizmu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Trakcja PRKiI poddaje swoje sprawozdania finansowe badaniu (sprawozdania roczne) oraz przeglądowi (sprawozdania półroczne) przez niezależnego biegłego rewidenta. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza Spółki spośród renomowanych firm audytorskich, w oparciu o rekomendacje Komitetu Audytu. W ramach prac audytowych biegły rewident dokonuje niezależnej oceny rzetelności i prawidłowości jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz potwierdzenia skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

6.6. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, na podstawie otrzymanych zawiadomień w trybie art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Jednostki dominującej na dzień przekazania ostatniego raportu okresowego, tj. na 28.11.2019 r. wynosił:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	16 156 193	31,43%	16 156 193	31,43%
OFE PZU "Złota Jesień"*	5 732 694	11,15%	5 732 694	11,15%

*reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A.

Od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego, tj. 28.11.2019 r., do dnia publikacji niniejszego raportu, Jednostka dominująca otrzymała następujące zawiadomienia w trybie art. 69 ustawy o ofercie:

W dniu 06.11.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. występującego w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) zawiadomienie o obniżeniu zaangażowania poniżej 10% ogólnej liczby głosów w Jednostce dominującej o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym nr 67/2019. OFE PZU objęło 2 600 000 praw do akcji serii B, które z dniem 06.11.2019 r. zostały wprowadzone do obrotu giełdowego. W dniu 13.11.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała korektę powyższego zawiadomienia wykazującą przekroczenie progu 15% ogólnej liczby głosów w Jednostce dominującej, o czym informowała raportem bieżącym nr 70/2019.

W dniu 07.11.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie o objęciu 3.589.080 praw do akcji serii B, które z dniem 06.11.2019 r. zostały wprowadzone do obrotu giełdowego, co wywołało ekonomicznie efekt zbliżony do przekroczenia progu 5% ogólnej liczby głosów w Jednostce dominującej, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym nr 68/2019.

W dniu 04.12.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. występującego w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) zawiadomienie, w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej, o obniżeniu udziału OFE PZU w ogólnej liczbie głosów w Jednostce dominującej poniżej progu 10%, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym nr 74/2019.

W dniu 04.12.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie, w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej, o przekroczeniu udziału ARP w ogólnej liczbie głosów w Jednostce dominującej powyżej progu 15%, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym nr 76/2019.

W dniu 05.12.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od COMSA S.A.U. („COMSA”) zawiadomienie, w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej, o przekroczeniu udziału COMSA w

ogólnej liczbie głosów w Jednostce dominującej powyżej progu 32%, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym nr 78/2019.

W związku z powyższym zgodnie z wiedzą Zarządu Jednostki dominującej, na podstawie otrzymanych ww. zawiadomień, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki („WZ”) na dzień przekazania niniejszego sprawozdania wynosi:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	28 399 145	32,85%	28 399 145	32,85%
Agencja Rozwoju Przemysłu	16 117 647	18,64%	16 117 647	18,64%
OFE PZU "Złota Jesień"*	8 332 694	9,64%	8 332 694	9,64%

*reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A.

6.7. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Poza uprawnieniami wynikającymi ze statutu Spółki, brak jest papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne.

6.8. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Poza ograniczeniami wynikającymi ze statutu Spółki oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa, brak jest ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu z akcji Spółki.

6.9. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki Trakcja PRKiI

Zgodnie z umową o ograniczeniu rozporządzania akcjami zawartą w dniu 08.10.2019 r. pomiędzy COMSA S.A.U. („Akcjonariusz”), mBank S.A. („mBank”) i Santander Bank Polska S.A Santander Bank Polska S.A – Santander Dom Maklerski („Dom Maklerski”) („Umowa Ograniczenia Rozporządzania Akcjami”):

1. Akcjonariusz, bez zgody mBank, nie może: - w okresie kończącym się 27.12.2020 r. sprzedać jakichkolwiek akcji Spółki; - w okresie rozpoczynającym się 28.12.2020 r. i kończącym się 31.12.2021 r. posiadać akcji stanowiących mniej niż 25% kapitału zakładowego Spółki, chyba, że jest to wynikiem: publicznego wezwania; wykonywania swoich praw przez zastawników z tytułu zastawów na akcjach Spółki w posiadaniu Akcjonariusza ustanowionych lub które powinny być ustanowione na podstawie umowy zawartej pomiędzy Akcjonariuszem a instytucjami finansowymi finansującymi Akcjonariusza z dnia 28.12.2016 r., lub dalszego podwyższania kapitału zakładowego Spółki następującego po podwyższeniu kapitału zakładowego zatwierdzonego przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 27.09.2019 r.

2. Dom Maklerski ustanowił blokadę na istniejących akcjach Spółki będących w posiadaniu Akcjonariusza i jest zobowiązany do ustanowienia blokady na kolejnych akcjach Spółki po ich emisji i wydaniu Akcjonariuszowi. Umowa Ograniczenia Rozporządzenia Akcjami została zawarta na czas określony do dnia 01.01.2022 r. lub rozwiązania Umowy Wspólnych Warunków, o której zawarciu Emitent poinformował raportem bieżącym nr 51/2019 z 27.09.2019 r., w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

Ponadto, Zarząd Spółki został poinformowany przez Akcjonariusza o zawarciu umowy dotyczącej prawa pierwszeństwa nabycia akcji Spółki („Prawo Pierwszeństwa”) przez Akcjonariusza z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. („Inwestor”) w dniu 10.10.2019 r. Prawo Pierwszeństwa zobowiązuje Akcjonariusza, w przypadku podjęcia przez Akcjonariusza decyzji o sprzedaży co najmniej 5% kapitału zakładowego Spółki, w tym w wyniku otrzymania oferty nabycia takiego pakietu akcji od innego podmiotu, do powiadomienia Inwestora o takiej transakcji umożliwiając mu nabycie przedmiotowych akcji na wskazanych przez Akcjonariusza warunkach (prawo

pierwszeństwa). W przypadku nieskorzystania przez Inwestora z prawa pierwszeństwa Akcjonariusz może zbyć przedmiotowy pakiet na takich samych, lub lepszych, warunkach w określonym w Prawie Pierwszeństwa terminie. Prawo Pierwszeństwa zostało zawarte na czas oznaczony do dnia 31.12.2022 r. albo do dnia, w którym Inwestor albo Akcjonariusz przestanie posiadać bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% akcji Spółki.

Poza powyższymi, a także poza ograniczeniami wynikającymi z powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz statutu Spółki, brak jest ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

6.10. Opis zasad zmiany Statutu Spółki Trakcja PRKiI

Zasady zmian Statutu Spółki nie odbiegają od zasad zawartych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego za wyjątkami wskazanymi w treści Statutu. Zgodnie z nim uchwały Walnego Zgromadzenia dotyczące zmiany art. 13.1, 13.7, 16.3 oraz 16.7 Statutu (związanych ze składem Rady Nadzorczej i trybem podejmowania przez nią niektórych uchwał) wymagają dla swej ważności co najmniej 80% głosów obecnych na Walnym Zgromadzeniu oddanych „za” podjęciem takiej uchwały. Uchwały Walnego Zgromadzenia dotyczące umorzenia akcji wymagają dla swej ważności co najmniej 80% głosów obecnych na Walnym Zgromadzeniu oddanych „za” podjęciem takiej uchwały. Nabycie, najem, zbycie oraz wszelkie inne formy przeniesienia własności nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości przez Spółkę nie wymagają zgody Walnego Zgromadzenia.

6.11. Polityka wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz polityka świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem

Zgodnie z wymaganiami ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11.05.2017 r. („Ustawa”) obie polityki zostały przyjęte i obowiązują w Spółce. W Spółce przy wyborze firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz przy stosowaniu polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem zastosowanie mają w szczególności zapisy Ustawy oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16.04.2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie”), Statut Spółki, wewnętrzne regulacje Spółki oraz powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

Za realizację procedury wyboru firmy audytorskiej odpowiedzialny jest Zarząd, a wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania dokonuje Rada Nadzorcza po uzyskaniu rekomendacji Komitetu Audytu, która wypełniała obowiązujące warunki. Wybór jest dokonywany po przeprowadzeniu postępowania mającego na celu zapewnienie wyboru niezależnej i bezstronnej firmy audytorskiej oraz po analizie prac realizowanych przez nią w Spółce, a wykraczających poza zakres badania sprawozdania finansowego celem uniknięcia konfliktu interesów. Postępowanie mające na celu zapewnienie wyboru firmy audytorskiej powinno być rozpoczęte i przeprowadzone w terminie umożliwiającym biegłemu rewidentowi udział w inwentaryzacji majątku Spółki.

Oprócz powyżej przedstawionych założeń (które są wspólne dla obu polityk) przy wyborze firmy audytorskiej do świadczenia dozwolonych usług niebędących badaniem weryfikacji podlega czy usługa dodatkowa znajduje się w katalogu usług zabronionych lub czy Ustawa nie wyłącza określonej usługi z katalogu usług zabronionych. Ponadto przy określaniu wynagrodzenia za dozwolone usługi niebędące badaniem uwzględnia się przepisy art. 4 i 5 Rozporządzenia. Wyboru firmy audytorskiej do świadczenia dozwolonych usług niebędących badaniem dokonuje Zarząd, działając na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu, który wyraża zgodę na świadczenie dodatkowych dozwolonych usług niebędących badaniem.

W związku z tym dokonano oceny niezależności tej firmy audytorskiej oraz wyrażano zgodę na świadczenie tych usług.

6.12. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta.

Spółka nie przyjęła odrębnego dokumentu polityki różnorodności. Pomimo tego Spółka stara się stosować zasady dotyczące różnorodności, czego przykładem jest udział kobiet w strukturze zatrudnienia pracowników umysłowych oraz udział kobiet na stanowiskach kierowniczych. Jeśli zaś tylko istnieje możliwość stosowania zasad różnorodności – Spółka realizuje przyjęte zasady. Przykładem jest skład Rady Nadzorczej. Powołane osoby zapewniają wszechstronności i różnorodności, szczególnie w obszarze kierunków wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego. Decydującym aspektem są tu przede wszystkim wysokie kwalifikacje oraz merytoryczne przygotowanie do pełnienia określonej funkcji.

Spółka stara się stosować zasady różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów, jednak ze względu na specyfikę rynków, na których działa, w szczególności ze względu na ograniczoną ilość kluczowych menedżerów możliwych do pozyskania z rynku, zasady te odgrywają ograniczoną rolę.

6.13. Informacja o prowadzeniu polityki sponsoringowej

Jako odpowiedzialny członek społeczności biznesowej, Grupa Trakcja konsekwentnie wspiera kulturalne i społeczne inicjatywy lokalnych społeczności, zarówno na obszarze kraju jak i za granicą, gdzie prowadzi swoją działalność. Grupa wspiera szkolnictwo wyższe, rozwój projektów naukowych realizowanych przez instytucje badawcze, a także działania mające na celu promowanie nowych technologii w budownictwie infrastruktury transportowej. Grupa angażuje się także w realizację projektów o istotnym potencjale promocyjnym i wizerunkowym dla swojej marki.

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

Marcin Lewandowski
Prezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski
Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius
Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków
Członek Zarządu

Adam Stolarz
Członek Zarządu

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE ZGODNOŚCI ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ORAZ
SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI TRAKCJA PRKil S.A.**

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, sprawozdanie finansowe Trakcja PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Trakcja PRKil S.A. Sprawozdanie Zarządu z działalności Trakcja PRKil S.A. za rok obrotowy 2019 zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Trakcja PRKil S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Marcin Lewandowski

Prezes Zarządu

Paweł Nogalski

Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski

Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius

Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków

Członek Zarządu

Adam Stolarz

Członek Zarządu

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE ZGODNOŚCI ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO ORAZ SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA**

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej Trakcja. Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja za rok obrotowy 2019 zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Trakcja, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Marcin Lewandowski
Prezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski
Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius
Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków
Członek Zarządu

Adam Stolarz
Członek Zarządu

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

**INFORMACJA ZARZĄDU SPORZĄDZONA NA PODSTAWIE OŚWIADCZENIA RADY NADZORCZEJ W SPRAWIE
PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Zarząd Trakcja PRKiI S.A., na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej informuje, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego odpowiednio: Jednostki dominującej i Grupy Trakcja za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku – BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że:

- firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej;
- są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji;
- Spółka posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz emitenta przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Marcin Lewandowski
Prezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski
Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius
Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków
Członek Zarządu

Adam Stolarz
Członek Zarządu

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

GRUPA KAPITAŁOWA TRAKCJA

RAPORT NIEFINANSOWY GRUPY TRAKCJA I SPÓŁKI TRAKCJA PRKiI S.A.
ZA 2019 ROK

Spis treści

Wstęp.....	3
Struktura Grupy	4
I. Kluczowi interesariusze oraz relacje z nimi	5
II. Model biznesowy	6
Współpraca z dostawcami	9
III. Obszar zarządczy.....	12
Zarządzanie ryzykiem.....	12
Etyka i przeciwdziałanie korupcji	13
IV. Obszar środowiskowy	17
Polityka środowiskowa	17
Cele środowiskowe Jednostki dominującej i ich realizacja w 2019 roku	17
System Zakładowej Kontroli Produkcji	19
Kontrola oddziaływania działalności Grupy na środowisko	19
Bioróżnorodność.....	21
Ryzyka środowiskowe	23
Zużycie materiałów	24
Zużycie energii wewnątrz organizacji	27
Emisje substancji do powietrza	28
Ograniczenie oddziaływania produktów i usług na środowisko	29
Odpady	29
V. Obszar społeczny i pracowniczy	31
Struktura zatrudnienia	31
Relacje wynagrodzeń	35
Rotacja pracowników	35
Szkolenia	37
Ryzyka związane z obszarem pracowniczym	39
Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.....	39
Wpływ na społeczność lokalną	45
Prawa człowieka oraz praca dzieci i praca przymusowa.....	48
VI. Tabela wybranych wskaźników GRI zaprezentowanych w oświadczeniu	49

Wstęp

Niniejsze oświadczenie (dalej: oświadczenie, raport) zostało przygotowane zgodnie z art. 49b Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami, która wprowadza wytyczne Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 roku w zakresie ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności. Obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Grupy Kapitałowej Trakcja oraz Spółki Trakcja PRKil S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku i stanowi wyodrębnioną część Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. w 2019 roku. Niniejsze oświadczenie jest trzecim raportem na temat informacji niefinansowych publikowanym przez Grupę Kapitałową Trakcja (dalej: „Grupa”). Grupa zidentyfikowała kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności w oparciu o wytyczne dot. raportowania zrównoważonego rozwoju wydane przez Global Reporting Initiative.

Sposób zbierania, analizy i prezentacji danych w raporcie ma na celu zachowanie najwyższej staranności. Zawartość raportu została zdefiniowana w oparciu o strategię CSR Jednostki dominującej przyjętą w 2016 roku. W strategii CSR, w oparciu o normę PN-ISO 26000, zdefiniowana została odpowiedzialność społeczna, która rozumiana jest jako odpowiedzialność organizacji za wpływ podejmowanych przez nią decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko, poprzez przejrzyste i etyczne postępowanie, które:

- ✓ przyczynia się do zrównoważonego rozwoju, w tym dobrobytu i zdrowia społeczeństwa,
- ✓ uwzględnia oczekiwania interesariuszy,
- ✓ jest zgodne z obowiązującym prawem i spójne z międzynarodowymi normami postępowania,
- ✓ jest zintegrowane z działaniami organizacji i praktykowane w jej relacjach.

Zgodnie ze strategią CSR Jednostki dominującej zidentyfikowane zostały istotne obszary niefinansowe:

1. zarządzanie zasobami naturalnymi,
2. praktyki operacyjne,
3. praktyki z zakresu pracy,
4. relacje z klientem,
5. zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej.

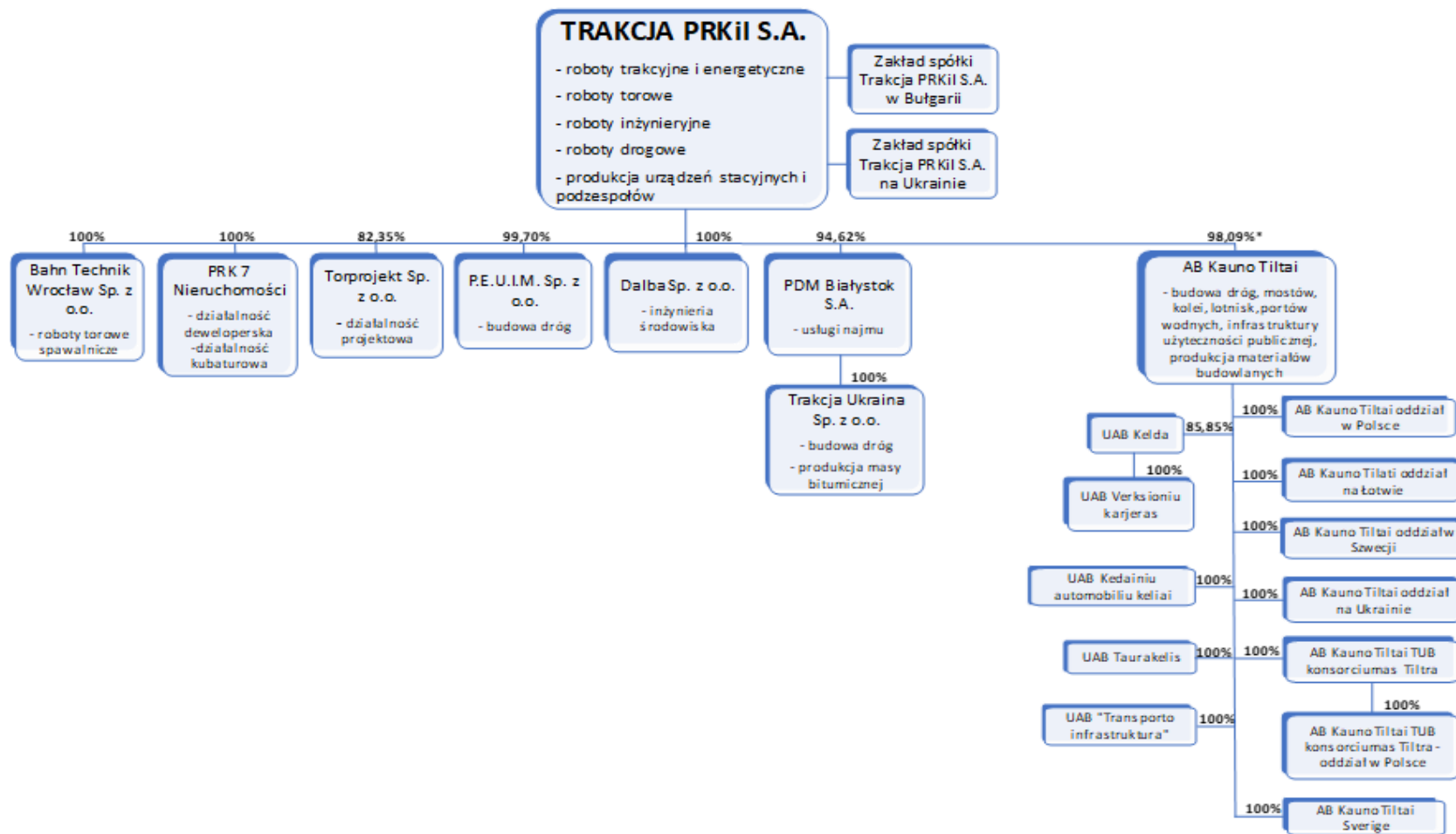
W procesie tworzenia strategii CSR brało udział kilku kluczowych menedżerów Jednostki dominującej, w tym m.in. odpowiedzialni za strategię, sprawozdawczość giełdową, komunikację i zasoby ludzkie. Uznano, że istotne aspekty strategii powinny być odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez interesariuszy oraz powinny tworzyć wartość dodaną lub uniwersalne korzyści, dla szeroko pojętych beneficjentów - zarówno na zewnątrz jak i wewnątrz organizacji. Jednocześnie podjęto próbę raportowania wszystkich ważnych dla Grupy aspektów.

Grupa Trakcja („Grupa Trakcja”, „Grupa”) jest jednym z czołowych podmiotów na polskim i litewskim rynku budownictwa infrastruktury kolejowej, tramwajowej i drogowej.

Centrala Jednostki dominującej Grupy (Trakcja PRKil S.A.) na dzień 31.12.2019r. znajdowała się w Warszawie, przy ul. Złotej 59. 24.02.2020r. siedziba została przeniesiona pod nowy adres: ul. Aleje Jerozolimskie 100. Jednostką dominującą najwyższego szczebla w stosunku do Grupy Trakcja jest hiszpańska spółka COMSA S.A, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, obejmujące również dane Grupy Trakcja.

Struktura Grupy

Trakcja PRKiI jest Jednostką dominującą Grupy Trakcja. Skład i strukturę Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższy schemat.

*) Spółka Trakcja PRKiI posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną

I. Kluczowi interesariusze oraz relacje z nimi

Mając świadomość szerokiego oddziaływania firmy na otoczenie, w którym funkcjonuje wiele grup interesariuszy, Grupa czyni regularne starania, aby zachować stały kontakt ze wszystkimi grupami i prowadzić z nimi efektywną komunikację. Grupa jest otwarta na wszelkie sygnały płynące z otoczenia, w szczególności mające na celu identyfikację nowych interesariuszy i stara się na te sygnały szybko reagować. Grupa komunikuje się z interesariuszami w sposób cykliczny, doraźny oraz na każdą zgłoszoną w tym zakresie potrzebę. Za dialog z interesariuszami odpowiedzialne są wyznaczone osoby, które najlepiej znają oczekiwania grup interesariuszy.

Relacje Grupy z interesariuszami mają charakter dynamiczny i cechują się zmienną intensywnością np. w zależności od kalendarza rocznych wydarzeń, warunków rynkowych albo etapu aktualnie realizowanych kontraktów. Aby utrzymywać jak najlepsze relacje z interesariuszami, Grupa opiera je na dialogu i przejrzystości komunikacji.

Znając oczekiwania społeczne, Grupa szybciej i precyzyjniej odpowiada na potrzeby otoczenia. Na bieżąco monitorowane jest postrzeganie Grupy, co umożliwia zrozumienie oczekiwań interesariuszy oraz błyskawiczne podejmowanie działań prowadzących do wyróżnienia się na tle konkurencji.

Grupa, realizując lokalne przedsięwzięcia, otwiera się na potrzeby miejscowe i stara się je wspierać. W szczególności dotyczy to zwiększania zakresu prac lub wykonania robót dodatkowych, ułatwiających lub poprawiających standard życia lokalnych społeczności lub wspierania miejscowych inicjatyw.

Do szerokiego grona Interesariuszy Grupy należą:

- akcjonariusze strategiczni,
- akcjonariusze finansowi,
- analitycy rynku kapitałowego,
- instytucje kontroli i regulatorzy rynku (np. GPW, Urząd Transportu Kolejowego)
- kredytodawcy, obligatariusze,
- główni odbiorcy: PKP PLK, GDDKiA, PGE, Enea, Litewski Urząd ds. Dróg oraz Urząd Miasta Wilno
- pracownicy,
- konsorcjanci,
- dostawcy towarów i usług,
- władze lokalne,
- inni klienci,
- opinia publiczna,
- lokalne społeczności,
- podwykonawcy.

II. Model biznesowy

GRI 102-2 GRI 102-4

Głównym przedmiotem działalności Grupy jest kompleksowa realizacja robót związanych z szeroko rozumianą infrastrukturą kolejową i drogową z wykorzystaniem nowoczesnego parku maszynowego. Grupa specjalizuje się w świadczeniu usług inżynieryjno-budowlanych w zakresie: projektowania, budowy i modernizacji linii kolejowych i tramwajowych, sieci elektrotrakcji kolejowej i tramwajowej, linii elektroenergetycznych oraz budowy mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, ścian oporowych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej. Poza tym Grupa Trakcja może wykonywać prace ogólnobudowlane z zakresu przygotowania terenów pod budowę, wznoszenia i modernizowania budowli, a także instalacje budowlane i prace wykończeniowe. Istotnym elementem oferty jest budownictwo kubaturowe, zarówno na potrzeby infrastruktury kolejowej (budynki podstacji trakcyjnych, nastawni ruchowych, posterunków przejazdowych, dworców, hali pociągowych i innych), jak i budownictwa ogólnego (mieszkaniowego i biurowego). Uzupełnieniem usług jest budowa systemów elektroenergetycznych oraz systemów sterowania zdalnego. Spółki z Grupy od ponad siedemdziesięciu lat realizują kompletne instalacje elektroenergetyczne średnich, a także wysokich napięć, zarówno w nowych, jak i modernizowanych i remontowanych obiektach energetyki kolejowej.

Celem Grupy jest ciągłe utrzymywanie wysokiego poziomu wykonywanych usług w zakresie projektowania i budowy oraz produkcji osprzętu. Grupa pragnie osiągnąć ten cel poprzez oferowanie Klientom wyrobów i usług zaspokajających ich potrzeby, zgodnych z wymaganymi standardami, o wysokiej jakości i konkurencyjnej cenie.

Każdy pracownik Grupy uczestniczy w tym procesie, przyjmując pełną odpowiedzialność za jakość swojej pracy i biorąc czynny udział w kształtowaniu pozytywnego wizerunku Grupy w oczach Klientów.

Szczególną wagę Grupa przykłada do:

- realizacji usług na poziomie jakościowym uzgodnionym z Klientem,
- zapewnienia wymaganego poziomu jakości produkcji budowlano-montażowej na wszystkich jej etapach, z uwzględnieniem optymalizacji poszczególnych procesów budowlanych, poprzez szczegółowe planowanie i wybór najkorzystniejszego wariantu realizacji, staranność wykonawczą, oszczędzanie czasu, materiałów i energii,
- ciągłego i skutecznego nadzoru nad wykonywanymi pracami, który ma zapewnić nie tylko realizację standardów wykonawczych, bezpieczeństwo pracowników i ochronę środowiska na terenie budowy, ale i bezpieczeństwo w jej otoczeniu, minimalizowanie niekorzystnego wpływu na środowisko, bezawaryjność obiektów i bezpieczeństwo przyszłych użytkowników,
- ciągłego podwyższania kompetencji kadry poprzez szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne, a także dokształcania się pracowników oraz efektywnego wykorzystywania zdobywanej wiedzy,
- weryfikacji i oceny dostawców materiałów, usług oraz podwykonawców podejmujących współpracę z firmą dla wyeliminowania ryzyk związanych z nierzetelnością,
- współpracy z podwykonawcami i dostawcami, którzy spełniają standardy jakościowe Grupy,
- unowocześniania parku maszynowego dla podniesienia konkurencyjności Grupy,
- zapewnienia właściwej komunikacji Klientom, rzetelnego informowania ich o wszystkich aspektach dotyczących realizowanej produkcji, jednocześnie dbając o poufność wszelkich informacji dotyczących współpracy z Klientami.

Struktura sprzedaży

W latach 2018–2019 Grupa generowała przychody głównie z kontraktów kolejowych oraz drogowych.

	2019		2018	
	wartość	udział	wartość	udział
Roboty kolejowe	667 433	46,3%	647 463	41,5%
Roboty drogowe	491 494	34,1%	712 200	45,6%
Roboty mostowe	79 102	5,5%	32 961	2,1%
Roboty kubaturowe	5 788	0,4%	4 508	0,3%
Roboty tramwajowe	69 341	4,8%	19 728	1,3%
Roboty energetyczne	65 168	4,5%	44 678	2,9%
Produkcja	17 830	1,2%	50 262	3,2%
Pozostała działalność	44 618	3,1%	48 848	3,1%
Razem przychody ze sprzedaży	1 440 774	100%	1 560 648	100%

Trakcja PRKil S.A.

Głównym przedmiotem działalności Spółki jest organizacja i wykonywanie robót budowlano-montażowych w zakresie kompleksowej modernizacji linii kolejowych i tramwajowych, sieci elektrotrakcji kolejowej i tramwajowej, linii elektroenergetycznych, obiektów przemysłowych, budowy mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, ścian oporowych, dróg i elementów towarzyszących infrastruktury kolejowej i drogowej oraz produkcji osprzętu dla trakcji i energetyki. Spółka prowadzi swoją działalność na terenie Polski, a także posiada oddział w Bułgarii oraz na Ukrainie.

Tak szeroki wachlarz produkcji budowlano-montażowej, a także produkcja osprzętu trakcyjnego i energetycznego, wymagały wypracowania wewnętrznych standardów w postaci procedur i szczegółowych instrukcji dotyczących jakości, ochrony środowiska i bezpieczeństwa. Standardy te zostały oparte na międzynarodowych normach:

- **ISO 9001** – zarządzanie jakością,
- **ISO 14001** – zarządzanie środowiskiem,
- **OHSAS 18001** zarządzanie bezpieczeństwem,

razem stanowiąc **Zintegrowany System Zarządzania**, systematycznie oceniany i certyfikowany przez niezależną jednostkę certyfikującą TÜV SÜD Management Service GmbH z siedzibą w Poznaniu.

W realizowanej produkcji przemysłowej, wykorzystywane są procesy spawania konstrukcji. Dlatego Spółka została objęta zakładowym systemem oceny zgodności, wymaganym prawnie w związku z wytwarzaniem wyrobów budowlanych stosowanych w krajach UE. System ten jest certyfikowany przez UDT CERT na zgodność z normą **PN-EN ISO 3834-3:2007**.

Spółka jest podmiotem o wysokim znaczeniu dla zapewnienia odpowiednich warunków technicznych prowadzenia ruchu kolejowego oraz modernizacji i budowy linii kolejowych w Polsce. Od blisko 10 lat Spółka należy do grona liderów tej branży, realizując kilkadziesiąt kontraktów rocznie. Około 20% długości linii kolejowych przygotowanych dla pociągów Pendolino, w tym istotne odcinki tras: Warszawa-Gdynia, Warszawa-Katowice, Kraków-Rzeszów i Częstochowa - Wrocław zostały kompleksowo zmodernizowane przez Trakcję PRKil. Obecnie Spółka odpowiada za realizację wielu następujących odcinków linii kolejowych. W branży drogowej Trakcja PRKil działa już na blisko 40% powierzchni kraju, głównie w rejonie Kujaw, Pomorza, Wielkopolski, Małopolski oraz Podlasia, modernizując rocznie około 100 km dróg lokalnych i wojewódzkich. Kontrakty energetyczne realizowane są obecnie w centralnej i południowej części kraju. Od 2001 roku Spółka jest licencjonowanym przewoźnikiem kolejowym w zakresie przewozu towarów. Spółka posiada certyfikaty uprawniające do korzystania z linii kolejowych zarządzanych przez PKP PLK S.A. W trosce o

bezpieczeństwo przewozów, został opracowany i wdrożony w Spółce system SMS (System Zarządzania Bezpieczeństwem).

Obecnie dobiega końca trwająca od dwóch lat korekta modelu biznesowego Spółki, oparta o pięć filarów:

- umocnienie pozycji na dotychczasowych rynkach,
- kontynuację dywersyfikacji działalności poprzez wejście na nowe obszary budownictwa – od 2017 roku na rynek infrastruktury tramwajowej,
- zwiększenia własnych mocy produkcyjnych przez pozyskanie specjalistycznego wysokowydajnego sprzętu,
- zmianę struktury zatrudnienia przez rozbudowę potencjału inżynierskiego i menedżerskiego w celu obsługi większej liczby kontraktów,
- rozwój innowacji skierowanych na wytworzenie nowych produktów.

Działania te wynikają m.in. z potrzeb interesariuszy, których istotą jest realizacja narodowego programu inwestycji kolejowych i drogowych, połączona z absorpcją środków unijnych.

Grupa AB Kauno Tiltai

Grupa AB Kauno Tiltai to grupa zajmująca się budową infrastruktury transportowej, działająca od prawie 70 lat i specjalizująca się w budowie dróg, linii kolejowych, mostów, wiaduktów, lotnisk, tuneli, sieci energetycznych i inżynierskich. Grupa świadczy również usługi wynajmu sprzętu i prowadzi sprzedaż asfaltu.

Co roku AB Kauno Tiltai realizuje około 300 projektów różnej skali i trudności - od prostych i szybkich prac rekonstrukcyjnych po największe konstrukcje infrastruktury transportowej na Litwie, a także za granicą. Firma zapewnia jakość swoich prac poprzez prowadzenie certyfikowanego laboratorium, którego wnioski są akceptowane w całej UE.

Grupa zatrudnia ponad 800 pracowników, w tym 200 wykwalifikowanych inżynierów infrastruktury transportowej. AB Kauno Tiltai ma oddziały na Łotwie, w Szwecji, na Białorusi, Ukrainie i w Polsce.

AB Kauno Tiltai posiada certyfikaty systemu zarządzania zgodnego z międzynarodowymi standardami od ponad 15 lat, obejmującego jakość (ISO 9001), bezpieczeństwo i zdrowie w pracy (ISO 18001), a także ochronę środowiska (ISO 14001). Firma posiada międzynarodowy certyfikat firmy "Bureau Veritas".

Grupa AB Kauno Tiltai spełnia najwyższe standardy podczas wykonywania dowolnych działań lub projektów - wybierając podwykonawców, partnerów, konsultantów i dostawców. Wiele uwagi poświęca się materiałom wykorzystywanym do budowy projektów, aby zapewnić jakość i trwałość budowanych konstrukcji. Grupa AB Kauno Tiltai nieustannie dąży do zapewnienia pracownikom zdrowego, bezpiecznego i satysfakcjonującego środowiska pracy, w tym między innymi narzędzi roboczych, regularnych seminariów doskonalenia kwalifikacji, nauczania języków obcych oraz finansowania studiów inżynierskich.

AB Kauno Tiltai obsługuje ponad 500 urządzeń i maszyn budowlanych, wyposażonych w nowoczesne systemy 3D. Inwestycje w najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne zwiększają przewagę konkurencyjną pod względem jakości, czasu i wydajności.

Głównymi klientami firmy są instytucje państwowe, a mianowicie Litewski Urząd ds. Dróg, AB "Lietuvos geležinkeliai" (Koleje Litewskie) oraz główne gminy litewskie (m.in. Wilno i Kowno).

PEUIM Sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o. (PEUIM) z siedzibą w Białymstoku jest spółką z sektora budownictwa drogowego, której działalność skupia się w północno-wschodnim regionie Polski. Specjalizacja PEUIM-u obejmuje budowę dróg, chodników, montaż urządzeń sygnalizujących oraz ostrzegawczych - zabezpieczających drogi. Ponadto spółka produkuje masy bitumiczne.

PEUiM Sp. z o.o. od początku działalności związane jest z budową i utrzymaniem sieci drogowej. Spółka zatrudnia wysoko wykwalifikowaną kadrę pracowników, posiada nowoczesny sprzęt oraz własne laboratorium drogowe. Dzięki temu firma gwarantuje terminowość i wysoką jakość wykonywanych prac oraz zapewnia bardzo dobrą organizację robót budowlanych.

Dalba Sp. z o.o.

Spółka z siedzibą w Białymstoku zajmująca się wykonawstwem robót inżynieryjnych, głównie przy realizacji uzbrojenia sanitarnego dróg i ulic.

PDM Białystok S.A.

Spółka z siedzibą w Białymstoku. Spółka świadczy usługi najmu nieruchomości dla firm zewnętrznych, a także dla spółek z Grupy Kapitałowej (głównie dla PEUiM).

BTW Sp. z o.o.

Główne obszary działalności Spółki:

- specjalistyczne spawanie termitowe różnych typów szyn kolejowych, tramwajowych i innych;
- regeneracja stalowej nawierzchni rozjazdowej;
- regeneracja szyn i krzyżownic tramwajowych;
- wykonywanie złączy izolowanych klejono- sprężonych;
- podbijanie torów kolejowych;
- zgrzewanie szyn.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską i ma na swoim koncie udane inwestycje, do których można zaliczyć m.in. Lazurowe Osiedle w Warszawie – etap I i II, inwestycję przy ul. Oliwskiej w Warszawie oraz budowę pięciu budynków wielorodzinnych w Warszawie przy ul. Pełczyńskiego. Od ponad roku spółka realizuje roboty budowlane - roboty kubaturowe. Spółka realizuje remont biblioteki UW. W 2019 roku podpisała nowy kontrakt - budowa szkoły w Ząbkach.

Torprojekt Sp. z o.o.

Spółka specjalizuje się w świadczeniu usług projektowych i doradczych w dziedzinie kolejowego budownictwa liniowego, kubaturowego, ogólnego oraz dziedzin pokrewnych dla klientów instytucjonalnych krajowych i zagranicznych.

Współpraca z dostawcami

GRI 102-9

Poniżej zaprezentowano polityki następujących podmiotów z Grupy: Trakcji PRKiL S.A., AB Kauno Tiltai oraz PEUiM Sp. z o.o.

Jednostka dominująca

W ciągu roku Spółka współpracuje z wieloma różnymi dostawcami i podwykonawcami. Dla realizacji kontraktów nabywane są następujące materiały:

1. torowe (szyny, podkłady, podrozjazdnice, rozjazdy, kozły, geotekstyli, tłuczeń, kliniec, mieszanka, niesort i inne kruszywa),
2. energetyki (kable, liny, przewody, oprawy oświetleniowe, słupy energetyczne, stacje transformatorowe, szafy zdalnego sterowania),
3. sieci trakcyjnej (osprzęt sieci trakcyjnej, izolatory, przewody jezdne, przewody miedziane),

4. hutnicze, stalowe (konstrukcje stalowe),
5. budowlane,
6. drogowe (masy bitumiczne, betony nawierzchniowe, bariery drogowe, stal, kruszywa, materiały na podbudowy, ekrany akustyczne).

Dodatkowo Spółka nabywa: systemy i materiały odwodnieniowe, galanterię betonową i kamienną, płyty i ścianki peronowe, cement i inne spoiwa, drewno budowlane.

Stosowane są następujące metody wyboru dostawców:

- platforma zakupowa:
 - ✓ aukcje,
 - ✓ zapytania ofertowe,
- umowa ramowa.

Zaproszenia do aukcji i zapytania ofertowe przesyłane są tylko do firm znajdujących się na liście kwalifikowanych dostawców PKP PLK.

Kryteria wyboru dostawców:

- cena,
- terminowość dostaw,
- okres gwarancji,
- termin płatności.

Formy zamawiania towarów:

- zamówienie oznaczone numerem ewidencyjnym, terminem płatności, datą i miejscem dostawy oraz szczegółowym wykazem zamawianego asortymentu,
- umowa dostawy.

W 2016 roku w dokumencie „Zasady współpracy Trakcji PRKiI z dostawcami i podwykonawcami” zostały uregulowane wartości i zasady, którymi Spółka kieruje się przy wyborze dostawców i podwykonawców. Dokument jest dostępny na stronie internetowej Spółki.

Wymagania w zakresie bezpieczeństwa wobec podwykonawców

Spółka kładzie duży nacisk na bezpieczeństwo i higienę pracy podwykonawców i usługodawców. Wszyscy podwykonawcy i usługodawcy przechodzą szkolenia z wewnętrznych procedur BHP i są zobligowani do ich przestrzegania. Ponadto informowani są o zagrożeniach oraz zasadach poruszania się po terenie budowy. Każdy z pracowników podwykonawcy i usługodawcy, zatrudniony przy modernizacji linii kolejowych, musi posiadać przepustkę uprawniającą do wykonywania prac i poruszania się po terenie PKP PLK. Szczegółowe wymagania BHP ujmowane są w umowach z podwykonawcami i usługodawcami, w których, obok wymagań wynikających z ogólnych przepisów BHP, zawierana jest subklauzula o konsekwencjach za nieprzestrzeganie zapisów umowy oraz przepisów BHP. Dzięki stałemu monitorowaniu stanu BHP udało się wypracować wśród podwykonawców i usługodawców dobre praktyki oraz zmienić postrzeganie znaczenia bezpieczeństwa pracy.

AB Kauno Tiltai

Organizując nabywanie materiałów niezbędnych do budowy, AB Kauno Tiltai koncentruje się na następujących kwestiach:

1. jakość,
2. czas (otrzymywanie materiałów zgodnie z harmonogramem),
3. cena.

Szczególną uwagę zwraca się na materiały, które są kluczowe dla długotrwałego użytkowania konstrukcji. Firma współpracuje z lokalnymi i międzynarodowymi dostawcami, pozyskując od nich materiały obojętne, asfalt, konstrukcje metalowe itp. Intensywnie współpracuje z polskimi, czeskimi, a także niemieckimi firmami.

Metody wyboru dostawców:

1. badanie rynku (bieżących kontaktów),
2. udział w specjalistycznych targach,
3. wyszukiwanie w Internecie,
4. pozyskiwanie dostawców z ich inicjatywy.

Formy zamawiania

1. zamówienie zakupu z terminem płatności, datą i lokalizacją dostawy oraz szczegółową listą zamówionych elementów,
2. umowa zakupu.

Spółka stale współpracuje z wieloma różnymi dostawcami, od których pozyskuje materiały najwyższej jakości niezbędne do realizacji projektu takie jak:

- żwir, piasek i mieszanki,
- surowy metal oraz konstrukcje metalowe,
- masy bitumiczne,
- paliwo,
- urządzenia elektryczne i części zasilające,
- konstrukcje betonowe,
- asfalt,
- gaz,
- inne.

PEUiM Sp. z o.o.

Główne grupy kupowanych materiałów budowlanych:

1. Materiały podlegające procedurze Zakładowej Kontroli Produkcji:

- asfalt drogowy, lepiszcza,
- kruszywa polodowcowe,
- kruszywa ze skały litej,
- mączka wapienna.

2. Pozostałe materiały budowlane:

- galanteria kamienna,
- galanteria betonowa,
- materiały do drenażu i geosyntetyki,
- cement i inne spoiwa.

Ponadto spółka dokonuje zakupów inwentarza małowartościowego, artykułów BHP i innych materiałów niezbędnych do realizacji kontraktów.

Metody wyboru i oceny dostawców

Wybór dostawcy dokonuje się poprzez ocenę procentową. Pozwala to zakwalifikować dostawcę do kategorii dostawców kwalifikowanych, rezerwowych lub całkowicie wykluczyć kandydata z rozważań.

III. Obszar zarządczy

Zarządzanie ryzykiem

Ryzyko w budownictwie

Budownictwo jest branżą podwyższonego ryzyka. Decydują o tym głównie dwa czynniki: nieprzewidywalne w dłuższym okresie warunki pogodowe oraz zagrożenia budowlane ukryte pod ziemią (nieudokumentowane obiekty infrastruktury technicznej, zbiorniki wody, obiekty archeologiczne, itp.).

Ryzyka i system zarządzania ryzykami w Jednostce dominującej

W Jednostce dominującej zaprojektowano system zarządzania ryzykiem obejmujący perspektywę całej firmy (ryzyka makro), zbudowany według metodyki obejmującej:

- definicje,
- cele zarządzania ryzykiem,
- identyfikację, opis, pomiar i ocenę ryzyk,
- hierarchizację ryzyk,
- reakcję na ryzyka (czyli mechanizmy kontrolne),
- monitoring ryzyk,
- raportowanie oraz przegląd doskonalący.

System zarządzania jest adresowany do wszystkich menedżerów i kluczowych pracowników. W celu wzmocnienia zaangażowania w stosowanie systemu zarządzania ryzykiem wprowadzono atrakcyjny system motywacyjny dla wybranych grup pracowników, powiązany z efektami ich pracy.

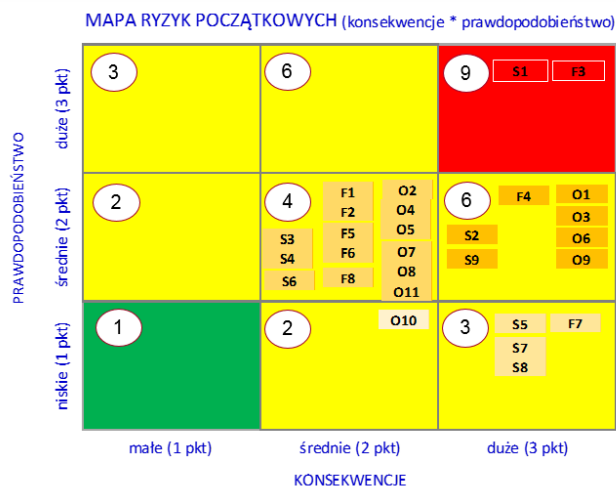
Identyfikacja i ocena ryzyk makro

Po przeanalizowaniu kilkunastu różnych źródeł informacji Jednostka dominująca zidentyfikowała 28 ważnych ryzyk makro (całej firmy), dzieląc je na ryzyka strategiczne, finansowe i operacyjne. Przykładowe ryzyka makro to: istotne zmniejszenie wielkości rynku budownictwa kolejowego i drogowego; brak zdolności do realizacji strategii Grupy; niewystarczające nakłady kapitałowe na sprzęt, niezbędny do realizacji kontraktów budowlanych; nieoptymalne wykorzystanie zasobów; obniżenie zdolności do pozyskiwania nowych kontraktów budowlanych; niezyskanie w wymaganym terminie decyzji administracyjnych, niezbędnych do realizacji kontraktów budowlanych. Każdemu ryzyku przypisano jedną osobę odpowiedzialną („właściciel” ryzyka).

Następnie oceniono ryzyka makro według skali uwzględniającej połączone kryteria (prawdopodobieństwa i konsekwencji), otrzymując poziom tzw. ryzyka początkowego. Dalej każdemu ryzyku przypisano stosowane przez Spółkę mechanizmy kontrolne (czyli powtarzalne sposoby radzenia sobie z ryzykiem) i oceniono ich wpływ na ryzyko początkowe. W ten sposób otrzymano ocenę tzw. ryzyka pozostającego, w dużym stopniu niezależnego od działań Jednostki dominującej.

Podsumowaniem opisanych wyżej informacji jest opracowany i wdrożony w Jednostce dominującej syntetyczny raport: „Profil ryzyka”, który przedstawia na jednym arkuszu wszystkie opisane wyżej informacje.

Kolejnym elementem systemu zarządzania ryzykami makro jest Mapa Ryzyk, na której odznaczane są poszczególne ryzyka. Pozwala ona szybko ocenić, które ryzyka są krytyczne, które ważne, a które najmniej groźne.

S1 - S9 – ryzyka strategiczne

F1 - F8 – ryzyka finansowe

O1 - O11 – ryzyka operacyjne

Etyka i przeciwdziałanie korupcji

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 102-16

Działalność w branży budowlanej z natury jest w znacznie większym stopniu narażona na korupcję i oszustwa, niż ma to miejsce w innych branżach. Realizowane są projekty budowlane o wartości setek milionów złotych, z wykorzystaniem wielu rodzajów materiałów masowych i wielu rodzajów maszyn specjalistycznych. Prowadzone są one niekiedy przez kilka lat i wiążą się z zaangażowaniem aktywów o dużej wartości. Kontrola takich projektów jest wymagającym zadaniem. Grupa rozumie Korupcję jako niewłaściwe wykorzystanie władzy, natomiast łapówkarstwo (łapownictwo) jako oferowanie, dawanie, otrzymywanie lub zabieganie o cokolwiek, co posiada wartość, w celu osiągnięcia korzyści. W takim rozumieniu łapówką są nie tylko pieniądze i przedmioty, lecz również obietnice korzyści.

Sukces każdej Organizacji to nie tylko jakość świadczonych usług i oferowanych produktów, to także sposób prowadzenia działalności i standardy w niej obowiązujące. Aby utrzymać i pielęgnować zdobyte relacje oraz w celu uporządkowania wewnętrznych uregulowań, a także by pozostać nowoczesną i konkurencyjną firmą na rynku zostały opracowane i są wdrażane procedury zgodne z zasadami Compliance. To opracowane dla Grupy Trakcja zbiory norm, zagadnień, regulacji i zestawów zaleceń, zapewniających Spółkom z Grupy prowadzenie działalności zgodnie z prawem i przyjętymi normami postępowania ujęte w Kodeksie Etycznym Grupy TRAKCJA, Procedurze Antykorupcyjnej, Polityce Przeciwdziałaniu Niepożądanym Zachowaniom w Środowisku Pracy oraz w Procedurze Współpracy z Organami Ścigania i Organami Kontroli. Te dokumenty pozwolą zminimalizować ryzyko złamania obowiązujących przepisów prawnych czy utraty długo wypracowywanego zaufania. Wskażą kierunki skutecznego omijania powstania negatywnego wizerunku firmy. Przestrzegania w/w procedur wymagane jest nie tylko wobec pracowników Grupy Trakcja, ale także od partnerów biznesowych.

Grupa zidentyfikowała następujące, potencjalne ryzyka korupcyjne:

- ryzyko zakupu materiałów i usług podwykonawczych (pracownicy, sprzęt) po zawyżonych cenach,
- ryzyko kradzieży płynnych aktywów,
- ryzyko sprzedaży aktywów po zaniżonych cenach,

- ryzyko składania obietnic, gwarantujących osobom trzecim uzyskanie korzyści, wynikających z przekroczenia prawa,
- ryzyko przyjmowania i udzielania łapówek,
- ryzyko wymuszania na pracownikach działań niezgodnych z prawem,
- ryzyko dyskryminującego traktowania pracowników,
- ryzyko kradzieży poufnych informacji i ich sprzedaży osobom trzecim,
- ryzyko przekazania możliwości zawarcia transakcji osobom trzecim.

Podstawowe Zasady Etyczne

W Grupie wyznawane są następujące zasady:

- „Szef daje dobry przykład”,
- „Lepiej edukować niż karać”,
- „Zapobieganie oszustwom daje nam korzyści”.

Jest to silny, jasny i konsekwentny przekaz dotyczący kształtowania u pracowników świadomości patologicznych zjawisk, stanowienia standardów antykorupcyjnych oraz ich stosowania w działalności Grupy. Zasady te są ostatecznym i fundamentalnym punktem odniesienia dla pracowników, dotyczącym zachowań etycznych i nieetycznych.

Kodeks Etyki Grupy

W oparciu o wspólne wartości w 2016 roku został przyjęty Kodeks Etyki Grupy Trakcja.

Kodeks Etyki Grupy koncentruje się wokół następujących wartości:

1. odpowiedzialność – odpowiedzialne oferty i deklaracje; rzetelne wypełnianie zobowiązań wobec klientów;
2. ludzie – zapewnienie poszanowania godności oraz innych dóbr pracowników; sprzeciw wobec dyskryminacji, w szczególności ze względu na wiek, płeć, pochodzenie, orientację seksualną, światopogląd, niepełnosprawność, doświadczenie zawodowe bądź inne indywidualne cechy osobowe; swoboda zrzeszania się w związki zawodowe i dialog z nimi; monitoring warunków pracy;
3. relacje – przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji; brak tolerancji dla korupcji, łapówkarstwa oraz innych nieetycznych postępowań; pozyskiwanie kontraktów na drodze uczciwej konkurencji; współpraca z kontrahentami dbającymi o bezpieczeństwo pracy, przestrzegającymi prawa i szanującymi środowisko naturalne;
4. dialog – wypracowywanie kompromisu w sprawach spornych;
5. jakość – realizacja zadań z należytą jakością, profesjonalizmem oraz w najszybszych możliwych terminach; minimalizacja uciążliwości dla lokalnych społeczności;
6. bezpieczeństwo – zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom w miejscu pracy;
7. środowisko naturalne – dbałość o poszanowanie środowiska naturalnego; ekologiczne technologie prowadzenia prac; wybór rozwiązań o najmniejszym stopniu oddziaływania na środowisko naturalne;
8. kompetencje – systematyczny rozwój kompetencji; rozbudowa i odnowa parku maszynowego o nowoczesny oraz przyjazny dla środowiska sprzęt budowlany.

Pracownicy Grupy w swoich działaniach muszą przestrzegać kultury pracy i zachowywać się etycznie. Relacje między pracownikami opierają się na wzajemnym zaufaniu, uczciwości, równości i tolerancji. W związku z tym Grupa nie toleruje żadnych działań, które można uznać za obraźliwe lub upokarzające, plotkujące, oczerniające, szantażujące, molestowania seksualnego lub nietolerancji.

Zgodnie z Kodeksem Etyki Grupy, w przypadku zaobserwowania nieprawidłowości oraz naruszenia jego postanowień, pracownicy Jednostki dominującej są zobowiązani do zgłoszenia tego faktu swojemu przełożonemu. W 2019 i 2018 roku nie odnotowano takich zgłoszeń.

Procedura antykorupcyjna Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.

W Spółce z Grupy, Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o., została przyjęta Procedura antykorupcyjna, która dotyczy wszelkich działań korupcyjnych i Innych nadużyć gospodarczych z udziałem pracowników, jak również udziałowców, konsultantów, dostawców, kontrahentów i wszelkich podmiotów pozostających w relacjach gospodarczych ze Spółką. Spółka zdefiniowała w dokumencie, czym są procedury korupcyjne, a także inne nadużycia gospodarcze. Pracownicy Spółki są zobowiązani niezwłocznie zawiadomić Spółkę o wszelkich wymienionych nadużyciach i przypadkach korupcji. Spółka realizuje politykę antykorupcyjną m.in. poprzez szkolenia oraz podnoszenie świadomości wśród pracowników. Spółka określiła również proces wyjaśniania działań korupcyjnych i innych nadużyć gospodarczych.

Edukacja Antykorupcyjna i Oświadczenie Pracownika

Każdy nowozatrudniony pracownik odbywa szkolenie „Adaptacja w nowym miejscu pracy”, w czasie którego zapoznaje się z podstawowymi zasadami etycznymi oraz przykładami zachowań korupcyjnych.

Dodatkowo, w każdym momencie trwania stosunku pracy, pracownik może zwrócić się do bezpośredniego przełożonego lub Dyrektora działu odpowiedzialnego za zasoby ludzkie o wyjaśnienie wątpliwości etycznych lub podpowiedź, jak należy się zachować w konkretnej sytuacji.

Ponadto planowane jest, aby raz do roku rozsyłana była do wszystkich pracowników Jednostki dominującej ankieta „Oszustwa”, zawierająca około 30 pytań dotyczących wszystkich najważniejszych aspektów patologii i przestępstw, które mogą wydarzyć się w firmie. Pytania będą dotyczyć między innymi takich zagadnień jak: wdrożone standardy etyczne, identyfikacja oszustw, zapobieganie oszustwom poprzez edukację; obszary biznesowe, szczególnie narażone na ryzyko oszustw; zauważone próby nakłaniania do oszustw; uzyskanie informacji o możliwości popełnienia oszustwa; propozycje pracowników dotyczące wprowadzenia dodatkowych mechanizmów zapobiegających oszustwom. Informacje zebrane z ankiet posłużą do aktualizacji zakresu i treści szkoleń adaptacyjnych dla nowych pracowników oraz mogą być wykorzystywane w komunikatach skierowanych do wszystkich pracowników.

Gdy pracownik odchodzi z organizacji, Grupa stara się przeprowadzić z nim tzw. „szczerą rozmowę” (ang. *exit interview*) w celu poznania prawdziwych powodów odejścia, nastrojów wśród pracowników oraz ewentualnych, zauważonych zachowań korupcyjnych (lub łapówkarskich) i innych oszustw. Grupa gwarantuje takiemu pracownikowi zachowanie pełnej poufności.

Kanał Sygnalizacji Oszustw

Szacowane straty firm, wynikające z praktyk korupcyjnych, mierzone są w milionach złotych. Grupa planuje uruchomienie bezpiecznego i anonimowego kanału komunikacji dla pracowników chcących zgłosić możliwość popełnienia przestępstwa.

Wprowadzenie tego kanału poprzedzi akcja uświadamiająco-wyjaśniająca skalę potencjalnych negatywnych skutków korupcji oraz podkreślająca, że jest to kanał tylko do przesyłania faktów i sprawdzonych informacji, a nie pomówień, oszczerstw czy też informacji motywowanych frustracją lub chęcią odwetu.

Polityka w zakresie etyki oraz przeciwdziałania nieprawidłowościom

W roku 2018 Jednostka dominująca prowadziła prace nad procedurami wewnętrznymi w zakresie etyki, przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji oraz przeciwdziałaniu niepożądanym rodzajom zachowania w środowisku pracy. Ich celem jest uregulowanie kwestii etycznego postępowania z poszanowaniem dla przepisów prawa oraz standardów biznesowych – zarówno w wymiarze wewnątrz organizacji w relacjach

między pracownikami oraz w kontaktach zewnętrznych z szeroko rozumianymi partnerami handlowymi. Ponadto procedury umożliwią pracownikom zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości w Spółce (w tym anonimowo). Regulacje wprowadzą również ramy i schematy postępowań w przypadku wręczania oraz otrzymywania przez pracowników upominków lub ofert rozrywki czy zasady zatrudniania członków rodziny. W zakresie przeciwdziałania nieprawidłowościom w środowisku pracy głównym celem będzie aktywne przeciwdziałanie niepożądanym rodzajom zachowania w środowisku pracy oraz wspieranie budowania wśród Pracowników pozytywnej atmosfery i dobrych relacji, opartych na wzajemnym zrozumieniu i szacunku. Również w tym zakresie pracownicy będą mieli możliwość zgłaszania skarg na niepożądane zachowania.

Trakcja PRKiI S.A. w 2019 roku wdrożyła procedury Compliance, a także przeprowadziła dla swoich pracowników szkolenia z ww. procedur. Pracownicy Spółki musieli również przekazać imienne oświadczenia, że zapoznali się z Procedurą Antykorupcyjną Grupy Trakcja oraz Polityką Przeciwdziałania Niepożądanym Zachowaniom w Środowisku Pracy w Grupie Trakcja.

W ramach Polityki Przeciwdziałania Niepożądanym Zachowaniom w Środowisku Pracy w Trakcji PRKiI S.A. powołano instytucję Osoby Zaufanej. Osoba Zaufana jest pierwszym punktem wsparcia dla pracowników zgłaszających niepożądane zachowania. Jej zadaniem jest również monitoring i bieżąca współpraca z Spółką w ocenie potrzeb, planowania i realizacji działań nakierowanych na uświadamianie i edukację pracowników w zakresie rozpoznawania i reagowania na niepożądane zachowania. W ramach pozostałych procedur w Spółce wdrożono np. zasady zatrudniania członków rodziny czy wręczania i odbierania upominków przez pracowników. Powyższe zasady zostały wprowadzone w ramach przestrzegania w Spółce wartości takich jak: odpowiedzialność, zaufanie, relacje, uczciwość i transparentność.

Analiza Schematów Oszustw

Grupa planuje wyznaczyć osoby odpowiedzialne za opracowanie analizy schematów oszustw (w przypadku ich ujawnienia) i zakomunikowanie wyników tej analizy wskazanym grupom pracowników. Celem tego działania jest rozpoznanie mechanizmów działania potencjalnych oszustów i podjęcie adekwatnych działań korygujących, takich jak np. rotacja pracowników na stanowiskach.

IV. Obszar środowiskowy

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3

Polityka środowiskowa

W Jednostce dominującej polityka środowiskowa jest elementem polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Obejmuje ona m.in. zobowiązanie do podejmowania działań, które spowodują zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, racjonalne zużycie materiałów i surowców, zmniejszenie ilości odpadów przekazywanych uprawnionym podmiotom. Niektóre spółki zależne z Grupy mają własne polityki dotyczące obszaru środowiskowego.

Polityka dotycząca obszaru środowiskowego wprowadzona w Trakcji PRKiI S.A. przewiduje uregulowanie poniższych tematów:

- odpowiedzialność za wytworzone odpady,
- zasady rejestracji w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO),
- zasady selektywnej zbiórki odpadów,
- zasady przekazywania odpadów firmom zewnętrznym oraz osobom fizycznym i jednostkom administracyjnym, niebędącym przedsiębiorcami,
- sposoby postępowania z wybranymi typami odpadów,
- zasady prowadzenia ewidencji i sprawozdawczości.

W spółce z Grupy, AB Kauno Tiltai, funkcjonują następujące polityki dotyczące obszaru ochrony środowiska:

- Procedura gotowości i reagowania na awarie,
- Polityka zarządzania ochroną środowiska.

Cele środowiskowe Jednostki dominującej i ich realizacja w 2019 roku

Cel szczegółowy	Zadanie	Uwagi
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Sporządzenie sprawozdania dotyczącego opłat za korzystanie ze środowiska w 2019 roku dla poszczególnych województw.	zrealizowano w ustawowym terminie
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Opracowanie wykazów dotyczących wytworzenia odpadów za rok 2019.	zrealizowano w ustawowym terminie
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Raportowanie do Krajowego Ośrodka Badań i Zarządzania Emisjami (KOBIZE).	zrealizowano w ustawowym terminie
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Rejestracja rooftopu w Centralnym Rejestrze Operatorów (związane z F-Gazami).	zrealizowano
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Rozpoczęcie procesu uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów dla lokalizacji Bieńkowice oraz zgłoszenie emisji.	w trakcie
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Zgłaszanie na bieżąco nowych miejsc prowadzenia działalności w systemie BDO (do Urzędów Marszałkowskich).	na bieżąco

Uzyskanie pozytywnego wyniku audytu nadzoru przeprowadzanego przez TUV SUD Sp. z o.o.	Przygotowanie nowego obiektu – Hali napraw we Wrocławiu.	zrealizowano
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Przeprowadzanie pomiarów środowiskowych pracy.	działania ciągłe
Identyfikowanie i stały nadzór nad zmianami w wymaganiach prawnych z zakresu ochrony środowiska dotyczącymi działalności przedsiębiorstwa.	Aktualizacja rejestru wymagań prawnych dotyczących ochrony środowiska.	na bieżąco
Miejsce w rankingu wrocławskiego Urzędu Miasta (najniższe zanieczyszczenie ścieków miejskich).	Monitorowanie ścieków przemysłowych i nieprzekroczenie wartości dopuszczalnych.	działanie ciągłe
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Przeprowadzanie badań wód opadowych i roztopowych. Gromadzenie wyników pomiarów badań stanu środowiska.	działanie ciągłe
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Prowadzenie robót budowlanych/ inwestycji, na terenach cennych przyrodniczo, przy współdziałaniu nadzoru przyrodniczego czy archeologicznego – stosowanie się do wytycznych decyzji środowiskowych i innych pozwoleń.	działanie ciągłe
Redukcja emisji SO ₂ do atmosfery o 0,5% w stosunku do roku poprzedniego.	Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków poprzez wykorzystywanie olejów opałowych o mniejszej zawartości siarki.	działanie ciągłe
Zapewnienie zgodności działań firmy z obowiązującym prawem.	Bieżący nadzór nad przepisami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Przekazywanie informacji o zmianach w przepisach ochrony środowiska do kierowników komórek organizacyjnych. Wykorzystanie firmowego sharepointa: Baza Dokumentów/Ochrona środowiska.	zrealizowano
Utrzymanie zgodności z aspektami dotyczącymi ochrony środowiska podczas przenosin na nową lokalizację we Wrocławiu.	Przekazanie zbędnych dokumentów do utylizacji- wynajęcie specjalistycznej firmy.	zrealizowano
Zapobieganie awariom technicznym.	Zapewnienie pełnej sprawności technicznej instalacji oraz urządzeń elektrycznych i mechanicznych; bieżący nadzór nad pracą urządzeń.	działanie ciągłe
Zapobieganie zanieczyszczeniu gleby.	Częstsze przeglądy maszyn i urządzeń, sprawdzanie szczelności armatury. Wymiana	działanie ciągłe

	olejów samochodowych w stacjach serwisowych. Stosowanie sorbentów na placach budowy.	
Zmniejszenie rocznego zużycia energii elektrycznej w stosunku do roku poprzedniego.	Zakup elektronarzędzi i urządzeń o zmniejszonym zużyciu energii elektrycznej. Zastosowanie energooszczędnych żarówek i świetlówek.	działanie ciągłe
Popularyzowanie wiedzy i podnoszenie świadomości ekologicznej wśród pracowników Spółki.	Wdrożenie cyklicznych artykułów w gazecie firmowej: - działania proekologiczne w biurze, - ograniczenie wytwarzania odpadów z plastiku, - pomysły jak zużywać mniej wody na co dzień, - gospodarowanie odpadami komunalnymi, - jak ograniczyć smog, - ekologiczne Święta Bożego Narodzenia.	działanie ciągłe
Aktualizacja procedur i instrukcji Zintegrowanego Systemu Zarządzania w zakresie ochrony środowiska.	- identyfikacja aspektów środowiskowych z podziałem na kontrakty, produkcję na Palisadowej, Biuro Zarządu, Bazy techniczne w Bieńkowicach, Gołędzinowskiej i Gniewkowskiej w Warszawie wraz z oceną ryzyka i sposobami ograniczającymi negatywny wpływ działalności Spółki na środowisko, - instrukcje i standardy dotyczące np. zagospodarowania placu budowy, przechowywania substancji niebezpiecznych, właściwego magazynowania odpadów, właściwego przekazywania odpadów itp. - Zarządzanie środowiskowe podczas realizacji inwestycji budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji w zakresie sprawozdawczości środowiskowej z Działem Bezpieczeństwa Pracy, OŚ i Jakości.	rozpoczęcie procesu IV kw.

System Zakładowej Kontroli Produkcji

System Zakładowej Kontroli Produkcji (ZKP) został przyjęty przez Spółkę z Grupy, PEUiM Sp. z o.o. Jest on oparty na wymaganiach międzynarodowej normy PN-EN 13108-21 „Mieszanki mineralno-asfaltowe – Wymagania – Część 21: Zakładowa Kontrola Produkcji”.

System ten odnosi się do produktów i usług firmy PEUiM Sp. z o.o., obejmujących działalność w zakresie produkcji mieszanki mineralno-asfaltowej.

Kontrola oddziaływania działalności Grupy na środowisko

Poniżej zostały zaprezentowane przykładowe działania, które Jednostka dominująca oraz, w niektórych przypadkach, spółki zależne z Grupy podejmują w celu kontrolowania wpływu działalności na środowisko naturalne:

L.p.	Element monitorowany	Metoda	Zobowiązania	Częstotliwość
1	Emisja z kotłowni olejowej	Kotłownia jest serwisowana przez wyspecjalizowaną firmę raz w miesiącu (badanie poziomu spalin).	- zgłoszenie instalacji, - dla bezpieczeństwa pracowników założony jest detektor CO ₂ , - stosowane jest odpowiednie paliwo, - olej opałowy (certyfikat).	- kontrola kotłowni raz w miesiącu, - analiza spalin dwa razy do roku
2	Emisja z kotłowni gazowej	Kotłownia jest serwisowana przez wyspecjalizowaną firmę.	- zgłoszenie instalacji, - gaz pochodzenia z sieci miejskiej, - poziom siarki do 40 mg/m ³ .	- raz w roku
3	Emisja F-Gazów Rooftop	Przeglądy wykonywane przez specjalistyczne firmy.	- rejestracja w CRO (jednorazowo), - zamieszczanie wyników przeglądów w systemie.	- raz w roku
4	Ścieki przemysłowe	Badanie ilości węglowodorów ropopochodnych w pobranej próbce oraz pozostałych wartości zanieczyszczeń określonych w umowie z MPWiK.	- fosfor ogólny ≤ 15 mgP/l, węglowodory ropopochodne ≤ 15 mg/l, - prowadzenie książki eksploatacji, - dotrzymanie warunków umowy z MPWiK.	- analiza składu ścieków co najmniej dwa razy do roku
5	Energia elektryczna	Dokonywanie pomiarów elektrycznych w kontenerach/biurach budowy/pomieszczeniach biurowych.	- prowadzenie zapisów wyników pomiarów, - przeglądy wykonywane przez osoby posiadające uprawnienia.	- raz w roku
6	Wody opadowe	Badanie ilości zawiesin ogólnych i substancji ropopochodnych.	- zawiesiny ogólne: ≤100 mg/dm ³ , - substancje ropopochodne: ≤15 mg/dm ³ .	- analiza składu wód co najmniej dwa razy do roku
7	Gospodarka odpadami	Prowadzenie kart ewidencji odpadu zgodnie z przepisami ochrony środowiska (ustawa o odpadach).	Przestrzeganie warunków określonych w pozwoleniu na wytwarzanie odpadów oraz zasad wynikających z ustawy o odpadach.	- bieżące gromadzenie kopii kart ewidencji odpadów
8	Gospodarka odpadami	Monitorowanie sposobu zabezpieczenia miejsc wyznaczonych do tymczasowego magazynowania odpadów	Przestrzeganie przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska, w szczególności zapisów wynikających z ustawy o odpadach.	- zaplanowane audyty wewnętrzne, kontrole środowiskowe na budowie
9	Zanieczyszczenie gleby	Monitorowanie stosowania środków ochrony gleby i wód gruntowych przed niekontrolowanym wyciekami paliw przy tankowaniu czy płynów eksploatacyjnych przy np. wymianie.	Przestrzeganie przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska.	- zaplanowane audyty wewnętrzne, kontrole środowiskowe na budowie

Bioróżnorodność

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 304-2; GRI 413-2

Oddziaływanie na środowisko realizowanych projektów inwestycyjnych ma dla Grupy oraz dla jej interesariuszy ogromne znaczenie. Ze względu na specyfikę działalności spółek z Grupy, każda budowa ma wpływ na otaczające środowiskowo, a większość działań ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia organizacji ekologicznych monitorujących cały proces. Bardzo często projekty realizowane przez Grupę wiążą się z trwałym i nieodwracalnym przekształceniem krajobrazu i środowiska przyrodniczego, co może stanowić pewną niedogodność dla społeczności lokalnych.

Inwestycje kolejowe realizowane przez Jednostkę dominującą, a także niektóre spółki z Grupy, przebiegają najczęściej przez lub w pobliżu terenów o wysokiej wartości przyrodniczej, co w efekcie ma wpływ na lokalną biosferę. Podczas każdego etapu inwestycyjnego, mianowicie:

- planowania inwestycji,
- przygotowania inwestycji,
- eksploatacji inwestycji,

konieczne jest rozpoznanie, oszacowanie i ewentualne zminimalizowanie większości oddziaływań pośrednich i bezpośrednich. Podczas realizacji każdego kontraktu wyznaczeni wcześniej specjaliści, wraz ze wsparciem ekspertów z innych dziedzin nauki – m.in. ornitologami, herpetologami, entomologami, czy też botanikami – odpowiedzialni są za sporządzanie szczegółowych raportów oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dzięki takim raportom możliwa jest wiarygodna ocena i analiza rzeczywistego wpływu realizacji inwestycji na środowisko. Wnioski przedstawione w tych dokumentach wskazują szczegółowe propozycje środków mających zminimalizować lub wyeliminować negatywne oddziaływania inwestycji na otoczenie. W efekcie, w większości przypadków, wprowadzane są dodatkowe rozwiązania ograniczające ryzyko negatywnego wpływu, wykraczające również ponad wymogi prawne.

W ramach prowadzonych prac budowlanych na kontrakcie POR01 Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Poznań Główny – Rokietnica w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie”, Wykonawca stosuje się do Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach WOO.II.4201.2.2014.JC.25 z dnia 15.05.2015 r. wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu. Dodatkowymi decyzjami są:

- WPN-II.6401.440.2018.AG z dnia 10.01.2019 r. w sprawie chwytania i przenoszenia gatunków chronionych,
- WPN-II.6401.441.2018.AG z dnia 06.02.2019 r. w sprawie umyślnego zabijania, niszczenia siedlisk i ostoi, niszczenia gniazd ślimaka winniczka, trzmiela kamiennika i trzmiela ziemnego,
- WPN-II.6401.442.2018.AG z dnia 06.02.2019 r. w sprawie umyślnego płoszenia i niepokojenia ptaków i ssaków objętych ochroną oraz zniszczenia ich siedlisk lub ostoi.

W sierpniu 2019 roku zgodnie z raportem nadzoru przyrodniczego stwierdzono, iż w pobliżu placu budowy (okolice stawów między jeziorem Strzeszyńskim i Kiekrzem) nie odnotowano wędrujących płazów (również wychodzących z wody młodych żab zielonych). Jaskółki brzegówki w przymie piasku koło wiaduktu w Rokietnicy (ok. km 16+400) zakończyły lęgi. Wiele ptaków szczególnie w końcu sierpnia podjęło już wędrówkę. Cały czas można zauważyć, najczęściej po śladach, aktywność większych i mniejszych ssaków. Budowa nie ma negatywnego wpływu na zachowanie ptaków i ssaków. Dzięki stosowaniu się Wykonawcy robót do wymogów decyzji środowiskowych na terenie objętym jego działaniem nie stwierdzono zastoisk wody.

We wrześniu płazy rozpoczęły jesienne wędrówki na zimowiska, jednak w pobliżu placu budowy (okolice stawów między jeziorem Strzeszyńskim i Kiekrzem) nie odnotowano wędrujących płazów (również wychodzących z wody młodych żab zielonych). Ze względu na brak wykopów nie ma niebezpieczeństwa wpadania i ginienia płazów w dołach.

Na kontrakcie JAS Modernizacja odcinka: Jaworzno Szczakowa- Trzebinia (km 1,150-0,000 linii nr 134, km15,810-29,110 linii nr 133) obowiązują dwie decyzje środowiskowe wraz ze zmianami. Są to decyzja RDOŚ-24-WOOŚ/6613/33/08/BM z dnia 18.12.2008 Katowice oraz decyzja Kraków OO.AK.6665-1-1-08 z dn. 22.12.2008. Realizacja poszczególnych faz budowy odbywa się pod nadzorem przyrodniczym. Zgodnie z zapisami decyzji Wykonawca jest zobowiązany m.in. do:

- w przypadku przełożenia cieków Kozi Bród oraz cieków Łużnik przeprowadzić prace poza okresem migracji i rozrodu płazów tj. poza okresem marzec-maj oraz wrzesień-październik. Przed przystąpieniem do przełożenia cieków należy odłowić zwierzęta (m.in. ryby i płazy) znajdujące się na danym odcinku, przy udziale specjalisty przyrodnika. Brzegi na przełożonym już odcinku cieków należy pokryć roślinnością rodzimą charakterystyczną dla cieków Kozi Bród oraz cieków Łużnik;

- zaprojektować i wykonać system przejść dla płazów i innych małych zwierząt na odcinku 28+700. System ma składać się z co najmniej 5 tuneli o naturalnym dnie (zalecane przejście typu MPD-1 opisane w Katalogu drogowych urządzeń ochrony środowiska rok wydania: 2003) rozmieszczonych co ok. 50-60m wraz z płótkami naprowadzającymi do przejść;

- zastosować wygradzenia terenu w miejscach występowania płazów w oparciu o ogrodzenie z folii lub siatki o oczkach 0,5x0,5 cm lub agrotkaniny rozpiętej na palikach do wysokości ok. 0,5 m n.p.t z 10-15 cm daszkiem górnym (nawisem), w dolnej części wkopanej w podłoże na głębokość min. 15 cm.

Zgodnie z raportem nadzoru z października 2019 Modernizowana linia kolejowa przebiega przez obszar Natury 2000 PLH240042 „Łąki w Jaworznie”. Obszar chroniony rozciąga się po prawej i lewej stronie nasypu. Podczas kontroli nadzoru przyrodniczego w okresie wcześniejszym odnotowano rozległe fragmenty chronionych łąk trzęślicowych z rzędu Molinietalia, które występują w mozaice z łąkami rajgrasowymi oraz zbiorowiskami szuwarowymi. Prace prowadzone na koronie torowiska oraz w obrębie obiektów nie wpływały w niekorzystny sposób na stan zachowania tego siedliska. Na pozostałym obszarze w obrębie modernizowanej linii kolejowej dominowały zbiorowiska roślin wieloletnich na terenach ruderalnych *Artemisietea vulgaris*.

Najistotniejszym obszarem stanowiącym miejsce rozrodu płazów, ich zimowisko oraz będącym ważnym żerowiskiem jest odcinek na wysokości obszaru Natura 2000 "Łąki w Jaworznie". W trakcie kontroli październikowych potwierdzono rangę tego obszaru dla płazów notując migrację osobników żab brunatnych oraz ropuch szarych. Migracja pojedynczych osobników żab zielonych została natomiast potwierdzona na wysokości budowanych przejść dla zwierząt – 28+700 km. W trakcie raportowanego okresu odnotowano znaczny postęp prac na obszarze kompleksu przejść dla płazów na wysokości 28+500-29+000 km. Stwierdzono stosowanie prawidłowej metody usuwania wody z wykopów za pomocą pomp, gdzie koniec ssący jest zabezpieczony celem eliminowania możliwości wessania drobnych zwierząt.

Ograniczenie oddziaływania na środowisko

Sposobów minimalizacji negatywnego wpływu na bioróżnorodność, wykorzystywanych przez Grupę, jest kilka. Jednym z nich jest wcześniejsze planowanie inwestycji w bezpiecznych odległościach od terenów szczególnie cennych przyrodniczo. W sytuacjach, w których niemożliwe jest ominięcie takich obszarów, jeszcze przed etapem projektowania, podejmuje się współpracę z firmami badającymi migrację zwierząt. Przeprowadzane są wtedy szczegółowe analizy gatunkowe i ilościowe zwierząt, które mają wpływ na rozplanowanie różnych specjalnych elementów infrastruktury, takich jak np. przejścia dla zwierząt. Każde z nich powinno pokrywać się z wcześniej ustalonymi w procesie badania ścieżkami migracyjnymi. Dodatkowo, aby skutecznie chronić lokalną bioróżnorodność, dużą uwagę przywiązuje się do planowania nasadzeń. Są one tworzone tak, aby naprowadzały zwierzyńę na przejścia migracyjne.

Ponadto harmonogram robót budowlanych jest dostosowywany do okresów lęgowych ptaków występujących na terenach objętych robotami budowlanymi.

Duża waga przykładana jest też do ochrony środowiska przed hałasem. Podczas realizacji robót budowlanych Grupa dotrzymuje reżimów czasowych dla wykonywania prac sprzętem powodującym hałas. Prace przy skupiskach ludzkich prowadzone są w godzinach 06:00 do 22:00. Ponadto wzdłuż dróg i linii kolejowych montowane są ekrany akustyczne, chroniące najbliższe otoczenie inwestycji przed hałasem wytwarzanym przez przejeżdżające pojazdy. Montowane ekrany posiadają bardzo dobre parametry techniczne, co przejawia się w wysokiej izolacyjności akustycznej oraz doskonałej pochłanianości hałasu.

Inwestycje Grupy przygotowane są również na sytuacje awaryjne, mogące wpłynąć na bioróżnorodność. Grupa wykorzystuje niezbędny sprzęt i środki, takie jak np. sorbent, który używany jest w przypadku wycieku substancji chemicznych do gruntu. Sprzęt budowlany jak i inne środki transportu są sprawne technicznie i spełniają parametry dopuszczalnych emisji spalin. Częste przeglądy maszyn i urządzeń pozwalają zapobiegać ewentualnym zanieczyszczeniom gleby. Unowocześnienie parku maszynowego i samochodowego ogranicza zużycie olejów,

paliw czy smarów. Maszyny tankowane są bezpośrednio z cystern, a samochody osobowe na stacjach paliw. Dodatkowo każda maszyna wyposażona jest w sorbent na wypadek awaryjnego wycieku paliwa czy oleju. Drzewa i ich pnie, nieprzeznaczone do wycinki, zabezpieczamy przed uszkodzeniem np. podczas pracy koparką deskami i osłonami.

Podczas prowadzenia prac budowlanych Grupa ogranicza powstawanie odpadów u źródła oraz ich negatywnego wpływu na środowisko. Zgodnie z przepisami ochrony środowiska odpady najpierw poddaje się procesowi odzysku, a następnie gdy nie ma takiej możliwości, zostają one przekazane podmiotom, posiadającym odpowiednie decyzje i pozwolenia w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów.

Poprzez stosowanie zasad: „Nie drukuj jeśli nie musisz”, „Gaś światło”, „Oszczędzaj wodę”, „Segreguj śmieci” (wprowadzenie pojemników selektywnej zbiórki odpadów, w tym pojemników na zużyte baterie) Grupa podnosi świadomość proekologiczną wśród pracowników.

Przykłady negatywnego wpływu na środowisko oraz metody przeciwdziałania

W ramach kontroli nadzoru przyrodniczego na kontrakcie LCS Łowicz Nadzór przyrodniczy w raporcie z marca 2019 roku oraz z kwietnia 2019 roku, zwracał uwagę na konieczność ustawienia płotków zabezpieczających przy powstałych i istniejących zbiornikach, które mogą stać się miejscem rozrodu płazów. Wykonawca (Trakcja PRKiI) ogrodził teren po badaniach archeologicznych w m. Kęszyce Wieś w około km 64+900 – w okresie sprawozdawczym nie były prowadzone żadne roboty budowlane w tej lokalizacji. Płotki ustawione zostały zgodnie z zaleceniem przy stacji Mysłaków, w okolicy zaplecza budowy. Kontrola terenowa nie wykazała szczególnej aktywności płazów. Wykonawca ustawił płotki zabezpieczające przy przepuście w km 74,297 po obu stronach drogi, z uwagi na wyregulowany przepływ cieku, polecono Wykonawcy je zdemontować. Wykonawca przywrócił możliwość przepływu na ciekach i rowach zgodnie z zaleceniami nadzoru przyrodniczego.

Ryzyka środowiskowe

Grupa zidentyfikowała następujące ryzyka środowiskowe:

Ryzyko środowiskowe	Zarządzanie ryzykiem
Pożar maszyn, instalacji	Sprawny sprzęt gaśniczy, rozwieszono są instrukcje postępowania (alarmowe) w przypadku pożaru.
Niewybuchy (zapalniki, pociski, bomby lotnicze, naboje artyleryjskie i karabinowe, pancernice, granaty, miny wszelkich typów, ładunki materiałów wybuchowych, złom metalowy zawierający resztki materiałów wybuchowych)	Wstrzymanie prac, powiadomienie odpowiednich służb ratowniczych, ewakuacja pracowników i lokalnej społeczności (gdy konieczne). Sposób prowadzenia działań wykonawczych będzie wynikał z metodyki ratowniczej stosowanej przez odpowiednie służby.
Odkrycia archeologiczne	W przypadku odkrycia podczas prowadzonych prac ziemnych przedmiotów, które mogłyby świadczyć o występowaniu w danym rejonie stanowiska archeologicznego zastosowana zostanie następująca procedura postępowania: 1. Wstrzymanie prac; 2. Poinformowanie

	Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 3. Poinformowanie Zamawiającego oraz Inżyniera Kontraktu.
Wyciek olejów, płynów samochodowych itp.	Na terenie zakładu i na zapleczach budów ustawione są pojemniki z sorbentami do zbierania rozlanych cieczy. Pojemniki z olejami są ustawione w specjalnych nieckach.
Wyciek oleju opałowego do kotłowni	Niecki zamontowane wokół zespołów zbiorników z olejem opałowym.
Wyciek do ziemi oleju z maszyn (spowodowane np. pęknięciem węża)	Neutralizacja sorbentami.
Dostanie się substancji z niebezpiecznych odpadów do ziemi	Wszystkie odpady niebezpieczne są właściwie opisane nazwą i kodem, zabezpieczone w pojemnikach, kontenerach lub leżą na zabezpieczonym folią gruncie. Przekazywane są tylko i wyłącznie firmom, posiadającym odpowiednie decyzje w zakresie gospodarowania odpadami.

Zużycie materiałów

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3

Grupa dąży do optymalizacji zużycia materiałów. Podejmowane działania:

Lp.	Optymalizacja zużycia materiałów	Ograniczenie zużycia
1	Eliminacja drukarek stanowiskowych.	Tusze i tonery
2	Wymiana oświetlenia na energooszczędne.	Światłówki
3	Drukowanie dwustronne.	Makulatura
4	Unowocześnienie parku maszynowego i samochodowego.	Olej, paliwa, smary, filtry, części samochodowe, konserwacja i wymiana silników w silnikach lokomotyw spalinowych, zmniejszenie ilości samochodów we flocie
5	Po oczyszczeniu i przesianiu przebadany tłuczeń wykorzystany do ponownej zabudowy.	Tłuczeń
6	Kruszony beton wykorzystywany jest na podbudowy dróg.	Gruz betonowy
7	Sfrezowany materiał przekazywany do specjalistycznej firmy wytwarzającej asfalt, bądź wykorzystywany na podbudowę dróg.	Asfalt

Poniżej zaprezentowano zużycie głównych materiałów lub surowców wg masy lub objętości. Zaprezentowane dane dotyczą spółek realizujących najwięcej kontraktów, czyli Trakcji PRKiI S.A. oraz AB Kauno Tiltai.

GRI 301-1 GRI 301-2

Grupa:

Materiał	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Kruszywa (t)	1 488 530	842 992
Piasek (t)	263 234	313 801
Mieszanka piasku i żwiru (t)	522 773	317 507
Żwir (t)	48 965	10 023
Kruszywo (granit) (t)	52 790	54 480
Konstrukcje metalowe (t)	1 620	5 818
Bitum (t)	14 960	15 034
Mieszanki mineralne (t)	9 307	12 240
Asfalt (t)	2 255	17
Tarcica (m ³)	180	384
Cement (t)	1 649	10 008
Papa (m ²)	14	28
Przewód miedziany trakcyjny (t)	387	445
Przewód stalowy i aluminiowo-stalowy (t)	50	40
Przewody o napięciu do 1000 V (t)	105	77 799
Wyroby płaskie walcowane na gorąco	963	398
Drut kolczasty z żeliwa i stali; drut splatany i skręcany, kable, taśmy i podobne wyroby z miedzi lub aluminium (t)	3	485
<i>w tym przewody gołe (t)</i>	3	176
Pręty stalowe, walcowane na gorąco, ciągnięte na gorąco lub wyciskane, (t)	95	231
Kształowniki, nieobrobione więcej niż walcowane na gorąco, ciągnięte na gorąco lub wyciskane, ze stali (t)	861	2 026
Elementy konstrukcyjne torów kolejowych lub tramwajowych ze stali (t)	2 077	14 825
<i>w tym szyny kolejowe i tramwajowe (t)</i>	1 216	11 365
Gruz betonowy	31 544	40
Destrukt asfaltowy	8 025	3 300
Tłuczeń torowy	14 906	11 750
Masy ziemne	390 882	600 000

Jednostka dominująca:

Materiał	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Kruszywa (t)	913 100	404 643
Tarcica (m3)	180	635
Cement (t)	1 649	10 008
Papa (m2)	14	5 146
Przewód miedziany trakcyjny (t)	387	445
Przewód stalowy i aluminiowo-stalowy (t)	50	40
Przewody o napięciu do 1000 V (t)	105	77 799
Wyroby płaskie walcowane na gorąco	963	398
Drut kolczasty z żeliwa i stali; drut splatany i skręcany, kable, taśmy i podobne wyroby z miedzi lub aluminium (t)	3	485
<i>w tym przewody gołe (t)</i>	3	176
Pręty stalowe, walcowane na gorąco, ciągnięte na gorąco lub wyciskane, (t)	95	231
Kształowniki, nieobrobione więcej niż walcowane na gorąco, ciągnięte na gorąco lub wyciskane, ze stali (t)	861	2 026
Elementy konstrukcyjne torów kolejowych lub tramwajowych ze stali (t)	2 077	14 825
<i>w tym szyny kolejowe i tramwajowe (t)</i>	1 216	11 365
Gruz betonowy	31 544	40
Destrukt asfaltowy	8 025	3 300
Tłuczeń torowy	14 906	11 750
Masy ziemne	390 882	600 000

Materiały wykorzystane na potrzeby własne:

Grupa:

Odpad (tony)	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Odpady z betonu oraz gruz betonowy	34 540	2 766
Odpady asfaltowe	19 763	24 345
Tłuczeń torowy	14 906	11 750
Masy ziemne	390 882	600 000
Mieszane materiały budowlane	1 919	770
Razem	462 011	639 630
Całkowita masa wytworzonych materiałów	2 856 175	2 293 671
% wykorzystanych materiałów na potrzeby własne	16%	28%

Jednostka dominująca:

Odpad (tony)	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Odpady z betonu oraz gruz betonowy	31 544	40
Destrukt asfaltowy	8 025	3 300
Tłuczeń torowy	14 906	11 750
Masy ziemne	390 882	600 000
Razem	445 357	615 090
Całkowita masa wytworzonych materiałów	1 366 059	1 126 402
% wykorzystanych materiałów na potrzeby własne	33%	55%

Zużycie energii wewnątrz organizacji

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 302-1

Grupa stara się racjonalizować zużycie energii. Dzięki temu nie tylko ogranicza negatywne oddziaływanie na środowisko, ale również zmniejsza koszty operacyjne i środowiskowe. Grupa stara się wykorzystywać najnowsze technologie produkcyjne i racjonalnie wykorzystywać zasoby naturalne celem ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko. Pracownicy uświadamiani są, dzięki wystosowanym apelom środowiskowym, o sposobach i korzyściach płynących z oszczędzania energii. W pomieszczeniach biurowych zainstalowano energooszczędne oświetlenie, maksymalnie wykorzystywane jest światło naturalne oraz wyłączane są urządzenia po okresie ich użytkowania. W wielu miejscach w biurach zawieszono informacje przypominające o potrzebie gaszenia światła, zaś przy drukarkach jest informacja o tym, aby drukować tylko wtedy, gdy jest taka potrzeba.

Poniżej zaprezentowano zużycie energii wewnątrz organizacji w Jednostce dominującej, AB Kauno Tiltai, PEUiM Sp. z o.o oraz Dalba Sp. z o.o. Pozostałe jednostki w 2019 roku oraz w 2018 roku nie prowadziły rejestru zużycia energii wewnątrz organizacji.

Grupa:

Energia (GJ)	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Energia cieplna (GJ)	1 629	3 582
Energia elektryczna (GJ)	13 584	9 125
Energia gazowa (GJ)	104 648	126 912
Energia cieplna (węgiel kamienny energetyczny)	321	358
Olej opałowy (GJ)	20 085	18 146
Olej napędowy (GJ)	174 299	187 510
Benzyna (GJ)	13 854	10 334
Gaz LPG (GJ)	166	364
Całkowite zużycie energii i paliw	328 586	356 332

Jednostka dominująca:

Energia (GJ)	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Energia ciepła (GJ)	1 629	3 582
Energia elektryczna (GJ)	5 792	1 346
Energia gazowa (GJ)	1 268	0
Energia ciepła (węgiel kamienny energetyczny)	322	358
Olej opałowy (GJ)	1 793	3 935
Olej napędowy (GJ)	78 952	92 512
Benzyna (GJ)	12 172	8 637
Gaz LPG (GJ)	121	218
Całkowite zużycie energii i paliw	102 049	110 588

Cała zużyta energia i paliwa pochodzą ze źródeł nieodnawialnych.

Emisje substancji do powietrza

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3

Specyfika działalności Grupy wyklucza całkowitą eliminację gazów cieplarnianych oraz utrudnia istotną redukcję wykorzystywania paliw i energii. Pomimo napotykanymi trudnościami podejmowane są działania ograniczające emisję substancji do powietrza.

Jednostka dominująca racjonalizuje emisję gazów i pyłów do powietrza w Hali Napraw we Wrocławiu. Na potrzeby ogrzewania i produkcji ciepłej wody zaprojektowano i eksploatuje się kotłownię gazową. W związku z tym, że kotły na gaz posiadają mniejszą moc niż np. na olej opałowy, to w efekcie ilość pochodzących zanieczyszczeń nie jest wielka i nie przekracza dopuszczalnych wartości.

W celu minimalizowania zanieczyszczeń atmosferycznych spowodowanych przez spaliny samochodowe Grupa wykorzystuje nowoczesne tabory samochodowe i katalizatory spalin. Ponadto ograniczana jest emisja spalin dzięki wymianie i modernizacji starych środków sprzętowych i transportowych na sprzęt bardziej ekonomiczny, o mniejszej pojemności silników, spełniający ostrzejsze normy dotyczące spalin. Ograniczana jest również ilość samochodów we flocie.

W celu zmniejszenia zapylenia powietrza podczas przewozu materiałów sypkich, środki transportu przykrywane są dokładnie plandekami. W czasie wysokich temperatur drogi dojazdowe na zapleczu budowy i na całej linii robót są okresowo zraszane wodą celem eliminacji pyłów. Dodatkowo na placu budowy i w rejonie prac obowiązuje ograniczenie prędkości pojazdów do 20 km/h.

W przypadku jednostki z Grupy Kapitałowej, PEUiM Sp. z o.o., emisje dotyczą wytwórni mas bitumicznych. Mając na uwadze otoczenie wytwórni, wpływ emisji tych zanieczyszczeń na stan czystości powietrza w jej najbliższym otoczeniu jest stosunkowo niewielki i w zasadzie nie stanowi o lokalnych warunkach aerosanitarnych tej części miasta. Oddziaływanie imisyjne emitorów i źródeł emisji instalacji eTOWER 2500 MARINI na poziomie terenu również zamyka się w zakresie od 2% (w przypadku tlenu węgla i węglowodorów aromatycznych) do 20% (w przypadku dwutlenku azotu) wartości stężeń dopuszczalnych krótkookresowych i w zakresie od poniżej 1% (w przypadku wszystkich analizowanych zanieczyszczeń, za wyjątkiem dwutlenku siarki i dwutlenku azotu) do 3% (w przypadku dwutlenku azotu i dwutlenku siarki) wartości stężeń dopuszczalnych, średniorocznych. Oddziaływanie imisyjne na poziomie i w odległości najbliższej zabudowy mieszkalnej zamyka się całkowicie w obszarze wartości dopuszczalnych, stanowiąc od 1% (w przypadku tlenu węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych) do 46% (w przypadku dwutlenku azotu) obowiązujących normatywów krótkookresowych (odniesienia).

Ograniczenie oddziaływania produktów i usług na środowisko

GRI 413-2

Realizacja projektów budowlanych nierozzerwalnie związana jest z emisją hałasu. Grupa, wykorzystując na co dzień urządzenia mechaniczne, takie jak maszyny budowlane i środki transportu, ma wysoki wskaźnik zanieczyszczenia hałasem. Chcąc zminimalizować negatywne oddziaływanie tego zjawiska, wdrożono wiele rozwiązań i narzędzi walki z tego typu zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego. Jednym ze sposobów ich minimalizacji są między innymi nasadzenia drzew, które nie tylko niwelują emisję hałasu, ale również chronią przed spalinami i pyłem. Dodatkowo wykorzystywane są maty wibracyjne i ekrany wyciszające, które skutecznie ograniczają emisję hałasu pochodzącego z użytkowania torów i rozjazdów.

Działalność budowlana i produkcyjna naszej firmy nie wymaga użytkowania wody do celów technologicznych. Woda wykorzystywana jest tylko do celów socjalno-bytowych. Racjonalizujemy zużycie wody poprzez apele do załogi, hała i przywieszki w miejscach poboru wody.

Odpady

GRI 306-2

Grupa stara się do minimum ograniczać ilość wytwarzanych odpadów. Odpady, jeśli nie są wykorzystywane na potrzeby własne, są przekazywane wyłącznie podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami. Prowadzony jest stały nadzór poprzez ewidencję ilościową i jakościową.

Poniżej zaprezentowano tabelę zbiorczą głównych odpadów wytworzonych w Grupie i Jednostce dominującej w 2019 roku w porównaniu do roku 2018 (t).

Grupa:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Odpady inne niż niebezpieczne (t)	74 861	321 438
Odpady z betonu	19 325	22 568
Odpady innych materiałów ceramicznych	15	2
Asfalt inny	50	2 096
Żelazo, stal	316	133
Gleba, ziemia w tym kamienie	15 408	246 721
Tłuczeń torowy	0	38 533
Zmieszane odpady z budowy	6 646	11 174
Pozostałe	33 101	212
Odpady niebezpieczne (t)	458	4 551
Odpady drewna, szkła, tworzyw sztucznych	346	4 481
Pozostałe odpady	112	70

Metoda postępowania z odpadem	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Wykorzystane na własne potrzeby	7 763	7 496
Przekazanie uprawnionym podmiotom	53 872	122 844
Przekazanie osobom fizycznym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 roku	13 684	195 651

Jednostka dominująca:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Odpady inne niż niebezpieczne (t)	62 137	301 549
Odpady z betonu	13 304	13 036
Asfalt inny	50	2 096
Żelazo , stal	316	133
Gleba, ziemia w tym kamienie	15 408	246 721
Tłuczeń torowy	0	38 533
Zmieszane odpady z budowy	53	902
Odpady z drewna	22	120
Pozostałe	32 984	8
Odpady niebezpieczne (t)	351	4 483
Odpady drewna, szkła, tworzyw sztucznych	346	4 481
Pozostałe odpady	5	2

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
Metoda postępowania z odpadem		
Wykorzystane na własne potrzeby	11	0
Przekazanie uprawnionym podmiotom	48 792	110 383
Przekazanie osobom fizycznym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 roku	13 684	195 651

Pozostałe odpady zostały przekazane uprawnionym podmiotom (firmom mającym stosowne zezwolenia na odbiór odpadów) lub osobom fizycznym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. oraz z rozporządzeniem Ministerstwa Środowiska Republiki Litewskiej.

V. Obszar społeczny i pracowniczy

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 401-2

Grupa Trakcja zatrudnia ponad 2000 pracowników i należy do największych pracodawców w branży budowlanej w Polsce i na Litwie. W Jednostce dominującej wykonywanych jest ponad 20 zawodów, specyficznych dla branży kolejowej, drogowej i energetycznej, stąd dbałość o rozwój i utrzymanie kompetencji pracowniczych jest fundamentem polityki personalnej. Istotnymi czynnikami sukcesu są systemy motywacyjne, zachęcające pracowników do szukania dalszych udoskonaleń w działaniach operacyjnych i poprawy wyników na kontraktach budowlanych. Grupa zdaje sobie sprawę, że w branży budowlanej, w jakiej działa większość spółek z Grupy, czynnik ludzki jest czynnikiem zapewniającym przewagę konkurencyjną. Dlatego Grupa dąży do budowania trwałych relacji z pracownikami, oferując m.in. atrakcyjne wynagrodzenie, zróżnicowany system premiowy, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe oraz szereg świadczeń dodatkowych takich jak np.: dofinansowanie rozwoju zawodowego poprzez dofinansowanie lekcji języków obcych tj. angielski, rosyjski, szwedzki czy łotewski, członkostwa w organizacjach branżowych (np. Izba Inżynierów), bogaty pakiet medyczny, Pracownicze Plany Kapitałowe, a także zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania, dodatków wynikających z powierzonych obowiązków oraz szereg innych świadczeń stałych i doraźnych. Ponadto prowadzone są prace budowlane w wielu branżach i w ten sposób Grupa daje szerokie możliwości rozwoju kompetencji w ramach jednej organizacji. W jednostce zależnej, AB Kauno Tiltai, ścieżka zawodowa każdego pracownika jest znormalizowana i opisana w normach ISO. Kompetencje pracowników, szczególnie w zawodach kolejowych i budowlanych, określają liczne przepisy krajowe, których spełnienie zapewnia system szkoleń i pouczeń okresowych funkcjonujących w firmie. Zarządy spółek z Grupy prowadzą stały dialog ze związkami zawodowymi działającymi w spółkach. Dobre relacje ze związkami zawodowymi mają swoje pozytywne odzwierciedlenie w skutecznej działalności społecznej skierowanej do pracowników.

Dane dot. zatrudnienia zaprezentowane poniżej dotyczą wszystkich spółek z Grupy Trakcja.

W spółkach z Grupy funkcjonują regulaminy wynagradzania oraz regulaminy pracy. W Grupie wdrożono mechanizmy motywacyjne dedykowane wszystkim grupom pracowników, mające na celu wzrost efektywności pracy i racjonalizację kosztów zatrudnienia. W Jednostce dominującej ponadto została przyjęta Procedura przyznawania premii.

Struktura zatrudnienia

GRI 102-8; GRI 405-1

Struktura zatrudnienia na dzień bilansowy w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

	31.12.2019	31.12.2018
Kobiety	326	313
Mężczyźni	1 936	1 965
Suma	2 262	2 278

Jednostka dominująca:

	31.12.2019	31.12.2018
Kobiety	215	196
Mężczyźni	992	1 036
Suma	1 207	1 232

Łączna liczba pracowników z podziałem na wiek w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

	31.12.2019	31.12.2018
< 30 lat	397	397
30-50 lat	1 178	1 195
> 50 lat	687	686
Suma	2 262	2 278

Jednostka dominująca:

	31.12.2019	31.12.2018
< 30 lat	277	281
30-50 lat	640	646
> 50 lat	290	305
Suma	1 207	1 232

Łączna liczba pracowników według rodzaju podpisanej umowy w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

kategoria	Płeć	31.12.2019			31.12.2018		
		< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat
umowa o pracę	Kobieta	76	198	52	67	188	58
	Mężczyzna	321	980	635	330	1 007	628
umowy cywilno-prawne	Kobieta	3	7	11	4	3	12
	Mężczyzna	5	16	20	1	17	10

Jednostka dominująca:

kategoria	Płeć	31.12.2019			31.12.2018		
		< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat
umowa o pracę	Kobieta	62	126	27	54	110	32
	Mężczyzna	215	514	263	227	536	273
umowy cywilno-prawne	Kobieta	3	5	11	4	2	12
	Mężczyzna	3	10	12	0	4	10

Najliczniejszą grupą wiekową w Grupie są pracownicy w wieku 30-50 lat, stanowiąc ponad 50% wszystkich zatrudnionych. Druga najliczniejsza grupa to pracownicy w wieku powyżej 50 lat. Większość zatrudnionych osób to mężczyźni. Najwięcej spośród osób zatrudnionych w Grupie pracuje na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat. Pracownicy zatrudnieni są w Polsce, na Litwie, Szwecji, Bułgarii oraz na Ukrainie.

Udział kobiet w strukturze zatrudnienia odzwierciedla specyfikę branży budowlanej.

Łączna liczba pracowników z podziałem na typ umowy i płeć w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

kategoria	Płeć	31.12.2019	31.12.2018
Umowa na czas nieokreślony	Kobieta	278	269
	Mężczyzna	1 736	1 781
Umowa na czas określony	Kobieta	48	44
	Mężczyzna	200	184
		31.12.2019	31.12.2018
Pełny wymiar czasu pracy	Kobieta	315	303
	Mężczyzna	1 922	1 955
Niepełny wymiar czasu pracy	Kobieta	11	10
	Mężczyzna	14	10

Jednostka dominująca:

kategoria	Płeć	31.12.2019	31.12.2018
Umowa na czas nieokreślony	Kobieta	173	162
	Mężczyzna	835	892
Umowa na czas określony	Kobieta	42	34
	Mężczyzna	157	144
		31.12.2019	31.12.2018
Pełny wymiar czasu pracy	Kobieta	207	190
	Mężczyzna	988	1 032
Niepełny wymiar czasu pracy	Kobieta	8	6
	Mężczyzna	4	4

Celem Grupy jest zapewnienie stabilizacji zatrudnienia swoim pracownikom, poprzez oferowanie umowy o pracę w pełnym wymiarze etatu oraz ograniczanie okresu zatrudnienia w oparciu o umowy terminowe.

Pracownicy wg. kategorii zatrudnienia i wieku z podziałem na płeć w ujęciu wartościowym i procentowym:

Grupa:

Kategoria	Płeć	31.12.2019			31.12.2018		
		< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat
Zarząd	Kobieta	0	0	0	0	0	0
	Mężczyzna	0	1	1	0	2	2
wyższa kadra kierownicza	Kobieta	0	15	4	0	16	5
	Mężczyzna	0	49	28	0	43	27
pozostała kadra kierownicza	Kobieta	4	26	8	5	21	9
	Mężczyzna	12	128	36	14	135	34
nierobotnicze	Kobieta	70	158	38	61	150	43
	Mężczyzna	91	231	82	96	194	106
robotnicze	Kobieta	0	2	1	1	1	1
	Mężczyzna	220	568	489	220	608	485
Razem		397	1 178	687	397	1 170	712

W kategorii Zarząd zaprezentowano Zarząd Jednostki dominującej. Zarządy spółek zależnych prezentowane są w pozycji wyższa kadra kierownicza.

	31.12.2019			31.12.2018		
	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat
Zarząd	0%	50%	50%	0%	50%	50%
wyższa kadra kierownicza	0%	67%	33%	0%	65%	35%
pozostała kadra kierownicza	7%	72%	21%	9%	72%	20%
nierobotnicze	24%	58%	18%	24%	53%	23%
robotnicze	17%	45%	38%	17%	46%	37%

Jednostka dominująca:

Kategoria	Płeć	31.12.2019			31.12.2018		
		< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat
Zarząd	Kobieta	0	0	0	0	0	0
	Mężczyzna	0	1	1	0	2	2
wyższa kadra kierownicza	Kobieta	0	9	3	0	8	4
	Mężczyzna	0	36	17	0	31	17
pozostała kadra kierownicza	Kobieta	4	20	4	5	15	5
	Mężczyzna	11	100	24	13	106	23
nierobotnicze	Kobieta	58	97	19	49	87	22
	Mężczyzna	62	112	34	70	103	32
robotnicze	Kobieta	0	0	1	0	0	1
	Mężczyzna	142	265	187	144	294	199
Razem		277	640	290	281	646	305

	31.12.2019			31.12.2018		
	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat	< 30 lat	30 - 50 lat	> 50 lat
Zarząd	0%	50%	50%	0%	50%	50%
wyższa kadra kierownicza	0%	69%	31%	0%	65%	35%
pozostała kadra kierownicza	9%	74%	17%	11%	72%	17%
nierobotnicze	31%	55%	14%	33%	52%	15%
robotnicze	24%	45%	32%	23%	46%	31%

Różnorodność w organach zarządczych:

	31.12.2019		31.12.2018	
	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza
30-50 lat	50%	20%	50%	43%
> 50 lat	50%	80%	50%	57%

Dotyczy Rady Nadzorczej Jednostki dominującej. W skład Rady Nadzorczej w 2019 roku wchodziła jedna kobieta i sześciu mężczyzn (cztery osoby z obywatelstwem polskim, trzech obcokrajowców), natomiast w 2018 roku wchodziła wyłącznie mężczyźni, w tym 3 obcokrajowców.

Relacje wynagrodzeń

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 405-1

Relacja średniego wynagrodzenia kobiety do średniego wynagrodzenia mężczyzny w podziale na kategorie zatrudnienia w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

	31.12.2019	31.12.2018
Zarząd	nd	nd
Wyższa kadra kierownicza	110%	90%
Pozostała kadra kierownicza	96%	86%
Stanowiska nierobotnicze	103%	83%
Stanowiska robotnicze	84%	78%

Jednostka dominująca:

	31.12.2019	31.12.2018
Zarząd	nd	nd
Wyższa kadra kierownicza	113%	107%
Pozostała kadra kierownicza	99%	86%
Stanowiska nierobotnicze	119%	89%
Stanowiska robotnicze	78%	87%

Pominięto kategorię, w której skład wchodzi tylko mężczyźni

W spółce AB Kauno Tiltai funkcjonuje polityka „Opis nadzoru nad aplikacjami adekwatnymi do polityki równych praw”, która zapewnia przejrzyste wskazówki, jak należy zapewnić równe prawa w spółce. Spółka zapewnia, że wszyscy kandydaci do pracy lub obecni pracownicy są traktowani jednakowo, niezależnie od okoliczności.

Mimo że wskaźniki pokazują, że mężczyźni zarabiają więcej w Grupie od kobiet, Grupa zapewnia równe wynagrodzenie za taką samą pracę, a rozbieżności wynikają tylko z różnych obowiązków i obciążenia pracą.

Rotacja pracowników

GRI 401-1

W latach 2017-2018, w których Jednostka dominująca aktywnie pozyskiwała nowych pracowników, w 2019 roku nastąpiła stabilizacja zatrudnienia w Grupie oraz Jednostce dominującej: poziom zatrudnienia nowych pracowników był podobny do poziomu odejść. Grupa sprawnie uzupełniała bieżące potrzeby kadrowe jak również skutecznie pozyskiwała personel w celu rozwoju nowych kompetencji Grupy.

W Trakcji PRKil S.A. proces szkoleń, od badania potrzeb po jego realizację reguluje „Procedura planowania i realizacji szkoleń w TRAKCJA PRKil SA”. Zgodnie z jej zapisami, na początku każdego roku zbierane są potrzeby szkoleniowo-rozwojowe. Potrzeby te uzupełniane są szkoleniami zgłaszanymi w Procesie rozliczania i wyznaczania celów po odbytych rozmowach z pracownikami. Na podstawie zebranych potrzeb opracowywany jest plan szkoleń. Zawiera on te działania, które rozwijają kompetencje pracowników niezbędne do realizacji celów spółki. Tak opracowany plan zostaje przedstawiony Zarządowi Spółki do akceptacji, a po jej uzyskaniu do realizacji. 1 października 2019 roku w Jednostce dominującej został wprowadzony proces zwany „Onboarding”. Jest to proces mający na celu wprowadzenie nowej osoby do firmy oraz zaznajomienie jej z: zakresem obowiązków na stanowisku, możliwościami rozwoju, kluczowymi procedurami, strukturą organizacyjną, strategią firmy, jej misją i wizją. Proces ten pozwala zmniejszyć rotację, zwiększyć zaangażowanie pracowników, ich

satysfakcję z wykonywanej pracy i produktywność. Z kolei pracownicy, którzy mają możliwość poznania firmy od pierwszych dni pracy lepiej rozumieją cele firmy oraz swoją rolę w ich osiągnięciu. Są dzięki temu bardziej zaangażowani w pracę i życie całej organizacji. Szybciej utożsamiają się z firmą, jej misją oraz wartościami, a także efektywniej realizują swoje zadania już od pierwszych tygodni pracy. Proces ten jest szczególnie ważny w przypadku zatrudniania młodych osób, z niedużym doświadczeniem zawodowym, które potrzebują wyjątkowego wsparcia w pierwszych dniach pracy.

Spółka z Grupy AB Kauno Tiltai aktywnie poszukuje nowych pracowników poprzez organizację projektu „Akademija kaunotiltai”, który jest organizowany wspólnie z wiodącymi instytucjami edukacyjnymi: Vilnius Gedimino technikos university i Kauno technikos kolegija oraz instytut Baltijos pažangių technologijų. Organizowane są liczne spotkania z udziałem studentów, a także uczniów w dni pracy zawodowej, targi edukacyjne, festiwale niekomercyjne, w których firma popularyzuje zawód inżyniera. Wśród tych inicjatyw jest także program telewizyjny o nazwie „Įdomioji inžinerija” („Fascynująca Inżynieria”).

Nowi pracownicy z podziałem na wiek i płeć oraz % udziału w danej kategorii w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
< 30 lat	236	59%	248	62%
30-50 lat	282	24%	300	25%
> 50 lat	86	13%	116	17%
Suma	604	27%	664	29%

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
Kobiety	81	25%	65	21%
Mężczyźni	523	27%	599	30%
Suma	604	27%	664	29%

Jednostka dominująca:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
< 30 lat	124	45%	130	46%
30-50 lat	146	23%	165	26%
> 50 lat	29	10%	42	14%
Suma	299	25%	337	27%

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
Kobiety	73	34%	49	25%
Mężczyźni	226	23%	288	28%
Suma	299	25%	337	27%

Odejścia pracowników z podziałem na wiek i płeć oraz % udziału w danej kategorii w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
< 30 lat	179	45%	144	36%
30-50 lat	310	26%	206	17%
> 50 lat	132	19%	140	20%
Suma	621	27%	490	22%

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
Kobiety	68	21%	38	12%
Mężczyźni	553	29%	452	23%
Suma	621	27%	490	22%

Jednostka dominująca:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
< 30 lat	84	30%	47	17%
30-50 lat	180	28%	81	13%
> 50 lat	60	21%	49	16%
Suma	324	27%	177	14%

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	liczba	udział %	liczba	udział %
Kobiety	54	25%	27	14%
Mężczyźni	270	27%	150	14%
Suma	324	27%	177	14%

Szkolenia

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 404-1

Grupa dba o rozwój kadry poprzez szkolenia, a także poprzez udzielanie wsparcia w doksztalcaniu na uczelniach wyższych. W 2019 roku pracownicy Grupy uczestniczyli w ponad 16,6 tysiącach godzin szkoleniowych co stanowi wzrost o 45,7% w stosunku do roku 2018.

Liczba godzin szkoleniowych z podziałem na kategorię zatrudnienia i płeć:

Grupa:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Zarząd	72	88	0	40
Wyższa kadra kierownicza	128	576	312	1 228
Pozostała kadra kierownicza	610	1 982	172	594
Stanowiska nierobotnicze	2 233	4 275	742	1 370
Stanowiska robotnicze	0	6 666	0	6 951
Łączna liczba godzin szkoleniowych	3 043	13 587	1 226	10 183

Jednostka dominująca:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Zarząd	0	56	0	40
Wyższa kadra kierownicza	96	568	192	1 200
Pozostała kadra kierownicza	304	336	160	488
Stanowiska nierobotnicze	574	956	576	967
Stanowiska robotnicze	0	2 904	0	6 032
Łączna liczba godzin szkoleniowych	974	4 820	928	8 727

Średnia liczba godzin szkoleniowych z podziałem na kategorię zatrudnienia i płeć w Grupie i Jednostce dominującej:

Grupa:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Zarząd	nd	44,0	nd	10,0
Wyższa kadra kierownicza	6,7	7,5	14,9	17,5
Pozostała kadra kierownicza	16,1	11,3	4,9	3,2
Stanowiska nierobotnicze	8,4	10,6	2,9	3,5
Stanowiska robotnicze	0,0	5,2	0,0	5,3
Łączna średnia liczba godzin szkoleniowych	9,3	7,0	3,9	5,2

Jednostka dominująca:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Zarząd	nd	28,0	nd	10,0
Wyższa kadra kierownicza	8,0	10,7	16,0	25,0
Pozostała kadra kierownicza	10,9	2,5	6,4	3,4
Stanowiska nierobotnicze	3,3	4,6	3,6	4,7
Stanowiska robotnicze	0,0	4,9	0,0	9,5
Łączna średnia liczba godzin szkoleniowych	4,5	4,9	4,7	8,4

Ryzyka związane z obszarem pracowniczym

Grupa dąży do identyfikacji i wdrażania działań prewencyjnych także w obszarze pracowniczym. Do najważniejszych rodzajów ryzyk związanych z obszarem pracowniczym należą:

- ryzyko utraty pracowników wskutek:
 - nierynkowych warunków zatrudnienia,
 - braku systemów motywacyjnych,
 - nieodpowiednich warunków pracy,
 - zorganizowanego przejścia przez innych pracodawców.

Jednym z działań prewencyjnym było wdrożenie nowego regulaminu wynagrodzenia w Jednostce dominującej promującego pracę zespołową nakierowaną na wspólne osiąganie realnych celów i powiązanych z nimi premii, których wysokość była ustalana w oparciu o rodzaj zadania. Wypracowanie premii zakłada stałą współpracę ze szczeblem nadzorującym, również zainteresowanym wypracowaniem celów przez podległe zespoły. Wprowadzono kilka rodzajów premii pozwalających na osiąganie celów, krótko, średnio i długoterminowych. Grupa na bieżąco śledzi aktualne stawki wynagrodzeń, co pozwala na utrzymanie atrakcyjnej oferty płacowej. Grupa ponadto stara się systematycznie monitorować i kontrolować potrzeby szkoleniowe niezbędne na poszczególnym stanowisku.

Jednostka dominująca zmniejsza ryzyko braku nowej kadry poprzez powołanie w 2017 roku nowej komórki odpowiedzialnej za rekrutację.

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3; GRI 102-12

Grupa zidentyfikowała dwa podstawowe ryzyka związane z obszarem bezpieczeństwa i higieny pracy:

- ryzyko związane z wystąpieniem wypadków przy pracy;
- ryzyko związane z wystąpieniem chorób zawodowych.

Grupa przykładą dużą wagę do utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia pracowników, zapewnienia im właściwych warunków socjalnych oraz przestrzegania przepisów prawnych obowiązujących w tym zakresie. Grupa zarządza ryzykiem związanym z obszarem BHP poprzez poniżej opisane polityki.

W Grupie w niektórych spółkach organizowane są kontrole zdrowotne oraz darmowe szczepienia dla pracowników.

W Jednostce dominującej oraz w spółkach z Grupy, AB Kauno Tiltai, a także Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o., został wdrożony system zarządzania bezpieczeństwem pracy zgodny z PN-N-18001 (OHSAS). Sprawnie działający system umożliwia m.in.:

- zapobieganie urazom pracowników i związanymi z tym stratami,
- eliminowanie chorób zawodowych,
- minimalizowanie absencji chorobowej,
- zaangażowanie pracowników do działań w zakresie BHP,
- zwiększenie wydajności i jakości pracy.

W roku 2018 w Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. przeprowadzona została aktualizacja oceny ryzyka zawodowego wg nowej metody PN-N 18002 z uwzględnieniem zagrożeń występujących w spółce. Ponadto wprowadzono szereg instrukcji bezpiecznego wykonywania robót budowlanych, zaleceń, wzmocniono kontrole mające na celu badanie stanu psychofizycznego pracowników, wprowadzono dodatkowe kontrole firm podwykonawczych oraz zwiększono nadzór nad wykonywanymi pracami.

Systemy zarządzania bezpieczeństwem pracy używane w Grupie są poddawane regularnej kontroli. Aby osiągnąć cel, jakim jest wysoka kultura bezpieczeństwa, w niektórych jednostkach z Grupy działa Komisja BHP, składająca się z przedstawicieli pracowników i pracodawcy.

Do jej podstawowych zadań należą:

- dokonywanie przeglądu warunków pracy,
- dokonywanie okresowej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym,
- formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy.

W Grupie regulacje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy są ponadto zapisane w regulaminach pracy poszczególnych spółek.

Ponadto w spółce z Grupy, AB Kauno Tiltai, zostały opracowane następujące procedury dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy:

- Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem,
- Organizacja bezpieczeństwa i higieny pracy.

Działania prewencyjne w zakresie BHP

Istniejąca w Jednostce dominującej od 2012 roku „Polityka zarządzania bezpieczeństwem pracy” pozwala na kompleksowe gromadzenie informacji nie tylko na temat wypadków, ale również zagrożeń potencjalnie wypadkowych. Identyfikacja zagrożeń wykorzystywana jest przy planowaniu potrzeb szkoleniowych, wdrażaniu działań naprawczych i prewencyjnych. W procesie tym dużą rolę odgrywają koordynatorzy ds. BHP, którzy wspierają kadrę kierowniczą kontraktów i realizują zadania służby BHP.

W ramach działań prewencyjnych opracowany został w Jednostce dominującej w 2016 roku „Dekalog zasad”, który w prosty i czytelny sposób przypomina pracownikom zasady, o których należy pamiętać przed przystąpieniem do prac. W 2017 roku zasady Dekalogu zostały przeniesione na banery, które stały się elementem oznakowania placu budowy. Dla osób wizytujących budowy została opracowana „Broszura informacyjna”, w której zawarto między innymi zasady poruszania się po terenie budowy, określono czynności zabronione oraz obowiązkowe środki ochrony. Każda nowa osoba lub firma wchodząca na teren inwestycji musi być zgłoszona kierownikowi budowy oraz koordynatorowi ds. BHP i zostać zapoznana z zagrożeniami.

Dla usystematyzowania działań Jednostka dominująca opracowała również „Długoterminowy plan działania służby BHP”, w którym zapisano cele, wizję oraz misję BHP, a także określono sposoby ich realizacji. Wizją Spółki jest poszukiwanie możliwości rozwoju prowadzących do osiągnięcia certyfikatu „Bezpieczna firma”, co przejawia

się we „wspieraniu pracowników w budowaniu bezpiecznej firmy, która potrafi przyciągać, rozwijać, stymulować i zatrzymywać wyjątkowych ludzi”.

W roku 2016 Jednostka dominująca przystąpiła do Europejskiej Federacji Firm Wykonawczych z branży budownictwa kolejowego (EFRTC). EFRTC zajmuje się bezpieczeństwem podczas prac prowadzonych na terenie kolejowym.

Dzięki dofinansowaniu uzyskanemu z PZU w 2017 roku Trakcja PRKiI zakupiła i wyposażyła największe swoje kontrakty w urządzenia do resuscytacji tzw. defibrylatory. Na wszystkich budowach przeprowadzono cykl szkoleń z zasad ich stosowania oraz pierwszej pomocy przedlekarskiej.

Specjalnej analizie poddano stosowane w Trakcji PRKiI środki ochrony indywidualnej. Analiza ta miała na celu nie tylko ocenienie czy środki te sprawdzają się w warunkach pracy, ale także czy są dostosowane do potrzeb pracowników, specyfiki prac oraz czy spełniają wymagania norm. Wyniki analizy służą jako wytyczne przy planowaniu zakupów.

Ze względu na ciągłe podnoszenie kultury bezpieczeństwa w Jednostce dominującej oraz zmieniające się warunki przetargowe w 2017 roku zakupiono dwa systemy wczesnego ostrzegania tzw. Systemy ASO. Są to radiowe systemy ostrzegania i służą do ostrzegania pracowników torowych za pomocą sygnału akustycznego i optycznego przed nadjeżdżającym pociągiem. Dużą zaletą systemów jest fakt, że uruchamiane są automatycznie przez pojazd kolejowy zbliżający się do miejsca robót po torze czynnym. Systemy zapewniają wysoki poziom bezpieczeństwa pracujących pracowników w szczególności podczas prowadzenia ruchu pojazdów po torze czynnym z prędkością $V > 100$ km/h. Projekt ten w 2018 roku zajął III miejsce, w kategorii Rozwiązania techniczne, w konkursie „Poprawy warunków pracy” organizowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej”. Do powyższego konkursu zgłoszono także modernizację systemów ostrzegania i monitorowania na pociągach do kompleksowej wymiany torów, za którą Trakcja PRKiI otrzymała „Wyróżnienie”.

W Jednostce dominującej zostały wdrożone dwa systemy zarządzania bardzo istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa kolejowego:

System Zarządzania Bezpieczeństwem (SMS – Safety Management System). Ze względu na to, że Jednostka dominująca posiada status przewoźnika kolejowego, zostały przyjęte i wdrożone odpowiednie procedury i środki w celu bezpiecznego przewozu różnych towarów koleją. Wszystkie przyjęte w SMS rozwiązania mają zapewnić zdolność do stałej identyfikacji zagrożeń we wszystkich obszarach związanych z transportem kolejowym, także tych wynikających ze współpracy z innymi podmiotami rynku kolejowego i dostawcami usług. Procedury SMS zapewniają z jednej strony wdrażanie środków kontroli ryzyka, z drugiej zaś umożliwiają monitorowanie efektywności stosowanych rozwiązań (m.in. poprzez system audytów i kontroli wewnętrznych w zakresie SMS). Procedury SMS budowane są zgodnie z kryteriami zawartymi w rozporządzeniu Komisji Europejskiej nr 1158/2010 oraz rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 19 marca 2007 roku w sprawie systemu zarządzania bezpieczeństwem. Procedury definiują:

- kontrolę ryzyka,
- podział obowiązków i zapewnienie kontroli przez kierownictwo na różnych poziomach,
- zarządzanie kompetencjami pracowników,
- audyty i kontrole wewnętrzne,
- sposób zgłaszania i badania zdarzeń kolejowych.

System Zarządzania Utrzymaniem (MMS – Maintenance Management System). Jest to system dobrowolnie wprowadzony przez Spółkę. Obejmuje on procedury i instrukcje ukierunkowane na minimalizację ryzyka związanego z utrzymaniem wagonów towarowych w celu zapewnienia ich bezpiecznego poruszania się.

Deklaracja kultury bezpieczeństwa

W 2016 roku Jednostka dominująca podpisała deklarację kultury bezpieczeństwa. Inicjatorem tego projektu jest Urząd Transportu Kolejowego. Głównym założeniem deklaracji jest wdrażanie zasad kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym oraz zachęcanie przedsiębiorców sektora kolejowego do poprawy bezpieczeństwa jako wartości nadrzędnej. Podpisując ten dokument Spółka zadeklarowała m.in.:

- postrzeganie bezpieczeństwa jako wartości nadrzędnej dla pracowników i organizacji,
- akceptowanie standardów bezpieczeństwa i zintegrowanie ich z codzienną działalnością,
- odchodzenie od przypisywania winy,
- rejestrowanie i analizowanie zaistniałych zdarzeń,
- zgłaszanie wszelkiego rodzaju nieprawidłowości i błędów,
- ciągłe doskonalenie systemów zarządzania poprzez wdrażanie działań korygujących i zapobiegawczych,
- zero tolerancji dla naruszeń przepisów prawa oraz procedur wewnętrznych.

Szkolenia z zakresu BHP

W Jednostce dominującej ze względu na specyfikę wykonywanych prac, pracownicy fizyczni podlegają corocznym szkoleniom okresowym z zakresu BHP. Kadra inżynierska i kierownicza odbywa szkolenie co pięć lat, a pracownicy na stanowiskach administracyjnych – co sześć lat.

Grupa stara się w czasie szkoleń pokazywać pracownikowi, jak bezpieczne zachowanie w pracy wpływa na poprawę warunków i sposób pracy. Grupa dąży do poprawy świadomości bezpieczeństwa wśród pracowników

Proces edukacyjno-prewencyjny realizowany jest w Grupie również poprzez szereg działań, tj.:

- szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- szkolenia doskonalące, dedykowane kadry kierowniczej,
- jednolite oznakowanie budów oraz ich wyposażenie w banery i tablice BHP,
- identyfikację miejsc wymagających zachowania szczególnej ostrożności,
- wprowadzenie nowego modelu odzieży roboczej o podwyższonej widzialności oraz odporności na warunki atmosferyczne i ciepłochłonności,
- utworzenie zakładki w Intranecie Spółki poświęconej zagadnieniom związanym z bezpieczeństwem pracy,
- narady i spotkania kadry kierowniczej, podczas których omawiane są m.in. potrzeby związane z udoskonalaniem stanowisk pracy oraz stanu BHP,
- broszury i artykuły poświęcone tematyce BHP.

Forum Liderów Bezpiecznej Pracy

Mając na uwadze potrzebę budowania zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy, Jednostka dominująca w 2017 roku uzyskała Kartę Lidera Bezpiecznej Pracy, wydawaną przez Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy (CIOP-PIB). W 1998 r. CIOP-PIB powołał Forum Liderów Bezpiecznej Pracy, którego celem jest budowanie partnerskich kontaktów pomiędzy jego członkami, a także pracodawcami i pracownikami, którzy w kształtowaniu warunków pracy wykorzystują osiągnięcia nauki i techniki, w szczególności opracowane przez CIOP-PIB. Do ważnych zadań Forum należy również prowadzenie działań na rzecz wdrażania i upowszechniania rezultatów programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” oraz innych programów koordynowanych przez CIOP-PIB, a także realizowanie projektów badawczych, celowych itp.

Kampania „Widoczny - bezpieczny”

Rozumiejąc potrzebę bezpieczeństwa nie tylko pracowników, ale także osób poruszających się w pobliżu inwestycji, w roku 2017 została zapoczątkowana w Jednostce dominującej kampania pt. „Widoczny - bezpieczny”, która kontynuowana była również w roku 2018. Kampania skierowana jest do dzieci szkół podstawowych znajdujących się w pobliżu miejsc realizacji kontraktów. Podczas spotkań dzieci informowane są o zasadach poruszania się w pobliżu placu budowy, zapoznają się z maszynami i sprzętem wykorzystywanym podczas prac oraz o znaczeniu stosowania odblasków, które poprzez lepszą widoczność, zwiększają ich bezpieczeństwo. Spotkania cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony dzieci, dyrekcji szkół oraz mediów lokalnych.

Dzień bezpieczeństwa

W ramach doskonalenia zawodowego w listopadzie 2017r. zorganizowano w Jednostce dominującej pokazy i ćwiczenia z prac na wysokości, które nazwaliśmy „Dniem bezpieczeństwa”. Pokazy te były zwiastunem szkoleń, które w roku 2018 odbywały się na budowach oraz kampanii pt. „Bezpiecznie na wysokości”. Przy udziale specjalistów pracownicy przeszli szkolenie z zasad wykorzystywania sprzętu ochronnego, bezpiecznego sposobu wykonywania prac na wysokości oraz postępowania w razie wypadku i konieczności udzielenia pomocy poszkodowanemu na wysokości. Szkolenia obejmują również część praktyczną polegającą na sprawdzeniu umiejętności pracowników spółki.

Zakup defibrylatorów

Po zakupie defibrylatorów w roku 2018 Jednostka dominująca przystąpiła do Programu „Ratuj z sercem” inaczej zwany „Mapą AED”, który wspierany jest przez POLKARD oraz Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej. Jest to program powszechnego dostępu do defibrylacji, którego celem jest odnalezienie istniejących w Polsce defibrylatorów i umieszczenie ich na jednej mapie. Z uwagi na fakt, że inwestycje realizowane przez Spółkę obejmują obszar całego kraju, uznano, że przystąpienie do Programu i udostępnienie defibrylatorów pomoże nie tylko pracownikom, ale społeczności lokalnej, zwłaszcza wsi i małych miasteczek, gdzie nie ma dostępu do tego typu urządzeń.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy

Jednostka dominująca to odpowiedzialny pracodawca, dbający o bezpieczne warunki pracy swoich pracowników, dlatego realizuje zadania nakreślone przez Państwową Inspekcję Pracy oraz Urząd Transportu Kolejowego, Urząd Dozoru Technicznego i Nadzór Budowlany. Kontrole tychże jednostek organizacyjnych nie wykazały rażących zaniedbań. Dzieje się tak między innymi dlatego, że z roku na rok jest rozszerzana współpraca z Państwową Inspekcją Pracy. Inspektorzy są stałymi gośćmi na wszystkich budowach, udzielają porad i wsparcia kadrze kierowniczej, a kiedy jest to możliwe uczestniczą także w naradach i spotkaniach służby BHP. Wykorzystywane są również materiały propagandowe opracowane przez Inspekcję Pracy, CIOP-PIB, czy UTK. Dzięki zacieśniającej się współpracy z PIP podjęto działania w kierunku przystąpienia Trakcji PRkil do programu Inspekcji Pracy pt.: „Prewencja wypadkowa” oraz konkursu pt.: „Pracodawca - organizator pracy bezpiecznej”.

Podwykonawcy i BHP

Wszyscy podwykonawcy, pracujący na budowach Jednostki dominującej, przechodzą szkolenia z wewnętrznych procedur BHP i są zobligowani do ich przestrzegania. Ponadto informowani są o zagrożeniach oraz zasadach poruszania się po terenie budowy. Każdy z pracowników podwykonawcy zatrudniony przy modernizacji linii kolejowych musi posiadać przepustkę uprawniającą do wykonywania prac i poruszania się po terenie PKP PLK. Szczegółowe wymagania BHP ujmowane są w umowach z podwykonawcami, w których obok wymagań wynikających z ogólnych przepisów BHP zawarto subklauzulę o konsekwencjach za nieprzestrzeganie zapisów umowy oraz przepisów BHP. Dzięki stałemu monitorowaniu stanu BHP udało się wypracować wśród

podwykonawców dobre praktyki oraz zmienić postrzeganie znaczenia bezpieczeństwa pracy. Dziś wielu z nich wie, że bezpieczeństwo pracowników jest sprawą priorytetową.

W Jednostce dominującej istnieje "Regulamin pracy", który obejmuje kwestie BHP takie jak:

1. normy przydziału odzieży, obuwia roboczego, środków ochrony dla pracowników oraz zasady gospodarowania tymi środkami,
2. wykaz prac wzbronionych kobietom oraz zasady zatrudniania młodocianych,
3. wykaz prac szczególnie niebezpiecznych i związanych z dużym wysiłkiem fizycznym,
4. wykaz prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
5. podstawowe obowiązki pracodawcy,
6. podstawowe obowiązki pracowników,
7. określenie czasu pracy oraz zasad jego rozliczania,
8. zasady wykorzystywania urlopów przysługujących pracownikowi,
9. zasady odpowiedzialności pracownika za nieprzestrzeganie przepisów BHP,
10. wykaz prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej,
11. zasady wypłacania wynagrodzenia za pracę,
12. wykaz stanowisk, na których powinny być wydawane posiłki profilaktyczne.

Wypadki przy pracy

GRI 403-2

Poniżej zostało przedstawione zestawienie prezentujące rodzaj urazów oraz wskaźników urazów, chorób zawodowych, dni straconych i nieobecności w pracy oraz wypadków śmiertelnych związanych z pracą z podziałem na płeć dla Grupy i Jednostki dominującej. Wypadki miały miejsce na terenie Polski i Litwy.

Grupa:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Liczba wypadków	39	1	30	0
Wskaźnik wypadkowości (liczba wypadków x 1000 przez średnie zatrudnienie)	20,1	3,1	15	0,0
Liczba niezdolności do pracy związanych z wypadkami przy pracy	1 639	34	1 245	0
Liczba dni absencji powypadkowej przypadającej na 1 wypadek	42,0	34	42	nd
wypaki śmiertelne	2	0	0	0
wypadki ciężkie	0	0	0	0
wypadki pozostałe	28	7	30	0
Liczba stwierdzonych chorób zawodowych	0	0	4	0

Jednostka dominująca:

	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Liczba wypadków	24	1	16	0
Wskaźnik wypadkowości (liczba wypadków x 1000 przez średnie zatrudnienie)	20,0	0,0	12,99	0,0
Liczba niezdolności do pracy związanych z wypadkami przy pracy	1 315	34	838	0
Liczba dni absencji powypadkowej przypadającej na 1 wypadek	55	34	52	nd
wypaki śmiertelne	0	0	0	0
wypadki ciężkie	0	0	0	0
wypadki pozostałe	24	1	16	0
Liczba stwierdzonych chorób zawodowych	0	0	0	0

Wpływ na społeczność lokalną

GRI 413-2; GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3

Kierownictwo kontraktów jest najbliższej inwestycji i to do niego, w pierwszej kolejności, zgłaszane są wszelkie problemy czy incydenty, na które ma obowiązek podjąć działania naprawcze.

W tym roku w Jednostce dominującej nie zarejestrowano żadnych konfliktów na tle społecznym, które skutkowałyby wstrzymaniem prac budowlanych.

Podczas wykonywania projektów Grupa wykorzystuje rozwiązania zapewniające efektywne prowadzenie działalności przy jednoczesnym niezakłócaniu funkcjonowania społeczności lokalnej, m.in. poprzez:

- nadzór koordynatorów BHP, kontrolujących przebieg codziennych prac i wykonywanych czynności zgodnie z zasadami bezpieczeństwa, prowadzenie szkoleń z procedur obowiązujących w zakresie ochrony środowiska, zasad postępowania w przypadku awarii,
- bieżącą kontrolę techniczną i terminowe przeglądy sprzętu budowlanego,
- umieszczanie na terenie zaplecza budowy absorbentów obok parkujących samochodów, maszyn oraz urządzeń technicznych, pozwalających doraźnie przeciwdziałać wyciekom szkodliwych cieczy, np. oleju silnikowego czy płynu hydraulicznego,
- prowadzenie robót naziemnych w pobliżu drzew lub krzewów, albo ich zespołów, wyłącznie w zgodzie z lokalnym otoczeniem,
- przechowywanie odpadów małogabarytowych w opisanych pojemnikach, które dodatkowo zapobiegają powstaniu zanieczyszczeń środowiskowych,
- odpady niebezpieczne powstałe w wyniku prac budowlanych przechowywane są w pojemnikach umieszczonych na specjalnie utwardzonych placach składowych, wydzielonych na terenie budowy lub na terenach specjalnie dzierżawionych na ten cel,
- zabezpieczenie pojemników i placów składowania przed dostępem osób postronnych i zwierząt,
- optymalne wykorzystanie surowców i materiałów oraz minimalizacja powstałych odpadów (tłuczeń po oczyszczeniu i przesianiu trafia do ponownej zabudowy, kruszony beton wykorzystywany jest do podbudowy dróg technicznych),
- stosowanie mat ochronnych celem uniknięcia zniszczeń pni drzew przez sprzęt budowlany, natomiast w przypadku napraw ewentualnych zniszczeń drzewostanu prowadzone są nasadzenia kompensacyjne,

- minimalizowanie hałasu poprzez prowadzenie prac w ciągu dnia,
- budowę dróg tymczasowych w takich miejscach, by minimalizować powstałe uciążliwości z punktu widzenia uczestników dróg oraz okolicznych mieszkańców.

Wykonywane prace na każdym etapie są monitorowane przez ekspertów środowiskowych z różnych dziedzin oraz inwestora, którzy na bieżąco monitorują sytuację, wydają zalecenia, wnioski, udzielają rekomendacji.

Grupa jest podmiotem o wysokim znaczeniu w zapewnieniu odpowiednich warunków technicznych prowadzenia ruchu kolejowego, modernizacji i budowy linii kolejowych, a także budowy dróg w Polsce i na Litwie.

Grupa jest wrażliwa na potrzeby lokalnych społeczności. Wysoka jakość realizowanych robót i dotrzymywanie zobowiązań stanowią naczelną zasadę budowania relacji Grupy z Klientami. Każdemu Klientowi Grupa gwarantuje współpracę w oparciu o wartości takie jak: profesjonalizm, odpowiedzialność, sprawne zarządzanie, szacunek, pracowników, partnerów biznesowych, konkurencji, społeczności lokalnych i środowiska. Rozpoczęcie każdej budowy poprzedza dokładne rozpoznanie uwarunkowań na danym terenie i zbudowanie pozytywnych relacji przekładających się na sprawne prowadzenie prac. Prowadzone prace budowlane powodują jednak często wzmożony ruch pojazdów, kurz i hałas. Grupa zdaje sobie sprawę, że realizowane przez nią kontrakty generują, poza korzyściami, również pewne niedogodności dla społeczności lokalnych. W czasie realizacji kontraktów kolejowych dochodzi do zamykania przejazdów kolejowych, zmian w rozkładzie jazdy pociągów oraz czasowej likwidacji niektórych połączeń. Natomiast w czasie prowadzenia wszelkich prac drogowych konieczne jest wprowadzenie objazdów oraz innych utrudnień powodujących nierzadko wydłużenie drogi do pracy czy szkoły. Wszystkie te zmiany w istotny sposób wpływają na życie okolicznych mieszkańców. Grupa stara się pozytywnie reagować na sygnały władz i mieszkańców i wdrażać rozwiązania organizacyjne minimalizujące utrudnienia dla mieszkańców. Niedogodności związane z prowadzeniem prac, są jednym z tematów rady budowy – cyklicznego spotkania z inwestorem, organizowanego na każdym kontrakcie. Spotkania te są zazwyczaj organizowane raz w tygodniu z udziałem inwestora i inżyniera nadzoru. W ich trakcie analizuje się sygnały zgłaszane przez mieszkańców oraz lokalne władze i wypracowuje działania minimalizujące uciążliwości. Grupa nie jest w stanie oszacować, ile różnych zastrzeżeń ze strony społeczności lokalnych wpłynęło do Grupy, ale czynione są starania, by nie występowały problemy lub sygnały nierozpatrzone. Bardzo często wykonywane są liczne prace wykraczające poza obowiązki kontraktu, poprawiające komfort życia mieszkańców. Dotyczy to w szczególności modernizacji chodników, budowy dróg dojazdowych do pól i posesji lub przebudowy innych elementów infrastruktury.

Grupa stara się w pierwszej kolejności korzystać z usług lokalnych pracowników, podwykonawców i dostawców, stymulując w ten sposób rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Działalność CSR

Grupa wspiera działalność sportową, kulturalną i charytatywną. Jednostka dominująca była jednym z organizatorów i głównym sponsorem dwudniowej imprezy muzycznej, z udziałem światowej sławy muzyków bluesowych, której częścią były warsztaty muzyczne dla młodych wykonawców. Ponadto wspierane są wszelkie inicjatywy pracowników związane z aktywnością sportową, finansując działalność firmowej drużyny piłkarskiej (stroje, treningi, turnieje) oraz udział pracowników Spółki w biegach firmowych. Od kilku lat wszystkie okolicznościowe kartki są nabywane od fundacji, które zebrane środki przeznaczają na cele charytatywne. Ponadto Grupa wspiera lokalne szkoły, domy spokojnej starości, inicjatywy kulturalne na terenach, na których firma prowadzi działalność. Grupa wspiera także swoich pracowników zaangażowanych w wewnętrzne projekty związane z wolontariatem: darowiznę krwi, jednostka zależna AB Kauno Tiltai wspiera projekt "Dzień pieniądza" na zbiórkę pieniędzy dla dzieci, darowizny książek i literatury dla domów spokojnej starości.

Ryzyka w relacjach ze społecznościami lokalnymi

Immanentną cechą procesu budowlanego są tymczasowe utrudnienia w funkcjonowaniu lokalnych społeczności. Zmiana organizacji ruchu, objazdy, hałas, utrudnienia w dostępie do posesji są przyczyną okresowego pogorszenia standardu życia mieszkańców, a w konsekwencji pojawienia się negatywnych emocji. Kluczowym ryzykiem podczas prowadzenia prac jest eskalacja niezadowolenia, prowadząca do wydłużenia lub wstrzymania prac budowlanych.

Zagrożenie	znaczące	rzeczywiste	potencjalne
organizacyjne			
zaburzenia ciągów komunikacyjnych	x		
utrudniony dostęp do pobliskich insytcji, domostw	x		
hałas		x	
uciążliwy przebieg dróg tymczasowych		x	
środowiskowe			
nieodwracalne zmiany krajobrazowe	x		
składowanie szkodliwych materiałów na terenie zaplecza			x
nieprawidłowe przechowywanie odpadów		x	
uszkodzenie drzew, krzewów przez sprzęt ciężki			x
terminowe			
przedłużające się prace		x	
protesty środowisk ekologicznych			x
protesty społeczności lokalnych			x
wstrzymywanie prac związanych z cyklem przyrodniczym		x	
nieprzewidziane sytuacje (warunki pogodowe)			x

Grupa wdrożyła szereg rozwiązań przeciwdziałających takim sytuacjom, w związku z czym w ostatnim okresie występowały one sporadycznie i nie miały one znaczącego wpływu na prowadzone w ubiegłym roku kontrakty. Do rozwiązań tych należy zaliczyć:

1. Ścisłą współpracę z lokalnymi władzami, w szczególności na etapie prowadzenia prac przygotowawczych, których celem jest wybór rozwiązania optymalnego dla lokalnej społeczności.
2. Regularne działania informacyjne realizowane we współpracy z Zamawiającym i lokalnymi władzami.
3. Stałe monitorowanie sygnałów napływających od mieszkańców, zarówno bezpośrednio do Grupy, jak i do lokalnych władz, zamawiającego, czy poprzez media. Należy przy tym zwrócić uwagę na codzienny monitoring mediów: prasy, radia, telewizji, Internetu, w tym w szczególności mediów społecznościowych. Pojawienie się publikacji wskazującej na występowanie nieprawidłowości czy napięć, jest przekazywane do właściwej jednostki zarządzającej budową. W Jednostce dominującej prowadzony jest monitoring mediów w każdy dzień roboczy, a raport wysyłany codziennie do godz. 9.30. Rocznie w ten sposób powstaje średnio 250 raportów codziennych i blisko 150 doraźnych. Bardzo skutecznym działaniem w Jednostce dominującej z

- zakresu komunikacji było nawiązanie stałej współpracy z administratorem profilu poświęconego inwestycji założonego na jednym z portali społecznościowych, co zapewniło szybką i merytoryczną wymianę informacji.
4. Łatwa identyfikowalność firmy – poprzez czytelne oznaczenie rejonu prowadzenia prac, pojazdów, tablice informacyjne i dobrze oznaczone biura budowy zlokalizowane w łatwo dostępnych rejonach.
 5. Budowanie zaufania do wykonawcy – poprzez niestandardowe działania np.: spotkania informacyjne z lokalnymi mieszkańcami, wycieczki edukacyjne na plac budowy, przekazywanie elementów poprawiających widoczność itp.

Prawa człowieka oraz praca dzieci i praca przymusowa

GRI 408-1; GRI 409-1

Grupa przyjęła i stosuje Kodeks Etyki Grupy będący wyrazem postawy Grupy wobec szeregu przepisów regulujących prawa obywatelskie i pracownicze. Obok stosowania przepisów krajowych, w lokalizacjach w których funkcjonuje, spółki z Grupy przyjęły regulamin pracy i regulamin wynagradzania, których celem jest zapewnienie godnych warunków pracy oraz uczciwego wynagrodzenia, powiązanego ze stanowiskiem, kompetencjami i osiąganymi wynikami pracy. Grupa Trakcja to rzetelny pracodawca, oferujący stabilność zatrudnienia, czego przykładem jest udział osób w wieku powyżej 50 roku życia, głównie wskutek zatrudnienia nowych pracowników w tej grupie wiekowej. Grupa uregulowała kwestie związane z zapewnieniem godnych warunków pracy i zamieszkania pracowników, a tym samym podstawowych praw człowieka. Grupa neutralizuje ryzyko naruszenia przepisów pracy. Charakter pracy wymaga od dużej części załogi regularnych wyjazdów na terenie całego kraju. Dzięki zagwarantowaniu szeregu świadczeń takich jak: mieszkania, dopłaty do zakwaterowania, zwrot kosztów dojazdu, pokrycie zwiększonych kosztów prowadzenia gospodarstwa domowego poza miejscem stałego zamieszkania, zapewnienie wysokiej jakości opieki medycznej oraz dopłaty do wypoczynku, rekreacji i świadczenia socjalne, uzyskano wysoki poziom satysfakcji pracowników i zapewnienie im podstawowych praw człowieka.

Grupa nie otrzymuje żadnych sygnałów o przypadkach dyskryminacji ze względu na płeć, wyznanie, przynależność religijną i inne aspekty, w związku z czym obecnie nie występują przesłanki do wdrożenia dodatkowych regulacji w tej dziedzinie. W 2019 i 2018 roku nie zidentyfikowano w Grupie działań niosących ze sobą istotne ryzyko wykorzystywania pracy dzieci oraz niosących za sobą istotne ryzyko wystąpienia pracy przymusowej lub obowiązkowej.

VI. Tabela wybranych wskaźników GRI zaprezentowanych w raporcie

Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Komentarz / Opis	Strona
Profil organizacji			
GRI 102-2	Główne marki produkty lub usługi.	[Model biznesowy]	6
GRI 102-4	Liczba krajów, w których działa organizacja wraz z nazwami tych krajów.	[Zasięg działalności] [Model biznesowy]	6
GRI 102-8	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju, umowy o pracę i regionu w podziale na płeć.	[Struktura zatrudnienia]	31
GRI 102-41	Podać procent wszystkich pracowników objętych zbiorowymi układami pracy.	0% pracowników zostało objętych zbiorowymi układami pracy	
GRI 102-9	Opis łańcucha dostaw.	[Współpraca z dostawcami]	9
GRI 102-12	Zewnętrzne inicjatywy karty lub zasady dotyczące kwestii ekonomicznych środowiskowych lub społecznych, które organizacja podpisała lub do których się stosuje.	[Bezpieczeństwo i higiena pracy] Deklaracja kultury bezpieczeństwa	39
Etyka			
GRI 102-16	Wartości organizacji, jej zasady, standardy i normy zachowania ujęte w postaci kodeksów postępowania oraz kodeksów etyki.	[Etyka i przeciwdziałanie korupcji]	13
Obecność na rynku			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podejście do zarządzania.	[Relacje wynagrodzeń]	35
GRI 202-1	Wysokość wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla według płci w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji.	[Relacje wynagrodzeń]	35
Surowce i materiały			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podejście do zarządzania.	[Zużycie materiałów]	24
GRI 301-1	Wykorzystywane materiały/surowce wg masy lub objętości.	[Zużycie materiałów]	24
GRI 301-2	Procent wykorzystywanych materiałów, które stanowią przetworzone materiały początkowe.	[Zużycie materiałów]	24
Energia			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podejście do zarządzania.	[Zużycie energii wewnątrz organizacji]	27
GRI 302-1	Zużycie energii wewnątrz organizacji.	[Zużycie energii wewnątrz organizacji]	27
Bioróżnorodność			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podejście do zarządzania.	[Bioróżnorodność]	21

GRI 304-2	Opis znaczącego wpływu działań, produktów i usług na obszarach chronionych i obszarach o dużej wartości pod względem bioróżnorodności znajdujących się poza obszarami chronionymi.	[Bioróżnorodność]	21
Ścieki i odpady			
GRI 306-2	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem.	[Odpady]	29
Zgodność z regulacjami			
GRI 307-1	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska.	W 2019 roku, tak jak i w latach poprzednich, Spółka oraz spółki z Grupy nie zostały obciążone żadnymi sankcjami pozafinansowymi związanymi z nieprzestrzeganiami przez pracowników Spółki lub spółek z Grupy przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska.	
Zatrudnienie			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania	[V. Obszar społeczny i pracowniczy]	31
GRI 401-1	Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe płeć i region.	[Rotacja pracowników]	35
GRI 401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin, w podziale na główne lokalizacje prowadzenia działalności.	[V. Obszar społeczny i pracowniczy]	31
Bezpieczeństwo i higiena pracy			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania.	[Bezpieczeństwo i Higiena pracy]	39
GRI 403-1	Procent pracowników reprezentowanych we wspólnych formalnych komisjach ds. BHP uwzględniających pracowników i menedżerów, które pomagają monitorować i prowadzić programy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.	W Komisji ds. BHP reprezentowane jest 100% pracowników Spółki.	
GRI 403-2	Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i śledztwo w sprawie wypadku	[Bezpieczeństwo i Higiena pracy]	39
GRI 403-4	Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględnione w formalnych porozumieniach ze związkami zawodowymi.	Regulamin Zakładowy, podpisywany i akceptowany również przez Przewodniczących Związków Zawodowych. Wszelkie zmiany w Regulaminie Zakładowym muszą być akceptowane również przez Przewodniczących ZZ. Niektóre kwestie poruszane w dokumencie: normy przydziału środków ochrony, odzieży i	

		obuwia roboczego oraz ich zasady zagospodarowania; wykaz prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet; wykaz prac szczególnie niebezpiecznych i związanych z dużym wysiłkiem fizycznym lub umysłowym	
Edukacja i szkolenia			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania.	[Szkolenia]	37
GRI 404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika w podziale na płeć oraz na kategorię pracownika.	[Szkolenia]	37
Różnorodność i równość szans			
GRI 405-1	Skład ciał zarządzających i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności.	[Struktura zatrudnienia]	31
Równość wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania.	[Relacja wynagrodzeń]	35
GRI 405-2	Stosunek pensji podstawowej i wynagrodzenia kobiet w podziale na kategorie pracowników i główne lokalizacje prowadzenia działalności.	[Relacja wynagrodzeń]	35
Mechanizmy postępowania w odniesieniu do skarg dotyczących praktyk zatrudnienia			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania.	[Etyka i przeciwdziałanie korupcji]	13
Społeczność			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania.	[Wpływ na społeczność lokalną]	45
GRI 413-2	Działania mające znaczący, rzeczywisty i potencjalnie negatywny wpływ na społeczności lokalne.	[Bioróżnorodność] [Ograniczenie oddziaływania produktów i usług na środowisko] [Wpływ na społeczność lokalną]	21 29 45
Korupcja			
GRI 103-1; GRI 103-2; GRI 103-3	Podjęcie do zarządzania.	[Etyka i przeciwdziałanie korupcji]	13

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2020 roku

Marcin Lewandowski

Prezes Zarządu

Paweł Nogalski

Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski

Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius

Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków

Członek Zarządu

Adam Stolarz

Członek Zarządu

GRUPA KAPITAŁOWA TRAKCJA

ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 ROKU

ZATWIERDZENIE ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zarząd Spółki Trakcja PRKil S.A. zatwierdził roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2019 roku. Informacje zostały zaprezentowane w niniejszym raporcie w następującej kolejności:

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujący stratę netto w wysokości **285.048** tys. złotych.
2. Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku wykazujące ujemne dochody całkowite ogółem w wysokości **287.028** tys. złotych.
3. Skonsolidowany bilans na dzień 31 grudnia 2019 roku, po stronie aktywów i pasywów wykazujący sumę **1.484.320** tys. złotych.
4. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę **9.214** tys. złotych.
5. Zestawienie zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujące zmniejszenie stanu skonsolidowanych kapitałów własnych o kwotę **228.896** tys. złotych.
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w tysiącach złotych polskich, z wyjątkiem pozycji, w których wyraźnie wskazano inaczej.

Niektóre dane finansowe i operacyjne, zawarte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Marcin Lewandowski
Prezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski
Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius
Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków
Członek Zarządu

Adam Stolarz
Członek Zarządu

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	6
SKONSOLIDOWANY BILANS	7
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁACH WŁASNYCH	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	11
1. Informacje ogólne	11
2. Skład Grupy	13
3. Opis zmian w strukturze Grupy wraz ze wskazaniem ich skutków	16
4. Skład Zarządu Jednostki dominującej	18
5. Skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej	18
6. Zatwierdzenie do publikacji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	19
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach	19
7.1. Profesjonalny osąd	19
7.2. Niepewność szacunków i założeń	20
8. Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	24
8.1. Oświadczenie o zgodności	24
8.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	25
9. Istotne zasady rachunkowości	25
9.1. Zasady konsolidacji	25
9.2. Przeliczenie pozycji w walucie obcej	26
9.3. Rzeczowe aktywa trwałe	27
9.3.1. Środki trwałe	27
9.3.2. Środki trwałe w budowie	28
9.3.3. Leasing	28
9.4. Utrata wartości aktywów niefinansowych	29
9.5. Koszty finansowania zewnętrznego	29
9.6. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	29
9.7. Nieruchomości inwestycyjne	30
9.8. Wartości niematerialne	30
9.8.1. Koszty prac badawczo - rozwojowych	31
9.8.2. Wartość firmy	31
9.9. Instrumenty finansowe	32
9.10. Inwestycje w jednostce współkontrolowanej	35
9.11. Pochodne instrumenty finansowe	35
9.12. Rachunkowość zabezpieczeń	36
9.13. Zapasy	36
9.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	37
9.15. Kapitały własne	37
9.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	37
9.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	38
9.18. Rezerwy	38
9.19. Odprawy emerytalno - rentowe, nagrody jubileuszowe	39
9.20. Rozliczenia międzyokresowe	40
9.21. Rozliczenia z tytułu umów z klientami	40
9.21.1. Składnik aktywów z tyt. umów	41
9.21.2. Zobowiązania z tytułu umowy	41
9.21.3. Należności krótkoterminowe	42
9.21.4. Przychody z umów z klientami	42
9.21.5. Przychody z tytułu umów konsorcjalnych	45
9.22. Przychody z tytułu odsetek	45
9.23. Przychody z tytułu dywidend	45
9.24. Podatki	45
9.24.1. Podatek bieżący	45
9.24.2. Podatek odroczony	45
9.24.3. Podatek od towarów i usług	46
9.25. Zysk netto na akcję	46
9.26. Umowy koncesjonowane	47
10. Standardy i zmiany do standardów wydane przez RMSR	47
11. Wybrane dane finansowe	54
12. Informacje dotyczące segmentów	56

13.	Przychody z tytułu umów z klientami	64
14.	Koszty działalności	66
15.	Pozostałe przychody operacyjne	67
16.	Pozostałe koszty operacyjne	69
17.	Przychody finansowe	69
18.	Koszty finansowe	70
19.	Podatek dochodowy	71
19.1.	Bieżący podatek dochodowy	71
19.2.	Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	73
19.3.	Dochodowy podatek odroczony	73
20.	Działalność zaniechana	77
21.	Zysk (strata) na jedną akcję	77
22.	Rzeczowe aktywa trwałe	78
23.	Nieruchomości inwestycyjne	81
24.	Wartość firmy z konsolidacji	85
25.	Wartości niematerialne	89
26.	Pozostałe aktywa finansowe	92
27.	Wspólna działalność	92
27.1.	Wspólnie kontrolowana działalność - kontrakty realizowane w konsorcjach	92
28.	Rozliczenia międzyokresowe	93
29.	Zapasy	93
30.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	94
31.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	98
32.	Objaśnienie do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych	100
33.	Rozliczenia z tytułu umów z klientami	100
34.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	102
35.	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	102
36.	Kapitał własny	103
37.	Rezerwy	109
38.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	111
39.	Oprocentowane kredyty i pożyczki	112
40.	Pozostałe zobowiązania finansowe	115
41.	Pochodne instrumenty finansowe	115
42.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	116
43.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	117
44.	Rozliczenia międzyokresowe	118
45.	Informacja o instrumentach finansowych	118
46.	Wartość godziwa instrumentów finansowych	120
47.	Identyfikacja ryzyka	121
48.	Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej	128
49.	Należności i zobowiązania warunkowe	128
50.	Umowy na usługi koncesjonowane	130
51.	Istotne sprawy sądowe i sporne	130
52.	Dywidendy wypłacone i zadeklarowane	134
53.	Aktywa oddane pod zabezpieczenie	135
54.	Informacja o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej	135
55.	Informacje na temat podmiotów powiązanych	135
56.	Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu	136
57.	Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym	137
58.	Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji	139
59.	Zatrudnienie	140
60.	Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS	140
61.	Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta	141
62.	Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki dominującej oraz podjęte i planowane działania Zarządu Jednostki dominującej	142

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	1.01.2019 - 31.12.2019 <i>Badane</i>	1.01.2018 - 31.12.2018 <i>Badane</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	13	1 440 774	1 560 648
Koszt własny sprzedaży	14	(1 509 015)	(1 644 890)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		(68 241)	(84 242)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji	14	(5 568)	(5 936)
Koszty ogólnego zarządu	14	(66 882)	(58 329)
Pozostałe przychody operacyjne	15	6 695	58 115
Pozostałe koszty operacyjne	16	(16 212)	(2 457)
Odpis wartości firmy	24	(138 182)	(24 243)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(288 390)	(117 092)
Przychody finansowe	17	3 941	4 153
Koszty finansowe	18	(28 920)	(14 465)
Zysk (strata) brutto		(313 369)	(127 404)
Podatek dochodowy	19	28 321	17 232
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(285 048)	(110 172)
Zysk (strata) netto za okres		(285 048)	(110 172)
Przypisany:			
Akcjonariuszom Jednostki dominującej		(285 430)	(111 006)
Udziałowcom niesprawującym kontroli		382	834
Zysk (strata) na jedną akcję przypadający (-a) na akcjonariuszy Jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł na akcję)			
- podstawowy	21	(5,24)	(2,16)
- rozwodniony	21	(5,24)	(2,16)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	1.01.2019 - 31.12.2019 <i>Badane</i>	1.01.2018 - 31.12.2018 <i>Badane</i>
Zysk (strata) netto za okres		(285 048)	(110 172)
Inne całkowite dochody:			
Inne całkowite dochody netto, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:			
Zyski/(straty) z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		1 273	-
Zyski (straty) aktuarialne	37	94	(272)
Inne całkowite dochody netto, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:		(3 347)	8 878
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1 842)	8 657
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	40	(1 505)	221
Inne całkowite dochody netto		(1 980)	8 606
Dochody całkowite za okres		(287 028)	(101 566)
Przypisane:			
Akcjonariuszom Jednostki dominującej		(288 279)	(102 347)
Udziałowcom niesprawującym kontroli		1 251	781

SKONSOLIDOWANY BILANS

	Nota	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
AKTYWA			
Aktywa trwałe		596 366	720 882
Rzeczowe aktywa trwałe	22	286 228	297 285
Wartości niematerialne	25	51 389	52 348
Wartość firmy z konsolidacji	24	168 983	308 782
Nieruchomości inwestycyjne	23	22 447	20 445
Inwestycje w jednostkach pozostałych		25	25
Pozostałe aktywa finansowe	26	6 202	4 511
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	19.3	54 755	28 416
Należności długoterminowe		158	-
Rozliczenia międzyokresowe	28	6 179	9 070
Aktywa obrotowe		887 954	822 054
Zapasy	29	135 390	86 854
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30	399 749	328 890
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	3 900
Pozostałe aktywa finansowe	26	12 699	13 773
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	107 473	116 687
Rozliczenia międzyokresowe	28	16 574	13 313
Aktywa z tytułu umów z klientami	33	211 032	206 887
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	34	5 037	51 750
AKTYWA RAZEM		1 484 320	1 542 936
PASYWA			
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej)	36	420 243	645 539
Kapitał podstawowy		69 161	41 120
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		340 561	309 984
Kapitał z aktualizacji wyceny		7 082	5 768
Pozostałe kapitały rezerwowe		276 188	383 833
Niepodzielony wynik finansowy		(285 430)	(111 006)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		12 681	15 840
Udziały niesprawujące kontroli	36	5 241	8 841
Kapitał własny ogółem		425 484	654 380
Zobowiązania długoterminowe		232 816	93 112
Oprocentowane kredyty i pożyczki	39	207 857	66 371
Rezerwy	37	14 093	13 004
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	38	4 094	4 810
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19.3	6 727	8 858
Pochodne instrumenty finansowe	41	8	8
Pozostałe zobowiązania		37	61
Zobowiązania krótkoterminowe		826 020	795 444
Oprocentowane kredyty i pożyczki	39	153 790	132 559
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	42	408 766	407 341
Rezerwy	37	94 773	59 101
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	38	13 574	16 572
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		238	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	39	123	-
Rozliczenia międzyokresowe	45	506	711
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	33	154 250	141 258
Zobowiązania grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	34	-	37 902
PASYWA RAZEM		1 484 320	1 542 936

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		(313 369)	(127 404)
Korekty o pozycje:		123 261	92 689
Amortyzacja		38 076	31 407
Różnice kursowe		(431)	450
Odsetki i dywidendy netto		13 124	8 605
Zysk/strata na działalności inwestycyjnej		138 758	(30 165)
Zmiana stanu należności		(80 180)	47 860
Zmiana stanu zapasów		(52 077)	4 630
Zmiana stanu zobowiązań		26 607	81 005
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i zaliczek		(2 998)	(5 094)
Zmiana stanu rezerw		36 896	33 304
Zmiana stanu rozliczeń z tytułu umów		10 178	(78 201)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		1 752	(270)
Zapłacony podatek dochodowy		(2 571)	(1 933)
Inne korekty		(7 134)	(420)
Różnice kursowe z przeliczenia		3 261	1 511
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(190 108)	(34 715)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż (nabycie) wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(13 577)	(30 790)
- nabycie		(15 125)	(32 275)
- sprzedaż		1 548	1 485
Sprzedaż (nabycie) akcji i udziałów		13 857	(1 812)
- nabycie		(1 530)	(1 812)
- sprzedaż		15 387	-
Aktywa finansowe		4 114	636
- sprzedane lub zwrócone		21 976	9 014
- nabyte		(17 862)	(8 378)
Odsetki uzyskane		207	267
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		4 601	(31 699)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu dopłaty do kapitału jednostki zależnej od udziałowców niekontrolujących		38 551	2 187
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		255 028	112 953
Spłata pożyczek i kredytów		(79 184)	(14 338)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki dominującej		-	(5 140)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(3)	(220)
Odsetki zapłacone		(14 028)	(9 298)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(24 055)	(12 652)
Pozostałe		(16)	43
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		176 293	73 535
Przepływy pieniężne netto, razem		(9 214)	7 121
Środki pieniężne na początek okresu		116 675	112 172
Aktywa przeznaczone do sprzedaży - przeniesienie	34	-	(2 618)
Środki pieniężne na koniec okresu	31	107 461	116 675
	32		

Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r. dotyczą zablokowanych środków na rachunkach projektów deweloperskich w kwocie 12 tys. zł.

ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej										
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem
				Instrumenty zabezpieczające	Zyski (straty) aktuarialne	Wyniki z lat ubiegłych					
Na dzień 1.01.2019 r. Badane	41 120	309 984	5 768	(3 159)	(1 244)	388 236	15 840	(111 006)	645 539	8 841	654 380
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	(285 430)	(285 430)	382	(285 048)
Inne całkowite dochody za okres	-	-	1 273	(1 476)	92	-	(2 738)	-	(2 849)	869	(1 980)
Całkowite dochody razem	-	-	1 273	(1 476)	92	-	(2 738)	(285 430)	(288 279)	1 251	(287 028)
Podział zysku	-	-	-	-	-	(111 006)	-	111 006	-	-	-
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(93)	(93)
Emisja akcji	28 041	30 577	-	-	-	-	-	-	58 618	-	58 618
Nabycie udziałów w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	4 634	-	-	4 634	(4 758)	(124)
Dekonsolidacja spółek zależnych	-	-	-	-	-	-	(421)	-	(421)	-	(421)
Inne	-	-	41	-	-	111	-	-	152	-	152
Na dzień 31.12.2019 r. Badane	69 161	340 561	7 082	(4 635)	(1 152)	281 975	12 681	(285 430)	420 243	5 241	425 484

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej											
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem
				Instrumenty zabezpieczające	Zyski (straty) aktuarialne	Wyniki z lat ubiegłych					
Na dzień 1.01.2018 r. Badane	41 120	309 984	5 765	(3 340)	(975)	365 903	7 093	31 429	756 979	5 055	762 034
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	-	(3 418)	-	-	(3 418)	-	(3 418)
Na dzień 1.01.2018 r. po korektach	41 120	309 984	5 765	(3 340)	(975)	362 485	7 093	31 429	753 561	5 055	758 616
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	(111 006)	(111 006)	834	(110 172)
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	181	(269)	-	8 747	-	8 659	(53)	8 606
Całkowite dochody razem	-	-	-	181	(269)	-	8 747	(111 006)	(102 347)	781	(101 566)
Podział zysku	-	-	-	-	-	26 289	-	(26 289)	-	-	-
Wyplata dywidendy Akcjonariuszom Jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	(5 140)	(5 140)	-	(5 140)
Wyplata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(220)	(220)
Nabycie udziałów w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	(625)	-	-	(625)	(1 202)	(1 827)
Rozpoczęcie konsolidacji jednostek zależnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 274	4 274
Inne	-	-	3	-	-	87	-	-	90	153	243
Na dzień 31.12.2018 r. Badane	41 120	309 984	5 768	(3 159)	(1 244)	388 236	15 840	(111 006)	645 539	8 841	654 380

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje ogólne

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok obrotowy zakończony 31.12.2019 r. oraz dane porównywalne.

Grupa Trakcja („Grupa”) składa się z Jednostki dominującej Trakcja PRkil S.A. („Trakcja PRkil”, „Jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych.

Trakcja PRkil w obecnej formie powstała w dniu 30.11.2004 r. w wyniku przejęcia kontroli nad spółką holdingową Trakcja Polska S.A. przez Przedsiębiorstwo Kolejowych Robót Elektryfikacyjnych S.A. („PKRE S.A.”). Wówczas firma Spółki brzmiała Trakcja Polska S.A. i została zmieniona w drodze Uchwały Nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22.11.2007 r. Zmianę potwierdzono wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10.12.2007 r. Wcześniej firma Spółki brzmiała Trakcja Polska - PKRE S.A. Spółka działa na podstawie statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 26.01.1995 r. (Rep. A Nr 863/95) wraz z późniejszymi zmianami.

W dniu 01.09.2009 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, zarejestrował połączenie Trakcja Polska S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Komunikacyjnych-7 S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31.08.2009 r. w księgach rachunkowych spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja Polska S.A., metodą łączenia udziałów. Faktyczne połączenie spółek, zgodnie z MSSF 3 nastąpiło w dniu uzyskania kontroli tj. w dniu 01.09.2007 r.

W dniu 22.06.2011 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja Polska S.A. na Trakcja - Tiltra S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 15.06.2011 r.

W dniu 21.12.2012 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja - Tiltra S.A. na Trakcja S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 12.12.2012 r.

W dniu 19.12.2013 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował połączenie Trakcja S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Kolejowych i Inżynierskich S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31.12.2013 r. w księgach rachunkowych spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja S.A., metodą łączenia udziałów.

W dniu 19.12.2013 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja S.A. na Trakcja PRkil S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 27.11.2013 r.

Dnia 29.01.2002 r. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Warszawie - XIX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000084266. Spółce nadano numer statystyczny REGON 010952900, numer identyfikacji podatkowej NIP 525-000-24-39 oraz kod PKD 4212Z.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy al. Jerozolimskich 100, II p.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz pozostałych jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

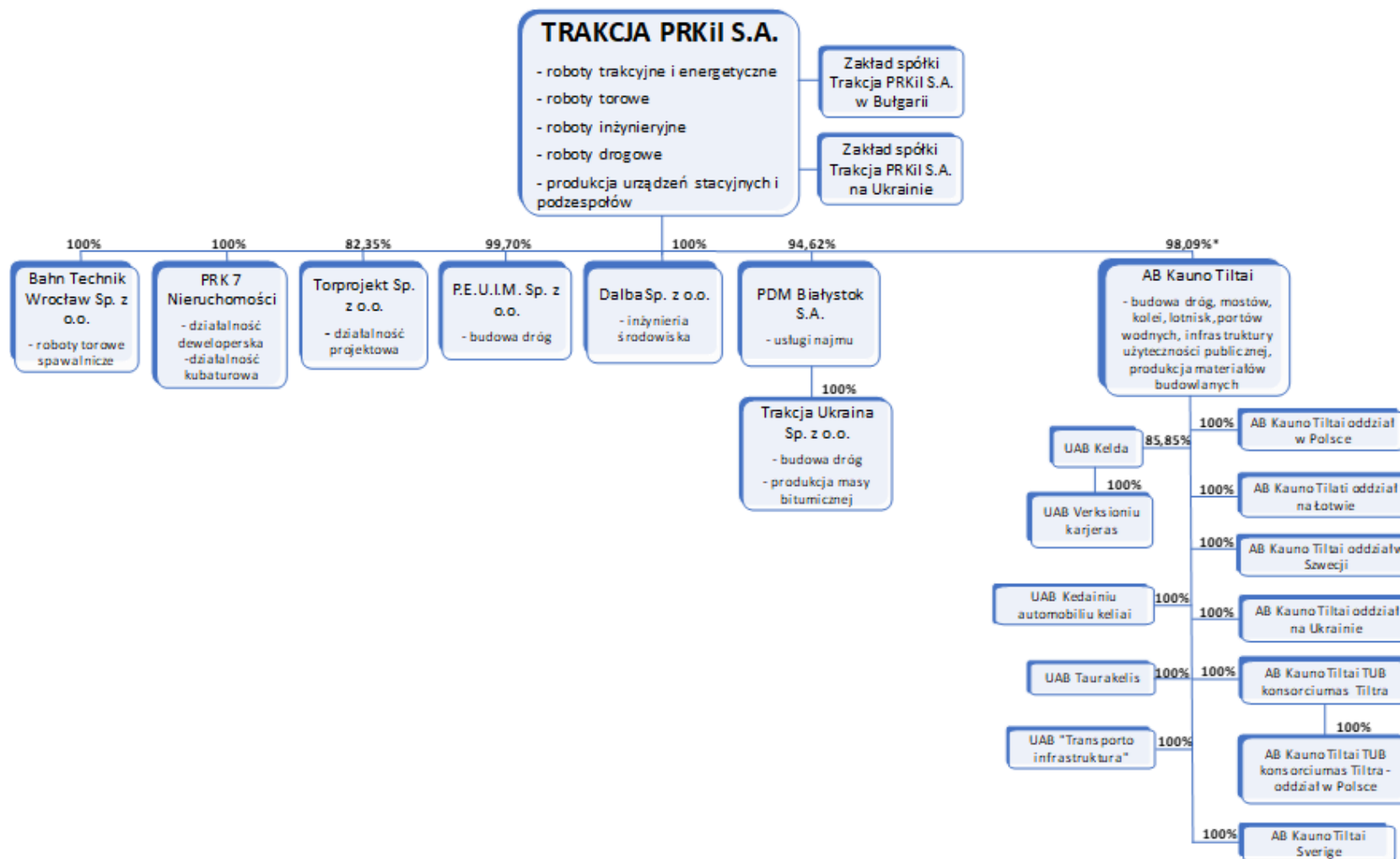
Przedmiotem działalności Jednostki dominującej, zgodnie ze statutem, są specjalistyczne usługi budowlano - montażowe w zakresie elektryfikacji linii kolejowych i tramwajowych. Spółka specjalizuje się w następujących rodzajach działalności:

- roboty fundamentowe i sieciowe,
- montaż podstacji trakcyjnych i kabin sekcyjnych,
- montaż linii wysokiego i niskiego napięcia, napowietrznych i kablowych,
- montaż kabli zasilających i sterowania lokalnego,
- produkcja wyrobów (rozdzielni wysokiego, średniego i niskiego napięcia, osprzętu sieci trakcyjnej i urządzeń sterowania lokalnego),
- usługi sprzętu specjalistycznego (koparki, dźwigi kolejowe i samochodowe, świdroustawiacze, palownice),
- budowa mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

2. Skład Grupy

Trakcja PRKil jest Jednostką dominującą Grupy Trakcja. Skład i strukturę Grupy na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższy schemat.

. *) Spółka Trakcja PRKil posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

W skład Grupy na dzień 31.12.2019 r. wchodzi Jednostka dominująca Trakcja PRKiI oraz jednostki zależne.

Jednostki podlegające konsolidacji metodą pełną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Trakcji:

Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.

Trakcja PRKiI jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. („BTW”). W dniu 30.12.2016 r. Spółka Trakcja odkupiła 50% udziałów w spółce BTW od Leonhard Weiss International GmbH z siedzibą w Göppingen. Spółka od tego dnia sprawuje pełną kontrolę nad BTW.

Zakres działalności BTW obejmuje: spawanie termitowe, naprawę oraz remont rozjazdów, remont przejazdów kolejowych i tramwajowych, wykonywanie złączy izolowanych klejono - sprężonych typu S, zgrzewanie szyn kolejowych i tramwajowych, podbicie oraz profilowanie szyn kolejowych i tramwajowych, sprzedaż smarownic szynowych firmy Perker SR. Dodatkowo od grudnia 2015 roku BTW posiada dźwig GOTTWALD oraz stabilizator toru DGS.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską i ma na swoim koncie udane inwestycje, do których można zaliczyć m.in. Lazurowe Osiedle w Warszawie - etap I i II, inwestycję przy ul. Oliwskiej w Warszawie oraz budowę pięciu budynków wielorodzinnych w Warszawie przy ul. Pełczyńskiego. Aktualnie spółka realizuje również projekty budownictwa kubaturowego. Od ponad roku spółka realizuje roboty budowlane - roboty kubaturowe. Spółka realizuje remont biblioteki UW. W 2019 roku podpisała nowy kontrakt - budowa szkoły w Żąbkach.

Torprojekt Sp. z o.o.

Torprojekt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie to spółka, która powstała w 2009 roku. Spółka wykonuje kompleksowo dokumentację projektową obejmującą studia wykonalności, koncepcje, projekty podstawowe, w tym budowlane, materiały przetargowe oraz projekty wykonawcze w następujących specjalnościach: linii kolejowych, stacji, węzłów, przystanków osobowych i punktów ładunkowych, mostów, wiaduktów, urządzeń sterowania ruchem kolejowym, budynków i budowli wraz z technologią itp.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o. („PEUiM”)

Jest to spółka z sektora budownictwa drogowego, której działalność skupia się w regionie północno - wschodniej części Polski. Spółka PEUiM została utworzona w roku 1960 w Białymstoku. Specjalizacja spółki PEUiM obejmuje budowę dróg, chodników, montaż urządzeń sygnalizujących oraz ostrzegawczych, zabezpieczających drogi. Ponadto, spółka produkuje masy bitumiczne, beton oraz inne materiały budowlane.

Dalba Sp. z o.o.

Spółka z siedzibą w Białymstoku zajmująca się wykonawstwem robót inżynierskich, głównie przy realizacji uzbrojenia sanitarnego dróg i ulic.

PDM Białystok S.A.

Spółka z siedzibą w Białymstoku. Spółka świadczy usługi najmu sprzętu, pomieszczeń oraz narzędzi dla firm zewnętrznych oraz jest dostawcą materiałów dla spółki PEUiM.

Zakład Spółki Trakcja PRKiI S.A. w Bułgarii

W dniu 29.03.2016 r. Trakcja PRKiI S.A. utworzyła zakład Spółki w Bułgarii.

Zakład Spółki Trakcja PRKiI S.A. na Ukrainie

W dniu 03.03.2017 r. Trakcja PRKiI S.A. utworzyła zakład Spółki na Ukrainie.

Trakcja Ukraina Sp. z o.o.

PDM Białystok S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Trakcja Ukraina Sp. z o.o. W dniu 25.10.2019 r. PDM Białystok S.A. odkupiła 49,9% udziałów w Trakcja Ukraina Sp. z o.o., stając się udziałowcem całościowym

Grupa AB Kauno Tiltai

AB Kauno Tiltai jest największą spółką w sektorze budownictwa dróg i mostów w krajach bałtyckich. Spółka specjalizuje się w budowie oraz odbudowie dróg, mostów, tuneli, kolei, lotnisk, portów wodnych, czego m.in. dowodzi fakt, że od początku swojej działalności tj. od roku 1949 AB Kauno Tiltai wybudowała ponad 100 mostów oraz wiaduktów i była odpowiedzialna za budowę i odbudowę wielu dróg na terenie całej Litwy.

AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kownie jest jednostką zależną w stosunku do Jednostki dominującej Trakcja PRKiI oraz jednocześnie jest jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai.

W skład Grupy AB Kauno Tiltai wchodzi następujące podmioty:

- UAB Kelda - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Vievis (Litwa), podmiotem zależnym od spółki jest:
 - UAB Verkšioniu karjeras - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Bagoteliu K (Litwa),
- UAB Taurakelis - jednostka zależna, spółka UAB Taurakelis z siedzibą w Tauragė (Litwa),
- UAB Kedainiu Automobiliu Keliai - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kėdainiai (Litwa),
- TUB Konsorciumas Tiltra - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kownie (Litwa),
- AB Kauno Tiltai oddział w Polsce - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Białymstoku (Polska),
- AB Kauno Tiltai oddział na Łotwie - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Rezekne (Łotwa),
- AB Kauno Tiltai oddział na Ukrainie - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kijowie (Ukraina),
- AB Kauno Tiltai oddział w Szwecji - oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Norsborg (Szwecja),
- AB Kauno Tiltai Sverige - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Malmo (Szwecja),
- AB Kauno Tiltai TUB konsorciumas Tiltra - oddział w Polsce,
- UAB "Transporto infrastruktura" - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa).

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

3. Opis zmian w strukturze Grupy wraz ze wskazaniem ich skutków

W dniu 30.09.2019 r. została zrealizowana umowa zawarta przez spółkę AB Kauno Tiltai z siedzibą na Litwie, należącej do Grupy Kapitałowej Emitenta dotycząca:

- sprzedaży wszystkich udziałów w spółce UAB Pletros investicijos z siedzibą na Litwie (zwaną dalej „PIN”), w której AB Kauno Tiltai posiadała 100% udziałów,
- przeniesienia praw i obowiązków, w tym praw do roszczeń z tytułu wierzytelności, wynikających z umowy pożyczki zawartej pomiędzy AB Kauno Tiltai a PIN.

W dniu 25.10.2019 spółka z Grupy, Trakcja Ukraina Sp. z o.o., sprzedała 100% udziałów w spółce Trakcja Asphalt Sp. z o.o. oraz całość swoich udziałów, tj. 99% w spółce Trakcja Infra Sp. z o.o.

W dniu 25.10.2019 spółka z Grupy, PDM Białystok S.A., nabyła 49,9% udziałów w spółce Trakcja Ukraina Sp. z o.o., uzyskując tym samym łącznie 100% udziałów w tej spółce.

Poza wyżej opisanym w 2019 roku nie wystąpiły inne zmiany w strukturze Grupy Trakcja.

Sprzedaż 100% udziałów w spółce UAB Pletros Investicijos

Analiza aktywów i zobowiązań spółek UAB Pletros investicijos oraz UAB Palangos aplinkkelis (spółki zależnej od PIN), nad którymi utracono kontrolę:

	30.09.2019
AKTYWA	
Aktywa trwałe	40 217
Pozostałe aktywa finansowe	39 154
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 063
Aktywa obrotowe	14 330
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	584
Należności z tytułu podatku dochodowego	5
Pozostałe aktywa finansowe	10 542
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 168
Rozliczenia międzyokresowe	31
PASYWA	
Zobowiązania długoterminowe	37 324
Oprocentowane kredyty i pożyczki	31 274
Pochodne instrumenty finansowe	6 050
Zobowiązania krótkoterminowe	7 260
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 007
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	5 224
Pochodne instrumenty finansowe	1 007
Rezerwy	22
Zbyte aktywa netto	9 963
Wynik ze sprzedaży jednostki zależnej ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	
Cena sprzedaży	12 990
Zbyte aktywa netto	(9 963)
Udziały niesprawujące kontroli	(66)
Odwrócenie różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	421
Zysk (strata) ze sprzedaży jednostki zależnej	3 382

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Sprzedż 100% udziałów w spółce Trakcja Asphalt Sp. z o.o. oraz 99% w spółce Trakcja Infra Sp. z o.o.

Analiza aktywów i zobowiązań spółek Trakcja Asphalt oraz Trakcja Infra, nad którymi utracono kontrolę:

	25.10.2019
AKTYWA	
Aktywa trwałe	908
Rzeczowe aktywa trwałe	903
Wartości niematerialne	5
Aktywa obrotowe	20 839
Zapasy	3 587
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15 719
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 533
AKTYWA RAZEM	21 747
PASYWA	
Zobowiązania długoterminowe	-
Zobowiązania krótkoterminowe	20 542
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 562
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18 373
Rezerwy	10
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	107
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	398
Pozostałe zobowiązania finansowe	92
PASYWA RAZEM	21 747
Zbyte aktywa netto	1 205
Wynik ze sprzedaży jednostek zależnych ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	
Cena sprzedaży	3
Zbyte aktywa netto	(1 205)
Zysk (strata) ze sprzedaży jednostek zależnych	(1 202)

4. Skład Zarządu Jednostki dominującej

W skład Zarządu Jednostki dominującej na dzień 31.12.2019 r. wchodziły następujące osoby:

- Marcin Lewandowski - Prezes Zarządu,
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu,
- Arkadiusz Arciszewski - Wiceprezes Zarządu,
- Aldas Rusevičius - Wiceprezes Zarządu,
- Robert Sobków - Członek Zarządu,
- Adam Stolarz - Członek Zarządu.

W dniu 27.09.2019 r. Pan Marek Kacprzak i Pan Maciej Sobczyk złożyli rezygnację z funkcji Członków Zarządu ze skutkiem na dzień 30.09.2019 r.

W dniu 10.10.2019 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę, mocą której powołała Pana Arkadiusza Arciszewskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 10.10.2019 r.

W dniu 04.12.2019 r. akcjonariusz Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pana Adama Stolarza na stanowisko Członka Zarządu i Pana Roberta Sobków na stanowisko Członka Zarządu.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Jednostki dominującej.

5. Skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

W skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej na dzień 31.12.2019 r. wchodziły następujące osoby:

- Dominik Radziwiłł - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jorge Miarnau Montserrat - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Michał Hulbój - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Tenerowicz - Członek Rady Nadzorczej,
- Klaudia Budzisz - Członek Rady Nadzorczej,
- Miquel Llevat Vallespinosa - Członek Rady Nadzorczej,
- Fernando Perea Samarra - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 04.12.2019 r. wpłynęła do Jednostki dominującej rezygnacja Pana Wojciecha Napiórkowskiego z funkcji Członka Rady Nadzorczej Jednostki dominującej z dniem 04.12.2019 r. oraz akcjonariusz Jednostki dominującej Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pani Klaudii Budzisz do składu Rady Nadzorczej Jednostki dominującej.

W dniu 20.12.2019 r. wpłynęła do Jednostki dominującej rezygnacja Pana Łukasza Rozdeiczer-Kryszkowskiego z funkcji Członka Rady Nadzorczej Jednostki dominującej z dniem 20.12.2019 r. oraz akcjonariusz Jednostki

dominującej Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. złożył pisemne oświadczenie o powołaniu Pana Krzysztofa Tenerowicza do składu Rady Nadzorczej Jednostki dominującej.

Po dniu bilansowym nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

6. Zatwierdzenie do publikacji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki dominującej do publikacji w dniu 21.04.2020 r.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości istotne znaczenie mają szacunki księgowe, założenia oraz profesjonalny osąd kierownictwa. Przyjęte założenia oraz szacunki opierają się na historycznym doświadczeniu i czynnikach, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do bilansowych wartości aktywów i zobowiązań, których dotyczą. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają weryfikacji na dzień bilansowy. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Spółka podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Poniżej omówiono profesjonalny osąd kierownictwa, założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

7.1. Profesjonalny osąd

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 46 Dodatkowych informacji i objaśnień. W 2019 roku Grupa nie dokonała zmiany sposobu wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Nieruchomości inwestycyjne

Grupa dokonuje klasyfikacji nieruchomości do kategorii rzeczowych aktywów trwałych, zapasów lub nieruchomości inwestycyjnych w zależności od planowanego wykorzystania ich przez Grupę.

Alokacja wartości firmy do ośrodków generujących przepływy pieniężne

Zgodnie z MSR 36 wartość firmy alokowana jest do ośrodków generujących przepływy pieniężne. Grupa dokonuje oceny związanej z alokacją wartości firmy do odpowiednich ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne.

Kontrola nad jednostkami powiązanymi

Jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad spółkami zależnymi, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty, lub gdy ma prawa do zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad jednostką. Zarząd Jednostki dominującej określa, iż sprawuje kontrolę nad poszczególnymi jednostkami na podstawie następujących elementów:

Trakcja PRKil jest właścicielem 100% kapitału zakładowego PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości poprzez połączenie spółki Trakcja PRKil S.A. ze spółką PRK 7 S.A., która to była właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.

Trakcja PRKil S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki BTW poprzez dokupienie 50% udziałów w dniu 30.12.2016 r. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki BTW poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil S.A. jest właścicielem 82,35% kapitału zakładowego Torprojekt Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki Torprojekt Sp. z o.o. poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil S.A. jest właścicielem 99,70% kapitału zakładowego PEUiM Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki PEUiM Sp. z o.o. poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Dalba Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki Dalba poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil S.A. jest właścicielem 94,62% kapitału zakładowego PDM Białystok S.A. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil stała się właścicielem spółki PDM Białystok poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil S.A. jest właścicielem 98,09% kapitału zakładowego AB Kauno Tiltai i sprawuje kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki AB Kauno Tiltai poprzez zakup akcji. AB Kauno Tiltai jest jednocześnie jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai. Skład Grupy oraz procent posiadanych udziałów został przedstawiony w nocie 2 Dodatkowych informacji i objaśnień dotyczącej składu i struktury Grupy.

Klasyfikacja wspólnych ustaleń umownych

Grupa na podstawie analizy zapisów umowy określa czy sprawuje wspólną kontrolę oraz ustala rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w które jest zaangażowana, oceniając swoje prawa i obowiązki wynikające z ustalenia oraz uwzględniając strukturę i formę prawną ustalenia oraz uzgodnione przez strony warunki umowy.

7.2. Niepewność szacunków i założeń

Określenie terminu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia

Sprzedaż dóbr

Aby wskazać precyzyjnie moment przeniesienia kontroli, Grupa każdorazowo rozważa czy:

- a. Grupa ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,
- b. klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

c. Grupa fizycznie przekazała składnik aktywów,

d. klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,

e. klient przyjął składnik aktywów.

Zasadniczo, moment przeniesienia kontroli jest tożsamy z chwilą, w którym zostały przekazane znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności. W przypadku braku ustalenia pomiędzy stronami specyficznych warunków (np. w drodze stosowania Incoterms) przychód ze sprzedaży rozpoznaje się w momencie dostarczenia do klienta, wówczas klient jest w fizycznym posiadaniu dobra i tym samym przekazywany jest tytuł prawny.

Sprzedaż usług budowlanych

Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją długoterminowych kontraktów budowlanych są spełniane w czasie w związku z tym, że klient kontroluje składnik aktywów, który jest tworzony lub ulepszany przez jednostkę przez cały okres realizacji. Realizacja budowy na gruncie będącym własnością zleceniodawcy w ocenie Spółki świadczy o tym, że na bieżąco kontroluje składnik aktywów, który jest tworzony.

Określenie ceny transakcyjnej oraz kwot przypisanych do zobowiązań do wykonania świadczenia

Wynagrodzenie zmienne

Umowy na realizację długoterminowych usług budowlanych zawierają wynagrodzenia o charakterze zmiennym uzależnione od terminów realizacji oraz osiągniętych parametrów, w tym kary i premie, które mogą zmieniać pierwotną kwotę wynagrodzenia przewidzianego w umowie. Grupa w celu wyznaczenia ceny transakcyjnej ocenia fakty i okoliczności determinujące prawdopodobieństwo wystąpienia każdego scenariusza, w tym konieczności zapłaty kary i otrzymania premii. W przypadku umów, dla których prawdopodobieństwo jednego scenariusza jest wyraźnie wyższe od pozostałych wówczas wynagrodzenia wyznaczone zgodnie z danym scenariuszem ujmowane jest w cenie transakcyjnej.

Fakty i okoliczności determinujące prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych scenariuszy rewidowane są co najmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Ewentualne zmiany ceny transakcyjnej ujmowane są prospektywnie.

Istotny element finansowania

Grupa zdecydowała się skorzystać z przewidzianego praktycznego uproszczenia i nie dokonuje korekty ceny transakcyjnej o wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie w przypadku umów, dla których Grupa oczekuje w momencie zawarcia, że okres pomiędzy momentem, kiedy Grupa przekazuje dobro lub usługę a momentem płatności wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Cena transakcyjna umów, dla których Grupa oczekuje w momencie zawarcia, że okres pomiędzy momentem, kiedy Grupa przekazuje dobro lub usługę a momentem płatności wyniesie więcej niż jeden rok jest korygowana o istotny element finansowania. W przypadku płatności zaliczkowych Grupa rozpoznaje koszty odsetkowe, podczas gdy w przypadku terminów płatności dłuższych niż 12 miesięcy Grupa ujmuje odpowiednio przychody odsetkowe.

W celu oszacowania istotnego elementu finansowania niezbędne jest określenie stopy dyskontowej. Grupa stosuje stopy, która zostałaby zastosowana w przypadku zawarcia oddzielnej transakcji finansowania pomiędzy Grupą a jej klientem w momencie zawarcia umowy. W celu odzwierciedlenia charakterystyki kredytowej strony otrzymującej finansowanie różne stopy dyskontowe są stosowane do transakcji, w których Grupa występuje jako strona zapewniająca oraz otrzymująca finansowanie.

Stopy dyskontowe są rewidowane co najmniej na moment sporządzenia sprawozdania finansowego i są stosowane do umów zawartych po dacie, na którą dokonano aktualizacji stopy.

Wydzielanie komponentów nieleasingowych

Grupa ocenia czy umowa zawiera komponenty leasingowe i nieleasingowe. Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i nieleasingowe, wydziela się komponenty nieleasingowe, np. opłaty eksploatacyjne w umowach najmu pomieszczeń czy serwis składników aktywów stanowiących przedmiot umowy. Jednakże w przypadku, gdy umowa obejmuje elementy nieleasingowe, uznane przez Grupę za nieistotne w kontekście całej umowy, Grupa stosuje uproszczenie polegające na łącznym traktowaniu elementów leasingowych oraz nieleasingowych jako jednego elementu leasingowego.

Ustalenie okresu leasingu

Przy ustalaniu okresu leasingu, Grupa rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nie skorzystania z opcji wypowiedzenia. Ocena jest dokonywana w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, wpływających na tę ocenę.

Okresy użytkowania składników aktywów z tytułu praw do użytkowania

Szacowany okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych.

Rezerwy na roboty poprawkowe

Rezerwy na roboty poprawkowe zostały oszacowane na podstawie wiedzy dyrektorów poszczególnych budów (kontraktów) o konieczności lub prawdopodobnej możliwości wykonania dodatkowych prac na rzecz zamawiającego, mających na celu wypełnienie warunków gwarancji. Największe spółki wchodzące w skład Grupy Trakcja są zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na roboty poprawkowe uzależniona jest od segmentu, w którym działają spółki i oparta jest na danych historycznych Grupy. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Wszelka zmiana tych szacunków wpływa na wartość rezerw. Wartość bilansowa rezerw na roboty poprawkowe na dzień 31.12.2019 r. została przedstawiona w nocie 37 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwy z tytułu kar umownych

Grupa rozpoznaje rezerwy z tytułu kar umownych na realizowanych kontraktach w wartości możliwej i prawdopodobnej do poniesienia. Rezerwy tworzone są w oparciu o dokumentację przebiegu kontraktu i opinię prawników biorących udział w toczących się rozmowach, którzy szacują ewentualne przyszłe zobowiązania Grupy w oparciu o przebieg rozmów. Wartość bilansowa rezerw z tytułu kar umownych na dzień 31.12.2019 r. została przedstawiona w nocie 37 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w bieżącym okresie zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych, uwzględniających dokonane z dniem 03.06.2017 r. zmiany w regulaminie wynagrodzeń. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa dyskontowa oraz średnio oczekiwany wzrost wynagrodzeń. Przyjęte w tym celu założenia oraz wartość bilansowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31.12.2019 r. zostały przedstawione w nocie 38 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Jednostki dominującej weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy. Spółki Grupy ujęte w księgach aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Spółki Grupy, które historycznie generowały straty i których projekcje finansowe nie przewidują osiągnięcia zysku do opodatkowania umożliwiające potrącenie ujemnych różnic przejściowych, nie rozpoznają w swoich księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Wartość bilansowa aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31.12.2019 r. została przedstawiona w nocie 19.3 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się do wartości godziwej. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców, posiadających aktualne uprawnienia do wykonywania takich wycen. Przy wyborze podejścia i metody kierowano się zasadami określonymi w MSSF 13, ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego. Do wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych zastosowano takie techniki wyceny, które maksymalizują wykorzystanie danych obserwowalnych. Szczegółowe informacje oraz wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31.12.2019 r. zostały przedstawione w nocie 23 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 Zarząd Jednostki dominującej na dzień bilansowy dokonuje corocznych testów na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy. Przeprowadzone testy wymagają oszacowania wartości użytkowej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne („CGU”) w oparciu o przyszłe przepływy pieniężne generowane przez te CGU, które następnie przy zastosowaniu stopy dyskontowej są korygowane do wartości bieżącej. Na dzień 31.12.2019 r. Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości firmy. W wyniku przeprowadzonych testów na dzień 31.12.2019 r. stwierdzono odpis aktualizujący wartość firmy w kwocie 138.182 tys. zł. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w nocie 24 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości zapasów

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości zapasów zgodnie z notą 9.13. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości netto możliwych do uzyskania dla zapasów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność. Dodatkowe informacje przedstawiono w nocie 29 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Oczekiwana strata kredytowa i odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

Grupa zgodnie z MSSF 9 ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności. W zakresie należności handlowych Grupa stosuje podejście uproszczone dla

należności rozpatrywanych grupowo - dla tych rodzajów należności naliczany jest odpis z tytułu dożywnych strat kredytowych bez względu na analizę zmian ryzyka kredytowego. W przypadku pozostałych należności oraz posiadanych instrumentów finansowych Grupa określa odpis na 12 miesięczne oczekiwane straty kredytowe, jeżeli ryzyko kredytowe jest niskie lub nie wzrosło znacząco od daty włączenia danego składnika należności do bilansu oraz w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym składnikiem aktywów finansowych wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia. Zmiana oczekiwanej straty kredytowej wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności została zaprezentowana w nocie 30 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wycena wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Niektóre aktywa i pasywa Grupy wyceniane są w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, Grupa wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie w jakim jest to możliwe.

Informacje na temat technik wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny wartości godziwej poszczególnych aktywów i pasywów są ujawnione w notach 23, 46 i 48 Dodatkowych informacji i objaśnień.

8. Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”, „zł”), a wszystkie wartości, jeżeli nie zaznaczono inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Niektóre dane finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę. Szczegóły zostały opisane w nocie 62 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Ponadto dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

8.1. Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31.12.2019 r.

Standardy, które nie weszły jeszcze w życie na dzień 31.12.2019 r. i nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały opisane w nocie 10 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości opisano w nocie 10 Dodatkowych informacji i objaśnień.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

8.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Jednostki dominującej i części spółek Grupy położonych na terenie Polski oraz walutą sprawozdawczą w niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest złoty polski. Waluty pomiaru poszczególnych spółek z Grupy działających za granicą są następujące:

- spółki mające siedziby na Litwie - euro (EUR),
- spółki AB Kauno Tiltai Sverige oraz Oddział AB Kauno Tiltai w Szwecji mające siedzibę w Szwecji - korona szwedzka (SEK),
- Zakład spółki Trakcja PRKiI w Bułgarii - lew bułgarski (BYN),
- Zakład spółki Trakcja PRKiI na Ukrainie oraz Oddział AB Kauno Tiltai na Ukrainie a także pozostałych spółek mających siedzibę na Ukrainie - hrywna ukraińska (UAH).

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja PRKiI S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone każdorazowo na dzień 31 grudnia.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wyniki za tę część roku objętego sprawozdaniem, w którym to okresie Grupa posiadała taką kontrolę.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości zastosowanych dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie jednostki w Grupie, z wyjątkiem spółek mających siedzibę na Ukrainie, Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o., Torprojekt Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. oraz PDM Białystok S.A. prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości. Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o., Torprojekt Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. oraz PDM Białystok S.A. prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („Polskie Standardy Rachunkowości”, „PSR”). Ich dane finansowe podlegają przekształceniu dla celów Grupy.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia trwałej utraty wartości.

Udziały niesprawujące kontroli to ta część wyniku finansowego i aktywów netto, która nie należy do Grupy. Udziały niesprawujące kontroli są prezentowane w osobnej pozycji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w skonsolidowanym sprawozdaniu z dochodów całkowitych oraz kapitale własnym skonsolidowanego bilansu

oddzielnie od kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom Jednostki dominującej. W przypadku nabycia udziałów niesprawujących kontroli różnica pomiędzy ceną nabycia a wartością bilansową nabytego udziału w aktywach netto jest ujmowana w kapitałach.

9.2. Przeliczenie pozycji w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Jednostki dominującej jest złoty polski.

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane przez spółki wchodzące w skład Grupy na ich walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu:	31.12.2019	31.12.2018
PLN/USD	3,7977	3,7597
PLN/EUR	4,2585	4,3000
PLN/SEK	0,4073	0,4201
PLN/BGN	2,1773	2,1985
PLN/UAH	0,1602	0,1357

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie:	31.12.2019	31.12.2018
PLN/USD	3,8440	3,6227
PLN/EUR	4,3018	4,2669
PLN/SEK	0,4064	0,4147
PLN/BGN	2,1995	2,1816
PLN/UAH	0,1502	0,1330

Na dzień bilansowy sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- odpowiednie pozycje bilansowe po średnim kursie, ustalonym przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy za wyjątkiem pozycji kapitałów własnych, które są przeliczane na walutę polską po kursie historycznym z dnia objęcia kontroli nad jednostką zagraniczną,
- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z dochodów całkowitych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich miesięcznych kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski za okres objęty sprawozdaniem finansowym,
- odpowiednie pozycje rachunku przepływów pieniężnych (działalność inwestycyjna i finansowa) po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich miesięcznych kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski za okres objęty sprawozdaniem finansowym. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w pozycji rachunku przepływów pieniężnych „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych”.

Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik, tj. różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.

W momencie zbycia jednostki zagranicznej, skumulowane różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące tego podmiotu zagranicznego, są przenoszone z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat (jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania) w momencie ujęcia zysku lub straty ze zbycia jednostki.

9.3. Rzeczowe aktywa trwałe

9.3.1. Środki trwałe

Środki trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty modernizacji, zaś koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie ujmuje się w rozliczeniach międzyokresowych czynnych. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Środki trwałe (z wyjątkiem gruntów własnych niesłużących wydobyciu kopalin metodą odkrywkową) amortyzowane są metodą liniową w okresie przewidywanej ekonomicznej użyteczności. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Środki trwałe nieoddawane bezpośrednio do używania, lecz wymagające uprzedniego montażu, adaptacji, innych dodatkowych prac lub nakładów zaliczane są do środków trwałych w budowie do czasu ich oddania do używania.

Środki trwałe nieużywane, wycofane z używania, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe umarżane są według metody liniowej. Zastosowane stawki amortyzacyjne odpowiadają okresowi ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych przyjęte w Grupie są następujące:

- komputery	3 lata lub okres umowny,
- narzędzia i przyrządy	5 lat,
- zbiorniki naziemne	22 lata,
- kotły, piece	od 14 do 25 lat,
- maszyny do obróbki metali	od 5 do 14 lat,
- agregaty sprężarkowe	od 10 do 20 lat,
- urządzenia energetyczne	13 lat,
- ciężkie maszyny budowlane	od 5 do 30 lat,
- drobny sprzęt i maszyny	10 lat,

- wagony technologiczne	od 14 do 25 lat,
- wagony magazynowe, warsztatowe, socjalne	od 14 do 20 lat,
- kontenery magazynowe, socjalne	od 5 do 25 lat,
- samochody osobowe i dostawcze (do 3,5 t)	od 5 do 7 lat,
- samochody ciężarowe (pow. 3,5 t)	od 5 do 10 lat,
- zaplecze biurowo-socjalne	od 10 do 26 lat.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności - koryguje się, jeśli korekta następuje od początku następnego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

9.3.2. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem. Do kosztów tych zalicza się także koszty finansowe netto związane z obsługą i zabezpieczeniem zobowiązań finansujących środki trwałe w budowie poniesione (zapłacone lub naliczone) do dnia ich oddania do użytkowania.

Środki trwałe w budowie zaniechane, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

Każdorazowo, przy wykonywaniu remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli są spełnione kryteria ujmowania.

9.3.3. Leasing

Polityka rachunkowości w zakresie ujmowania umów leasingu – zgodnie z nowym standardem obowiązującym od 1 stycznia 2019 r. – została opisana poniżej w nocie nr 10. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Grupa posiada prawo wieczystego użytkowania gruntów („PWUG”). Zgodnie z MSSF 16 „Leasing” PWUG jest również klasyfikowany jako leasing finansowy.

PWUG ujmowany jest w wartości zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą (w tym płatności za nabycie tego prawa na rynku). Po początkowym ujęciu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania, z wyłączeniem prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej, wycenia się według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego o wartość aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane. Okres ten wynosi 99 lat.

9.4. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych wycenianych wg modelu kosztu. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać, systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące nabycia, budowy lub produkcji dostosowywanego składnika aktywów Grupa kapitalizuje w ramach kosztu tego składnika aktywów zgodnie z MSR 23. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmują się w rachunku zysków i strat w chwili poniesienia.

9.6. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki aktywów, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystywanie. Grupa wycenia składniki aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, a amortyzacja takich aktywów została zaprzestana. Aktywa przeznaczone do sprzedaży to aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie na warunkach, które zwyczajowo obowiązują przy sprzedaży tego typu aktywów, sprzedaż jest wysoce prawdopodobna i kierownictwo zobowiązuje się do aktywnego poszukiwania nabywcy.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży prezentowane są w bilansie w oddzielnej pozycji.

9.7. Nieruchomości inwestycyjne

Na nieruchomości inwestycyjne Grupy składają się inwestycje w budynki i grunty posiadane w celu generowania przychodów z wynajmu lub ze względu na oczekiwany przyrost ich wartości. Początkowo nieruchomości inwestycyjne nabyte w ramach oddzielnej transakcji zakupu są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. W pozostałych przypadkach, np. nabycie w ramach transakcji przejęcia innej jednostki gospodarczej, ich ujęcie początkowe następuje według wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu wszystkie nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej.

Grupa oszacowuje wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31.12 na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę. W trakcie roku na kolejne daty bilansowe, tj. 31.03, 30.06. oraz 30.09. Grupa dokonuje analizy przesłanek dotyczących możliwości zmiany wartości godziwej.

Ustalenie wartości godziwej może polegać na:

- aktualizacji na podstawie wyceny przeprowadzonej przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego uznane i odpowiednie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w zakresie wyceny nieruchomości o położeniu i charakterystyce podobnej do wycenianej nieruchomości,
- analizie danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie.

Przeniesienia aktywów do i z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje oczywista zmiana w zamierzonym sposobie ich użytkowania.

Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych następująca w ciągu roku wykazywana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia składnika majątku Grupy ze środków trwałych do nieruchomości inwestycyjnych, różnica pomiędzy wyceną w wartości godziwej a wartością bilansową takiego składnika majątku zostaje ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny, a wszelkie późniejsze zmiany - w rachunku zysków i strat.

Jeśli jednostka w trakcie budowy nieruchomości inwestycyjnej uzyskuje możliwość wiarygodnej wyceny wartości godziwej tej nieruchomości, którą wcześniej wyceniała według kosztu, to wycenia tę nieruchomość według jej wartości godziwej. W momencie zakończenia przez jednostkę budowy własnej nieruchomości inwestycyjnej, która zostanie ujęta w wartości godziwej, różnica pomiędzy wartością godziwą nieruchomości na ten dzień a jej wcześniejszą wartością bilansową zostanie rozpoznana w rachunku zysków i strat.

9.8. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w bilansie według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane w bilansie według wartości godziwej na dzień przejęcia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym

okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.8.1. Koszty prac badawczo - rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane w ciężar kosztów w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Na każdy dzień bilansowy koszty prac rozwojowych, które nie zostały zakończone, są prezentowane wśród wartości niematerialnych jako odrębna pozycja „Wartości niematerialne w budowie”.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	3 lata	2 lata
Wykorzystana metoda amortyzacji	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.8.2. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

- odpowiadać najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- być nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją segmentów Grupy określonych na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne* przed agregacją.

Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpis ten nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.9. Instrumenty finansowe

Zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Początkowe ujęcie instrumentu finansowego:

Grupa kwalifikuje dłużne aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych tzw. „kryterium SPPI” dla danego składnika aktywów finansowych. W wyniku analizy umów wewnątrzgrupowych oraz warunków pozostałych instrumentów finansowych nie zidentyfikowano warunków powodujących niezdanie testu SPPI. W zakresie modelu biznesowego - wszystkie posiadane przez Grupę dłużne aktywa finansowe są utrzymywane w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych.

Grupa wycenia składnik aktywów finansowych po początkowym ujęciu:

- w zamortyzowanym koszcie,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia składnik aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Grupa jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, kaucje pod gwarancje bankowe, pożyczki udzielone, aktywa finansowe z tytułu umowy koncesjonowanej oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem oczekiwanej straty kredytowej, przy czym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia ujęcia (tj. niezawierające elementu finansowania) nie są dyskontowane i wycenia się je w wartości nominalnej, pomniejszając o oczekiwaną stratę kredytową.

Grupa stosuje uproszczone metody wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności lub uregulowania zobowiązania nie przekracza 90 dni.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w odniesieniu do których Grupa stosuje uproszczenia, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie wymaganej zapłaty, a w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o oczekiwaną stratę kredytową.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Grupa nie posiada instrumentów kapitałowych. Grupa klasyfikuje do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń.

Opcja wyceny do wartości godziwej przez wynik oraz opcja wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

MSSF 9 pozwala na klasyfikację instrumentów do kategorii wartość godziwa przez wynik finansowy bez względu na spełnianie opisanych powyżej testów, jeżeli taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco ogranicza niedopasowanie księgowe. Grupa nie wykorzystuje tej opcji klasyfikacji.

MSSF 9 pozwala na zaklasyfikowanie instrumentów kapitałowych do kategorii wartość godziwa przez inne całkowite dochody. Instrumenty zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany ujmowane są bezpośrednio w innym całkowitym dochodzie bez ich przenoszenia do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży. Grupa nie korzysta z tej opcji.

Model ogólny jest stosowany przez Grupę dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu - innych, niż należności z tytułu dostaw i usług i aktywa z tytułu umów z klientami.

W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu.

Straty kredytowe są zdefiniowane jako różnica między wszystkimi umownymi przepływami pieniężnymi, które są należne jednostce oraz przepływami pieniężnymi, które jednostka spodziewa się otrzymać. Różnica ta jest dyskontowana przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Grupa uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez ekspercką, zarządczą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności. Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy wartości niespłaconych faktur oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur.

Zgodnie z MSSF 9 dla należności z tytułu dostaw i usług wycenianych wg zamortyzowanego kosztu Grupa Kapitałowa stosuje praktyczne uproszczenie, w którym spodziewane straty przez cały okres życia mogą być

oceniane na podstawie „tabeli wiekowej należności przeterminowanych”, opartej na danych historycznych, stosując zasady przyjęte w standardzie w zakresie bieżących i przewidywanych warunków ekonomicznych, które są określane na bazie korekty eksperckiej.

W kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa Kapitałowa zastosowała zgodnie z MSSF 9 praktyczne uproszczenie - oczekiwane dożywnie straty kredytowe na należnościach handlowych są oceniane przez pryzmat „tabeli wiekowania przeterminowanych należności”. Wymogi:

- bazuje na doświadczeniu historycznym,
- ustala stałe % odpisów,
- tabele są różne dla grup klientów o różnych doświadczeniach historycznych.

Dla należności z tytułu dostaw i usług, Grupa Kapitałowa stosuje podejście portfelowe polegające na analizie historycznych danych dotyczących relacji nieściągniętych należności do sumy należności, które osiągnęły określony przedział przeterminowania dla każdej kategorii ryzyka. Grupa Kapitałowa określiła następujące przedziały:

- zapłacone bez przeterminowania,
- zapłacone do 30 dni po terminie,
- zapłacone 31 - 90 dni po terminie,
- zapłacone 91 - 180 dni po terminie,
- zapłacone 181 - 365 dni po terminie,
- zapłacone później niż 365 dni po terminie,
- niezapłacone.

Dla dwóch lat obrotowych przed rokiem podlegającym analizie (T-2 i T-1) Grupa określa ile z faktur wystawionych w ciągu danego roku zostało ostatecznie zapłaconych w którym z przedziałów. Na tej podstawie tworzone jest kolejne zestawienie - zestawienie kumulatywne od sumy sprzedaży na fakturach przez kolejne przedziały (ile sumarycznie z faktur wystawionych w danym roku znalazło się w przedziale 0-30 dni przeterminowania choć przez 1 dzień, ile faktur znalazło się w przedziale 31-60 dni choć przez 1 dzień itd. aż do kwoty faktur, które nigdy nie zostały zapłacone).

Do każdej z sumarycznych kwot odnoszona jest kwota należności niezapłaconych nigdy w celu wyliczenia jaka część należności z danego przedziału nie będzie odzyskana. Ten procent traktowany jest jako współczynnik odpisu dla danego przedziału. Kwota należności niezapłaconych nigdy może być korygowana w górę lub w dół w zależności od przewidywań Grupy odnośnie kształtowania się kwot nieodzyskiwalnych w przyszłości w związku z trendami czynników wpływających na odzyskiwalność należności.

Współczynnikom odpisu dla każdego analizowanego roku nadaje się wagi i dla każdego przedziału wylicza się średni ważony współczynnik odpisu.

Ten sposób wyliczenia zapewnia wyliczenie przyszłych oczekiwanych szkód kredytowych w oparciu o historyczne doświadczenie szkodowości dla każdego przedziału wiekowego należności, a także umożliwia modyfikację współczynnika odpisu o oczekiwane zmiany w odzyskiwalności kwot należności.

Dla podmiotów infrastrukturalnych na każdy dzień bilansowy Grupa indywidualnie ocenia oczekiwane szkody na rozpoznanych kwotach należności i prawdopodobieństwo ich zaistnienia. Ocena ta dokonywana jest w oparciu o szacowany wynik negocjacji w przypadkach spornych. Z uwagi na fakt, iż w grupie tej znajdują się podmioty nieposiadające zdolności upadłościowej, Grupa nie dokonuje szacunku prawdopodobieństwa

niespełnienia warunków umownych, a jedynie możliwą do odzyskania kwotę należności zgodnie z dokonanymi z tymi podmiotami ustaleniami odnośnie ostatecznej wartości wykonanych prac.

Dla pozostałych podmiotów Grupa zastosowała model grupowej oceny oczekiwanych szkód zgodny z podejściem uproszczonym według MSSF 9. W ramach tego modelu Grupa szacuje odpis na dożywotnie straty kredytowe należności od podmiotów o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego. Do celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje historyczne poziomy strat kredytowych w zależności od okresów przeterminowania skorygowane o bieżące oczekiwania co do kształtowania się tych czynników w przyszłości.

Utrata wartości należności obniża ich wartość bilansową poprzez zastosowanie konta oczekiwanej straty i ujęcie odpowiednio jako koszt własny sprzedaży lub koszt finansowy w zależności od rodzaju odpisywanej należności. Odwrócenie oczekiwanej straty kredytowej należności ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży lub kosztów finansowych.

Instrumenty kapitałowe ujmowane są zgodnie z MSR 27 wedle ceny nabycia pomniejszonego o utratę wartości.

Instrument pochodny wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy można wyznaczyć jako instrument zabezpieczający. Instrumenty zabezpieczające podlegają specjalnym zasadom wyceny.

Prezentacja

Aktywa i zobowiązania finansowe prezentuje się jako trwałe, chyba, że ich termin wymagalności ma zostać zrealizowany w ciągu dwunastu miesięcy od daty bilansowej.

Zaprzestanie ujmowania składników aktywów

Składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych lub część grupy podobnych aktywów finansowych) zostaje wyłączony z bilansu, gdy:

- wygasły umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- Grupa przeniosła swoje prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów i albo (a) przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające ze składnika aktywów, albo (b) ani nie przeniosła, ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści wynikających ze składnika aktywów, ale przeniosła kontrolę nad składnikiem aktywów, lub
- Grupa zatrzymuje umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjęła na siebie zobowiązanie umowne do przekazania ich w całości i bez istotnej zwłoki stronie trzeciej na mocy porozumienia o przeniesieniu.

Jeśli Grupa przeniosła swoje prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów i ani nie przeniosła, ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści wynikających ze składnika aktywów, ani nie przeniosła kontroli nad składnikiem aktywów, to ujmuje składnik aktywów w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w ten składnik aktywów. Utrzymanie zaangażowania w formie gwarancji udzielonej na przeniesiony składnik aktywów mierzy się według niższej spośród wartości bilansowej składnika a maksymalnej kwoty, którą Grupa może być zobowiązana wypłacić.

9.10. Inwestycje w jednostce współkontrolowanej

Od objęcia kontroli nad spółką Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. dnia 30.12.2016 r. Grupa nie posiadała udziałów w podmiotach współkontrolowanych. Inwestycja do dnia 30.12.2016 r. była konsolidowana jako wspólne przedsięwzięcie zgodnie z MSSF 11, obecnie Grupa nie ma żadnych istotnych jednostek współkontrolowanych.

9.11. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty IRS. Tego rodzaju pochodne instrumenty

finansowe są wyceniane według wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, gdy ich wartość jest dodatnia i jako zobowiązania finansowe, gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń, są bezpośrednio ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa walutowych kontraktów IRS jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących stóp procentowych występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

9.12. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrument zabezpieczający to wyznaczony instrument pochodny lub (tylko w przypadku zabezpieczenia ryzyka zmian kursów walut) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań niebędący instrumentem pochodnym, którego wartość godziwa lub przepływy pieniężne mają zrównoważyć zmiany w wartości godziwej lub przepływach pieniężnych danej zabezpieczanej pozycji.

Przy początkowym ujęciu, jednostka dokonuje pomiaru aktywa lub zobowiązania finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej kwocie, za którą aktywo może zostać wymienione lub zobowiązanie rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych, które spełniają warunki rachunkowości zabezpieczeń, ujmuje się w sposób następujący:

- część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego, która została uznana za zabezpieczenie efektywne rozpoznawana jest jako zmiana wartości zabezpieczanej pozycji,
- nieefektywna część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego rozpoznawana jest w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych uznane za efektywne ujmuje się w kapitałach własnych aż do rozpoznania zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań.

9.13. Zapasy

Zapasy wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Do kosztu wytworzenia nie zalicza się kosztów:

- wynikających z niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów magazynowania, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- marży na obrotach wewnętrznych (marży na usługach świadczonych przez działalność pomocniczą na rzecz działalności podstawowej oraz marży na sprzedaży wewnętrznej pomiędzy różnymi działami działalności podstawowej), która podlega eliminacji w powiązaniu z kosztem obrotów wewnętrznych,
- kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, marketingu i dystrybucji.

Rozchód zapasów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które Grupa najwcześniej nabyła (wytworzyła) - metodą FIFO („pierwsze przyszło-pierwsze wyszło”). Odpisy aktualizujące wartość zapasów dokonane w związku z trwałą utratą ich wartości lub spowodowane wyceną doprowadzającą ich wartość do cen sprzedaży możliwych do uzyskania pomniejszają wartość pozycji w bilansie i zalicza się je do kosztu własnego sprzedaży.

Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

Ceną sprzedaży możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Grupa wykazuje środki pieniężne zgromadzone na rachunkach powierniczych oraz rachunkach zablokowanych w spółkach deweloperskich w skonsolidowanym bilansie w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, natomiast na potrzeby skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych stan środków pieniężnych na początek i koniec okresu pomniejszany jest o powyższe środki pieniężne, a ich zmiana bilansowa ujmowana jest w ramach przepływów z działalności operacyjnej.

9.15. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Jednostki dominującej i jednostek zależnych.

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Jednostki dominującej oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Grupy.

Kapitał rezerwowy jest tworzony zgodnie z przepisami prawa handlowego, które wymagają, aby kapitał rezerwowy był zasilany co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Grupa rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

W kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się głównie skutki z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej nad ich wartością nominalną.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji.

W skład pozostałych kapitałów rezerwowych wchodzi:

- wyniki z lat ubiegłych,
- instrumenty zabezpieczające,
- zyski (straty) aktuarialne.

Niepodzielony wynik finansowy obejmuje wynik bieżącego okresu sprawozdawczego.

9.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania odpisu.

9.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Grupa wycenia zobowiązanie finansowe po początkowym ujęciu:

- według zamortyzowanego kosztu,
- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania finansowe, które nie są instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej). W przypadku zobowiązań krótkoterminowych o terminie płatności do 365 dni wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty.

Zaprzestanie ujmowania zobowiązania finansowego

Grupa usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy zobowiązanie przestało istnieć - gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Zobowiązanie finansowe (lub jego część) wygasa, gdy dłużnik:

- wypełni zobowiązanie (lub jego część) poprzez spłatę wierzyciela, zazwyczaj w środkach pieniężnych, innych aktywach finansowych, dobrach lub usługach, albo
- zostaje prawnie zwolniony z pierwotnej odpowiedzialności za zobowiązanie (lub jego część) na podstawie decyzji sądowej lub decyzji wierzyciela. (Jeśli dłużnik wystawił gwarancję, warunek ten wciąż może zostać spełniony).

Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

Gdy istniejące zobowiązanie finansowe zostaje zastąpione innym od tego samego pożyczkodawcy na zasadniczo innych warunkach, lub gdy warunki istniejącego zobowiązania zostają znacząco zmodyfikowane, to takie zastąpienie lub modyfikację traktuje się jako usunięcie pierwotnego zobowiązania i ujęcie nowego zobowiązania, a różnica pomiędzy ich wartościami bilansowymi zostaje ujęta w rachunku zysków i strat.

9.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy

jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W zakresie rezerw na straty na kontraktach, tworzone są one w sytuacjach, w których nieuniknione koszty wypełnienia zobowiązań wobec klienta przekraczają spodziewane przychody według szacunków możliwej do uzyskania ceny transakcyjnej. W szczególności, rezerwy te zawiązywane są również w wyniku kwartalnej analizy budżetów i stopnia zaawansowania prac. W sytuacjach, w których przyszłe budżetowane koszty przekraczają pozostały do rozpoznania przychód z tytułu ceny transakcyjnej - różnica (spodziewana strata na kontrakcie) ujmowana jest w sprawozdaniu w sytuacji finansowej jako rezerwa. W kolejnych okresach jest ona rozwiązywana w miarę ponoszenia rzeczywistej straty lub zwiększana w sytuacjach, w których kolejne weryfikacje prowadzą do oczekiwania większej straty.

Grupa nie tworzy rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Dana rezerwa może zostać wykorzystana tylko na nakłady o takim przeznaczeniu, na jakie była pierwotnie utworzona. Wykorzystanie rezerwy odbywa się bez wpływu na wynik finansowy, poprzez przeniesienie oszacowanej kwoty z pozycji rezerwy do pozycji zobowiązania, lub przez pomniejszenie rezerwy w korespondencji z dokonaną płatnością.

Utworzenie rezerw zalicza się odpowiednio do kosztów podstawowej działalności operacyjnej, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi potencjalne zobowiązania się wiążą.

Niewykorzystane rezerwy, których dalsze utrzymywanie nie jest zasadne zwiększają na dzień, na który okazały się zbędne, odpowiednio przychody podstawowej działalności operacyjnej, pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe, w zależności, od tego gdzie było ujęte ich utworzenie.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Rezerwy podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy w celu odzwierciedlenia obecnych szacunków.

9.19. Odprawy emerytalno - rentowe, nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek z Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno - rentowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalno - rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno - rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na dzień bilansowy jest obliczona na podstawie powszechnie przyjętych metod aktuarialnych. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów świadczeń emerytalno - rentowych ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały, natomiast zyski (straty) aktuarialne z wyceny świadczeń nagród jubileuszowych w rachunku wyników. Pozostałe

koszty dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie, w którym powstają.

9.20. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe w szczególności obejmują:

- z góry zapłacone czynsze,
- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- naprawy rewizyjne,
- z góry opłacone usługi obce, które będą świadczone w następnych okresach.

Rozliczenie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem ostrożności.

W przypadku rozliczeń międzyokresowych kosztów przypadających na przyszłe okresy, których rozliczenie nie nastąpi w ciągu najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego, rozliczenia te są reprezentowane jako osobna pozycja bilansu dotycząca długoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

9.21. Rozliczenia z tytułu umów z klientami

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

a) dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić, lub

b) grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Przekazanie grupy odrębnych dóbr lub usług na rzecz klienta ma taki sam charakter, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

a) każde odrębne dobro lub każda odrębna usługa w danej grupie, którą Grupa zobowiązuje się przekazać klientowi, spełnia kryteria określone MSSF 15 dotyczące uznania dobra lub usługi za zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane w czasie oraz

b) zgodnie z paragrafami MSSF 15, ta sama metoda byłaby wykorzystywana do oceny stopnia całkowitego spełnienia przez Grupę zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na przekazaniu klientowi każdego odrębnego dobra lub każdej odrębnej usługi w danej grupie.

Dobro lub usługa przyrzczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

a) klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne) oraz

b) zobowiązanie Grupy do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia zidentyfikowanego zgodnie z powyższymi punktami Grupa ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę

upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie. Jeśli Grupa nie spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu Grupa ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Celem pomiaru jest określenie postępu w spełnianiu zobowiązania Grupy do przeniesienia kontroli nad dobrami lub usługami przyrzeczonymi klientowi (tj. stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia).

Grupa stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej (z wyłączeniem szacowanych wartości zmiennego wynagrodzenia, które są ograniczone), która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia.

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które - zgodnie z oczekiwaniem Grupy - będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży).

9.21.1. Składnik aktywów z tyt. umów

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. W pozycji tej, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, prezentowane są w szczególności aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac w ramach długoterminowych kontraktów budowlanych a jeszcze niezafakturowanych oraz ujęcia przychodów w związku z przekazaniem kontroli nad produktami lub towarami, które zostaną zafakturowane w przyszłości.

9.21.2. Zobowiązania z tytułu umowy

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu umowy głównie w związku z umowami, dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Grupę. Ponadto zobowiązanie z tyt. umowy powstaje w przypadku zrealizowanych transakcji z klientami uprawnionymi do rabatów, których rozliczenie łączne nastąpi na koniec ustalonego okresu.

9.21.3. Należności krótkoterminowe

Grupa ujmuje należność, jeśli jej prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe. Prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe, jeśli jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upływanie określonego czasu.

Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane są o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

9.21.4. Przychody z umów z klientami

Grupa ustala stopień spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania przez okresowe raporty przedstawiane przez dyrektorów odpowiedzialnych za określone realizowane projekty budowlane. Raporty te sporządzane są kwartalnie i obejmują stopień zaawansowania prac oraz szacunek kosztów poniesionych i budżetowanych.

Na tej podstawie do systemów księgowych spółek Grupy wprowadzane są dane dotyczące stopnia zaawansowania - wykorzystywane do naliczenia przychodów oraz kosztów.

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w bilansie jako aktywa i zobowiązania z tytułu kontraktów są wynikiem zastosowania szacowanego stopnia zaawansowania prac do szacowanych ogólnych kosztów realizacji kontraktu oraz szacowanych przychodów z jego realizacji.

Szacunek przychodów jest pochodną ustalenia ceny transakcyjnej, która uwzględnia wszystkie kwoty przysługujące Grupie z tytułu realizacji kontraktu. Kwoty te mogą obejmować umowne kwoty wynagrodzenia oraz elementy wynagrodzenia zmiennego, jeżeli Grupa ocenia prawdopodobieństwo realizacji odpowiednich warunków jako wysokie, a także może być pomniejszona o rabaty i obniżenia ceny, których Grupa spodziewa się w przyszłości.

Kategoria przychodów	Charakter, istotne warunki płatności oraz moment spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.
<p>Przychody ze sprzedaży długoterminowych usług budowlanych</p>	<p>Kontrakty budowlano-montażowe obejmują swoim zakresem różne segmenty rynku m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tory i sieć trakcyjną, - elektroenergetykę, - mosty, wiadukty, tunele, - drogi i autostrady. <p>Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją długoterminowych kontraktów budowlanych są spełniane w czasie. Przychody z tytułu tych usług ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w proporcji do stopnia ich realizacji na dzień sprawozdawczy. Stopień realizacji usługi oceniany jest w oparciu o stopień zaawansowania kosztowego.</p> <p>Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody ze sprzedaży usług projektowych</p>	<p>Grupa Trakcja oferuje wyspecjalizowane usługi projektowe w zakresie prac studialnych, studium wykonalności, projektów koncepcyjnych, projektów budowlanych, wykonawczych, projektów montażowych, powykonawczych, dokumentacji przetargowej i kosztorysowej oraz innych specyficznych analiz z dziedziny budownictwa kolejowego i technologii przewozów kolejowych.</p> <p>Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją prac projektowych są spełniane w określonym punkcie w czasie - w momencie przekazania kontroli nad produktami prac projektowych. Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody z wynajmu sprzętu</p>	<p>Grupa oferuje usługi wynajmu sprzętu do kolejowych robót budowlanych oraz wszelkich robót ogólnobudowlanych.</p> <p>Przychody z tytułu wynajmu sprzętu ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w czasie w wysokości comiesięcznie wystawianych faktur sprzedaży.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>

<p>Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów</p>	<p>Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, gdy kontrola nad nimi została przekazana na rzecz kupującego.</p> <p>Zasadniczo, moment przeniesienia kontroli jest tożsamy z chwilą, w którym zostały przekazane znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności. W przypadku braku ustalenia pomiędzy stronami specyficznych warunków (np. w drodze stosowania Incoterms) przychód ze sprzedaży rozpoznaje się w momencie dostawy do klienta.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody z tytułu działalności deweloperskiej</p>	<p>Przychody z działalności deweloperskiej rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, w momencie gdy kontrola nad mieszkaniem jest przekazywane na rzecz kupującego. Jest to moment podpisania aktu notarialnego przenoszącego prawo własności nieruchomości, lokalu lub innej części nieruchomości (np. garażu) na rzecz klienta.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody ze sprzedaży usług transportowych</p>	<p>Trakcja PRKiI S.A. jest licencjonowanym przewoźnikiem kolejowym. Usługi transportu świadczone są zarówno w ramach odrębnych umów transportowych jak i w ramach dostawy produktów, towarów sprzedawanych przez Grupę.</p> <p>W przypadku umów na dostawę produktów razem ze świadczeniem usługi transportu, przychody ze sprzedaży usług transportowych świadczonych na rzecz klienta po tym jak kontrola nad produktami lub towarami została przekazana rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie zakończenia transportu.</p> <p>Wynagrodzenie za usługi transportowe jest wskazywane w umowach z klientami i jest zawierane na fakturach sprzedaży. Cena transakcyjna jest przypisana do usług transportowych zgodnie z ich indywidualną ceną sprzedaży wynikającą z obowiązujących cenników.</p> <p>Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>

Poprzez opisany powyżej proces weryfikacji kwartalnej:

- stopnia zaawansowania wykonywanych prac,
- całkowitych kosztów realizacji robót,
- oczekiwanej ceny transakcyjnej,

Grupa zapewnia, iż wartość wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywów z tytułu umów nie przekracza możliwych do uzyskania w przyszłości kwot wynagrodzenia pomniejszonych o przypadające na przyszłe okresy koszty.

Zapewnienie to realizowane jest przede wszystkim przez okresowe uaktualnianie realności założonej ceny transakcyjnej oraz budżetu kosztów. Przyłożenie następnie kwartalnie zweryfikowanego stopnia

zaawansowania prac do tych dwóch aktualnych wartości zapewnia rozpoznanie aktywów wyłącznie do wysokości, w której ich realizacja jest prawdopodobna.

W wyniku tego procesu Grupa realizuje wymóg akapitu 101 MSSF 15.

9.21.5. Przychody z tytułu umów konsorcjalnych

Grupa realizuje niektóre kontrakty w ramach umów konsorcjalnych, na podstawie których Grupa pełni funkcję lidera konsorcjum. Grupa nie wykazuje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów przypadających na konsorcjantów - zgodnie z brzmieniem MSSF 11.

Jednocześnie Grupa ujmuje w bilansie jedynie tą część aktywów i zobowiązań, która przypada udziałowi Grupy we wspólnie kontrolowanej działalności.

9.22. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.23. Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.24. Podatki

9.24.1. Podatek bieżący

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody jednostek prowadzących działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając zapisy umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Obowiązująca stawka podatku dochodowego w Polsce wynosi 19%, na terenie Litwy 15%, Szwecji 22%, na Białorusi 18% oraz 18% na Ukrainie.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

9.24.2. Podatek odroczony

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach - z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym oraz pozostałych dochodów całkowitych jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwości wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności z rezerwami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

9.24.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej,
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9.25. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypisanego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie

zysku netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji rozładniających.

Akcje włączane są do średniej ważonej liczby akcji, począwszy od dnia, gdy zapłata za nie staje się należna (który zwykle odpowiada dacie ich emisji). Akcje zwykłe wyemitowane jako część zapłaty przekazanej w ramach połączenia jednostek uwzględnia się przy ustalaniu średniej ważonej liczby akcji od dnia połączenia. Akcje zwykłe, które mogą zostać wyemitowane, jeżeli spełnione zostaną pewne warunki (akcje emitowane warunkowo) są traktowane jako występujące w ciągu okresu i włączane do wyliczenia zysku przypadającego na jedną akcję wyłącznie od dnia, w którym nastąpiło spełnienie wszystkich koniecznych warunków. Występujące w ciągu roku akcje zwykłe, które mają charakter warunkowo zwrotny, nie są traktowane jako akcje występujące i są wyłączone z wyliczenia podstawowego zysku na akcję tak długo, jak długo podlegają możliwemu zwrotowi.

9.26. Umowy koncesjonowane

Grupa ujmuje i wycenia przychody i koszty z tytułu umowy na usługi koncesjonowane zgodnie z MSSF 15 za usługi, które przeprowadza. Grupa rozlicza umowę koncesjonowaną za pomocą modelu określonego w KIMSF 12. W przypadku wykonywania więcej niż jednej usługi (np. budowy, konserwacji i modernizacji usług) w ramach jednej umowy, uzyskane lub należne wynagrodzenie jest ustalone poprzez odniesienie do relatywnej wartości godziwej świadczonych usług, jeżeli kwoty można odrębnie określić. Grupa rozpoznaje składnik aktywów finansowych w zakresie, w jakim ma bezwarunkowe umowne prawo do otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od lub na polecenie koncesjodawcy.

Koncesjodawca posiada bezwarunkowe prawo do otrzymywania środków pieniężnych, jeżeli koncesjodawca zagwarantuje w ramach umowy zapłatę na rzecz koncesjodawcy:

- określonych lub dających się ustalić kwot lub
- deficytu, jeżeli taki wystąpi, między kwotami otrzymanymi od użytkowników danej usługi użyteczności publicznej a określonymi lub dającymi się ustalić kwotami, nawet jeżeli zapłata ta jest uzależniona od tego, czy koncesjodawca zapewni, aby infrastruktura spełniała określone wymogi związane z jakością i wydajnością.

Do ujętego składnika aktywów finansowych mają zastosowanie standardy MSR 32, MSFF 9 oraz MSSF 7. Kwota należna od lub na polecenie koncesjodawcy jest rozliczana zgodnie z MSSF 9 jako należności, w tym odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z MSR 23, koszty finansowania zewnętrznego związane z umową ujmuje się jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione, chyba że koncesjodawca ma umowne prawo do uzyskania wartości niematerialnej (prawo do nakładania opłat na użytkowników usługi publicznej).

10. Standardy i zmiany do standardów wydane przez RMSR

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31.12.2019 r. są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31.12.2018 r., z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Od początku roku obrotowego obowiązują następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

- *MSSF 16 Leasing*

Nowy standard został opublikowany w dniu 13.01.2016 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2019 r. lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcą wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

- *KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego*

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 07.06.2017 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2019 r. lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób ująć w sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy jednostką i organami podatkowymi.

- *Zmiana w MSSF 9: Przedpłaty z ujemną rekompensatą*

Zmiana w MSSF 9 została opublikowana w dniu 12.10.2017 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2019 r. lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla aktywów finansowych, które mogą zostać spłacone wcześniej na podstawie warunków umownych i, formalnie, mogłyby nie spełniać wymogów testu „płatność wyłącznie kapitału i odsetek”, co wykluczałoby ich wycenę w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

- *Zmiana w MSR 28: Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*

Zmiana w MSR 28 została opublikowana w dniu 12.10.2017 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2019 r. lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w sytuacji, gdy nie są one wyceniane metodą praw własności.

- *Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2015-2017)*

W dniu 12.12.2017 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów:

- MSSF 3 Połączenia jednostek, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia kontroli jednostka ponownie wycenia posiadane udziały we wspólnym działaniu,

- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia współkontroli jednostka nie wycenia ponownie posiadanych udziałów we wspólnym działaniu,

- MSR 12 Podatek dochodowy, wskazując, że wszelkie podatkowe konsekwencje wypłat dywidend należy ujmować w taki sam sposób,

- MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego, nakazując zaliczać do źródeł finansowania o charakterze ogólnym również te kredyty i pożyczki, które pierwotnie służyły finansowaniu powstających aktywów - od momentu, gdy aktywa są gotowe do wykorzystania zgodnie z zamierzonym celem (użytkowanie lub sprzedaż).

Mają one zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2019 r. lub później.

- Zmiany w MSR 19: Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 7.02.2018 r. i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2019 r. lub później. Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych świadczeń w przypadku, gdy ulegają one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tytułu danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu. Do tej pory, MSR 19 tego nie wyjaśniał precyzyjnie.

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Poniżej przedstawiono efekt zastosowania nowych standardów, które miały istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

MSSF 16 „Leasing”

Wybrane zasady rachunkowości

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany 13.01.2016 r. i został przyjęty przez Unię Europejską 31.10.2017 r.

Zgodnie z wymogami MSSF, od dnia 01.01.2019 r. Spółka stosuje wymogi nowego Standardu dotyczące ujmowania, wyceny i prezentacji umów leasingu. Zastosowanie nowego Standardu zostało dokonane zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16. Spółka dokonała wdrożenia MSSF 16 przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, dlatego też dane porównawcze za 2018 rok nie zostały przekształcone, a ewentualny łączny efekt pierwszego zastosowania nowego standardu został ujęty jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania.

Definicja leasingu

Począwszy od 01.01.2019 r. Grupa ocenia czy umowa stanowi lub zawiera leasing w oparciu o definicję leasingu opisaną w MSSF 16.

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkownika zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Aby ocenić, czy umową przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Grupa ocenia, czy przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie następującymi prawami:

- a) prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- b) prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Grupa stosuje nowe wytyczne dotyczące identyfikacji leasingu tylko w odniesieniu do umów, które zawarła (lub zmieniła) w dniu pierwszego zastosowania tj. 1.01.2019 r. lub po tym dniu. Tym samym, w odniesieniu do wszystkich umów zawartych przed 1.01.2019 r. zastosowała praktyczne zwolnienie przewidziane w MSSF 16, zgodnie z którym jednostka nie jest zobowiązana do ponownej oceny tego, czy umowa jest leasingiem czy zawiera leasing w dniu pierwszego zastosowania. Zamiast tego, Grupa stosuje MSSF 16 jedynie do umów, które wcześniej zidentyfikowano jako leasingi zgodnie z MSR 17 oraz KIMSF 4.

Grupa jako leasingobiorca

Zgodnie z MSSF 16 Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu dla wszystkich umów leasingu z wyjątkiem przypadków, gdy MSSF 16 przewiduje zwolnienia dotyczące ujęcia.

Dla niezakończonych na 01.01.2019 r. umów leasingu, klasyfikowanych dotychczas jako leasingi operacyjne, Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu następująco:

- zobowiązanie leasingowe wyceniła w wartości bieżącej pozostałych do dokonania płatności leasingowych, zdyskontowanych z wykorzystaniem krańcowej stopy procentowej dla danej umowy w dniu pierwszego zastosowania,
- wartość prawa do użytkowania bazowych składników aktywów dla poszczególnych umów leasingowych (odrębnie dla każdej umowy) ustaliła w wartości równej zobowiązaniu leasingowemu. Grupa skorzystała z praktycznego rozwiązania opisanego w par. C10b MSSF 16 w odniesieniu do tych umów leasingowych.

Stosując zmodyfikowaną retrospektywną metodę wdrożenia MSSF 16, Grupa skorzystała z następujących praktycznych rozwiązań w odniesieniu do umów leasingu uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17 i w związku z tym ujmuje w ciężar kosztów następujące rodzaje umów:

- umowy leasingu, których okres kończy się do 12 miesięcy od daty początkowego zastosowania Standardu,
- umowy leasingu, w przypadku których bazowy składnik aktywów będący przedmiotem leasingu ma niską wartość, tj. nie wyższą niż 5 tys. USD, przykładowo: małe elementy wyposażenia.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia prawo do użytkowania składnika aktywów podobnie jak inne trwałe aktywa niefinansowe, a zobowiązanie z tytułu leasingu podobnie do zobowiązań finansowych. W rezultacie, po początkowym ujęciu, Grupa ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania (z wyjątkiem przypadku, gdy prawo spełnia definicję nieruchomości inwestycyjnej) i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

W przypadku prawa do użytkowania składnika aktywów, zaklasyfikowanych jako nieruchomości inwestycyjne wyceniane wg wartości godziwej, Grupa dokonała ubruttowienia wartości nieruchomości inwestycyjnych, których wycena została powiększona o wartość wprowadzonego zobowiązania z tytułu MSSF 16. Zasady oraz częstotliwość dokonywania przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych są opisane w notce 9.7. Dodatkowych informacji i objaśnień skonsolidowanego rocznego sprawozdania Grupy Trakcja za rok 2019.

Na początkową wycenę zarówno aktywów jak i zobowiązań istotny wpływ ma ustalenie okresu leasingu. Zgodnie z definicją okresu leasingu wg MSSF 16, okres ten obejmuje okres nieodwoływalny oraz okresy, które wynikają z opcji przedłużenia lub opcji wypowiedzenia, o ile istnieje uzasadniona pewność, że Grupa wykona opcję przedłużenia lub z opcji wypowiedzenia nie skorzysta.

Ponadto Grupa dokonała innych subiektywnych ocen przy dokonywaniu szacunków i założeń, mających wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz praw do użytkowania składników aktywów w zakresie:

- określenia krańcowych stóp procentowych, stosowanych przy dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych,
- wskazania okresów użyteczności praw do użytkowania składników aktywów, ujętych na dzień 01.01.2019 r.,
- struktury stałych i zmiennych płatności w umowie.

Krańcowe stopy procentowe zostały określone jako suma:

- a) stopy wolnej od ryzyka (risk free rate), wyznaczonej na bazie IRS (Interest Rate Swap) zgodnie z okresem zapadalności stopy dyskonta i odpowiedniej stopy bazowej dla danej waluty oraz

b) premii za ryzyko kredytowe Grupy w oparciu o marżę kredytową.

Grupa stosuje procent składany przy kalkulacji miesięcznego dyskontowania przepływów pieniężnych.

Dla niezakończonych na 01.01.2019 r. umów leasingów, które zostały wcześniej sklasyfikowane jako leasingi finansowe zgodnie z MSR 17, wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 01.01.2019 r. została określona jako wartość bilansowa składnika aktywów objętego leasingiem i zobowiązania z tytułu leasingu bezpośrednio sprzed tego dnia wycenioną zgodnie z MSR 17.

Średnia ważona krańcowa stopa procentowa Spółki jako leasingobiorcy, zastosowana do zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 01.01.2019 r., wyniosła dla poszczególnych okresów trwania leasingu:

Okres leasingu w latach	roczna stopa dyskonta	miesięczna stopa dyskonta
od 1 do 3	3,55%	0,29%
od 3 do 5	3,92%	0,32%
od 5 do 10	4,55%	0,37%
pow. 10	4,97%	0,41%

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień początkowego zastosowania przedstawia się następująco:

Na dzień 01.01.2019 r. Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania równe zobowiązaniom z tytułu leasingu w kwocie równej w wysokości 14.896 tys. zł, co nie spowodowało powstania różnicy wartości do ujęcia w pozycji zysków zatrzymanych.

Wpływ zmiany standardu na sprawozdanie finansowe zaprezentowano poniżej:

Porównanie aktywów i zobowiązań leasingowych wg MSSF 16

Przed zmianą MSR 17	Po zmianie od 01.01.2019 MSSF 16						
	Usługi obce za 12 miesięcy	Amortyzacja za 12 miesięcy	Odsetki za 12 miesięcy	Razem	Aktywa używane na podstawie umów leasingu	Zobowiązania z tytułu umów leasingu	
						stan na 01.01.2019	
						długo-terminowe	krótko-terminowe ogółem
4 339	3 904	602	4 506	14 896	10 652	4 244	14 896

Grupa jest stroną różnych umów finansowania. Wejście MSSF 16 może mieć wpływ na kalkulację kowenantów tych umów, może pogorszyć wskaźniki oparte na dźugu.

Główne składniki, które zostały rozpoznane jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania, to prawa wieczystego użytkowania gruntów, pomieszczenia biurowe, pomieszczenia produkcyjne.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Po dacie rozpoczęcia Grupa stosuje się do wytycznych określonych w MSSF 16 w celu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, aby uwzględnić zmiany w opłatach leasingowych. Grupa uznaje kwotę aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Jeżeli jednak wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, Grupa ujmuje pozostałą kwotę aktualizacji wyceny w wyniku.

Gdy Grupa dokonuje rewizji szacunku okresu jakiegokolwiek leasingu (ponieważ, przykładowo, dokonała ponownej oceny prawdopodobieństwa wykonania opcji przedłużenia lub rozwiązania umowy), dokonuje korekty wartości bilansowej zobowiązania z tytułu leasingu, aby odzwierciedlić opłaty, których należy dokonać do końca zmienionego okresu leasingu, które są dyskontowane tą samą stopą dyskonta, która została zastosowana przy rozpoczęciu leasingu. Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu jest zmieniana w podobny sposób, gdy modyfikacji ulega element zmienny przyszłych opłat leasingowych zależący od indeksu lub stawki. W obu przypadkach dokonuje się odpowiedniej korekty wartości bilansowej aktywa z tyt. prawa do użytkowania, a zmieniona wartość bilansowa podlega amortyzacji przez pozostały (zmodyfikowany) okres leasingu.

W przypadku, gdy Grupa renegotjuje warunki umowy leasingowej z leasingodawcą, ujęcie księgowe zależy od charakteru modyfikacji:

- jeżeli renegotjacje skutkują dodatkowym leasingiem jednego lub więcej składników aktywów za kwotę wspólną do ceny jednostkowej pozyskanych dodatkowych praw do użytkowania, to modyfikacja rozliczana jest jako odrębny leasing zgodnie z powyższą polityką,
- we wszystkich innych przypadkach, gdy renegotjacje poszerzają zakres leasingu (czy to poprzez przedłużenie jego okresu czy przez dodanie jednego lub więcej składników aktywów), zobowiązanie z tytułu leasingu jest wyceniane ponownie przy użyciu stopy dyskonta z daty uzgodnienia zmiany, a składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostaje skorygowany o tę samą kwotę,
- jeśli renegotjacje skutkują zmniejszeniem zakresu leasingu, to zarówno wartość bilansowa zobowiązania z tytułu leasingu, jak i wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostaje zredukowana w tej samej proporcji w celu odzwierciedlenia częściowego lub całościowego zakończenia leasingu, a wynikająca różnica zostaje ujęta w zysku lub stracie. Zobowiązanie z tytułu leasingu podlega następnie dalszej korekcie w celu zapewnienia, że jego wartość bilansowa odzwierciedla renegotjowane opłaty przez okres renegotjowanego okresu leasingu, gdzie zmodyfikowane opłaty leasingowe dyskontuje się przy użyciu stopy dyskonta z daty uzgodnienia zmiany. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostaje skorygowany o tę samą kwotę.

W trakcie 2019 roku Spółka, w ramach umów rozpoznanych jako leasing zgodnie z nowym MSSF16 na dzień 01.01.2019 r., renegotjowała 1 umowę najmu pomieszczeń magazynowo - biurowych, której okres pierwotnie miał się zakończyć w dniu 31.12.2020 natomiast z dniem 01.09.2020 rozpoczęła obowiązywanie nowa umowa na ten sam przedmiot leasingu ze zwiększoną opłatą leasingową. W związku z powyższym Grupa dokonała korekty pierwotnego zobowiązania na kwotę 393,5 tys. zł. natomiast zobowiązanie z tytułu nowej umowy leasingu zostało wycenione przy użyciu stopy dyskonta z daty nowej umowy. Nie zamortyzowana wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień zmiany umowy wyniosła 389 tys. zł. Różnica pomiędzy niezamortyzowaną wartością aktywów i korekty zobowiązania w kwocie 4,5 tys. zł pomniejszyła wartość składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyliczoną zgodnie z przyjętą polityką dla nowej umowy leasingu.

Dla umów, które zarówno dają Spółce prawo użytkowania określonego składnika aktywów, jak i wymagają świadczenia usług na rzecz Spółki przez leasingodawcę, Grupa zdecydowała się na odrębne rozliczenie usług świadczonych przez dostawcę w ramach umowy i ich wydzielenie z ogółu płatności. Grupa ocenia zatem czy umowa zawiera komponenty leasingowe i nieleasingowe. Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i

nieleasingowe, wydziela się komponenty nieleasingowe, np. opłaty eksploatacyjne w umowach najmu pomieszczeń czy serwis składników aktywów stanowiących przedmiot umowy.

Jednakże w przypadku, gdy umowa obejmuje elementy nieleasingowe, uznane przez Spółkę za nieistotne w kontekście całej umowy, Grupa stosuje uproszczenie polegające na łącznym traktowaniu elementów leasingowych oraz nieleasingowych jako jednego elementu leasingowego.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Spółkę

Grupa nie dokonała korekty prezentacyjnej danych porównywalnych na dzień 31.12.2018 r. i za rok obrotowy zakończony 31.12.2018 r.

Standardy nieobowiązujące (nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- Zmiana w MSSF 3 *Połączenia jednostek*

Zmiana w MSSF 3 została opublikowana w dniu 22.10.2018 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2020 r. lub później.

Celem zmiany było doprecyzowanie definicji przedsięwzięcia (ang. *business*) i łatwiejsze odróżnienie przejęć „przedsięwzięć” od grup aktywów dla celów rozliczenia połączeń.

Grupa zastosuje zmieniony standard od daty wskazanej przez UE jako datę rozpoczęcia obowiązywania w prawie unijnym tej zmiany.

- Zmiany w MSR 1 i MSR 8: *Definicja określenia „istotny”*

Zmiany w MSR 1 i MSR 8 zostały opublikowane w dniu 31.10.2018 r. i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2020 r. lub później.

Celem zmian było doprecyzowanie definicji „istotności” i ułatwienie jej stosowania w praktyce.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 01.01.2020 r.

- Reforma referencyjnych stóp procentowych (stawek referencyjnych) - Zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7

Zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 26.09.2019 r. i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2020 r. lub później.

Zmiany modyfikują szczegółowe wymogi rachunkowości zabezpieczeń, aby zminimalizować (wyliminować) potencjalne skutki niepewności związanej z reformą referencyjnych (międzybankowych) stóp procentowych. Ponadto, jednostki będą zobowiązane do dodania dodatkowych ujawnień odnośnie tych powiązań zabezpieczających, na które bezpośredni wpływ ma niepewność związana z reformą.

Grupa zastosuje zmieniony standard od daty wskazanej przez UE jako datę rozpoczęcia obowiązywania w prawie unijnym tej zmiany.

- Zmiana w MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe

Zmiana w MSR 1 została opublikowana w dniu 23.01.2020 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2020 r. lub później.

Zmiana na nowo definiuje kryteria jakie muszą być spełnione, aby zobowiązanie uznać za krótkoterminowe. Zmiana może wpłynąć na zmianę prezentacji zobowiązań i ich reklasyfikację pomiędzy zobowiązaniami krótko- i długoterminowymi.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 01.01.2022 r. Na tym etapie nie jest możliwe określenie wpływu standardu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały przyjęte do stosowania przez kraje UE:

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30.01.2014 r. (wstrzymany proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE),
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe*, opublikowany w dniu 18.05.2017 r.,
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11.09.2014 r. (wstrzymany proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE),
- Zmiana w MSSF 3 *Połączenia jednostek* opublikowana w dniu 22.10.2018 r.,
- Zmiana w MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe opublikowana w dniu 23.01.2020 r.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Spółkę

W trakcie 2019 roku nie wystąpiły zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego w porównaniu do ujawnionych w sprawozdaniu Spółki za rok 2018, opublikowanym w dniu 30.04.2019 r.

11. Wybrane dane finansowe

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresie objętym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym:

Okres zakończony	Średni kurs w okresie*	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
31.12.2019 r.	4,3018	4,2406	4,3891	4,2585
31.12.2018 r.	4,2669	4,1423	4,3978	4,3000

* Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego bilansu w przeliczeniu na euro:

	31.12.2019		31.12.2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Aktywa trwałe	596 366	140 042	720 882	167 647
Aktywa obrotowe	887 954	208 513	822 054	191 175
AKTYWA RAZEM	1 484 320	348 555	1 542 936	358 822
Kapitał własny	425 484	99 914	654 380	152 181
Zobowiązania długoterminowe	232 816	54 671	93 112	21 654
Zobowiązania krótkoterminowe	826 020	193 970	795 444	184 987
PASYWA RAZEM	1 484 320	348 555	1 542 936	358 822

Do przeliczenia danych skonsolidowanego bilansu przyjęto kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat w przeliczeniu na euro:

	Rok zakończony		Rok zakończony	
	31.12.2019		31.12.2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	1 440 774	334 924	1 560 648	365 757
Koszt własny sprzedaży	(1 509 015)	(350 787)	(1 644 890)	(385 500)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(68 241)	(15 863)	(84 242)	(19 743)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(288 390)	(67 039)	(117 092)	(27 442)
Zysk (strata) brutto	(313 369)	(72 846)	(127 404)	(29 859)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(285 048)	(66 262)	(110 172)	(25 820)
Zysk (strata) netto za okres	(285 048)	(66 262)	(110 172)	(25 820)

Do przeliczenia danych skonsolidowanego rachunku zysków i strat przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych w przeliczeniu na euro:

	Rok zakończony		Rok zakończony	
	31.12.2019		31.12.2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(190 108)	(44 193)	(34 715)	(8 136)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	4 601	1 070	(31 699)	(7 429)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	176 293	40 981	73 535	17 234
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(9 214)	(2 142)	7 121	1 669

Do przeliczenia powyższych danych skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

	31.12.2019		31.12.2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Środki pieniężne na początek okresu	116 675	27 134	112 172	26 894
Środki pieniężne na koniec okresu	107 461	25 234	116 675	27 134

Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31.12.2019 r. dotyczą zablokowanych środków na rachunkach projektów deweloperskich w kwocie 12 tys. zł

Do przeliczenia powyższych danych skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przyjęto:

- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego - dla pozycji "Środki pieniężne na koniec okresu",
- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy - dla pozycji "Środki pieniężne na początek okresu".

Kurs euro na ostatni dzień roku obrotowego zakończonego dnia 31.12.2017 r. wyniósł 4,1709 zł.

12. Informacje dotyczące segmentów

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług oraz obsługujące inne rynki. Ze względu na dość jednolity charakter działalności spółek wchodzących w skład Grupy poniższe segmenty pokrywają się z poszczególnymi jednostkami Grupy.

W efekcie zidentyfikowano następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Segment Budownictwo cywilne - Polska, który zajmuje się robotami inżynieryjnymi i budowlano - montażowymi (Trakcja PRKiI, BTW, Torprojekt, PEUiM, Dalba oraz PDM Białystok),
- Segment Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne - kraje bałtyckie, który zajmuje się robotami inżynieryjnymi i budowlano - montażowymi sektora drogowego i kolejowego w krajach bałtyckich (Grupa AB Kauno Tiltai),
- Pozostałe - znajduje się tutaj segment budownictwa mieszkaniowego, który zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską, w tym budownictwo kubaturowe (PRK 7 Nieruchomości) a także działalność spółek ukraińskich.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata brutto. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Grupy i w związku z tym nie podlega alokacji do segmentów.

Stosowane zasady dotyczące segmentów operacyjnych, związane z ustalaniem wyników finansowych, aktywów i zobowiązań segmentów, w tym określenie, które z tych elementów są monitorowane na poziomie Grupy pozostały niezmienione w trakcie 2019 roku.

Główni klienci

W 2019 roku oraz w okresie porównywalnym przychody z tytułu transakcji z zewnętrznymi pojedynczymi klientami stanowiły odpowiednio 10% lub więcej łącznych przychodów Grupy. Poniższa tabela prezentuje łączną kwotę przychodów uzyskanych od każdego tego rodzaju klienta oraz wskazanie segmentów, których te przychody dotyczą:

Łączna kwota przychodów uzyskana w 2019 r. od pojedynczego odbiorcy (tys. zł)	Segmenty prezentujące te przychody
647 063	Budownictwo cywilne - Polska
200 384	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie

Zarząd Jednostki dominującej odstąpił od prezentacji przychodów uzyskanych od klientów zewnętrznych w podziale na produkty i usługi ze względu na nadmierny koszt pozyskania tej informacji, co jest zgodne z MSSF 8.

Segmenty operacyjne

Za okres od dnia 1.01.2019 do dnia

31.12.2019

Badane

	Działalność kontynuowana			Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty				
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	938 190	425 865	76 719	1 440 774	-	-	1 440 774
Sprzedaż między segmentami	3 551	9	1 325	4 885	-	(4 885)	-
Przychody segmentu ogółem	941 741	425 874	78 044	1 445 659	-	(4 885)	1 440 774
Wyniki							
Amortyzacja	25 620	11 793	663	38 076	-	-	38 076
Przychody finansowe z tytułu odsetek	660	3 083	459	4 202	-	(895)	3 307
Koszty finansowe z tytułu odsetek	13 918	3 143	87	17 148	-	(895)	16 253
Zysk (strata) brutto segmentu	(176 102)	(137 776)	386	(313 492)	-	123	(313 369)

Za okres od dnia 1.01.2018 do dnia
31.12.2018

Badane

Działalność kontynuowana

	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 122 298	368 553	69 797	1 560 648	-	-	1 560 648
Sprzedaż między segmentami	9 447	109	226	9 782	-	(9 782)	-
Przychody segmentu ogółem	1 131 745	368 662	70 023	1 570 430	-	(9 782)	1 560 648
Wyniki							
Amortyzacja	19 682	11 113	612	31 407	-	-	31 407
Przychody finansowe z tytułu odsetek	585	3 593	183	4 361	-	(210)	4 151
Koszty finansowe z tytułu odsetek	8 007	2 647	43	10 697	-	(210)	10 487
Zysk (strata) brutto segmentu	(94 381)	(25 300)	1 552	(118 129)	-	(9 275)	(127 404)

Na dzień 31.12.2019

Badane

	Działalność kontynuowana			Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty				
Aktywa segmentu	1 145 628	519 117	84 130	1 748 875	-	(319 310)	1 429 565
Aktywa nieprzypisane							54 755
Aktywa ogółem							1 484 320
Zobowiązania segmentu*	712 263	190 282	27 943	930 488	-	(104 468)	826 020
Pozostałe ujawnienia:							
Wydatki kapitałowe	(5 697)	(7 837)	(1 692)	(15 226)	-	101	(15 125)
Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych	(9 800)	(128 815)	-	(138 615)	-	-	(138 615)

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

Na dzień 31.12.2018

Badane

Działalność kontynuowana

	Budownictwo cywilne - Polska	Budownictwo, inżynieria i umowy koncesyjne – kraje bałtyckie	Pozostałe segmenty	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
Aktywa segmentu	1 100 925	617 070	57 751	1 775 746	-	(261 226)	1 514 520
Aktywa nieprzypisane							28 416
Aktywa ogółem							1 542 936
Zobowiązania segmentu*	686 440	198 216	10 040	894 696	-	(99 252)	795 444
Pozostałe ujawnienia:							
Wydatki kapitałowe	(20 289)	(8 931)	(4 010)	(33 230)	-	955	(32 275)
Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych	(444)	(24 243)	-	(24 687)	-	-	(24 687)
<i>* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe</i>							

Segmenty geograficzne

Za okres od dnia 1.01.2019 do dnia
31.12.2019

Badane	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Kraj	Zagranica	Razem			
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	974 878	465 896	1 440 774	-	-	1 440 774
Sprzedaż między segmentami	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż między krajem a zagranicą	2 819	9	2 828	-	(2 828)	-
Przychody segmentu ogółem	977 697	465 905	1 443 602	-	(2 828)	1 440 774

Za okres od dnia 1.01.2018 do dnia
31.12.2018

Badane	Działalność kontynuowana			Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Kraj	Zagranica	Razem			
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 147 072	413 576	1 560 648	-	-	1 560 648
Sprzedaż między segmentami	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż między krajem a zagranicą	1 344	99	1 443	-	(1 443)	-
Przychody segmentu ogółem	1 148 416	413 675	1 562 091	-	(1 443)	1 560 648

Na dzień 31.12.2019**Działalność kontynuowana***Badane*

	Kraj	Zagranica	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
Aktywa segmentu	1 192 744	556 131	1 748 875	-	(319 310)	1 429 565
Zobowiązania segmentu*	737 838	192 650	930 488	-	(104 468)	826 020

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

Na dzień 31.12.2018**Działalność kontynuowana***Badane*

	Kraj	Zagranica	Razem	Działalność zaniechana	Wyłączenia	Działalność ogółem
Aktywa segmentu	1 142 103	633 643	1 775 746	-	(261 226)	1 514 520
Zobowiązania segmentu*	712 148	182 548	894 696	-	(99 252)	795 444

* do oceny segmentu alokowano zobowiązania krótkoterminowe

13. Przychody z tytułu umów z klientami

Zgodnie z MSSF 15.114 Grupa przedstawia ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na następujące kategorie:

- główne typy produktów i/lub usług,
- region geograficzny,
- rodzaj klienta,
- długość trwania kontraktu.

Główne typy produktów i usług	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Usługi budowlano - montażowe	1 367 275	1 450 185
Usługi projektowe	32 448	40 529
Wynajem sprzętu	7 212	5 874
Produkcja (rozdzielnice, konstrukcje wsporcze, masy bitumiczne itp.)	10 628	23 880
Dostawy towarów i materiałów	2 400	22 717
Działalność deweloperska	5 968	11 839
Pozostałe	14 843	5 624
Razem	1 440 774	1 560 648

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Kraj	973 646	1 118 687
Zagranica	467 128	441 961
Razem	1 440 774	1 560 648

Poniżej został zaprezentowany podział przychodów ze sprzedaży usług budowlanych. Pozostałe przychody z tytułu umów z klientami dotyczą przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów oraz pozostałych produktów i usług i wyniosły w 2019 roku 41.050 tys. zł (w 2018 r.: 62.790 tys. zł).

Podział przychodów ze sprzedaży usług budowlanych ze względu na kraj	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Polska	953 755	1 103 701
Litwa	323 151	303 507
Szwecja	47 513	10 175
Łotwa	33 412	22 580
Węgry	304	3 678
Niemcy	836	1 359
Ukraina	40 753	52 858
Razem	1 399 724	1 497 858

Podział przychodów ze sprzedaży usług budowlanych ze względu na odbiorców	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Instytucje rządowe i samorządowe	1 297 890	1 403 591
Sektor prywatny	101 834	94 267
Razem	1 399 724	1 497 858

Podział przychodów ze sprzedaży usług budowlanych ze względu na czas realizacji kontraktów	Rok zakończony	
	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Kontrakty do 12 miesięcy	1 000 254	1 144 838
Kontrakty powyżej 12 miesięcy	399 470	353 020
Razem	1 399 724	1 497 858

Około 45% bezpośredniego udziału w skonsolidowanych przychodach ze sprzedaży stanowią przychody od spółki PKP PLK S.A, natomiast ok. 14% od spółki Litewska Administracja Drogowa.

Generowane przychody Grupy ujmowane są w trzech segmentach operacyjnych, które są tymi samymi segmentami sprawozdawczymi.

Kwoty przedstawione powyżej dotyczące podziału sprzedaży na kraj i zagranicę różnią się od kwot wykazanych w nocie „Informacje dotyczące segmentów” ze względu na wyłączenia sprzedaży między segmentami opisanymi w nocie 12.

Zarząd Spółki negocjuje otrzymanie zapłaty z tytułu roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej od PKP PLK, których kwota ogółem na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi ok. 156.800 tys. zł (kwota brutto wraz z skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami). Na podstawie przeprowadzonych wewnętrznych analiz oraz opinii zewnętrznych doradców Spółka uwzględniła w budżetach kontraktów długoterminowych roszczenia sądowe składane wobec zamawiających. Wysokość roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających, uwzględniana w budżetach kontraktów długoterminowych, została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 - 50 mln zł. Kwota została oszacowana na podstawie opinii eksperckich oraz szacunków Spółki w oparciu o dane historyczne oraz analizę poszczególnych kontraktów. Zarząd nie podaje dokładnej kwoty ujętych w sprawozdaniu finansowym roszczeń ze względu na dobro toczących się negocjacji z zamawiającym. Ponadto Jednostka dominująca uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikające z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym.

14. Koszty działalności

Koszty według rodzaju:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Amortyzacja	38 076	31 407
Zużycie materiałów i energii	443 528	559 956
Usługi obce	758 775	798 715
Podatki i opłaty	7 013	6 676
Wynagrodzenia	220 379	190 818
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	37 731	49 399
Pozostałe koszty rodzajowe	43 744	28 520
Koszty według rodzaju, razem	1 549 246	1 665 491
Zmiana stanu zapasów, produktów, rozliczeń międzyokresowych i rezerw	30 461	50 198
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(7 215)	(28 877)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji (wielkość ujemna)	(5 568)	(5 936)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(66 882)	(58 329)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 500 042	1 622 547
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	8 973	22 343
Koszt własny sprzedaży	1 509 015	1 644 890

Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Koszty wynagrodzeń i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	210 228	177 283
Koszty ubezpieczeń społecznych	32 243	42 654
Rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe	496	291
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	645	440
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	7 072	7 298
Rezerwa na premie	1 937	5 506
Świadczenia na rzecz pracowników z tytułu Pracowniczego Programu Emerytalnego	485	807
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	5 004	5 938
Razem	258 110	240 217

Jednostka dominująca prowadzi dla swoich pracowników Pracowniczy Plan Kapitałowy (PPK). W porozumieniu z zakładowymi organizacjami zawodowymi Jednostka dominująca wybrała instytucję finansową odpowiedzialną za utworzenie rachunków PPK dla pracowników. Umowa o zarządzanie PPK przez PPK inPZU Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty zarządzany i reprezentowany przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A została podpisana 25.10.2019 r., natomiast umowa o prowadzenie PPK została zawarta 12.11.2019 r.

Wpłaty do PPK naliczane są od wysokości wynagrodzenia brutto pracownika stanowiącego podstawę naliczania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Wpłaty podstawowe finansowane przez pracodawcę wynoszą 1,5% wynagrodzenia brutto, wpłaty podstawowe finansowane przez pracownika wynoszą 2% wynagrodzenia brutto. Pracownik otrzymuje także wpłatę powitalną oraz dopłatę roczną od państwa.

Do PPK automatycznie są zapisywane osoby, które ukończyły 18 rok życia a nie ukończyły 55. roku życia, pod warunkiem, że nie złożyły rezygnacji i po przepracowaniu 90 dni. Po ukończeniu 55. roku życia pracownik samodzielnie składa wniosek o przystąpienie do programu.

Na wniosek Jednostki dominującej Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o wykreśleniu z dniem 30.11.2019 r. prowadzonego przez Jednostkę dominującą Pracowniczego Programu Emerytalnego.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych oraz odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	32 612	27 751
Amortyzacja wartości niematerialnych	807	962
Razem	33 419	28 713
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży, marketingu i dystrybucji		
Amortyzacja środków trwałych	94	108
Razem	94	108
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		
Amortyzacja środków trwałych	3 244	1 475
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 319	1 111
Razem	4 563	2 586
Amortyzacja środków trwałych	35 950	29 334
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 126	2 073
Razem	38 076	31 407

15. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Rozwiązanie rezerwy, w tym:	35	-
- na koszty	35	-
Refaktura kosztów	-	119
Otrzymane kary i grzywny	-	168
Zwrócone koszty postępowania spornego	-	5
Nadwyżki inwentaryzacyjne	144	23
Umorzone zobowiązania	342	2 760
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	3 834	51 072
Przychód z tyt. wynajmu nieruchomości inwestycyjnej	403	159
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	-	346
Pozostałe	1 937	3 463
Razem	6 695	58 115

W dniu 27.12.2018 r. Jednostka dominująca podpisała umowę sprzedaży, na podstawie której zbyła na rzecz spółki Lotnicza 100 Spółka z o.o. z siedzibą we Wrocławiu: prawo użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu wraz z prawem własności budynków i urządzeń posadowionych na działce gruntu numer 3/5 stanowiących odrębną nieruchomość, o czym informowała w raporcie bieżącym 26/2018 z dnia 27.12.2018 r. Umowa określała czynności administracyjne jakie muszą być wykonane przez Jednostkę dominującą przed ostateczną zapłatą ceny - z tego powodu maksymalny termin płatności został ustalony przez

strony na 15.09.2019 r. Jednostka dominująca przeanalizowała podpisaną umowę pod kątem kryteriów określonych dla rozpoznania przychodu w nowym standardzie MSSF 15. Zdaniem Jednostki dominującej odroczony termin płatności oraz obowiązek wykonania określonych czynności administracyjnych nie powodują przesunięcia ujęcia przychodu na kolejne lata. Zdaniem Jednostki dominującej (jak również jej zewnętrznych ekspertów, którzy dokonali analizy prawnej określonych warunków) zaistniały przesłanki do ujęcia przychodu ze względu na następujące kryteria:

- z dniem 27.12.2018 r. zostało przeniesione prawo własności gruntu na kupującego (co zostało potwierdzone wpisem we właściwej księdze wieczystej),
- Jednostka dominująca na dzień podpisania umowy miała egzekwowlne prawo do otrzymania określonego w umowie wynagrodzenia,
- kupujący wraz z transferem prawa własności czerpie korzyści i ponosi ryzyka związane z otrzymaną nieruchomością,
- nieruchomość została fizycznie wydana kupującemu w 2018 roku.

W dniu 16.04.2019 r. zawarto umowę przeniesienia prawa użytkowania wieczystego niezabudowanej działki gruntowej nr 3/3, o pow. 0,0006ha. W dniu 26.04.2019 roku Strony Umowy z dnia 27.12.2018 r. zawarły Aneks nr 1 do Umowy, w którym postanowiły zmienić par. 6 ust 7 Umowy, który otrzymał następujące brzmienie:

„Na podstawie art. 558 § 1 Kodeksu cywilnego Strony zgodnie postanawiają:

- a) wyłączyć stosowanie art. 557 Kodeksu cywilnego,
- b) ograniczyć ustawową odpowiedzialność Sprzedającego z tytułu rękojmi za wady prawne Nieruchomości w ten sposób, że wyłączają uprawnienie Kupującego do odstąpienia od niniejszej umowy sprzedaży na podstawie art. 560 § 1 kodeksu cywilnego z powodu okoliczności opisanych w § 1 ust. 2 tego aktu,
- c) wydłużają termin o którym mowa w art. 568 § 2 w zw. z art. 576 kodeksu cywilnego do trzech lat z tym zastrzeżeniem, że termin ten nie może skończyć się wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia właściwego sądu o oddalenia wniosku o stwierdzeniu zasiedzenia lub postanowienia właściwego sądu o stwierdzeniu zasiedzenia z datą późniejszą niż data zawarcia niniejszej umowy.

Jednocześnie Strony potwierdzają, iż ich intencją od dnia zawarcia umowy sprzedaży był brak możliwości odstąpienia od umowy sprzedaży, z tytułu rękojmi za wady prawne na podstawie art. 560 § 1 kodeksu cywilnego z powodu okoliczności opisanych w § 1 ust. 2 tego aktu”

W dniu 12.09.2019 r. Strony umowy z dnia 27.12.2018 r. zawarły Aneks nr 2, w którym postanowiły zmienić par. 6 ust 1 Umowy, który otrzymał następujące brzmienie: „Pan Marcin Lewandowski i Pan Paweł Nogalski za Sprzedającego zobowiązują się do dnia 15.03.2020 r. do dostarczenia Kupującemu postanowienia właściwego sądu powszechnego o stwierdzeniu nabycia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości opisanej w § 1 niniejszej umowy, to jest działek numer 3/4 i 3/5 wraz z prawem własności budynków na nich posadowionych (a także prawa użytkowania wieczystego niezabudowanej działki numer 3/3, o powierzchni 0,0006ha objętej księgą wieczystą numer WR1K/00103043/5) przez zasiedzenie z dniem nie późniejszym niż dzień zawarcia niniejszej umowy wraz ze stwierdzeniem prawomocności tego postanowienia”. Zobowiązanie to zostało

przedłużone aneksem do 30.06.2020 r., jednak Zarząd Jednostki dominującej bierze pod uwagę fakt, że w wyniku epidemii SARS CoV-2, finalizacja transakcji może zostać odroczone w czasie.

16. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Utworzenie rezerwy na zobowiązania, w tym:	360	178
- inne	360	178
Zapłacone kary, grzywny, odszkodowania	5 157	-
Zapłacone koszty postępowania spornego	1 179	296
Przekazane darowizny	209	175
Niedobory inwentaryzacyjne zapasów	1	114
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	2 426	-
Wartość zlikwidowanych niefinansowych aktywów trwałych	2 220	110
Wartość zlikwidowanych zapasów	22	-
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych	173	-
Spisanie należności	270	251
Pozostałe	4 195	1 333
Razem	16 212	2 457

17. Przychody finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	3 307	4 151
- bankowych	344	219
- od należności	46	341
- dyskonto aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej	2 525	3 368
- pozostałe	392	223
Zysk z tytułu różnic kursowych	542	-
Pozostałe	92	2
Razem	3 941	4 153

18. Koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym	16 252	10 487
- od kredytów i pożyczek	8 477	6 539
- od zobowiązań	3 265	1 499
- od leasingów	3 884	2 111
- od zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	190	176
- pozostałe	436	162
Strata z tytułu różnic kursowych	-	1 233
Zapłacone prowizje finansowe	8 251	2 097
Koszty z tytułu usług faktoringowych	-	21
Pozostałe	4 417	627
Razem	28 920	14 465

19. Podatek dochodowy

19.1. Bieżący podatek dochodowy

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Zysk (strata) brutto	(313 369)	(127 404)
<i>Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)</i>		
- różnice przejściowe, w tym:	59 410	64 095
amortyzacja	(8 678)	6 599
odpisy aktualizujące	2 330	5 752
zmiana stanu rezerw	(342)	(5 816)
wycena transakcji walutowych	93	(129)
wycena kontraktów budowlanych	(5 676)	(50 732)
naliczone odsetki	1 821	1 968
naliczone różnice kursowe	(424)	581
rezerwa na straty na kontraktach	33 148	36 508
niewypłacone wynagrodzenia	2 971	671
wycena nieruchomości inwestycyjnych wg wartości godziwej	479	(168)
koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	28 751	68 880
przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	(6 811)	11 495
pozostałe	11 748	(11 514)
- różnice trwałe, w tym:	167 393	24 085
wpłaty na PFRON	1 752	1 667
przekazane darowizny	195	178
odsetki budżetowe	1 710	348
ubezpieczenia i składki członkowskie	375	315
różnica w podatku VAT	530	188
odpis wartości firmy	138 182	24 243
odpisy aktualizujące	1 915	(6 559)
pozostałe	22 734	3 705
Wynik podatkowy	(86 566)	(39 224)
Dochód podatkowy	14 048	10 922
Odliczenia od dochodu	(1 926)	(5 096)
- strata podatkowa z lat ubiegłych	(1 926)	(5 095)
- darowizny	-	(1)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	12 122	5 826
Podatek dochodowy	2 259	1 062
Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	2 259	1 062
- ujęty w rachunku zysków i strat	2 259	1 062

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Bieżący podatek dochodowy:	257	692
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	2 259	1 062
- korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(2 002)	(370)
Podatek odroczoney:	(28 578)	(17 924)
- związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	(28 578)	(17 924)
Razem	(28 321)	(17 232)

Część podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych działających na terenie Polski. Dla zagranicznych spółek wchodzących w skład Grupy Trakcja stopa podatkowa od dnia 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wynosiła na Litwie - 15%, w Szwecji - 22%, na Białorusi - 18%, na Ukrainie - 18% oraz w Bułgarii - 10%.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej:

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31.12.2019 r. oraz dnia 31.12.2018 r. przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Zysk (strata) brutto	(313 369)	(127 404)
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatku dochodowego 19%	(59 540)	(24 207)
Efekt podatkowy ujęcia:		
Wykorzystania strat podatkowych z lat ubiegłych	(39)	(154)
Aktualizacja wartości aktywów z tytułu podatku odroczonego	804	141
Efekt różnej stopy opodatkowania w Grupie	1 167	208
Dochodu wolnego od podatku i innych odliczeń od dochodu	-	2 787
Przychodów podatkowych niebędących przychodami księgowymi	1 398	3 264
Kosztów podatkowych niebędących kosztami księgowymi	(3 967)	(3 790)
Przychodów niepodatkowych będących przychodami księgowymi	(3 889)	(3 736)
Kosztów niepodatkowych będących kosztami księgowymi	35 745	8 255
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej 9% (2018: -14%)	(28 321)	(17 232)

19.2. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		
Ujęte w kwocie brutto	1 572	-
Podatek dochodowy	(299)	-
Ujęte w kwocie netto	1 273	-
Zyski (straty) aktuarialne		
Ujęte w kwocie brutto	116	(326)
Podatek dochodowy	(22)	54
Ujęte w kwocie netto	94	(272)
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		
Ujęte w kwocie brutto	(1 771)	260
Podatek dochodowy	266	(39)
Ujęte w kwocie netto	(1 505)	221
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		
Ujęte w kwocie brutto	(1 842)	8 657
Ujęte w kwocie netto	(1 842)	8 657

Grupa nie nalicza podatku odroczonego z tytułu różnic kursowych z przeliczenia zagranicznych jednostek zależnych zgodnie z MSR 12, gdyż kontroluje terminy rozliczania się różnic przejściowych i różnice te nie odwrócą się w przewidywalnej przyszłości. Wartość nierozpoznanych z tego tytułu zobowiązań z podatku odroczonego (których utworzenie ujęte byłoby w kapitałach własnych Grupy) wynosiła na 31.12.2019 r. 2.409 tys. zł.

19.3. Dochodowy podatek odroczonego

Poniższa tabela prezentuje wpływ aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego na wynik i kapitał:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Aktywo z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	125 742	88 821
- wpływ na wynik	125 583	88 701
- wpływ na kapitał	159	120
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	77 714	69 263
- wpływ na wynik	73 290	64 964
- wpływ na kapitał	4 424	4 299

Poniżej przedstawiono okresy, w których zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych najpóźniej mogą zostać rozliczone aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej:

Na dzień 31.12.2019	2020	2021	2022	2023	2024	Razem
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	2 443	9 219	10 127	9 230	5 168	36 187
Na dzień 31.12.2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	6 278	9 282	2 267	832	161	18 820

Na dzień 31.12.2019 r. Grupa nie utworzyła aktywa z tytułu podatku odroczonego od straty podatkowej w kwocie 5.027 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 6.833 tys. zł), ponieważ nie jest prawdopodobne osiągnięcie w

przyszłości zysku do opodatkowania, od którego byłoby możliwe odpisanie tych niewykorzystanych strat i ulg podatkowych.

Nieutworzone bądź spisane aktywo z tytułu nierozliczonych strat podatkowych zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych mogą być rozliczone w okresach zaprezentowanych poniżej:

Na dzień 31.12.2019	2020	2021	2022	2023	2024	Razem
Kwota nieutworzonego/spisanego aktywa z tyt. nierozliczonych strat podatkowych	2 922	1 018	948	70	69	5 027
Na dzień 31.12.2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
Kwota nieutworzonego/spisanego aktywa z tyt. nierozliczonych strat podatkowych	2 935	2 904	984	9	1	6 833

Aktywo z tytułu podatku odroczonego Tytuł różnic przejściowych	01.01.2018 Badane	Zwiększenia / Zmniejszenia	31.12.2018 Badane	Dekonsolidacja spółek zależnych	Zwiększenia / Zmniejszenia	31.12.2019 Badane
Rezerwa na premie	1 908	(1 037)	871	-	121	992
Rezerwa na badanie bilansu	40	5	45	-	4	49
Rezerwa na roboty poprawkowe	2 847	(502)	2 345	-	419	2 764
Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie	751	7 925	8 676	-	6 273	14 949
Rezerwa na świadczenia emerytalne	796	(87)	709	-	50	759
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	510	(70)	440	-	(209)	231
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	1 982	586	2 568	-	(450)	2 118
Odpis aktualizujący na należności	632	1 717	2 349	-	849	3 198
Odpis aktualizujący wartość pozostałych aktywów obrotowych	148	(32)	116	-	(1)	115
Niezrealizowane ujemne różnice kursowe	86	(79)	7	-	26	33
Naliczone odsetki od zobowiązań	8	272	280	-	409	689
Odpis aktualizujący na odsetki od należności	235	(127)	108	-	1	109
Koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	34 228	10 717	44 945	-	7 954	52 899
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad ustalonymi - wycena kontraktów długoterminowych	1 437	2 346	3 783	-	3 802	7 585
Dodatnia różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	74	(26)	48	-	(2)	46
Strata podatkowa	14 078	4 742	18 820	-	17 367	36 187
Niewypłacone wynagrodzenia i niezapłacone składki ZUS	377	145	522	-	582	1 104
Pozostałe	1 938	(21)	1 917	779	(635)	2 061
Różnice kursowe z przeliczenia	(638)	910	272	-	(418)	(146)
Razem przed kompensatą	61 437	27 384	88 821	779	36 142	125 742
Kompensata aktywa z tyt. podatku odroczonego z rezerwą z tyt. podatku odroczonego	(51 601)	(8 804)	(60 405)	-	(10 582)	(70 987)
Razem po kompensacie	9 836	18 580	28 416	779	25 560	54 755

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	01.01.2018	Zwiększenia /	31.12.2018	Dekonsolidacja	Zwiększenia /	31.12.2019
Tytuł różnic przejściowych	Badane	Zmniejszenia	Badane	spótek zależnych	Zmniejszenia	Badane
Nadwyżka przychodów ustalonych nad zafakturowanymi - wycena kontraktów długoterminowych	16 978	11 892	28 870	-	5 407	34 277
Przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	14 349	(2 184)	12 165	-	1 294	13 459
Ujemna różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	20 306	(2 258)	18 048	-	1 651	19 699
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	46	1	47	-	35	82
Naliczone odsetki od lokat, należności, aktywów finansowych, itp.	258	(102)	156	-	63	219
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	734	(367)	367	-	244	611
Przeszacowanie aktywów trwałych do wartości godziwej	3 355	(1 204)	2 151	-	(94)	2 057
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	1 917	(32)	1 885	-	91	1 976
Pozostałe	2 134	3 070	5 204	-	264	5 468
Różnice kursowe z przeliczenia	(666)	1 036	370	-	(504)	(134)
Razem przed kompensatą	59 411	9 852	69 263	-	8 451	77 714
Kompensata aktywa z tyt. podatku odroczonego z rezerwą z tyt. podatku odroczonego	(51 601)	(8 804)	(60 405)	-	(10 582)	(70 987)
Razem po kompensacie	7 810	1 048	8 858	-	(2 131)	6 727

Grupa zrezygnowała z prezentacji ruchów w okresie w podziale na część kapitałową i wynikową ze względu na małą istotność ruchów przechodzących przez kapitał z aktualizacji wyceny.

20. Działalność zaniechana

W 2019 i 2018 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

21. Zysk (strata) na jedną akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypisanego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki dominującej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji rozwadniających.

Zysk (strata) przypadający (-a) na jedną akcję:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(285 048)	(110 172)
Zysk netto zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(285 048)	(110 172)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki dominującej, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(285 430)	(111 006)
Liczba wyemitowanych akcji (w sztukach)	86 450 976	51 399 548
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	54 472 550	51 399 548
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (w sztukach)	54 472 550	51 399 548

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający (-a) na akcjonariuszy w trakcie okresu (w zł na akcję):

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
- podstawowy	(5,23)	(2,14)
- rozwodniony	(5,23)	(2,14)

Zysk (strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej przypadający (-a) na akcjonariuszy w trakcie okresu (w zł na akcję):

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
- podstawowy	(5,23)	(2,14)
- rozwodniony	(5,23)	(2,14)

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający (-a) na akcjonariuszy Jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł na akcję):

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
- podstawowy	(5,24)	(2,16)
- rozwodniony	(5,24)	(2,16)

22. Rzeczowe aktywa trwałe

Struktura środków trwałych:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Środki trwałe, w tym:	285 967	265 685
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	25 722	20 396
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	52 215	16 117
- urządzenia techniczne i maszyny	119 419	131 607
- środki transportu	78 804	85 714
- inne środki trwałe	9 807	11 851
Środki trwałe w budowie	261	31 600
Razem	286 228	297 285

W 2019 r. Jednostka dominująca zakończyła budowę bazy OIU Wrocław Bieńkowiec, co spowodowało zmianę klasyfikacji tego środka trwałego z „Środków trwałych w budowie” (na dzień 31.12.2018 r.) do kategorii „Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej” (na dzień 31.12.2019 r.). Wartość wspomnianej zmiany klasyfikacji wyniosła 28.627 tys. zł. Całkowita wartość (grunty, budynki oraz cała infrastruktura) księgowa bazy OIU Wrocław Bieńkowiec na dzień 31.12.2019 r. to 41.039 tys. zł.

Tabele ruchu środków trwałych:

Rok obrotowy kończący się 31.12.2019 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	36 513	131 607	85 714	11 851	31 600	297 285
Zwiększenia - zakup	7 618	7 960	5 126	1 936	1 700	24 340
Inne zwiększenia	14 568	1 155	356	-	-	16 079
Przesunięcia pomiędzy grupami	29 253	-	1 970	32	(31 255)	-
Zbycie	(344)	(6 046)	(767)	(109)	(2 162)	(9 428)
Likwidacja	(269)	-	(2 815)	(48)	-	(3 132)
Amortyzacja	(7 221)	(14 626)	(10 653)	(3 450)	-	(35 950)
Dekonsolidacja spółek zależnych	(111)	(341)	(53)	(398)	-	(903)
Inne zmniejszenia	(2 009)	(4)	-	-	(2)	(2 015)
Różnice kursowe z przeliczenia	(61)	(286)	(74)	(7)	380	(48)
Wartość księgowa netto na koniec roku	77 937	119 419	78 804	9 807	261	286 228

Stan na 31.12.2019 r.

Badane

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	113 976	283 123	174 726	44 174	104	616 103
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(35 978)	(163 418)	(95 848)	(34 360)	(223)	(329 827)
Różnice kursowe z przeliczenia	(61)	(286)	(74)	(7)	380	(48)
Wartość księgowa netto	77 937	119 419	78 804	9 807	261	286 228

Od 01.01.2019 r. Grupa zastosowała MSSF16, co spowodowało wzrost pozycji „Inne zwiększenia” o kwotę 12.660 tys. zł.

Rok obrotowy kończący się 31.12.2018 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	39 919	126 130	70 770	12 346	17 688	266 853
Zwiększenia - zakup	369	16 421	25 073	2 861	15 944	60 668
Rozpoczęcie konsolidacji spółki zależnej	-	102	33	1	1 614	1 750
Przesunięcia pomiędzy grupami	1 811	1 556	439	-	(3 806)	-
Zbycie	(2 754)	(125)	(570)	(2)	-	(3 451)
Likwidacja	-	(97)	(767)	(11)	-	(875)
Amortyzacja	(2 379)	(13 594)	(9 741)	(3 618)	-	(29 332)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(763)	-	-	-	-	(763)
Inne zmniejszenia	(19)	-	-	-	-	(19)
Różnice kursowe z przeliczenia	329	1 214	477	274	160	2 454
Wartość księgowa netto na koniec roku	36 513	131 607	85 714	11 851	31 600	297 285

Stan na 31.12.2018 r.

Badane

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	70 878	280 141	174 066	43 026	31 657	599 768
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(34 694)	(149 748)	(88 829)	(31 449)	(217)	(304 937)
Różnice kursowe z przeliczenia	329	1 214	477	274	160	2 454
Wartość księgowa netto	36 513	131 607	85 714	11 851	31 600	297 285

Jednostka dominująca w 2018 roku podpisała umowę przenoszącą prawo własności oczyszczarki tłuczni oraz 6 transporterów na mLeasing Sp. z o.o., które następnie przyjęła do ewidencji w ramach umów leasingu zwrotnego. Z formalnego punktu widzenia miała miejsce sprzedaż oraz ponowne nabycie (w ramach umowy leasingu) powyższych środków trwałych, jednak z punktu widzenia MSSF, transakcje sprzedaży i ponownego nabycia należy traktować łącznie jako transakcje zaciągnięcia pożyczki zabezpieczonej aktywami, gdyż zgodnie z SIC-27 transakcja miała charakter zaciągnięcia pożyczki zabezpieczonej aktywami, z której spółka uzyskała środki w kwocie netto 17.061 tys. zł. Powyżej wyszczególnione ruchy w zakresie nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych nie uwzględniają zatem wartości środków trwałych objętych powyższymi umowami.

Struktura własnościowa środków trwałych:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
<i>Struktura własnościowa środków trwałych</i>		
Własne	179 993	192 241
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	106 235	105 044
Razem	286 228	297 285

Grupa Trakcja jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

Stan na dzień 31.12.2019 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość początkowa	5 265	53 054	59 916	-	-	118 235
Skumulowane umorzenie	(56)	(5 266)	(6 678)	-	-	(12 000)
Wartość księgowa netto	5 209	47 788	53 238	-	-	106 235

Stan na dzień 31.12.2018 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość początkowa	-	56 449	65 886	133	-	122 468
Skumulowane umorzenie	-	(7 938)	(9 428)	(58)	-	(17 424)
Wartość księgowa netto	-	48 511	56 458	75	-	105 044

W oparciu o prawo wieczystego użytkowania gruntów Grupa posiada grunty zakwalifikowane do kategorii Grunty, budynki i budowle o wartości netto 24.400 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 18.963 tys. zł).

Informacje o zabezpieczeniach na rzeczowych aktywach trwałych zostały zawarte w nocie 53.

23. Nieruchomości inwestycyjne

Poniższa tabela przedstawia zmiany nieruchomości inwestycyjnych w trakcie roku:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Stan na początek okresu (wg grup rodzajowych):	20 445	20 097
- grunty	17 819	17 600
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 626	2 497
Zwiększenia:	2 236	680
- grunty	2 236	551
- aktualizacja wartości	-	549
- zwiększenia z tytułu MSSF 16	2 236	-
- różnice kursowe	-	2
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	-	129
- aktualizacja wartości	-	129
Zmniejszenia	(234)	(332)
- grunty	(206)	(332)
- aktualizacja wartości	(205)	(332)
- różnice kursowe	(1)	-
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	(28)	-
- aktualizacja wartości	(28)	-
Stan na koniec okresu (wg grup rodzajowych):	22 447	20 445
- grunty	19 849	17 819
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 598	2 626

Grupa wykazuje nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31.12.2019 oraz 31.12.2018 r. została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej na te dni przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Dodatkowo Grupa dokonuje samooceny otrzymanych opinii o wartości godziwej poprzez analizę danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie. Analizy te są dokonywane przez osoby posiadające wiedzę o rynku.

Do wyceny budynków zaliczanych do nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Grupę zastosowano metodę kosztową. Zgodnie z MSSF 13 podejście kosztowe odzwierciedla kwotę, która byłaby wymagana aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów (często określana jako bieżący koszt zastąpienia). W wielu przypadkach metoda bieżącego kosztu zastąpienia jest używana do ustalenia wartości godziwej aktywów materialnych, które są wykorzystywane w połączeniu z innymi aktywami lub innymi aktywami i zobowiązaniami. Wyceniane nieruchomości należą do kategorii rynku regionalnego, a wartość ich składnika budowlanego określa się w podejściu kosztowym, metodą kosztów zastąpienia przy zastosowaniu techniki wskaźnikowej oraz elementów scalonych.

Wyceny wartości godziwej gruntów należących do nieruchomości inwestycyjnych przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości (metoda porównawcza). Podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie, jaką uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu

rynkowego, skorygowanej ze względu na cechy różniące te nieruchomości (tj. lokalizację, uzbrojenie/stan zagospodarowania, powierzchnię) i ustalonej z uwzględnieniem zmian poziomu cen na skutek upływu czasu. Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny porównawczej jest wrażliwy na zmiany cen nieruchomości podobnych przyjętych do wyceny.

Nieruchomość „Złoże kruszywa naturalnego Nowowola” należąca do spółki zależnej PEUiM Sp. z o.o. została wyceniona przy zastosowaniu metody dochodowej, techniką zdyskontowanych strumieni dochodu. Technika ta opiera się na oczekiwanych przepływach pieniężnych, które nie zostały skorygowane względem ryzyka, i skorygowanej stopie dyskontowej, która uwzględnia premię z tytułu ryzyka, której domagają się uczestnicy rynku. Stopę tę skalkulowano w oparciu o model CAPM i przyjęto na poziomie 10,51%. W wycenie wykorzystano 10-letnie projekcje z dochodów z nieruchomości. Wielkość dochodu z nieruchomości została ustalona na podstawie analizy danych z rynku lokalnego oraz szczegółowych danych dotyczących zasobu złoża. Wartość rezydualna gruntu po zakończeniu eksploatacji złoża została określona na podstawie analizy średnich cen transakcyjnych gruntów klas rolnych klas słabych dla woj. podlaskiego. Model wyceny nieruchomości metodą dochodową wrażliwy jest na poziom stopy dyskontowej oraz wielkość przewidywanych strumieni dochodu z nieruchomości.

Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny rynkowej jest wrażliwy głównie na ceny podobnych nieruchomości przyjętych do wyceny, natomiast model wyceny kosztowej jest wrażliwy na wartość kosztu odtworzenia oraz przyjęty stopień zużycia technicznego.

Do ustalenia wartości godziwej zastosowano techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności, i w przypadku których są dostępne dostateczne dane, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Poniżej przedstawiono wpływ nieobserwowalnych danych wejściowych na wartość godziwą nieruchomości w zależności od przyjętej techniki wyceny.

	Zastosowana technika wyceny	Nieobserwowalne dane wejściowe	Zależność pomiędzy nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
Nieruchomości biurowe - grunty	Podejście porównawcze	Lokalizacja (20%) Dostępność (20%) Funkcja w planie/studium (20%) Stan zagospodarowania, wielkość działki, kształt, uzbrojenie (20%) Ekspozycja, dostępność (10%) Forma władania (10%) Średnia cena rynkowa nieruchomości porównywalnych	czynniki te miały wpływ na wartość współczynnika korygującego przyjętego w wycenie wartości godziwej nieruchomości wzrost ceny rynkowej nieruchomości porównywalnych spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
Nieruchomości biurowo - magazynowe	Podejście kosztowe	Wartość kosztów odtworzenia Przyjęty stopień zużycia technicznego 50% - 85%	wzrost kosztów odtworzenia spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości wyższy wskaźnik stopnia zużycia technicznego wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości
Nieruchomości gruntowe	Podejście porównawcze	Lokalizacja ogólna (35%) Dostępność (20%) Stan zagospodarowania, uzbrojenie (25%) Wielkość i kształt działki (20%) Średnia cena rynkowa nieruchomości porównywalnych	czynniki te miały wpływ na wycenę wartości godziwej nieruchomości wzrost ceny rynkowej nieruchomości porównywalnych spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
Złóża kruszywa naturalnego	Podejście dochodowe	stopa dyskontowa 7,82% zasobność operatywna złoża 1.883 tys. ton średnia cena sprzedaży kruszywa 16,00 zł/Mg	wzrost stopy dyskontowej spowoduje spadek wartości godziwej nieruchomości wzrost przewidywanej zasobności złoża spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości wzrost średniej ceny sprzedaży kruszywa spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości

W ciągu roku obrotowego 2019 nie doszło do zmiany w technice wyceny.

Nieruchomości inwestycyjne zostały wycenione przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o dane rynkowe na dzień 31.12.2019 r.

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Od 01.01.2019 r. Grupa stosuje MSSF 16, co spowodowało wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych o kwotę 2.236 tys. zł.

Na podstawie dokonanej wyceny na dzień 31.12.2019 r. stwierdzono zmniejszenie wartości nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 234 tys. zł, które zostało ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych.

Szczegóły dotyczące hierarchii wartości godziwej na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r.:

	31.12.2019			
	Badane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Nieruchomości inwestycyjne:	22 447	-	-	22 447
Nieruchomości biurowe	17 875	-	-	17 875
Nieruchomości gruntowe	1 974	-	-	1 974
Złoża kruszywa naturalnego	2 598	-	-	2 598
	31.12.2018			
	Badane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Nieruchomości inwestycyjne:	20 445	-	-	20 445
Nieruchomości biurowe	15 785	-	-	15 785
Nieruchomości gruntowe	2 048	-	-	2 048
Złoża kruszywa naturalnego	2 612	-	-	2 612

Poziom 1 - ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,**Poziom 2** - ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalane bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),**Poziom 3** - ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3 w trakcie roku obrotowego.

Uzgodnienie bilansu otwarcia i zamknięcia wartości godziwej przedstawiono poniżej:

	Rok zakończony	
	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Stan na początek okresu (Poziom 3)	20 445	20 097
Zwiększenia z tytułu MSSF 16	2 236	-
Zyski (straty) ujęte w rachunku zysków i strat (brutto)	(233)	346
Różnice kursowe	(1)	2
Stan na koniec okresu (Poziom 3)	22 447	20 445
Niezrealizowane zyski (straty) w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat (jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne)	(233)	346

Przychody z czynszów oraz bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych kształtowały się następująco:

	Rok zakończony	
	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Przychody z czynszów z nieruchomości inwestycyjnych	592	368
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	458	209

Na nieruchomościach inwestycyjnych zostały ustanowione zabezpieczenia, co zostało przedstawione w notcie 53.

24. Wartość firmy z konsolidacji

Grupa wykazuje na dzień bilansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartość firmy o łącznej wartości 217.715 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 357.514 tys. zł), która została ujęta w następujących pozycjach bilansowych:

- wartość firmy z konsolidacji: 168.983 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 308.782 tys. zł),
- wartości niematerialne: 48.732 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 48.732 tys. zł).

Wartość firmy z konsolidacji

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Wartość firmy według kosztu	392 940	394 557
Skumulowana utrata wartości	(223 957)	(85 775)
Wartość firmy po uwzględnieniu dokonanych odpisów	168 983	308 782

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	308 782	327 996
Zmniejszenia	(138 182)	(24 243)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu roku	(138 182)	(24 243)
Różnice kursowe z przeliczenia	(1 617)	5 029
Stan na koniec okresu	168 983	308 782

Alokacja wartości firmy do ośrodków generujących przepływy pieniężne („CGU”) po ujęciu odpisów z tytułu utraty wartości

Dla celów testowania utraty wartości na dzień 31.12.2019 r. wartość firmy została alokowana do następujących ośrodków generujących przepływy pieniężne:

Na dzień 31.12.2019 Badane	CGU:	CGU:	CGU:	CGU:	Razem
	Trakcja PRKiil S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	Spółki z Gr.AB Kauno Tiltai	PRK7 Nieruchomości	
Alokowana wartość firmy po ujęciu odpisów aktualizujących	58 160	28 374	126 401	4 780	217 715
ujęta w wartości firmy z konsolidacji	9 428	28 374	126 401	4 780	168 983
ujęta w wartościach niematerialnych	48 732	-	-	-	48 732
Na dzień 31.12.2018 Badane	CGU:	CGU:	CGU:	CGU:	Razem
	Trakcja PRKiil S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	Spółki z Gr.AB Kauno Tiltai	PRK7 Nieruchomości	
Alokowana wartość firmy po ujęciu odpisów aktualizujących	58 160	37 741	256 833	4 780	357 514
ujęta w wartości firmy z konsolidacji	9 428	37 741	256 833	4 780	308 782
ujęta w wartościach niematerialnych	48 732	-	-	-	48 732

Test na utratę wartości firmy

Na dzień 31.12.2019 r. został przeprowadzony test na utratę wartości firmy przypisanej do wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną CGU ustala się na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Stopę wzrostu w okresie rezydualnym przyjęto na poziomie 2% i nie przewyższa ona długoterminowej stopy inflacji. Zarząd ustala budżetowaną marżę na podstawie wyników historycznych, zaktualizowanych budżetów kontraktów oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów nieujęte w prognozach przepływów, wyliczona w oparciu o model CAPM.

Testy na utratę wartości były wykonane na dzień bilansowy, wg najlepszej wiedzy na moment ich sporządzenia. Czynnikiem o charakterze systemowym, który w przyszłości może wpłynąć na wycenę wszystkich aktywów, w szczególności aktywów finansowych (w sprawozdaniu jednostkowym) i wartości firmy tzw. „goodwill” w sprawozdaniu skonsolidowanym jest pandemia Covid-19. Na chwilę sporządzenia niniejszego sprawozdania z przyczyn obiektywnych nie jest możliwa całościowa ocena skutków wpływu pandemii na wynik testów. Oceniając potencjalne, specyficzne dla spółki skutki można wyróżnić następujące czynniki (ze wskazaniem kierunku ich działania):

- obniżenie kosztów finansowania dłużnego w związku ze spadkiem stóp procentowych (+),
- wzrost współczynników ryzyka dla ośrodków generujących przepływy pieniężne na rynku polskim i litewskim (-),
- potencjalny spadek kosztów pracy i wzrost dostępności siły roboczej (+),
- poprawa pozycji konkurencyjnej w relacji do innych wykonawców z uwagi na nieistotny udział w strukturze zatrudnienia obcokrajowców (+),
- możliwość zakłóceń ciągłości realizacji kontraktów z uwagi na wydłużenie procedowania decyzji administracyjnych (-),
- zmiana cen kluczowych materiałów tym: 1) potencjalny spadek cen materiałów ropopochodnych (np. asfalt) (+), 2) potencjalny wzrost cen materiałów związany z zaburzeniami łańcucha dostaw (-),
- stymulacja gospodarki poprzez rządowy programy inwestycji infrastrukturalnych (+),
- osłabienie PLN względem EUR i USD oraz potencjalna zmienność kursów (+/-),
- zwiększone ryzyko zatorów płatniczych a nawet niewypłacalności (-).

Podstawowe założenia przyjęte na potrzeby testu na utratę wartości firmy:

Na dzień 31.12.2019	CGU: Trakcja PRKiI S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	CGU: PRK7 Nieruchomości	CGU: PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	CGU: Spółki z Gr.AB Kauno Tiltai
	WACC przed opodatkowaniem	12,6%	12,5%	12,5%
WACC po opodatkowaniu	10,6%	10,6%	10,6%	10,0%
marża EBITDA	3,4% - 8,7%	1,4% - 4,8%	5,2% - 9,1%	3,5% - 7,2%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Na dzień 31.12.2018	CGU: Trakcja PRKiI S.A., Torprojekt Sp. z o.o., BTW Sp. z o.o.	CGU: PRK7 Nieruchomości	CGU: PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM S.A.	CGU: Spółki z Gr.AB Kauno Tiltai
	WACC przed opodatkowaniem	12,8%	12,7%	12,7%
WACC po opodatkowaniu	10,5%	10,5%	10,5%	8,9%
marża EBITDA	3,2% - 8%	1,8% - 10%	4,5% - 11,2%	3,7% - 7,3%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Na dzień 31.12.2019 r. w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości stwierdzono utratę wartości firmy przypisanej CGU składającego się ze spółek z grupy AB Kauno Tiltai w kwocie 128.815 tys. zł oraz CGU składającego się ze spółek PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. i PDM S.A. w kwocie 9.367 tys. zł. Odpis został zaprezentowany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w oddzielnej pozycji. Na dzień 31.12.2018 r. w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości stwierdzono utratę wartości firmy przypisanej CGU składającego się ze spółek z grupy AB Kauno Tiltai w kwocie 24.243 tys. zł.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości użytkowej ośrodków generujących przepływy pieniężne są rentowność realizowanych kontraktów budowlanych oraz przyjęty poziom stopy dyskontowej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne na zmianę poszczególnych wskaźników użytych w teście na utratę wartości, przy zastosowaniu stopy dyskontowej po opodatkowaniu.

Analiza wrażliwości dla CGU składającego się ze spółek: Trakcja PRKiI, Torprojekt Sp. z o.o. oraz BTW Sp. z o.o.

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	17 193	(17 193)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(10 176)	10 756

Grupa dokonała analizy wrażliwości zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5% oraz poziomu WACC po opodatkowaniu +/- 0,25 p.p. w wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń nie spowodowałaby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości.

Analiza wrażliwości dla CGU składającego się ze spółek: PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o., PDM Białystok S.A.

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	1 938	(1 938)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(1 379)	1 461

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Dla powyższego CGU rozpoznano na dzień 31.12.2019 r. odpis z tytułu utraty wartości, w związku z czym jakakolwiek dodatkowa zmiana powyższych parametrów spowodowałaby zmianę rozpoznanego odpisu aktualizującego wartość firmy.

Analiza wrażliwości dla CGU składającego się ze spółek należących do Grupy AB Kauno Tiltai

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	10 626	(10 626)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(8 085)	8 625

Dla powyższego CGU rozpoznano na dzień 31.12.2019 r. odpis z tytułu utraty wartości, w związku z czym jakakolwiek dodatkowa zmiana powyższych parametrów spowodowałaby zmianę rozpoznanego odpisu aktualizującego wartość firmy.

Analiza wrażliwości dla CGU, w którego skład wchodzi spółka PRK7 Nieruchomości

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	841	(841)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(798)	844

Grupa dokonała analizy wrażliwości zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5% oraz poziomu WACC po opodatkowaniu +/-0,25 p.p. w wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń nie spowodowałaby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości były wykonane na dzień bilansowy wg najlepszej wiedzy na moment ich sporządzenia. Czynnikiem o charakterze systemowym, który w przyszłości może wpłynąć na wycenę wszystkich aktywów, w szczególności aktywów finansowych (w sprawozdaniu jednostkowym) i wartości firmy tzw. „goodwill” (w sprawozdaniu skonsolidowanym) jest pandemia Covid-19. Na chwilę sporządzenia niniejszego sprawozdania z przyczyn obiektywnych nie jest możliwa całościowa ocena skutków wpływu pandemii na wynik testów. Oceniając potencjalne, specyficzne dla Grupy skutki można wyróżnić następujące czynniki (ze wskazaniem kierunku ich działania), które mogą w kolejnych okresach sprawozdawczych wpłynąć na wyniki testów:

- obniżenie kosztów finansowania dłużnego w związku ze spadkiem stóp procentowych (+);
- wzrost współczynników ryzyka (tzw. country risk premium) dla ośrodków generujących przepływy pieniężne na rynku polskim i litewskim (-);
- potencjalny spadek kosztów pracy i wzrost dostępności siły roboczej (+);
- poprawa pozycji konkurencyjnej w relacji do innych wykonawców z uwagi na nieistotny udział w strukturze zatrudnienia obcokrajowców (+);
- możliwość zakłóceń ciągłości realizacji kontraktów z uwagi na wydłużenie procedowania decyzji administracyjnych (-);
- zmiana cen kluczowych materiałów tym: 1) potencjalny spadek cen materiałów ropopochodnych (np. asfalt) (+), 2) potencjalny wzrost cen materiałów związany z zaburzeniami łańcucha dostaw (-);
- stymulacja gospodarki polskiej i litewskiej poprzez rządowe programy inwestycji infrastrukturalnych (+);
- osłabienie PLN względem EUR i USD oraz potencjalna zmienność kursów (+ -);
- potencjalny wzrost ryzyka zatorów płatniczych a nawet niewypłacalności konsorcjantów i podwykonawców (-).

Biorąc pod uwagę ilość zmiennych i niepewność związaną z kierunkiem rozwoju pandemii oraz jej skutkami, wynik testów na utratę wartości w przyszłości może być podatny na wahania przekraczające zakładane na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji poziomy racjonalnej zmiany kluczowych założeń.

25. Wartości niematerialne

Struktura wartości niematerialnych:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Koszty zakończonych prac rozwojowych	756	1 470
Wartość firmy	48 732	48 733
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 342	1 796
- oprogramowanie komputerowe	1 019	1 499
Inne wartości niematerialne i prawne	-	2
Wartości niematerialne w budowie	559	347
Razem	51 389	52 348

Tabele ruchu wartości niematerialnych:

Rok obrotowy kończący się 31.12.2019 r. Badane	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogra- mowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Inne wartości niemate- rialne	Wartości niemate- rialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	1 470	48 733	1 499	297	2	347	52 348
Zwiększenia	-	-	893	85	-	212	1 190
Likwidacja	-	-	(12)	-	-	-	(12)
Amortyzacja	(714)	-	(1 357)	(53)	(2)	-	(2 126)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1)	(4)	(6)	-	-	(11)
Wartość księgowa netto na koniec roku	756	48 732	1 019	323	-	559	51 389
Stan na 31.12.2019 r.							
Badane							
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	8 926	48 733	10 890	750	714	559	70 572
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(8 170)	-	(9 867)	(421)	(714)	-	(19 172)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1)	(4)	(6)	-	-	(11)
Wartość księgowa netto	756	48 732	1 019	323	-	559	51 389

Rok obrotowy kończący się 31.12.2018 r. Badane	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogra- mowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Inne wartości niemate- rialne	Wartości niemate- rialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	2 010	48 732	2 176	352	5	478	53 753
Zwiększenia	91	-	406	8	-	163	668
Przesunięcia	294	-	-	-	-	(294)	-
Likwidacja	-	-	(12)	-	-	-	(12)
Amortyzacja	(926)	-	(1 082)	(64)	(3)	-	(2 075)
Inne zmniejszenia	-	-	(10)	-	-	-	(10)
Różnice kursowe z przeliczenia	1	1	21	1	-	-	24
Wartość księgowa netto na koniec roku	1 470	48 733	1 499	297	2	347	52 348
Stan na 31.12.2018 r.							
Badane							
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	8 865	48 732	9 947	708	668	347	69 267
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(7 396)	-	(8 469)	(412)	(666)	-	(16 943)
Różnice kursowe z przeliczenia	1	1	21	1	-	-	24
Wartość księgowa netto	1 470	48 733	1 499	297	2	347	52 348

Struktura własnościowa wartości niematerialnych:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Własne	51 389	52 348
Razem	51 389	52 348

W 2019 i 2018 roku Grupa nie ujęła kosztów w rachunku zysków i strat, które nie zostały skapitalizowane w wartościach niematerialnych na prace badawczo-rozwojowe.

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

26. Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie	18 901	18 284
Kaucje pod gwarancje bankowe	14 173	15 994
Pozostałe depozyty bankowe	4 728	2 290
Razem	18 901	18 284
w tym:		
- zaliczane do aktywów trwałych	6 202	4 511
- zaliczane do aktywów obrotowych	12 699	13 773

W 2019 roku nie nastąpiła utrata wartości poszczególnych składników aktywów finansowych. Grupa w związku z wejściem w życie od 01.01.2018 r. MSSF 9 ujęła kaucje pod gwarancje bankowe oraz udzielone pożyczki i należności własne jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Szczegółowe informacje dotyczące aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej Grupa zaprezentowała w nocie 50 dodatkowych informacji i objaśnień do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2019.

27. Wspólna działalność

27.1. Wspólnie kontrolowana działalność - kontrakty realizowane w konsorcjach

Grupa realizuje niektóre kontrakty długoterminowe na podstawie umów konsorcjalnych jako lider konsorcjum bez tworzenia odrębnych jednostek. Grupa traktuje udziały w takich kontraktach jako udziały we wspólnych działaniach zgodnie z MSSF 11. W związku z powyższym Grupa nie rozpoznaje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów z tytułu takich umów przypadającą na konsorcjantów.

28. Rozliczenia międzyokresowe

Struktura rodzajowa rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	21 401	20 799
- ubezpieczenia i gwarancje ubezpieczeniowe	16 616	15 536
- remonty	497	-
- legitymacje PKP	-	27
- naprawa rewizyjna wagonów, lokomotyw	4 288	5 236
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1 352	1 584
Razem	22 753	22 383

Struktura wiekowa rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Długoterminowe	6 179	9 070
Krótkoterminowe	16 574	13 313
Razem	22 753	22 383

29. Zapasy

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Materiały	110 171	68 693
Półprodukty i produkty w toku	16 476	5 172
Produkty gotowe	651	4 727
Towary	9 021	9 022
Razem, zapasy brutto	136 319	87 614
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(929)	(760)
Materiały	109 290	67 980
Półprodukty i produkty w toku	16 476	5 172
Produkty gotowe	624	4 700
Towary	9 000	9 002
Razem zapasy netto	135 390	86 854

Koszty zapasów ujęte w kosztach operacyjnych bieżącego okresu wynosiły 342.675 tys. zł (w 2018 r.: 505.164 tys. zł).

Zmiana odpisów aktualizujących wartość zapasów:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	760	634
Zwiększenia	200	112
Utworzenie	200	112
Zmniejszenia	(41)	-
Wykorzystanie	(5)	-
Rozwiązanie	(36)	-
Różnice kursowe	10	14
Stan na koniec okresu	929	760

Utworzenie i odwrócenie kwot odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte w pozycji „koszt własny sprzedaży” w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizujące wartość zapasów są dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w nocie 9.13.

Na zapasach ustanowiono zabezpieczenia, zgodnie z notą 53.

30. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Struktura należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, przed zdyskontowaniem	324 865	288 003
Razem, należności z tytułu dostaw i usług brutto	324 865	288 003
w tym:		
- <i>należności od jednostek powiązanych</i>	-	1 607
Należności budżetowe	3 612	2 960
Należności dochodzone na drodze sądowej	4 865	3 884
Należność z tytułu sprzedaży nieruchomości	53 000	53 000
Pozostałe należności od osób trzecich	49 353	28 804
Kwoty zatrzymane	36 729	23 921
- <i>kwoty zatrzymane od jednostek powiązanych</i>	-	2 431
Zapłacone zaliczki	3 920	842
Razem, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	476 344	401 414
Oczekiwana strata kredytowa	(76 595)	(72 524)
Razem	399 749	328 890

Należności od podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 55.

W kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa Kapitałowa stosuje zgodnie z MSSF 9 praktyczne uproszczenie - oczekiwane dożywcotnie straty kredytowe na należnościach handlowych są oceniane przez pryzmat „tabeli wiekowania przeterminowanych należności”. Wymogi:

- bazuje na doświadczeniu historycznym,
- ustala stałe % odpisów,
- tabele są różne dla grup klientów o różnych doświadczeniach historycznych.

Dla należności z tytułu dostaw i usług, Grupa Kapitałowa stosuje podejście portfelowe polegające na analizie historycznych danych dotyczących relacji nieściągniętych należności do sumy należności, które osiągnęły określony przedział przeterminowania dla każdej kategorii ryzyka. Grupa Kapitałowa określiła następujące przedziały:

- zapłacone bez przeterminowania,
- zapłacone do 30 dni po terminie,
- zapłacone 31 - 90 dni po terminie,
- zapłacone 91 - 180 dni po terminie,
- zapłacone 181 - 365 dni po terminie,
- zapłacone później niż 365 dni po terminie,
- niezapłacone.

Dla dwóch lat obrotowych przed rokiem podlegającym analizie (T-2 i T-1) Grupa określa ile z faktur wystawionych w ciągu danego roku zostało ostatecznie zapłaconych w którym z przedziałów. Na tej podstawie tworzone jest kolejne zestawienie - zestawienie kumulatywne od sumy sprzedaży na fakturach przez kolejne przedziały (ile sumarycznie z faktur wystawionych w danym roku znalazło się w przedziale 0-30 dni przeterminowania choć przez 1 dzień, ile faktur znalazło się w przedziale 31-60 dni choć przez 1 dzień itd. aż do kwoty faktur, które nigdy nie zostały zapłacone).

Do każdej z sumarycznych kwot odnoszona jest kwota należności niezapłaconych nigdy w celu wyliczenia jaka część należności z danego przedziału nie będzie odzyskana. Ten procent traktowany jest jako współczynnik odpisu dla danego przedziału. Kwota należności niezapłaconych nigdy może być korygowana w górę lub w dół w zależności od przewidywań Grupy odnośnie kształtowania się kwot nieodzyskiwalnych w przyszłości w związku z trendami czynników wpływających na odzyskiwalność należności.

Współczynnikom odpisu dla każdego analizowanego roku nadaje się wagi i dla każdego przedziału wylicza się średni ważony współczynnik odpisu.

Ten sposób wyliczenia zapewnia wyliczenie przyszłych oczekiwanych szkód kredytowych w oparciu o historyczne doświadczenie szkodowości dla każdego przedziału wiekowego należności, a także umożliwia modyfikację współczynnika odpisu o oczekiwane zmiany w odzyskiwalności kwot należności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane		
Wymagalne do 12 miesięcy	354 568	253 979
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	8 644	9 579
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane po zdyskontowaniu	363 212	263 558

Należności wymagalne powyżej 12 miesięcy obejmują kwoty zatrzymane, które są dodatkowym zabezpieczeniem należytego wykonania kontraktu.

Grupa zrezygnowała z ujmowania dyskonta należności długoterminowych w związku z małą istotnością.

Struktura wymagalności kwot zatrzymanych ogółem została ujęta w tabeli poniżej:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Do 12 miesięcy	32 052	20 866
Powyżej 12 miesięcy	4 677	3 055
Razem	36 729	23 921

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem aktualizującym wartość nieściągalnych należności właściwy dla należności handlowych Grupy. Na dzień bilansowy 27% całkowitej kwoty należności Grupy Trakcja stanowią należności od PKP PLK S.A.

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Zmiana stanu oczekiwanej straty kredytowej z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w 2019 r. i 2018 r.:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	72 524	69 617
Korekta MSSF 9	-	3 221
Zwiększenia	12 847	5 292
Utworzenie	12 847	5 292
Zmniejszenia	(8 754)	(5 655)
Wykorzystanie	(269)	(40)
Rozwiązanie	(8 485)	(5 615)
Różnice kursowe z przeliczenia	(22)	49
Stan na koniec okresu	76 595	72 524

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących lub oczekiwanej straty kredytowej wartości należności handlowych oraz pozostałych prezentowane jest w koszcie własnym sprzedaży.

W ciągu roku 2019 następujące kwoty oczekiwanej straty kredytowej zostały przeniesione między etapami rozpoznawania utraty wartości:

	Etap 2	Etap 3
Na dzień 01.01.2019	9 372	38 995
Przeniesienie	-	-
Utworzenie/Rozwiązanie	171	2 162
Na dzień 31.12.2019	9 543	41 157

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane oceniane są pod kątem utraty wartości modelem uproszczonym zgodnie z MSSF 15 akapit 5.5.15. W związku z tym od ich powstania naliczany jest odpis na dożywotnie straty kredytowe. W konsekwencji w powyższej tabeli zaprezentowany on został od razu w Etapie 2. W przypadku, gdy identyfikowana jest konkretna przesłanka utraty wartości poszczególnych należności - są one przesuwane do oceny indywidualnej i wykazywane w Etapie 3.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane netto według terminów wymagalności:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Do 1 miesiąca	182 244	140 793
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	22 875	47 058
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	8 139	6 055
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	11 155	2 821
Powyżej 1 roku	10 233	10 908
Należności przeterminowane	128 566	55 923
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto	363 212	263 558

Struktura przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Do 1 miesiąca	22 585	12 098
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 290	10 340
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	59 192	3 090
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	7 506	8 353
Powyżej 1 roku	84 693	69 404
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	179 266	103 285
Odpisy aktualizujące wartość należności lub oczekiwana strata kredytowa	(50 700)	(47 362)
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	128 566	55 923

Struktura przeterminowanych i nieprzeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych pod kątem metody rozpoznawania utraty wartości:

	31.12.2019		31.12.2018	
	Badane		Badane	
	Wartość brutto	Oczekiwane straty kredytowe	Wartość brutto	Oczekiwane straty kredytowe
Należności objęte analizą grupową				
Nieprzeterminowane	108 720	849	167 459	1 438
Do 1 miesiąca	17 677	90	4 362	56
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	949	21	4 289	209
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 495	120	2 355	493
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 731	690	4 916	2 028
Powyżej 1 roku	15 798	10 593	9 879	5 149
Razem	149 370	12 363	193 260	9 373
Należności objęte analizą indywidualną (spółki infrastrukturalne)				
	220 492	-	79 671	-
Razem	220 492	-	79 671	-
Objęte analizą indywidualną w związku z zaistnieniem przesłanki utraty wartości				
Nieprzeterminowane	195	195	-	-
Do 1 miesiąca	12	12	-	-
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2	2	-	-
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1	1	5	5
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 933	642	28	28
Powyżej 1 roku	42 612	38 190	38 961	38 961
Razem	44 755	39 042	38 994	38 994
RAZEM	414 617	51 405	311 925	48 367

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności brutto:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
W walucie polskiej	394 612	345 902
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	81 732	55 512
w EUR	69 754	43 095
w SEK	5 694	6 508
w USD	-	3 231
w UAH	6 284	2 678
Razem	476 344	401 414

Należności dochodzone na drodze sądowej:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Należności dochodzone na drodze sądowej	4 865	3 884
Odpisy aktualizujące wartość należności lub oczekiwana strata kredytowa	(4 859)	(3 104)
Razem	6	780

31. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym bilansie oraz skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji na dzień:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Środki pieniężne w kasie	127	130
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	76 340	81 225
Inne środki pieniężne - lokaty	31 006	35 332
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 473	116 687
Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych	(12)	(12)
Środki pieniężne dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	107 461	116 675

Środki pieniężne wyłączone z rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31.12.2019 r. dotyczą zablokowanych środków na rachunkach projektów deweloperskich w kwocie 12 tys. zł.

Struktura walutowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
W walucie polskiej	67 577	84 352
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	39 896	32 335
w EUR	23 986	27 109
w SEK	15 812	3 016
w DKK	1	1
w UAH	97	2 135
w BGN	-	74
Razem	107 473	116 687

Środki pieniężne na rachunkach bankowych - wycena ratingowa:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Bank z oceną ratingową AA-	-	30 963
Bank z oceną ratingową A+	27 710	-
Bank z oceną ratingową A	104	2 583
Bank z oceną ratingową A-	17 731	652
Bank z oceną ratingową BBB+	30 035	49 231
Bank z oceną ratingową BBB	5 460	19 119
Bank z oceną ratingową BBB-	24 573	74
Bank z oceną ratingową BB	674	2 412
Bank z oceną ratingową BB-	-	9 197
Bank z oceną ratingową B-	-	809
Bank bez oceny ratingowej	78	1 360
Razem	106 365	116 400
Środki pieniężne w kasie	127	130
Saldo ZFŚS (nota 60)	981	157
Środki pieniężne na koniec okresu	107 473	116 687

Ocena ratingowa została sporządzona na podstawie renomowanych agencji ratingowych (Fitch, S&P).

32. Objasnienie do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

Różnica pomiędzy wpływem z emisji akcji w rachunku przepływów pieniężnych a sumą zwiększenia kapitału podstawowego oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej w zestawieniu zmian w kapitale własnym, wynika z bezgotówkowej zapłaty za akcje przez COMSA - konwersja pożyczki udzielonej przez COMSA w kwocie 20 mln zł wraz z odsetkami od tej pożyczki w kwocie 286 tys. zł oraz konwersja części zobowiązań Trakcji wobec COMSA za faktury z tytułu usług wsparcia - 527 tys. zł. Ponadto wpływy z emisji akcji (agio) zostały pomniejszone o koszty emisji w kwocie 969 tys. PLN.

33. Rozliczenia z tytułu umów z klientami

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Aktywo z tytułu umów z klientami	211 032	206 887
Nadwyżka przychodów wg stopnia zaawansowania nad przychodami zafakturowanymi	197 200	174 351
Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów	13 832	32 536
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	154 250	141 258
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad przychodami wg stopnia zaawansowania	41 287	21 570
Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów	112 963	117 989
Zaliczki otrzymane na poczet mieszkań	-	1 699

*Grupa zastosowała metodę retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 w zyskach zatrzymanych. Zgodnie z wybraną metodą dane porównawcze nie są przekształcane. Informacje dotyczące metody stosowania MSSF15 przedstawiono w Nocie 10.

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. W pozycji tej, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, prezentowane są w szczególności aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac w ramach długoterminowych kontraktów budowlanych a jeszcze niezafakturowanych oraz ujęcie przychodów w związku z przekazaniem kontroli nad produktami lub towarami, które zostaną zafakturowane w przyszłości.

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu umowy głównie w związku z umowami, dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Grupę.

W żadnym z zaprezentowanych okresów nie miała miejsce korekta przychodów, która wpłynęła na składnik aktywów lub zobowiązania z tyt. umów z klientami w związku z rozliczeniem zmian w umowach czy też zmiany wartości szacunkowej ceny transakcyjnej. Ponadto, nie ujęto w danym okresie sprawozdawczym przychodów, dotyczących zobowiązań do wykonania świadczenia spełnionych (lub częściowo spełnionych) w poprzednich okresach.

	31.12.2018	Zmiana wyceny kontraktów/ Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury	Przychody ujęte w okresie uwzględnione w saldzie zobowiązań na 31.12.2018	Wyfakturowanie	Różnice kursowe	31.12.2019
Aktywa z tytułu umów z klientami	206 887	171 750	-	(167 225)	(380)	211 032
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	141 258	79 897	(75 372)	8 583	(116)	154 250

Zaliczki na realizowane kontrakty zostały ujęte w ramach zobowiązań krótkoterminowych i będą rozliczane w trakcie realizacji kontraktu w ramach normalnego cyklu operacyjnego Grupy.

Poniższa tabela przedstawia zmianę stanu otrzymanych zaliczek:

	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Stan na początek okresu	117 989	146 588
Zwiększenia (nowe zaliczki)	51 628	48 336
Zmniejszenia (rozliczenie zaliczek - przychody okresu)	(56 601)	(77 330)
Różnice kursowe	(53)	395
Stan na koniec okresu	112 963	117 989

Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego (z wyłączeniem części przychodów przypadającej na konsorcjantów)

	1 rok	1-3 lat	powyżej 3 lat	Razem
Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które zostaną spełnione w ciągu:	1 410 394	1 586 495	-	2 996 889

Koszty umowy ujęte jako składnik aktywów

Nie zidentyfikowano pozycji spełniających definicję kosztów umowy ujmowanych jako składnik aktywów, w związku z czym, żadne specyficzne ujawnienia nie są wymagane.

34. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

W dniu 30.11.2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Trakcja PRKiI S.A. podjęło uchwałę w sprawie zbycia nieruchomości i użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Oliwskiej 11 w Warszawie za cenę netto nie niższą niż 14 mln zł. Szczegóły zostały opisane w raporcie bieżącym 23/2018 oraz 20/2018. Planowana transakcja spełnia warunki klasyfikacji aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wymienione w MSSF 5. W związku z tym Grupa reklasyfikowała jako aktywa trwałe zaklasyfikowane do sprzedaży aktywa w kwocie 5.037 tys. zł (segment: Budownictwo cywilne - Polska). Na chwilę obecną Jednostka dominująca przewiduje możliwość zamknięcia transakcji sprzedaży w 2020 r.

35. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest utrzymanie zdolności Grupy do kontynuowania działalności oraz utrzymanie optymalnej struktury kapitału dla zapewnienia zwrotu z inwestycji akcjonariuszom. W celu utrzymania lub korekty struktury kapitałów, Grupa może emitować nowe akcje, zmieniać kwotę dywidend do wypłaty akcjonariuszom, zwiększać zadłużenie lub zmniejszać zadłużenie poprzez upłynianie aktywów. Grupa monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania. Analizowane przez Grupę wskaźniki, przedstawione w tabeli poniżej, pozwalają na utrzymanie zarówno akceptowalnego ratingu kredytowego jak też potwierdzają wsparcie struktury kapitałowej dla działalności operacyjnej Grupy.

	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,28	0,42
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,70	0,90
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,72	0,58
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	2,53	1,39

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / aktywa ogółem

Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej / aktywa trwałe

Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej) / aktywa ogółem

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej) / kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki dominującej

36. Kapitał własny

Kapitał podstawowy

W dniu 29.11.2019 r. nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27.09.2019 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 41.119.638,40 zł do kwoty 69.160.780,80 zł, czyli o 28.041.142,40 zł w drodze emisji 10.279.909 akcji na okaziciela serii B, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję oraz 24.771.519 akcji imiennych serii C, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję.

Emisja Akcji Serii B oraz Akcji Serii C umożliwiła Jednostce dominującej pozyskanie kapitału, który został przeznaczony na bieżące potrzeby finansowe Jednostki dominującej oraz pozwolił na dokonanie refinansowania aktualnego zadłużenia Jednostki dominującej. Ponadto, realizacja oferty akcji była niezbędna do pozyskiwania i realizacji projektów realizowanych przez Jednostkę dominującą w ramach segmentów operacyjnych, w których działa Jednostka dominująca. Ponadto zdaniem Zarządu, pozyskany w drodze emisji Akcji Serii B oraz Akcji Serii C kapitał pozwolił na wsparcie dalszego funkcjonowania Jednostki dominującej. Należy również podkreślić, że podwyższenie kapitału zakładowego Jednostki dominującej poprzez emisję nowych akcji było jednym z warunków uzyskania przez Jednostkę dominującą nowego finansowania dłużnego od instytucji finansowych w ramach prowadzonego obecnie przez Jednostkę dominującą procesu refinansowania zadłużenia. Równocześnie możliwość podwyższenia kapitału zakładowego było również uzależniona od powodzenia w pozyskiwaniu finansowania. Powyższe działania miały na celu restrukturyzację finansową Jednostki dominującej oraz utrzymanie jej pozycji rynkowej. Intencją Jednostki dominującej było pozyskanie w wyniku oferty kapitału w wysokości nie mniejszej niż 50.000.000 zł.

Na dzień 31.12.2019 r. kapitał zakładowy wynosił 69.160.780,80 zł i dzielił się na 51.399.548 akcji zwykłych na okaziciela serii A, 10 279 909 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz 24 771 519 akcji imiennych serii C o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Wszystkie akcje są w pełni opłacone.

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
	Wartość	Wartość
	nominalna	nominalna
	0,80 zł	0,80 zł
Akcje zwykłe serii A	51 399 548	51 399 548
Akcje zwykłe serii B	10 279 909	-
Akcje zwykłe serii C	24 771 519	-
Razem	86 450 976	51 399 548

W dniu 06.02.2020 r. nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej. W związku z powyższym kapitał zakładowy Jednostki dominującej został warunkowo podwyższony z kwoty 69.160.780,80 zł o kwotę nie większą niż 13.023.288 zł w drodze emisji nie więcej niż 16.279.110 akcji zwykłych na okaziciela serii D o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Akcje Serii D mogą zostać objęte przez posiadaczy obligacji zamiennych serii F oraz G, które Jednostka dominująca zamierza wyemitować w najbliższym czasie, po dokonaniu wszystkich formalności. Akcje Serii D, w przypadku zamiany obligacji serii F lub G na akcje Jednostki dominującej, będą obejmowane po 1,70 zł.

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, na podstawie otrzymanych zawiadomień określonych w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy na dzień zatwierdzenia Sprawozdania przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	28 399 145	32,85%	28 399 145	32,85%
Agencja Rozwoju Przemysłu	16 117 647	18,64%	16 117 647	18,64%
OFE PZU "Złota Jesień"*	8 332 694	9,64%	8 332 694	9,64%
Pozostali akcjonariusze	33 601 490	38,87%	33 601 490	38,87%
Razem	86 450 976	100,00%	86 450 976	100,00%

*reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A.

Od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego, tj. 28.11.2019 r., do dnia publikacji niniejszego raportu, Jednostka dominująca otrzymała następujące zawiadomienia w trybie art. 69 ustawy o ofercie:

W dniu 06.11.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. występującego w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych o obniżeniu zaangażowania poniżej 10% ogólnej liczby głosów w Jednostce dominującej o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym 67/2019. OFE PZU objęło 2 600 000 praw do akcji serii B, które z dniem 06.11.2019 r. zostały wprowadzone do obrotu giełdowego. W dniu 13.11.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała korektę powyższego zawiadomienia wykazującą przekroczenie progu 15% ogólnej liczby głosów w Jednostce dominującej, o czym informowała raportem bieżącym 70/2019.

W dniu 07.11.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 69b ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. ARP poinformowało, że objęło 3.589.080 praw do akcji serii B, które z dniem 06.11.2019 roku zostały wprowadzone do obrotu giełdowego, co wywołało ekonomicznie efekt zbliżony do przekroczenia progu 5% ogólnej liczby głosów w Jednostce dominującej, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym 68/2019.

W dniu 04.12.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU S.A. występującego w imieniu Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej, o obniżeniu udziału OFE PZU w ogólnej liczbie głosów w Jednostce dominującej poniżej progu 10%, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym 74/2019.

W dniu 04.12.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej, o

przekroczeniu udziału ARP w ogólnej liczbie głosów w Jednostce dominującej powyżej progu 15%, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym 76/2019.

W dniu 05.12.2019 r. Jednostka dominująca otrzymała od COMSA S.A.U. („COMSA”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69 ust. 2 pkt 1a) Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej, o przekroczeniu udziału COMSA w ogólnej liczbie głosów w Jednostce dominującej powyżej progu 32%, o czym Jednostka dominująca informowała raportem bieżącym 78/2019.

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Na dzień 31.12.2019 r. łącznie nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej wynosiła 340.561 tys. zł i w związku z emisją akcji wzrosła o 30.577 tys. zł w porównaniu do wartości na dzień 31.12.2018 r. (309.984 tys. zł).

Pozostałe kapitały rezerwowe

W ramach pozostałych kapitałów rezerwowych wyróżnia się:

- Wyniki z lat ubiegłych - kapitał powstały z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych. Jednostka dominująca ma obowiązek utworzyć kapitał zapasowy, który zasilany jest przez co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał rezerwowy nie podlega podziałowi.
- Instrumenty zabezpieczające - efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych zakwalifikowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy na zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Kapitał ten nie podlega podziałowi.
- Zyski (straty) aktuarialne - Grupa rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

Kapitał z aktualizacji wyceny

W kapitale z aktualizacji wyceny ujęto skutki głównie z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

W związku z nabyciem spółek w 2011 roku, dla których walutą funkcjonalną był do dnia 31.12.2014 r. lit (LTL) a od dnia 01.01.2015 r. jest euro, Jednostka dominująca przelicza te sprawozdania na walutę prezentacji zł. Tak powstałe różnice kursowe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym w odrębnej pozycji. Różnice kursowe z przeliczenia na koniec roku 2019 wyniosły 12.681 tys. zł.

Niepodzielony wynik finansowy

Niepodzielony wynik finansowy Grupy obejmuje bieżący wynik za dany rok obrotowy. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Jednostki dominującej przygotowanym dla celów statutowych.

Pozostałe całkowite dochody w podziale na poszczególne elementy kapitału własnego

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej							Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy				
Na dzień 31.12.2019 r.										
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:	-	-	1 273	92	-	-	1 365	2	1 367	
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-	1 273	-	-	-	1 273	-	1 273	
Zyski (straty) aktuarialne	-	-	-	92	-	-	92	2	94	
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:	-	-	-	(1 476)	(2 738)	-	(4 214)	867	(3 347)	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	-	(2 738)	-	(2 738)	896	(1 842)	
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	-	-	-	(1 476)	-	-	(1 476)	(29)	(1 505)	
Inne całkowite dochody netto	-	-	1 273	(1 384)	(2 738)	-	(2 849)	869	(1 980)	

Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej

Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem	Udziały niesprawujące kontroli	Razem
Na dzień 31.12.2018 r.								
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:								
-	-	-	(269)	-	-	(269)	(3)	(272)
Zyski (straty) aktuarialne								
-	-	-	(269)	-	-	(269)	(3)	(272)
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:								
-	-	-	181	8 747	-	8 928	(50)	8 878
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych								
-	-	-	-	8 747	-	8 747	(90)	8 657
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne								
-	-	-	181	-	-	181	40	221
Inne całkowite dochody netto								
-	-	-	(88)	8 747	-	8 659	(53)	8 606

Udziały niesprawujące kontroli

Zmianę stanu udziałów niesprawujących kontroli zaprezentowano w zestawieniu zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

Po przeprowadzonej analizie Zarząd Jednostki dominującej zdecydował, iż kwoty kapitałów przypadających na udziały niesprawujące kontroli są niematerialne w związku z czym w niniejszym sprawozdaniu nie są prezentowane szczegółowe informacje dotyczące udziałów niesprawujących kontroli zgodnie z MSSF 12.

37. Rezerwy

	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na koszty	Rezerwa na zobowiązania sporne	Rezerwa na roboty poprawkowe	Rezerwa z tyt. zakazu konkurencji i rekompensaty	Rezerwa na premię	Rezerwa na badanie bilansu	Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2019 r. Badane	2 758	-	703	13 286	-	4 864	304	48 748	1 442	72 105
Ujęte w rachunku zysków i strat:										
- utworzenie rezerwy	-	-	21	4 228	-	9 176	286	77 686	2 271	93 668
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	-	-	(70)	-	(7 309)	-	(1)	(416)	(7 796)
- wykorzystanie rezerwy	-	-	(27)	(1 973)	-	(1 496)	(335)	(44 748)	(464)	(49 043)
- różnice kursowe z przeliczenia	(27)	-	(1)	(28)	-	(12)	-	-	-	(68)
Razem	(27)	-	(7)	2 157	-	359	(49)	32 937	1 391	36 761
Stan na 31.12.2019 r. Badane	2 731	-	696	15 443	-	5 223	255	81 685	2 833	108 866

Rezerwa na premię zawiera głównie rezerwy na premie wypłacane pracownikom fizycznym i umysłowym.

	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na koszty	Rezerwa na zobowiązania sporne	Rezerwa na roboty poprawkowe	Rezerwa z tyt. zakazu konkurencji i rekompensaty	Rezerwa na premię	Rezerwa na badanie bilansu	Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2018 r.										
Badane	2 675	-	797	12 871	375	7 576	277	-	1 525	26 096
Wpływ MSSF 15	-	-	-	-	-	-	-	12 465	-	12 465
Ujęte w rachunku zysków i strat:										
- utworzenie rezerwy	-	1 400	-	4 014	-	6 526	464	46 062	1 964	60 430
- przesunięcia pomiędzy kategoriami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	-	-	(1 356)	(225)	(1 020)	-	-	(398)	(2 999)
- wykorzystanie rezerwy	-	(1 400)	(99)	(2 317)	(150)	(8 281)	(409)	(9 779)	(1 649)	(24 084)
- objęcie spółki zależnej konsolidacją metodą pełną	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- przeniesienie do zobowiązań grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	(29)	-	-	(29)
- różnice kursowe z przeliczenia	83	-	5	74	-	63	1	-	-	226
Razem	83	-	(94)	415	(375)	(2 712)	27	48 748	(83)	46 009
Stan na 31.12.2018 r.										
Badane	2 758	-	703	13 286	-	4 864	304	48 748	1 442	72 105

Rezerwy na roboty poprawkowe zostały oszacowane na podstawie wiedzy dyrektorów poszczególnych kontraktów o konieczności lub prawdopodobnej możliwości wykonania dodatkowych prac na rzecz zamawiającego, mających na celu wypełnienie warunków gwarancji.

38. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu rezerw na odprawy emerytalno - rentowe i nagrody jubileuszowe:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe		
Stan na początek okresu	4 309	4 200
Ujęte w rachunku zysków i strat:	635	400
- Koszty odsetek	139	109
- Koszty bieżącego zatrudnienia	530	815
- Koszty przeszłego zatrudnienia	(34)	(524)
Straty (zyski) aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	94	(73)
Wypłacone świadczenia	(502)	(227)
Różnice kursowe z przeliczenia	(26)	9
Stan na koniec okresu	4 510	4 309

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Rezerwa na nagrody jubileuszowe		
Stan na początek okresu	2 321	2 682
Ujęte w rachunku zysków i strat:	696	507
- Koszty odsetek	51	67
- Koszty bieżącego zatrudnienia	811	1 178
- Koszty przeszłego zatrudnienia	(166)	(738)
Wypłacone świadczenia	(1 803)	(868)
Stan na koniec okresu	1 214	2 321

Zobowiązania z tytułu rezerw na niewykorzystane urlopy i inne świadczenia pracownicze:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Rezerwa na niewykorzystane urlopy		
Stan na początek okresu	14 752	11 007
Badane		
Ujęte w rachunku zysków i strat:	(2 765)	3 622
- utworzenie rezerwy	8 883	9 456
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(1 811)	(2 158)
- wykorzystanie rezerwy	(9 837)	(3 676)
Różnice kursowe z przeliczenia	(43)	123
Stan na koniec okresu	11 944	14 752

Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych:

	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe	Rezerwa na jubileusze
W okresie 1 roku	1 040	590
W okresie od 1 do 4 lat	701	564
Powyżej 4 lat	2 769	60
Razem	4 510	1 214

Średnio ważony okres obowiązywania zobowiązania dla świadczeń po okresie zatrudnienia wynosi 3 lata.

Zasady tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze:

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Regulamin Wynagradzania. W związku z tym, Grupa na podstawie wyceny dokonanej w oparciu o metody aktuarialne tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych. W związku z przyjęciem dnia 03.06.2017 r. w Jednostce dominującej nowego Regulaminu wynagradzania, stan rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe oraz na jubileusze uległ zmniejszeniu.

Do oszacowania kwoty rezerw na świadczenia pracownicze na koniec roku 2019 przyjęto w Grupie stopę dyskontową w przedziale 1,2% - 3,0% (na dzień 31.12.2018 r.: 2,5% - 3,6%). Średnio oczekiwany wzrost wynagrodzeń w Grupie został przyjęty na poziomie 1,8% - 4,9% (na dzień 31.12.2018 r.: 1,8% - 3,3%).

Poniżej przedstawiona została w tabeli analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych	
		wzrost	spadek
Stopa dyskonta	+/- 1 p. p.	(261)	304
Stopa wzrostu wynagrodzeń	+/- 1 p. p.	346	(294)

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równa się ich wartości bilansowej.

39. Oprocentowane kredyty i pożyczki

Oprocentowane kredyty i pożyczki długoterminowe:

	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Kredyty bankowe	114 403	1 558
- kredyt inwestycyjny	3 793	698
- kredyt obrotowy	110 610	860
Pożyczki od jednostek pozostałych	180	21 318
- pożyczka inwestycyjna	-	21 318
- pożyczka od podmiotów trzecich	180	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	27 600	-
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	65 674	43 495
Razem	207 857	66 371

Oprocentowane kredyty i pożyczki krótkoterminowe:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Kredyty bankowe	124 866	110 737
- kredyt inwestycyjny	5 757	14 610
- kredyt obrotowy	99 662	79 016
- kredyt w rachunku bieżącym	19 447	17 111
Pożyczki od jednostek pozostałych	2 357	4 632
- pożyczka inwestycyjna	2 310	4 632
- pożyczka od podmiotów trzecich	47	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	7 724	-
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	18 843	17 190
Razem	153 790	132 559
Razem, oprocentowane kredyty i pożyczki	361 647	198 930

Struktura walutowa kredytów i pożyczek Grupy:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
W walucie polskiej	334 227	190 852
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	27 420	8 078
w EUR	27 420	7 906
w UAH	-	172
Razem	361 647	198 930

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania długo- i krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2019 r.:

Nazwa spółki	Pożyczkodawca Kredytodawca	Rodzaj pożyczki, kredytu	Kwota wg. umowy w walucie (w tys.)	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota kredytu pozostała do spłaty (tys. zł)
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	21 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	21 550
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt obrotowy	92 600	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	92 814
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR O/N + marża	-
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	50 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	40 700
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt inwestycyjny	21 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	8 852
Trakcja PRKiI S.A.	COMSA S.A.	pożyczka od jednostki powiązanej	4 712	EUR	01.01.2023	WIBOR 1M + marża	7 656
Trakcja PRKiI S.A.	Pekao S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	19 447
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 999
Trakcja PRKiI S.A.	mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 998
Trakcja PRKiI S.A.	De Lage Landen Leasing Polska S.A.	pożyczka inwestycyjna	1 147	PLN	25.04.2020	oprocentowanie zmiennie	394
Trakcja PRKiI S.A.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	pożyczka od jednostki powiązanej	27 600	PLN	31.12.2023	WIBOR 1M + marża	27 668
Dalba Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	1 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	1 000
PDM S.A.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	2 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	2 500
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	mBank S.A.	kredyt inwestycyjny	2 500	PLN	30.12.2020	WIBOR 1M + marża	698
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	Idea Getin Leasing	pożyczki od jednostek pozostałych	244	PLN	15.06.2024	WIBOR 1M + marża	227
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.	mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	3 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	-
AB Kauno Tiltai	Nordea Dnb	kredyt obrotowy	400	EUR	14.01.2020	EURIBOR 3M + marża	852
AB Kauno Tiltai	Nordea Dnb	kredyt obrotowy	4 000	EUR	31.05.2023	EURIBOR 3M + marża	14 859
AB Kauno Tiltai	Luminor Bank AB	kredyt w rachunku bieżącym	12 000	EUR	30.06.2020	EURIBOR 1M + marża	-
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	4 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	4 000
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	Plasser & Theurer, Export von Bahnbaumaschinen, Gessellschaft m.b.H.	pożyczka inwestycyjna	1 800	EUR	24.03.2020	oprocentowanie stałe	1 916
Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.	mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	2 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	2 000
Razem							277 130

Stopa procentowa kredytów i pożyczek otrzymanych zależy od WIBORu / EURIBORu i marży bankowej. Marże bankowe zależą od okresu kredytowania oraz zdolności kredytowej klienta.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

40. Pozostałe zobowiązania finansowe

W pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe” Grupa prezentuje głównie zobowiązanie z tytułu faktoringu oraz inne pozostałe zobowiązania finansowe. Na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. Grupa nie posiadała zobowiązań z tytułu faktoringu.

41. Pochodne instrumenty finansowe

<i>Terminowe kontrakty walutowe</i>	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Zabezpieczające wartość godziwą (zobowiązania)	8	8
w tym:		
- zaliczane do zobowiązań długoterminowych	8	8

Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne i stosowanie rachunkowości zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń nie jest stosowana przez polskie Spółki należące do Grupy Trakcja PRKiI, natomiast na dzień 31.12.2019 r. stosowała ją litewska część grupy Trakcja, czyli Spółki z grupy AB Kauno Tiltai - AB Kauno Tiltai.

W dniach 8 i 14.10.2015 r. spółka zależna od Emitenta, tj. AB Kauno Tiltai zawarła dwie transakcje swap stopy procentowej (interest rate swap IRS) celem zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu planowanych płatności odsetkowych od kredytu terminowego. Zgodnie z umową spółka jest płatnikiem kwot według stopy stałej, natomiast płatnikiem kwot według stopy zmiennej jest bank.

Wartość godziwa kontraktów IRS obliczana jest jako wartość bieżąca szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych na podstawie obserwacji krzywych dochodowości. W ciągu 2019 roku nie doszło do zmiany w technice wyceny wartości godziwej.

Grupa dokonała w roku 2019 oceny efektywności zabezpieczenia zawartych transakcji IRS. W okresie sprawozdawczym zabezpieczenie zmiany stopy procentowej było wysoce efektywne w związku z tym nie zidentyfikowano i nie rozpoznano w rachunku zysków i strat części nieefektywnej z tytułu wyceny IRS.

Na dzień 31.12.2019 r. wpływ instrumentów zabezpieczających na pozostałe dochody całkowite wyniósł -1.505 tys. zł i wynika ze sprzedaży spółki UAB Pletros investicijos.

Pozostałe instrumenty pochodne

W trakcie okresu sprawozdawczego Grupa nie zawierała nowych kontraktów interest rate swap (IRS), jak i nie zawierała kontraktów na instrumenty pochodne w celach spekulacyjnych. Za wyjątkiem wyżej opisanych instrumentów IRS Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń w okresach sprawozdawczych objętych sprawozdaniem, w związku z faktem, że Grupa nie jest stroną innych kontraktów na instrumenty pochodne w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem i żadne pochodne instrumenty finansowe nie były wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Grupa klasyfikuje pochodne instrumenty finansowe na poziomie 2 hierarchii wartości godziwej. W trakcie 2019 roku nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3.

	31.12.2019 Badane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	8	-
	31.12.2018 Badane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	8	-

Poziom 1 - ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,

Poziom 2 - ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalane bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),

Poziom 3 - ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

42. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług przed zdyskontowaniem	326 548	298 935
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług netto po zdyskontowaniu	326 548	298 935
w tym:		
- zobowiązania od jednostek powiązanych	372	2 117
Kwoty zatrzymane	42 362	36 140
Zobowiązania budżetowe	30 078	63 356
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	6 460	5 648
Pozostałe zobowiązania wobec osób trzecich	3 225	3 259
Z tytułu dywidend i innych wypłat z zysku	93	3
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	408 766	407 341

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 55.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane:

	31.12.2019 Badane	31.12.2018 Badane
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych przed zdyskontowaniem	368 910	335 075
Wymagalne do 12 miesięcy	348 404	322 306
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	20 506	12 769
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych po zdyskontowaniu	368 910	335 075

Zobowiązania wymagalne powyżej 12 miesięcy obejmują kwoty zatrzymane. Struktura zapadalności kwot zatrzymanych ogółem została ujęta w tabeli poniżej:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Do 12 miesięcy	28 145	22 184
Powyżej 12 miesięcy	14 217	13 956
Razem	42 362	36 140

Grupa zrezygnowała z ujmowania dyskonta zobowiązań długoterminowych w związku z małą istotnością.

Ze względu na krótkoterminowy charakter zobowiązań z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Struktura walutowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
W walucie polskiej	313 783	324 412
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	94 983	82 929
w EUR	91 917	82 437
w USD	47	-
w SEK	2 890	220
w BGN	1	24
w UAH	128	248
Razem	408 766	407 341

Zasady i warunki płatności zobowiązań:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 60 dni. Zobowiązania powyżej 12 miesięcy są to kwoty zatrzymane związane z realizacją kontraktów budowlano - montażowych w celu prawidłowego i terminowego wykonania umowy. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnio jednomiesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

43. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Grupa użytkuje część sprzętu produkcyjnego w ramach leasingu finansowego. Grupa ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania Grupy wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	22 078	20 052
W okresie od 1 do 5 lat	54 331	47 647
Powyżej 5 lat	35 261	2 582
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe ogółem	111 670	70 281
Koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(27 153)	(9 596)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	18 843	16 967
W okresie od 1 do 5 lat	48 624	42 163
Powyżej 5 lat	17 050	1 555
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	84 517	60 685

44. Rozliczenia międzyokresowe

W rozliczeniach międzyokresowych znalazły się na dzień 31.12.2019 r. i na dzień 31.12.2018 r. rozliczenia przychodów przyszłych okresów. Wszystkie rozliczenia na dzień 31.12.2019 r. i na dzień 31.12.2018 r. były krótkoterminowe.

45. Informacja o instrumentach finansowych

W okresie objętym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i w okresie porównywalnym Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - kontrakty IRS,
- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu - środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności poza należnościami budżetowymi, krótkoterminowe pożyczki udzielane jednostkom spoza Grupy, bankowe kaucje gwarancyjne stanowiące zabezpieczenie gwarancji udzielonych Grupie przez banki,
- zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu - kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu leasingu i faktoringu, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania poza zobowiązaniami budżetowymi.

	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Stan na 31.12.2019			
<i>Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej</i>			
zaliczone do aktywów trwałych			
Pozostałe aktywa finansowe	-	6 202	-
Razem	-	6 202	-
zaliczone do aktywów obrotowych			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	-	396 137	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	12 699	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	107 473	-
Razem	-	516 309	-
zaliczone do zobowiązań długoterminowych			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	207 857
Pozostałe zobowiązania	-	-	37
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	-
Razem	8	-	207 894
zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	153 790
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	-	-	378 688
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	123
Razem	-	-	532 601
Razem	8	522 511	740 495

	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Stan na 31.12.2018			
w tym:			
Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej			
zaliczone do aktywów trwałych			
Pozostałe aktywa finansowe	-	4 511	-
Razem	-	4 511	-
zaliczone do aktywów obrotowych			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	-	325 930	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	13 773	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	116 687	-
Razem	-	456 390	-
zaliczone do zobowiązań długoterminowych			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	66 371
Pozostałe zobowiązania	-	-	61
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	-
Razem	8	-	66 432
zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	132 559
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	-	-	343 985
Razem	-	-	476 544
Razem	8	460 901	542 977

46. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej:

Klasy instrumentów finansowych	Stan na dzień 31.12.2019		Stan na dzień 31.12.2018	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kaucje pod gwarancje bankowe	14 173	14 173	15 994	15 994
Pozostałe depozyty bankowe	4 728	4 728	2 290	2 290
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	396 137	396 137	325 930	325 930
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 473	107 473	116 687	116 687
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	8	8	8	8
Kredyty i pożyczki zaciągnięte oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	361 647	361 647	198 930	198 930
Pozostałe zobowiązania	160	160	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	378 688	378 688	343 985	343 985

Metody oraz w przypadku wykorzystania techniki wyceny - założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych poszczególnych kategorii instrumentów finansowych.

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań, a także środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wartość bilansowa tych instrumentów finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Pożyczki udzielone oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki bazują na zmiennych stopach rynkowych opartych o stopę WIBOR, stąd też ich wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej.

Wartość godziwa kontraktów IRS (zaprezentowanych w kategorii pochodne instrumenty finansowe) obliczana jest jako wartość bieżąca szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych na podstawie obserwacji krzywych dochodowości.

W przypadku aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej, ujmowanej w bilansie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, poziom efektywnej stopy procentowej tego aktywa jest zbliżony do poziomu stóp rynkowych na dzień bilansowy. W związku z powyższym wartość godziwa aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej jest zbliżona do wartości księgowej.

Grupa stosuje następującą hierarchię ustalania i ujawniania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, w zależności od wybranej metody wyceny:

Poziom 1 - ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,

Poziom 2 - ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),

Poziom 3 - ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	Poziom 1		Poziom 2		Poziom 3	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	-	-	8	8	-	-

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

47. Identyfikacja ryzyka

Zarządzanie ryzykiem skupia się głównie na nieprzewidywalności rynków i ma na celu ograniczenie wpływu zmienności na wyniki finansowe Grupy.

Rodzaj ryzyka		Ekspozycja	Pomiar ryzyka	Zarządzanie/ Zabezpieczenie
RYZIKO RYNKO WE	Zmian kursów walutowych	- ekonomiczna ekspozycja walutowa wynikająca z wpływów pomniejszych o wydatki indeksowane do lub denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna, - ekspozycja walutowa wynikająca z inwestycji bądź uprawdopodobnionych zobowiązań i należności w walutach obcych, - bilansowa ekspozycja walutowa wynikająca z denominowanych w walutach obcych aktywów i pasywów	W oparciu o planowane przepływy pieniężne. W oparciu o analizy pozycji bilansowych.	Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym oraz strategię zabezpieczające, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz stosowane instrumenty zabezpieczające.
	Zmian stóp procentowych	Ekspozycja wynikająca z posiadanych aktywów oraz pasywów, dla których przychody oraz koszty odsetkowe uzależnione są od zmiennych stóp procentowych.	W oparciu o udział w całości zadłużenia brutto pozycji, dla których koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych.	
Płynności		Ryzyko nieprzewidzianego niedoboru środków pieniężnych lub braku dostępu do źródeł finansowania zarówno w horyzoncie krótko jak i długoterminowym, prowadzące do przejściowej lub trwałej utraty zdolności do regulowania zobowiązań finansowych lub konieczności pozyskania finansowania na mniej korzystnych warunkach.	W oparciu o planowane przepływy pieniężne w horyzoncie krótko i długoterminowym	Polityka zarządzania płynnością, która określa zasady raportowania i konsolidacji płynność. Grupa prowadzi politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje zróżnicowane narzędzia dla efektywnego zarządzania płynnością.
Utraty środków pieniężnych i lokat		Ryzyko upadłości banków krajowych lub zagranicznych, na rachunkach których są przetrzymywane lub w których lokowane są środki pieniężne.	Regularny przegląd wiarygodności kredytowej banków i wyznaczania limitów koncentracji środków. Zarządzanie w oparciu o zasady zarządzania nadwyżkami pieniężnymi, które określają możliwości przyznawania limitów dla poszczególnych banków ustalanych na podstawie m.in. ratingów oraz danych sprawozdawczych. Współpraca głównie z bankami kredytującymi.	Regularny przegląd wiarygodności kredytowej banków i wyznaczania limitów koncentracji środków. Zarządzanie w oparciu o zasady zarządzania nadwyżkami pieniężnymi, które określają możliwości przyznawania limitów dla poszczególnych banków ustalanych na podstawie m.in. ratingów oraz danych sprawozdawczych. Współpraca głównie z bankami kredytującymi.

Kredytowe	Ryzyko nieuregulowania przez kontrahentów należności za dostarczone produkty i usługi związane z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje handlowe.	Analiza wiarygodności i wypłacalności kontrahentów.	Zarządzanie w oparciu o przyjęte procedury i politykę w zakresie zarządzania kredytem kupieckim i windykacją, w tym wyznaczania limitów i ustanawiania zabezpieczeń.
------------------	---	---	--

Ryzyko zmian kursów walutowych

Działalność Grupy nie jest narażona w znacznym stopniu na wahania kursów walutowych. Wahania kursów nie wpływają w znacznym stopniu na sprawozdanie finansowe Grupy z uwagi na fakt, iż pozycje prezentowane w aktywach i zobowiązaniach denominowane w walutach innych niż waluta funkcjonalna każdej ze spółek zależnych nie są istotne z punktu widzenia sprawozdania skonsolidowanego Grupy. Zgodnie z MSSF 7 analiza wrażliwości nie obejmuje tzw. ryzyka transakcyjnego.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu zmienności kursu złotego do euro na wynik finansowy i środki pieniężne na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r.

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu średniego dla 2019 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na wynik brutto okresu	Podatek odroczony	Wpływ na wynik netto okresu/ Wpływ na kapitał własny	
+	0,20 PLN/EUR	4,5018	(594)	(193)	(401)
+	0,10 PLN/EUR	4,4018	(297)	(97)	(201)
-	0,10 PLN/EUR	4,2018	297	97	201
-	0,20 PLN/EUR	4,1018	594	193	401

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu średniego dla 2018 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na wynik brutto okresu	Podatek odroczony	Wpływ na wynik netto okresu/ Wpływ na kapitał własny	
+	0,20 PLN/EUR	4,4669	(138)	109	(248)
+	0,10 PLN/EUR	4,3669	(69)	55	(124)
-	0,10 PLN/EUR	4,1669	69	(55)	124
-	0,20 PLN/EUR	4,0669	138	(109)	248

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu z dnia 31 grudnia 2019 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na środki pieniężne
+	0,20 PLN/EUR	1 126
+	0,10 PLN/EUR	563
-	0,10 PLN/EUR	(563)
-	0,20 PLN/EUR	(1 126)

Zmiana kursu PLN/EUR w stosunku do kursu z dnia 31 grudnia 2018 roku	Kurs PLN/EUR	Wpływ na środki pieniężne
+	0,20 PLN/EUR	1 261
+	0,10 PLN/EUR	630
-	0,10 PLN/EUR	(630)
-	0,20 PLN/EUR	(1 261)

Ryzyko stopy procentowej

Na dzień 31.12.2019 r. występuje ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych w odniesieniu do oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Grupę Trakcja oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Grupa nie podejmowała w bieżącym okresie szczególnych działań zmierzających do zabezpieczenia zmian w wysokości stóp procentowych. Szczegółowe informacje na temat kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Grupę zawarte są w nocie 39.

Grupa odstąpiła od przedstawienia analizy wrażliwości dotyczącej wpływu zmian stóp procentowych na wartość instrumentu IRS ze względu na oczekiwaną niską wartość potencjalnych zmian.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu zmienności stopy procentowej na wynik finansowy Grupy na dzień 31.12.2019 r. oraz na 31.12.2018 r. W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, zostały one oszacowane na dzień 31.12.2019 r. oraz na dzień 31.12.2018 r. na poziomie racjonalnie przewidywanym tj. -1/+1 punktu procentowego.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień	
		+ 100 pb (PLN, EUR)	- 100 pb (PLN, EUR)
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	324 865		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	326 548		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	121 646	1 216	(1 216)
Kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązanie z tytułu faktoringu, obligacji (wartość nominalna/oprocentowanie)	361 647	(3 616)	3 616
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	-
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(2 400)	2 400
Podatek odroczoney		(456)	456
Razem		(1 944)	1 944

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień	
		+ 100 pb (PLN, EUR)	- 100 pb (PLN, EUR)
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	288 003		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	298 935		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	132 681	1 327	(1 327)
Kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązanie z tytułu faktoringu, obligacji (wartość nominalna/oprocentowanie)	198 930	(1 989)	1 989
Pochodne instrumenty finansowe	8	-	-
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(662)	662
Podatek odroczoney		(126)	126
Razem		(536)	536

Ryzyko związane z płynnością

Podobnie jak większość podmiotów działających w branży budowlanej również Grupa wykazuje sezonowość sprzedaży, która charakteryzuje się generowaniem znacznej części przychodów ze sprzedaży w drugiej połowie roku kalendarzowego, i znacznie niższym poziomem przychodów w pierwszym kwartale, co ma duże znaczenie dla zarządzania płynnością i zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy Grupy. Na płynność Grupy wpływa też fakt, iż jej główni odbiorcy pozyskują środki finansowe na zakup usług Grupy z dotacji Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Rządu Republiki Litewskiej i Unii Europejskiej. Regulacje prawne stanowiące podstawę tych dotacji nie pozwalają na ich przeznaczenie na sfinansowanie podatku VAT. Nie można wykluczyć, że należności z tytułu należnego podatku VAT mogą być regulowane przez odbiorców na rzecz Grupy z opóźnieniem, co nie zwolni spółek z Grupy z obowiązku zapłaty tego podatku w terminie przewidzianym w ustawie.

Nieregularność wpływów od odbiorców może negatywnie wpływać na płynność Jednostki dominującej i Grupy. Nieprzewidziane wahania w zakresie płynności i nieprzewidziany wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy mogą mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Grupy.

Ponadto zidentyfikowano lukę płynnościową. Szczegóły zostały opisane w nocie 62 niniejszego sprawozdania.

W celu zminimalizowania ryzyka związanego z utratą płynności Grupa korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów (obrotowych, w rachunku bieżącym oraz inwestycyjnych). Szczegóły dotyczące zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2019 r. zostały przedstawiony w nocie 39. Dodatkowo Grupa inwestuje nadwyżkę środków pieniężnych w oprocentowane rachunki bieżące, depozyty terminowe, depozyty rynku pieniężnego, wybierając instrumenty o odpowiedniej zapadalności bądź wystarczającej płynności w celu zapewnienia wystarczającej rezerwy.

W tabeli poniżej ujęto analizę zobowiązań finansowych Grupy w kwotach netto wg. terminów zapadalności odpowiednio do pozostałego na dzień bilansowy okresu do umownego terminu zapadalności.

Stan na 31.12.2019 r. Badane	W okresie 0-90 dni	W okresie 90-360 dni	W okresie od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Oprocentowane kredyty i pożyczki	99 391	35 556	142 183	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	5 673	13 170	48 690	16 984
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	8	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	307 525	50 657	20 506	-

Stan na 31.12.2018 r. Badane	W okresie 0-90 dni	W okresie 90-360 dni	W okresie od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Oprocentowane kredyty i pożyczki	44 792	70 578	11 218	11 659
Zobowiązanie z tytułu leasingu	6 283	10 906	56 662	14 240
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza budżetowymi)	309 153	18 804	12 769	-

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko związane z możliwością poniesienia przez Grupę Kapitałową straty finansowej, w przypadku, gdy klient lub kontrahent instrumentu finansowego nie spełni swoich zobowiązań umownych, wynikające głównie z należności Grupy od klientów.

Transakcje, które narażają Grupę Kapitałową na ryzyko kredytowe obejmuje należności z tytułu dostaw i usług. Zgodnie z polityką Zarządu ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco. Grupa dokonuje śródrocznych analiz współczynników spłacalności co kwartał oraz pełnych po zakończeniu roku. Zarząd Jednostki dominującej kwartalnie analizuje wyliczenia wskaźników oraz informacje szczegółowe na temat kwot spornych i niespłacalnych spośród indywidualnych sald należności.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa Kapitałowa dokonuje oceny czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, jednostka posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Grupa Kapitałowa porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo - biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Grupa stosuje politykę zawierania transakcji z kontrahentami o wysokiej wiarygodności i zweryfikowanej zdolności kredytowej. Ocena zdolności kredytowej dokonywana jest cyklicznie. W przypadku negatywnej oceny przyszłej zdolności kredytowej kontrahenta, spółki Grupy stosują adekwatne zabezpieczenia finansowe

lub majątkowe mające na celu minimalizację ryzyka kredytowego. Służby finansowe monitorują na bieżąco stan należności ograniczając ryzyko nieściągalności. Wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiada maksymalnej ekspozycji Grupy Trakcja na ryzyko kredytowe (bez uwzględnienia zabezpieczeń). Ponieważ na dzień bilansowy 27% całkowitej kwoty należności Grupy stanowią należności od PKP PLK S.A. (na dzień 31.12.2018 r.: 26%) istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Ujawnienia odnośnie należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych oraz dokonanych odpisów aktualizujących wartość należności oraz oczekiwanych strat kredytowych przedstawiono w nocie 30.

Grupa współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności. Wykorzystanie limitów kredytowych podlega regularnej kontroli. Wolne środki pieniężne lokowane są w kilku bankach celem uniknięcia koncentracji ryzyka dotyczącego środków płynnych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe jest równa wartości bilansowej następujących instrumentów finansowych:

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	Wartość księgowa	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności brutto poza budżetowymi	472 732	344 612
Kaucje pod gwarancje bankowe	14 173	15 994
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 473	116 687
Razem	594 378	477 293

Wpływ epidemii SARS CoV-2 (COVID-19) na działalność i sytuację finansową Grupy

Gwałtowne rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 w Polsce oraz na innych rynkach, na których Spółka oraz jej spółki zależne prowadzą działalność gospodarczą, może mieć wpływ na wyniki finansowe Spółki i Grupy w 2020 r.

Na dzień przekazania niniejszego raportu, Zarząd przewiduje, że trwający stan epidemii w Polsce skutkujący m.in.:

- ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców,
- zmniejszeniem dostępności i wydajności pracy podwykonawców,
- przewlekłością procedowania decyzji administracyjnych dotyczących realizowanych kontraktów budowlanych,
- spowolnieniem postępu prac w związku z wprowadzeniem nadzwyczajnych środków ostrożności zgodne z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w związku ze zwiększoną absencją części pracowników,
- wzrostem kosztów niektórych usług m.in. transportu surowców i materiałów, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Grupę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których spółki z Grupy występują jako wykonawcy lub podwykonawcy, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez spółki z Grupy kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień. Powyższe czynniki mogą również spowodować nadzwyczajny wzrost cen materiałów i usług co spowoduje spadek rentowności realizowanych kontraktów. Ponadto, pandemia COVID-19 może przyczynić się do zmniejszenia liczby inwestycji infrastrukturalnych zaplanowanych na kolejne lata.

Pomimo, iż na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania zarówno kontrahenci, jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 może skutkować zmianą trybu działalności kontrahentów Grupy, sądów oraz instytucji finansujących Grupę, co może doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Grupę środków finansowych niezbędnych do:

- wykonywania jej zobowiązań finansowych,
- pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji,
- spełnienia zobowiązań Spółki wynikających z dokumentacji finansowania długoterminowego (o której Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 51/2019 z 27.09.2019 r.) zawartej w ramach procesu restrukturyzacji finansowej Grupy.

Działania podjęte przez Zarząd Jednostki dominującej

W dniu 06.04.2020 r. Zarząd podpisał porozumienie ze związkami zawodowymi na mocy, którego począwszy od 06.04.2020 r. obniżeniu o 10% uległ wymiar czasu pracy, a w konsekwencji proporcjonalnie wynagrodzenie pracowników wynagradzanych według stawki miesięcznej. Wskazana obniżka wymiaru czasu pracy dotyczy głównie pracowników umysłowych, co pozwoli jednocześnie zachować potencjał realizacyjny na kontraktach. Porozumienie obowiązuje czasowo do 30 czerwca 2020 roku.

Dziesięcioprocentowa obniżka wynagrodzeń obejmie również członków zarządu, rady nadzorczej, a także osób współpracujących na podstawie samozatrudnienia oraz zleceniobiorców.

Dodatkowo postanowiono, między innymi o czasowym zawieszeniu wypłaty premii i nagród, dodatków oraz odpraw emerytalno rentowych, ograniczeniu godzin nadliczbowych oraz wprowadzono ograniczenia związane z korzystaniem z samochodów służbowych. Ponadto obniżony o 25% zostanie odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Spółka szacuje, że podjęte działania pozwolą na oszczędności rzędu 1,8 mln zł miesięcznie.

Z uwagi na fakt, iż na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został jeszcze zidentyfikowany dokładny i ostateczny wpływ epidemii SARS CoV-2 na sytuację Grupy, Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ epidemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki i Grupy, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźnik płynności Grupy.

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa zarządza ryzykiem finansowym poprzez identyfikowanie, monitorowanie, raportowanie jego czynników, co ma na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu czynników ryzyka walutowego na przepływy pieniężne oraz wynik ekonomiczny Grupy. W Grupie instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej. Grupa dla celów ewidencyjnych wykorzystuje wyceny bankowe. Ponadto, litewska część grupy Trakcja, czyli Spółka z grupy AB Kauno Tiltai - AB Kauno Tiltai stosuje rachunkowość zabezpieczeń: swap stopy procentowej (interest rate swap IRS) celem zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu planowanych płatności odsetkowych od kredytu terminowego.

48. Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wszystkie pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej ze wskazaniem przyporządkowanego im poziomu hierarchii wartości godziwej.

Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej	Poziom 1		Poziom 2		Poziom 3	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	-	-	8	8	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	22 447	20 445
Nieruchomości biurowe	-	-	-	-	17 875	15 785
Nieruchomości gruntowe	-	-	-	-	1 974	2 048
Złoża kruszywa naturalnego	-	-	-	-	2 598	2 612

Założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych:

- poszczególnych kategorii instrumentów finansowych zostały opisane w nocie 46 Dodatkowych informacji i objaśnień,
- nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w nocie 23 Dodatkowych informacji i objaśnień.

49. Należności i zobowiązania warunkowe

Grupa ma należności i zobowiązania warunkowe z tytułu roszczeń prawnych powstających w wyniku normalnego toku działalności gospodarczej. Poniższa tabela prezentuje należności i zobowiązania warunkowe Grupy na dzień bilansowy 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r.

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Należności warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	764 022	89 206
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	762 731	88 366
Weksli otrzymanych pod zabezpieczenie	1 291	840
Razem należności warunkowe	764 022	89 206
Zobowiązania warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	8 696 931	2 513 844
Udzielonych gwarancji i poręczeń	899 060	897 239
Weksli własnych	521 671	449 589
Hipoteki	4 252 519	181 979
Cesji wierzytelności	1 429 992	887 692
Cesji z polisy ubezpieczeniowej	120 137	40 483
Kaucji	21 900	24 612
Zastawów rejestrowych	1 451 652	32 250
Razem zobowiązania warunkowe	8 696 931	2 513 844

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na rzecz pozostałych jednostek to głównie gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów spółek Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Grupy z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych (gwarancje należytego wykonania umowy, gwarancje usunięcia wad i usterek, gwarancje zwrotu zaliczki). Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek z Grupy. Weksle własne stanowią inną formę zabezpieczenia gwarancji bankowych, o których mowa powyżej. Od dnia bilansowego do dnia publikacji niniejszego sprawozdania wartość zaangażowania Jednostki dominującej z tytułu gwarancji wadialnych, należytego wykonania, zwrotu zaliczek zmniejszyła się o 33.685 tys. zł.

Poza wyżej wymienionymi należnościami i zobowiązaniami warunkowymi Grupa na dzień 31.12.2019 r. posiadała należności warunkowe w wysokości 1.039 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 1.306 tys. zł) wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę. W przypadku naruszenia przez menadżera jego obowiązków określonych w art. 1 Umowy o Zakazie Konkurencji, menadżer zapłaci na rzecz Grupy w trybie natychmiastowym bez jakiegokolwiek wypowiedzenia lub żądania ze strony Grupy karę umowną w wysokości równowartości w złotych polskich 25.000 EURO za każde naruszenie oraz równowartości w złotych polskich 1.000 EURO za każdy dzień, w którym takie naruszenie będzie miało miejsce lub będzie kontynuowane. Zobowiązania warunkowe wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę na dzień 31.12.2019 r. wynosiły 2.787 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 8.072 tys. zł).

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (np. sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce i na Litwie powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na koniec 2019 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

50. Umowy na usługi koncesjonowane

Umowa partnerstwa publiczno - prywatnego

Grupa rozpoznaje aktywa finansowe z tytułu umowy koncesyjnej. Poniższa tabela przedstawia zmianę aktywa finansowego z tytułu umowy koncesyjnej w trakcie roku obrotowego.

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	-	41 571
Zwiększenia	-	3 368
Nabycie, założenie, zaciągnięcie	-	3 368
Zmniejszenia	-	(46 215)
Rozliczenie wynagrodzenia przekazanego koncesjodawcy	-	(4 597)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży - przeniesienie	-	(41 618)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	1 276
Stan na koniec okresu	-	-

51. Istotne sprawy sądowe i sporne

Jednostka dominująca poniżej wskazuje istotne postępowania toczące się przed sądem lub innym organem, dotyczące jej zobowiązań oraz wierzytelności oraz jej jednostek zależnych.

Postępowania dotyczące Jednostki dominującej:

Sprawa dotycząca zgłoszenia wierzytelności przysługującej od Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Warszawie

Jednostka dominująca połączyła się ze spółką Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu. W wyniku tego połączenia następcą prawnym obu spółek jest Trakcja PRKil S.A. w Warszawie. W związku z ogłoszeniem przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Pragi Północ w Warszawie upadłości spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. (dalej: „PNI”) z możliwością zawarcia układu, spółka Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu złożyła do sądu upadłościowego zgłoszenie wierzytelności Spółki z dnia 20.11.2012 r. Zgłoszenie dotyczyło wierzytelności w łącznej kwocie 55.664.100,89 zł, obejmujących należność główną, odsetki wymagalne do dnia ogłoszenia upadłości oraz naliczone kary umowne.

Według wiedzy Jednostki dominującej, została sporządzona lista wierzytelności względem PNI. Wierzytelności Trakcji PRKil S.A. zostały uznane w wysokości 10.569.163,16 zł, w tym 10.274.533,87 zł z tytułu niezapłaconych faktur oraz 294.632,29 zł z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie. Odmówiono uznania należności z tytułu kar umownych i pozostałych roszczeń w łącznej kwocie 44.956.834,35 zł. Jednostka dominująca nie zgadza się z odmową uznania powyższej części wierzytelności, w związku z powyższym do sędziego - komisarza został wniesiony sprzeciw co do odmowy uznania wierzytelności w powyższym zakresie. Sąd odrzucił sprzeciw, w związku z czym Jednostka dominująca złożyła do Sądu zażalenie, które zostało oddalone. W dniu 8.06.2015 r. Jednostka dominująca otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości o zmianie sposobu prowadzenia upadłości z układowego na likwidacyjne. Sprawa jest w toku i obecnie jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH

W związku z brakiem ustosunkowania się Leonhard Weiss International do oświadczenia wraz z notą obciążeniową oraz wezwaniem do zapłaty z dnia 31.10.2017 r., o czym Grupa informowała w skonsolidowanym raporcie za okres 9 miesięcy zakończonym 30.09.2017 r. w nocy 25 „Udziały we wspólnym przedsięwzięciu” Jednostka dominująca postanowiła skierować sprawę do sądu.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH („LWI”) o zapłatę w związku z umową sprzedaży 50% udziałów w Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. Jednostka dominująca złożyła replikę na odpowiedź na pozew. Obecnie nie jest możliwe precyzyjne wskazanie przewidywanego terminu zakończenia sprawy. Jednostka dominująca przewiduje, że prawomocne rozstrzygnięcie może zostać wydane w 2020 r.

Wartość dochodzonego przez Jednostkę dominującą roszczenia wynosi 20.551.495,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- 1) od kwoty 7.500.000,00 zł od dnia 17.11.2017 r. do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 12.756.000,00 zł od dnia 08.12.2017 r. do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 295.495,00 zł od dnia 08.12.2017 r. do dnia zapłaty.

Jednostka dominująca wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz Spółki zwrotu kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Ze względu na etap sprawy, obiektywnie nie jest możliwe wskazanie nawet szacunkowej wysokości możliwych do zasądzenia odsetek i kosztów postępowania.

Sprawa przeciwko ELTRANS sp. z o.o.

W dniu 30.05.2019 r. Spółka wniosła pozew przeciwko ELTRANS sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie o zapłatę kwoty 2.768.004 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za dostawę, montaż i szkolenie z obsługi dwóch bezolejowych turbosprężarek.

W dniu 29.01.2020 r. sąd wydał postanowienie o wszczęciu postępowania sanacyjnego.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Sprawa przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o.

W dniu 22.05.2019 r. Spółka wniosła pozew przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o. z siedzibą w Jacewie o zapłatę kwoty 556.683,00 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane jako podwykonawca roboty budowlane w ramach realizowanego przez pozwanego na zlecenie Tauron Dystrybucja S.A. zadania pn. „Budowa Zarządzania Siecią we Wrocławiu”

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania przeciwko PKP PLK S.A.

W dniu 31.10.2017 r. Jednostka dominująca wniosła pozew przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 46.747.276,90 zł (w tym 4.913.969,34 zł odsetek), dochodząc zapłaty odszkodowania w związku z przedłużeniem terminu realizacji Umowy pod nazwą: „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica państwa na odcinku Podłęże - Bochnia w km 16,000 - 39,000 w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” oraz części należnego Jednostce

dominującej wynagrodzenia ryczałtowego nieuiszczonego przez PKP PLK S.A. z uwagi na złożenie bezpodstawnego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy w części. W dniu 12.12.2017 r. Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 50.517.012,38 zł (w tym 5.336.177,01 zł odsetek). Rozszerzenie dotyczyło przysługujących Jednostce dominującej względem PKP PLK S.A. roszczeń związanych z bezpodstawnym wyegzekwowaniem naliczonych kar umownych oraz części wynagrodzenia, którego zapłaty bezpodstawnie odmawia PKP PLK S.A w związku z realizacją kontraktu oraz umów o roboty dodatkowe. W dniu 18.10.2018 r. Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 51.767.012,38 zł. Szkoda Jednostki dominującej obejmuje kwotę 1.250.000,00 zł, do której uiszczenia na rzecz Powiatu Bocheńskiego zmuszona została Jednostka dominująca w celu uczynienia zadość żądaniu PKP PLK S.A. dotyczącemu wcześniejszemu - niż wynikało to z Harmonogramu Robót - uruchomienia toru 1 na szlaku Bochnia - Brzesko Okocim. W dniu 06.05.2019 r. Jednostka dominująca rozszerzyła powództwo do wysokości 84.121.127 zł. Jednostka dominująca rozszerzyła zakres dochodzonych roszczeń również o przysługujące jej względem PKP PLK S.A. roszczenia odszkodowawcze, obejmujące deliktowe roszczenia odszkodowawcze jej podwykonawców Arcadis sp. z o.o., Torpol S.A. i PUT Intercor sp. z o.o. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest obecnie trudny do przewidzenia.

W dniu 31.10.2017 r. Spółka wraz z Przedsiębiorstwem Budowlanym „FILAR” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu i Berger Bau Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc zwrotu dodatkowych kosztów związanych z przedłużeniem czasu na realizację Umowy Nr 90/116/0006/11/Z/I na Roboty budowlane podstawowe liniowe na odcinku Wrocław - Grabiszyn - Skokowa i Żmigród - granica woj. dolnośląskiego w ramach projektu POIiŚ 7.1-4 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap II - odcinek Wrocław - granica woj. dolnośląskiego”. W dniu 29.03.2018 r. rozszerzenie powództwa w toku sprawy o roszczenia kolejnego z podwykonawców - INFRAKOL Sp. z o.o. Sp.K. Przypadająca na Jednostkę dominującą część roszczenia wynosi 11.640.113,77 zł (w tym 1.415.797,02 zł odsetek). Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 31.10.2017 r. Jednostka dominująca wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 12.221.007,10 zł (w tym 1.821.726,10 zł odsetek) dochodząc zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia w postaci nieuiszczonego wynagrodzenia z tytułu wykonania:

- a) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16.12.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2” w łącznej kwocie 7.570.281,00 zł
- b) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29.11.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3” w łącznej kwocie 2.829.000,00 zł.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 27.08.2018 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 6.675.193,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej w postaci nieuiszczonego przez stronę pozwaną wynagrodzenia z tytułu wykonania robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16.12.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30,

odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2”, określonych we Wnioskach Wykonawcy nr 72 (gazociąg) i nr 85 (potok Bystrzyca), co stanowi kwotę główną niniejszego pozwu, tj. 6.283.547,59 zł oraz skapitalizowanych odsetek od kwoty głównej za okres od 06.10.2017 r. do dnia 27.08.2018 r. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 22.10.2018 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 632.459,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem wykonania prac dodatkowych w stosunku do zakresu objętego przedmiotem Umowy nr 90/107/0086/17/Z/I z dnia 14.03.2017 r. na wykonanie dokumentacji projektowej i robót budowlanych na odcinku Poznań Wschód - Mogilno od km 0,265 do km 73,000, w ramach zadania pn.: „Prace na linii nr 353 Poznań Wschód - Dziarnowo”, tj. w zakresie wykonania dodatkowych dojazdów do peronów na stacji Wydartowo, dodatkowego przewieszenia sieci trakcyjnej na szlaku Wydartowo - Trzemeszno oraz wykonania map do celów projektowych, a także poniesienia dodatkowych kosztów związanych z nieprzewidywalnym wzrostem cen usług PKP Energetyka na sieci trakcyjnej. W dniu 12.07.2019 r. Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14.601.921,80 zł tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 29.11.2018 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 20.934.758,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu kosztów przedłużenia realizacji Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29.11.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w km 133,600 - 154,900 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3, z uwagi na okoliczności znajdujące się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. zarówno na podstawie postanowień Kontraktu, jako umowy o zamówienie publiczne, jak i ogólnej odpowiedzialności odszkodowawczej określonej w przepisach kodeksu cywilnego. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 17.01.2019 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 12.296.388,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowy nr 90/107/0085/15/Z/I na „Kontynuację robót modernizacyjnych na linii kolejowej E59 (roboty torowo - podtorzowe i okołotorowe) w ramach Projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III, Odcinek Czempień - Poznań” z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. W dniu 12.07.2019 r. Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14.601.921,80 zł tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 03.04.2019 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 1.320.495,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem:

- a) zwrotu dodatkowych kosztów z wynikających przedłużenia realizacji Umowy Nr 90/107/0090/15/Z/I na Budowę obiektów inżynierskich w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław - Poznań, w ramach projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III - odcinek Czempień - Poznań” - w zakresie Zamówienia Częściowego A - wiadukt kolejowy w km 145,650 w m. Mosina, z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A.,
- b) zwrotu kosztów wykonania przez Spółkę dodatkowych robót, nieprzewidzianych w Ofercie Wykonawcy dla przedmiotowego zamówienia.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 02.04.2019 r. Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 489.147,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowę Nr 90/107/0092/15/Z/I na Budowę obiektów inżynierskich w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław - Poznań, w ramach projektu POLiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III - odcinek Czempień - Poznań” - w zakresie Zamówienia Częściowego C - wiadukt kolejowy w km 160,857 w Poznaniu, z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 13.06.2019 r. Spółka złożyła pozew przeciwko PKP PLK S.A wraz z wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń Spółki, przedmiotem którego jest ustalenie treści stosunków zobowiązaniowych Spółki w ramach umów nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16.12.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2 oraz nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29.11.2010 r. na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3. Okolicznością sporną w sprawie jest konieczność wystawienia deklaracji zgodności z typem dla urządzeń lub budowli zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym oraz prawidłowość zaprojektowania i wykonania ekranów akustycznych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 12.301.072 zł. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania dotyczące jednostek zależnych:

AB Kauno Tiltai

Przeciwko Konsorcjum, w skład którego wchodzi spółka zależna AB Kauno Tiltai, został skierowany pozew sądowy przez Inwestora AB Lietuvos geležinkeliai na łączną kwotę 67.715.319 zł (14.989.556 EUR), który został obniżony orzeczeniem sądu do 4.706.684 zł (1.041.878 EUR). Udział Grupy Trakcja w ewentualnych zobowiązaniach mogących wyniknąć z niniejszego postępowania wynosi 65%. Grupa odstąpiła od pozostałych ujawnień dotyczących niniejszej sprawy sądowej powołując się na paragraf 92 MSR 37. Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej takie ujawnienia mogą dostarczać stronom postępowania sądowego informacji, które mogą być wykorzystane w toczącym się postępowaniu wbrew interesom spółki zależnej AB Kauno Tiltai.

52. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane

W 2019 roku nie nastąpiła wypłata dywidendy przez Spółkę.

53. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

Aktywa oddane pod zabezpieczenie:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Rzeczowe aktywa trwałe	221 340	62 716
Nieruchomości inwestycyjne	20 633	844
Zapasy	112 648	17 244
Kaucje	17 424	18 880
Należności	41 963	5 858
Środki pieniężne	29 777	28 873
Razem	443 785	134 415

Zastawowi podlegają również:

- 82,35% udziałów w spółce zależnej Torprojekt Sp. z o.o.,
- 94,62% akcji w spółce zależnej PDM Białystok S.A.,
- 100,00% udziałów w spółce zależnej Dalba Sp. z o.o.,
- 100,00% udziałów w spółce zależnej PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.,
- 99,70% udziałów w spółce zależnej PEUiM Sp. z o.o.,
- 30,00% udziałów w spółce zależnej AB Kauno Tiltai,
- 100% udziałów w spółce zależnej Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.,
- udziały w spółce zależnej UAB Kelda znajdującej się w Grupie AB Kauno Tiltai.

Łączna wartość księgowa wykazana w poszczególnych spółkach wyżej wymienionych zastawów wynosi 145.964 tys. zł.

54. Informacja o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej

Działalność zaniechana nie wystąpiła w Grupie na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r.

55. Informacje na temat podmiotów powiązanych

W 2019 roku spółki Grupy nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe. Transakcje dokonywane przez Spółkę dominującą oraz spółki od niej zależne (podmioty powiązane) są transakcjami zawieranymi na warunkach rynkowych a ich charakter wynika z bieżącej działalności prowadzonej przez Jednostkę dominującą i spółki od niej zależne.

Transakcje między Spółką a jej jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązanymi Spółki zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notce. Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązanymi przedstawiono poniżej.

Łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy:

Podmioty powiązane	Okres	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody finansowe z tyt. różnic kurs. i inne	Koszty finansowe z tyt. różnic kurs. i inne
Akcjonariusze Jednostki dominującej:							
COMSA S.A.	1.01.19-31.12.19	2	862	-	362	-	82
	1.01.18-31.12.18	5 512	2 595	-	-	-	-
Agencja Rozwoju Przemysłu	1.01.19-31.12.19	-	-	-	319	-	286
	1.01.18-31.12.18	-	-	-	-	-	-
Razem	1.01.19-31.12.19	2	862	-	681	-	368
	1.01.18-31.12.18	5 512	2 595	-	-	-	-

Należności i zobowiązań od/wobec podmiotów powiązanych na koniec danego roku obrotowego:

Podmioty powiązane	Dzień bilansowy	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Udzielone pożyczki	Pożyczki otrzymane
Akcjonariusze Jednostki dominującej:					
COMSA S.A.	31.12.2019	-	188	-	7 656
	31.12.2018	4 038	2 117	-	-
Agencja Rozwoju Przemysłu	31.12.2019	-	184	-	27 668
	31.12.2018	-	-	-	-
Razem	31.12.2019	-	372	-	35 324
	31.12.2018	4 038	2 117	-	-

Jednostka dominująca miała ze swoim akcjonariuszem: COMSA S.A. umowę polegającą na udzieleniu jej licencji na cały know-how techniczny oraz znak towarowy, a także udostępnienie dóbr niematerialnych w postaci: kompetencji, znajomości branży, wiedzy eksperckiej w zakresie organizacyjnym, operacyjnym, handlowym, technologicznym posiadanych przez COMSA S.A. Umowa była zawarta na warunkach rynkowych. Wynagrodzenie za świadczenie powyższych usług przez COMSA S.A. wyniosło w 2019 roku 862 tys. zł. W 2019 roku wyżej wymieniona umowa została rozwiązana. Jednocześnie, w wyniku umów finansowania, wynagrodzenie przysługujące COMSA S.A. zostało przekonwertowane na pożyczkę podporządkowaną.

Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązanymi.

56. Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu

Zarząd Jednostki dominującej stanowi kluczową kadrę zarządzającą Grupy.

Wynagrodzenie Zarządu Jednostki dominującej zostało zaprezentowane w poniższym zestawieniu.

Wynagrodzenie Zarządu Spółki	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Badane		Badane	
	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	3 673	741	3 955	857
Świadczenia po okresie zatrudnienia	996	-	491	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1 273	-	273	-
Razem	5 942	741	4 719	857

Szczegóły umów zawartych z osobami zarządzającymi zostały opisane w punkcie 5.9 natomiast dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajdują się w punkcie 5.8 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Trakcja i Spółki Trakcja PRKiI S.A. za rok obrotowy zakończony dnia 31.12.2019 r.

Członkowie Zarządu Trakcji PRKiI nie byli akcjonariuszami lub udziałowcami kontrolującymi, współkontrolującymi lub mającymi znaczący wpływ na podmioty spoza Grupy Trakcja.

W roku 2019 i 2018 Jednostka dominująca nie zawarła istotnych transakcji z kadrą kierowniczą Grupy. W 2019 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej Trakcja PRKiI.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej:

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki	Rok zakończony			
	31.12.2019		31.12.2018	
	Badane		Badane	
	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 032	538	996	479
Razem	1 032	538	996	479

57. Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym

Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego zostały szczegółowo opisane w nocie 2.4 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Trakcja i Spółki Trakcja PRKiI S.A. za rok obrotowy zakończony dnia 31.12.2019 r. Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, to jest do dnia 21.04.2020 r., nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych roku obrotowego.

Wydarzenia po dacie bilansowej

Pozostałe	RB
10.01.2020 Spółka podała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2020 roku.	1/2020
14.01.2020 Spółka podała do publicznej wiadomości treść podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 14 stycznia 2020 r.	2/2020
14.01.2020 Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 14 stycznia 2020 roku w Warszawie.	3/2020
10.02.2020 Spółka poinformowała o zarejestrowaniu warunkowego podwyższenia kapitału przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oraz zmian w Statucie Spółki	4/2020
24.02.2020 Zarząd Spółki Trakcja PRKiI S.A. poinformował o zmianie adresu siedziby Spółki	5/2020
27.02.2020 Spółka podała do publicznej wiadomości wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku	6/2020
17.03.2020 Zarząd Spółki Trakcja PRKiI S.A. na podstawie zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego oraz własnej analizy przekazał do publicznej wiadomości informację o możliwym wpływie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS CoV-2 na sytuację finansową Emitenta i jego grupy kapitałowej	7/2020
18.03.2020 Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartości inwestycji w jednostkach zależnych w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 114.187 tys. zł oraz odpisu aktualizującego wartości firmy w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 138.182 tys. zł.	8/2020
06.04.2020 Spółka poinformowała, że mając na uwadze epidemię COVID-19, podjęła działania mające na celu zmniejszenie negatywnego wpływu zaistniałej sytuacji na działalność i wyniki Spółki.	9/2020

Wpływ epidemii SARS CoV-2 (COVID-19) na działalność i sytuację finansową Grupy

Gwałtowne rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 w Polsce oraz na innych rynkach, na których Spółka oraz jej spółki zależne prowadzą działalność gospodarczą, może mieć wpływ na wyniki finansowe Spółki i Grupy w 2020 r.

Na dzień przekazania niniejszego raportu, Zarząd przewiduje, że trwający stan epidemii w Polsce skutkujący m.in.:

- ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców,
- zmniejszeniem dostępności i wydajności pracy podwykonawców,
- spowolnieniem postępu prac w związku z wprowadzeniem nadzwyczajnych środków ostrożności zgodne z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w związku ze zwiększoną absencją części pracowników,
- wzrostem kosztów niektórych usług m.in. transportu surowców i materiałów, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Grupę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których spółki z Grupy występują jako wykonawcy lub podwykonawcy, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez spółki z Grupy kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień. Powyższe czynniki mogą również spowodować nadzwyczajny wzrost cen materiałów i usług co spowoduje spadek rentowności realizowanych kontraktów. Ponadto,

pandemia COVID-19 może przyczynić się do zmniejszenia liczby inwestycji infrastrukturalnych zaplanowanych na kolejne lata.

Pomimo, iż na datę sporządzenia niniejszego raportu zarówno kontrahenci, jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 może skutkować zmianą trybu działalności kontrahentów Grupy, sądów oraz instytucji finansujących Grupę, co może doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Grupę środków finansowych niezbędnych do:

- wykonywania jej zobowiązań finansowych,
- pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji,
- spełnienia zobowiązań Spółki wynikających z dokumentacji finansowania długoterminowego (o której Spółka informowała w raporcie bieżącym 51/2019 z 27.09.2019 r.) zawartej w ramach procesu restrukturyzacji finansowej Grupy.

Działania podjęte przez Zarząd Jednostki dominującej

W dniu 06.04.2020 r. Zarząd podpisał porozumienie ze związkami zawodowymi na mocy, którego począwszy od 06.04.2020 r. obniżeniu o 10% uległ wymiar czasu pracy, a w konsekwencji proporcjonalnie wynagrodzenie pracowników wynagradzanych według stawki miesięcznej. Wskazana obniżka wymiaru czasu pracy dotyczy głównie pracowników umysłowych, co pozwoli jednocześnie zachować potencjał realizacyjny na kontraktach. Porozumienie obowiązuje czasowo do 30.06.2020 r.

Dziesięcioprocentowa obniżka wynagrodzeń obejmie również członków zarządu, rady nadzorczej, a także osób współpracujących na podstawie samozatrudnienia oraz zleceniobiorców.

Dodatkowo postanowiono, między innymi o czasowym zawieszeniu wypłaty premii i nagród, dodatków oraz odpraw emerytalno rentowych, ograniczeniu godzin nadliczbowych oraz wprowadzono ograniczenia związane z korzystaniem z samochodów służbowych. Ponadto obniżony o 25% zostanie odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Jednostka dominująca szacuje, że podjęte działania pozwolą na oszczędności rzędu 1,8 mln zł miesięcznie.

Z uwagi na fakt, iż na datę sporządzenia niniejszego raportu nie został jeszcze zidentyfikowany dokładny i ostateczny wpływ epidemii SARS CoV-2 na sytuację Grupy, Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ epidemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki i Grupy, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźnik płynności Grupy.

Pandemia Covid-19 może wpłynąć w przyszłości na wycenę aktywów Grupy, w tym na wynik testów na utratę wartości. W nocie 24 niniejszego sprawozdania przedstawiono możliwe skutki wpływu pandemii na wynik testów.

58. Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji

Skumulowana średnioroczna stopa inflacji za ostatnie 3 lata dla każdego z okresów objętych niniejszymi skonsolidowanymi informacjami finansowymi nie przekroczyła wartości 100%, dlatego nie wystąpiła konieczność przekształcenia sprawozdań finansowych o wskaźnik zmian cen.

59. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresie sprawozdawczym:		
Zarząd Jednostki dominującej	5	5
Zarząd jednostek z Grupy	20	20
Administracja	255	271
Dział sprzedaży	32	31
Pion produkcji budowlano-montażowej	1 254	1 284
Operatorzy maszyn	599	563
Pracownicy techniczni	136	149
Pozostali	46	53
Razem	2 347	2 376

Zatrudnienie w Grupie na dzień 31.12.2019 r. kształtowało się następująco:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Zatrudnienie w Grupie na dzień bilansowy:		
Zarząd Jednostki dominującej	6	4
Zarząd jednostek z Grupy	18	18
Administracja	261	280
Dział sprzedaży	29	106
Pion produkcji budowlano-montażowej	1 251	1 256
Operatorzy maszyn	532	525
Pracownicy techniczni	134	146
Pozostali	45	50
Razem	2 276	2 385

60. Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 04.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów oraz saldo netto skompensowanych aktywów i zobowiązań Funduszu:

	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Pożyczki udzielone pracownikom	458	693
Środki pieniężne	1 678	639
RMK	22	(24)
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(1 177)	(1 151)
Saldo po skompensowaniu	981	157
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	1 789	1 684

61. Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Trakcja PRKiI podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań Grupy i Jednostki dominującej jest BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12.

W dniu 21.08.2019 r., Spółka zawarła umowę BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. na:

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30.06.2019 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2019 r., zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.
- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30.06.2020 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2020 r., zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Umowa została zawarta na okres wykonania przedmiotu umowy.

Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Trakcja jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2019	31.12.2018
	Badane	Badane
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	344	239
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	135	76
Z tytułu innych umów	10	21
Razem	489	336

62. Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki dominującej oraz podjęte i planowane działania Zarządu Jednostki dominującej

Trakcja PRKił S.A. jest Spółką dominującą w Grupie Kapitałowej Trakcja. Sytuacja Grupy jest ściśle uzależniona od sytuacji Spółki dominującej.

W nawiązaniu do noty 5 Dodatkowe informacje i objaśnienia do skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego w skonsolidowanym raporcie kwartalnym Grupy Kapitałowej Trakcja za okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2019 r. Zarząd Spółki przedstawia poniżej aktualizację dot. kwestii opisanych we wskazanej notcie sprawozdania finansowego.

Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności, zatem nie zawiera żadnych korekt dotyczących odmiennych zasad wyceny i klasyfikacji aktywów i pasywów, które byłyby konieczne w przypadku, gdyby założenie kontynuacji działalności Spółki oraz Grupy okazało się nieuzasadnione. Zarząd Spółki przedstawił poniżej informacje o aktualnej sytuacji finansowej Spółki, wskazując na ryzyka kontynuacji działalności Spółki w okresie dwunastu miesięcy od daty sporządzenia sprawozdania finansowego.

Ryzyko kontynuacji działalności

Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019 r. Spółka odnotowała stratę netto w wysokości 249.678 tys. zł, a ujemny kapitał pracujący wyniósł 59.406 tys. zł.

Na 31.12.2019 r. zobowiązania finansowe z tytułu kredytów oraz leasingu Spółki wynosiły łącznie 359.388 tys. zł (część długoterminowa 199.909 tys. zł, część krótkoterminowa 159.479 tys. zł).

Na 31.12.2019 r. zobowiązania handlowe i kwoty zatrzymane wynosiły 265.074 tys. zł, w tym przeterminowane 87.200 tys. zł, które Spółka w miarę możliwości reguluje z bieżących wpływów.

W związku z powyższymi czynnikami istnieje ryzyko zagrożenia kontynuacji działalności. Dzięki trwającemu procesowi restrukturyzacji finansowej wskazane powyżej ryzyko uległo znaczącemu zmniejszeniu.

Ogólna sytuacja Spółki i podejmowane działania operacyjne

Spółka uzyskała następujące wyniki za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019 r.:

- wynik brutto ze sprzedaży: -92.890 tys. zł (w 2018 r.: -124.958 tys. zł)
- EBITDA: -120.785 tys. zł (w 2018 r.: -86.986 tys. zł)
- wynik netto: -249.678 tys. zł (w 2018 r.: -86.687 tys. zł)
- kapitał własny: 349.925 tys. zł (na dzień 31.12.2018 r.: 539.705 tys. zł)

W dniu 27.02.2020 zakończono proces gromadzenia danych finansowych i cykliczny przegląd kontraktów długoterminowych, w wyniku czego dokonano przeszacowania marż na kontraktach, którego łączny wpływ na wynik finansowy 2019 roku wyniósł -61.421 tys. zł.

O szczegółach dotyczących powyższego zdarzenia Spółka poinformowała w raporcie bieżącym 6/2020.

Czynniki, które miały najistotniejszy wpływ na poziom wyniku brutto ze sprzedaży i EBITDA w okresie 12 miesięcy 2019 roku Spółki, to:

- rozliczanie nisko marżowych kontraktów pozyskanych w trudniejszych dla ofertowania latach ubiegłych oraz przed znaczącą podwyżką kosztów produkcji,
- przedłużający się proces refinansowania działalności operacyjnej Spółki Trakcja PRKiI S.A., który pogłębił spadek rentowności na kontraktach budowlanych,
- przedłużający się proces refinansowania miał również wpływ na opóźnienie podpisania dwóch kontraktów kolejowych o wyższych rentownościach i brak możliwości ich rozliczania w roku 2019 a co za tym idzie niemożliwość uzyskania zakładanych przychodów,
- budżety zaktualizowano pod kątem charakteru, kwot, rozkładu w czasie oraz niepewności co do przychodów oraz przepływów pieniężnych wynikających z realizowanych kontraktów,
- w trakcie aktualizacji budżetów została przeprowadzona analiza szans oraz zagrożeń, w ramach której zostały zidentyfikowane i uwzględnione ryzyka techniczne, realizacyjne i płynnościowe,
- dla dwóch kontraktów kolejowych Spółka ujęła przychody do poziomu poniesionych kosztów zgodnie z MSSF 15 par. 45.
- wysokość roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających, uwzględniana w budżetach kontraktów długoterminowych, została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 - 50 mln zł. Kwota została oszacowana na podstawie opinii eksperckich oraz szacunków Spółki w oparciu o dane historyczne oraz analizę poszczególnych kontraktów. Ponadto Jednostka dominująca uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikających z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym.

Oprócz wyżej wymienionych czynników na wynik netto miała również wpływ decyzja Zarządu o utworzeniu odpisów aktualizujących wartości inwestycji w jednostkach zależnych w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 114.187 tys. zł (AB Kauno Tiltai: 112.857 tys. zł, BTW Sp. z o.o.: 1.330 tys. zł). Utworzenie odpisów aktualizujących miało charakter niepieniężny i nie wpłynęło na bieżącą sytuację płynnościową Spółki.

Portfel zamówień Spółki na dzień 31.12.2019 r. wyniósł blisko 2.295 mln zł netto (z wyłączeniem części przychodów przypadającą na konsorcjantów). W okresie 01.01.2019 - 31.12.2019 r. Spółka podpisała umowy o łącznej wartości 974 mln zł netto (z wyłączeniem części przychodów przypadającą na konsorcjantów), z których większość przekraczała budżety inwestorskie.

Największe kontrakty podpisane przez Spółkę w 2019 roku:

- a) „*Rewitalizacja linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów - Bieniowiec - Skoczów - Golezów - Cieszyn/Wisła Głębce*”, część A, o czym szczegóły zostały podane w raporcie bieżącym 57/2019 (udział Spółki - 349,2 mln zł netto).
- b) „*Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard - Szczecin Dąbie w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny - Szczecin Dąbie*”, o czym szczegóły zostały podane w raporcie bieżącym 57/2019 (udział Spółki - 280,3 mln zł netto).

- c) „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno - Stargard w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Choszczno - Stargard”, o czym szczegóły zostały podane w raporcie bieżącym 60/2019 (udział Spółki - 199,2 mln zł netto).
- d) „Przebudowa torowiska tramwajowego w ciągu ulic Krakowskiej na odcinku od ul. Rollego do ul. Dietla wraz z przebudową istniejącego układu drogowego, chodników, ścieżek, towarzyszącej infrastruktury technicznej, węzła rozjazdów Krakowska - Dietla - Stradomska wraz z przebudową ul. Dietla na odcinku od ul. Bożego Ciała do ul. Augustiańskiej oraz z przebudową istniejącego mostu Piłsudskiego przez rzekę Wisłę.”, o czym szczegóły zostały podane w raporcie bieżącym 2/2019 (udział Spółki - 76,6 mln zł netto).
- e) Wykonanie przebudowy sieci trakcyjnej wraz z robotami towarzyszącymi na odcinku Racibórz - Chałupki oraz przepustu w km 49,872 linii kolejowej 151” w ramach projektu inwestycyjnego pn.: „Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle - Chałupki (Granica Państwa)” (udział Spółki - 28,3 mln zł netto).

W okresie 01.01.2019 - 31.12.2019 r. Zarząd Spółki podjął negocjacje z PKP PLK w celu ugodowego rozwiązania sporów sądowych. Zarząd Spółki negocjuje otrzymanie zapłaty z tytułu roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej od PKP PLK, których kwota ogółem na dzień publikacji niniejszego raportu rocznego wynosi ok. 156.800 tys. zł (kwota brutto wraz z skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami). Spółka prowadzi negocjacje z PKP PLK przy udziale Prokuratury Generalnej. Na obecnym etapie Zarząd Spółki nie jest w stanie określić terminu zakończenia negocjacji. Spółka uwzględnia roszczenia sądowe składane wobec zamawiających w budżetach kontraktów długoterminowych, co zostało szerzej opisane w nocie 51. Dodatkowe informacje i objaśnienia. Niezależnie od tego, Spółka dochodzi na drodze kontraktowej (pozasądowej) roszczeń o wartości ok. 196.176 tys. zł (w tym przypadających dla Spółki 164.822 tys. zł).

W dniu 22.05.2019 r. Spółka jako lider i pełnomocnik konsorcjum złożyła oświadczenie o odstąpieniu, z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, od umowy zawartej w dniu 19.04.2017 r. z Województwem Kujawsko - Pomorskim, w imieniu którego działał Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy („Zamawiający”) nr ZDW.N4.363.02.2016, której przedmiotem była realizacja zadania pt. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 548 Stolno - Wąbrzeźno od km 0+005 do km 29+619 z wyłączeniem węzła autostradowego w m. Lisewo od km 14+144 do km 15+146” („Umowa”) w niewykonanej części Umowy. W związku z odstąpieniem od Umowy, Spółka zamierza dochodzić od Zamawiającego roszczeń obejmujących zapłatę kar umownych oraz niezapłaconego wynagrodzenia za prace wykonane na podstawie Umowy do dnia odstąpienia przez Spółkę. Kwota umowy została ustalona przez strony na 83.796.445,61 zł brutto. Spółka szacuje wartość roszczeń, których Spółka zamierza dochodzić od Zamawiającego w związku z odstąpieniem od Umowy z winy leżącej po stronie Zamawiającego kwoty co najmniej 11 mln zł brutto z tytułu rozliczenia wykonanych i odebranych prac oraz kwoty 7.876.665 zł z tytułu kar umownych. Pozostałe szczegóły zostały opisane w raporcie bieżącym 9/2019.

Ponadto w dniu 12.03.2020 r. Zamawiający złożył oświadczenie o odstąpieniu od kontraktu "Obwodnica Zatora, Podolsza w ciągu DW nr 781 - zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych". z winy Spółki. Oświadczenie to zostało zakwestionowane przez Spółkę pismem z dnia 18.03.2020 nr 1043/ZAT/2020/EM. Spółka uznając odstąpienie Zamawiającego jako nieskuteczne, po uprzednim wezwaniu Zamawiającego do współdziałania w realizacji Kontraktu i braku reakcji ze strony Zamawiającego, złożył w dniu 31.03.2020 r. Oświadczenie o odstąpieniu od Umowy z winy Zamawiającego.

Zamawiający pismem z dnia 08.03.2019 r., przesłanym Spółce pocztą elektroniczną w dniu 08.03.2019 r., złożył Spółce oświadczenie o odstąpieniu od Umowy (umowa nr 50/2017/2018 na zaprojektowanie i wybudowanie obiektu budowlanego pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 224 na odcinku Godziszewo - węzeł autostrady A1 Stanisławie”) z winy Spółki. Spółkaca, pismem z dnia 04.04.2019 r., zakwestionował skuteczność powyższego oświadczenia Zamawiającego, wskazując na brak podstaw do uznania odstąpienia za skuteczne, zarówno na

podstawie art. 635 k.c. w zw. z art. 656 § 1 k.c., jak i w oparciu o § 17 ust. 3 pkt 4 Kontraktu. W związku z brakiem działań po stronie Zamawiającego, Spółka złożyła w dniu 08.03.2019 r. Zamawiającemu oświadczenie o odstąpieniu Umowy z winy Zamawiającego i wezwał Zamawiającego do zapłaty kwoty 2.028.000,00 zł tytułem kary umownej zgodnie z §15 ust. 3 lit. b) Umowy oraz kwoty 338.889,80 zł netto tytułem nierozliczonego zakresu robót dla etapu Dokumentacji Projektowej odcinka starogardzkiego. Odstąpienie Spółki nie zostało uznane przez Zamawiającego w piśmie z dnia 15.05.2019 r. W dniu 07.08.2019 r. została podpisana ugoda przedsądowa na mocy której: Strony cofają oświadczenia o odstąpieniu, Strony z dniem zawarcia niniejszej Ugody rozwiązują za porozumieniem stron umowę, Strony dokonają korekty not, Spółka wykona opisane w ugodzie prace, Zamawiający odbierze wykonane dotychczas prace, po dokładnym opisie praw i obowiązków stron strony oświadczyły, że nie posiadają jakichkolwiek innych roszczeń w stosunku do siebie wynikających z Umowy.

Spółka sporządzając wycenę kontraktów budowlanych na dzień bilansowy uwzględniła negatywne oraz pozytywne skutki powyższych działań kontraktowych, kierując się swoją najlepszą wiedzą, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Oprócz działań mających wpływ na poprawę przyszłych wyników finansowych Zarząd Spółki ma przede wszystkim na uwadze sytuację płynnościową. Spółka prowadzi aktywną politykę w zakresie zarządzania płynnością, monitorując na bieżąco płynność w ujęciu krótko- i długoterminowym, prowadzi także stały monitoring przepływów pieniężnych, dążąc do utrzymania stabilnego poziomu dostępnego finansowania. W celu utrzymania płynności Spółka podejmuje działania zmierzające do pozyskania kontraktów, na których przewidziane są zaliczki. Ponadto Spółka kładzie duży nacisk na optymalizację procesów fakturowania poprzez skrócenie okresu pomiędzy wykonaniem prac a zafakturowaniem zrealizowanych robót. Spółka wykorzystuje nowo pozyskane środki z finansowania długoterminowego do redukcji zobowiązań przeterminowanych oraz zidentyfikowania robót na kontraktach budowlanych.

Spółka na dzień 31.12.2019 r. posiadała środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 47.514 tys. zł oraz miała do dyspozycji limit kredytu w rachunku bieżącym oraz limit kredytów obrotowych do łącznej wysokości 29 mln zł.

Na dzień poprzedzający podpisanie niniejszego sprawozdania finansowego Spółka posiadała środki pieniężne w wysokości 6 893 tys. PLN i 32 tys. EUR oraz limit kredytu w rachunku bieżącym oraz limit kredytów obrotowych do łącznej wysokości 1 mln zł.

Nowe źródła finansowania

a) Finansowanie pomostowe

Spółka w dniu 13.06.2019 r. w celu utrzymania płynności do terminu podpisania umowy restrukturyzacyjnej/pozyskania nowego finansowania oraz kapitału podpisała dokumentację finansowania pomostowego do łącznych kwot:

- 31.000.000,00 zł kredytu obrotowego uruchamianego w ciągłościach terminowych, który został udostępniony na podstawie Umowy Kredytu pomiędzy Spółką oraz jej podmiotami zależnymi tzn.: Bahn Technik Wrocław sp. z o.o., PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Drogowo Mostowe BIAŁYSTOK S.A., Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe "DALBA" sp. z o.o., mBank S.A. oraz Credit Agricole Bank Polska S.A.
- 33.000.000,00 zł linii gwarancyjnych, które zostały udostępnione na podstawie Umowy Kredytu,
- 70.618.725,62 zł linii gwarancyjnych udzielonych na podstawie Bilateralnych Linii Gwarancyjnych,
- 20.000.000,00 zł pożyczki pomiędzy Spółką a COMSA, S.A.U.

O szczegółach dotyczących powyższych zdarzeń Spółka poinformowała w raportach bieżących nr 12/2019, 19/2019, 20/2019, 21/2019, 22/2019, 24/2019, 32/2019, 33/2019, 40/2019, 41/2019.

b) Finansowanie długoterminowe

Spółka w dniu 27.09.2019 r., podpisała dokumentację docelowego finansowania długoterminowego obejmującą:

1. aneks wprowadzający zmienioną i ujedniczoną Umowę Kredytu zawartą pomiędzy Spółką oraz Bahn Technik Wrocław sp. z o.o., PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Drogowo Mostowe BIAŁYSTOK S.A., Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe „DALBA” sp. z o.o., jako kredytobiorcami i poręczycielami oraz Torprojekt sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów sp. z o.o., jako poręczycielami (dalej łącznie jako „**Podmioty Powiązane**”), a mBank S.A. z siedzibą w Warszawie, Credit Agricole Bank Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu, Bankiem Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie, jako kredytodawcami oraz Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie („**ARP**”) jako pożyczkodawcą, na podstawie którego Spółce oraz Podmiotom Powiązanym, będącym kredytobiorcami, zostały udzielone nowe kredyty odnawialne w maksymalnej wysokości 104.600.000 zł oraz pożyczka odnawialna w maksymalnej wysokości 27.600.000 zł oraz nowa linia gwarancyjna na gwarancje zwrotu zaliczek pod kontrakty w maksymalnej wysokości 200.000.000 zł („**Ujedniczona Umowa Kredytu**”),
2. aneks wprowadzający zmienioną i ujedniczoną umowę pomiędzy wierzycielami z dnia 13.06.2019 r., zawartą pomiędzy Spółką, Podmiotami Powiązanymi, COMSA oraz wierzycielami tj.: Bankiem Gospodarstwa Krajowego, ARP, mBank S.A, Credit Agricole Bank Polska S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., Credendo — Excess & Surety Societe Anonyme, Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A., Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz COMSA, Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A., Uniqa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. („**Wierzyciele**”), na podstawie której ustalone zostały przez Wierzycieli warunki podejmowania przez Wierzycieli czynności egzekucyjnych względem Spółki i Podmiotów Powiązanych, a także powołano agenta zabezpieczeń, ustalono hierarchię wierzycielności przysługujących Wierzycielom od Spółki i Podmiotów Powiązanych oraz zabezpieczeń ustanowionych na rzecz Wierzycieli przez Spółkę i Podmioty Powiązane („**Ujedniczona Umowa Pomiędzy Wierzycielami**”),
3. umowę wspólnych warunków zawartą pomiędzy, Spółką, Podmiotami Powiązanymi, mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., Bankiem Gospodarstwa Krajowego, oraz ARP („**Umowa Wspólnych Warunków**”),
4. aneks wprowadzający zmienione i ujedniczone porozumienie w sprawie ujedniczenia wybranych warunków umów udzielania gwarancji oraz umowy poręczenia z dnia 13.06.2019 r., pomiędzy Spółką, Podmiotami Powiązanymi, AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., Credendo - Excess & Surety Societe Anonyme, działająca w Polsce poprzez Credendo - Excess & Surety Spółka Akcyjna Oddział w Polsce, Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń Ergo Hestia S.A., Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. oraz UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., w związku z którym zostały podpisane w dniu 27.09.2019 r. umowy o nowe linie gwarancyjne, na podstawie których zakłady ubezpieczeń zgodziły się udostępnić Spółce odnawialne linie gwarancyjne na gwarancje wadialne i dobrego wykonania robót/usunięcia wad i usterek w łącznej maksymalnej kwocie wynoszącej 616.568.276 zł.

Uruchomienie kredytów, pożyczek oraz linii gwarancyjnych na podstawie powyższych umów, uzależnione było m. in. od spełnienia przez Spółkę oraz Podmioty Powiązane warunków zawieszających wskazanych w umowach, w tym, przede wszystkim, zmiany niektórych istniejących zabezpieczeń poprzez podwyższenie maksymalnej

kwoty zabezpieczenia oraz rozszerzenie niektórych istniejących zabezpieczeń na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ARP, ustanowienie nowych zabezpieczeń oraz podwyższenie kapitału zakładowego Spółki, w ramach którego Spółka pozyska co najmniej 39.600.000 zł, a także zawarcia umów leasingu dotyczących określonych maszyn Bahn Technik Wrocław sp. z o.o.

Na podstawie Ujednoliconej Umowy Kredytu i na warunkach w niej wskazanych, Spółce oraz Podmiotom Powiązanym, będącym kredytobiorcami, zostały udzielone:

(i) kredyt odnawialny 1 uruchamiany w ciągleniach terminowych w łącznej kwocie równej 31.000.000 zł, z przeznaczeniem na zapłatę przeterminowanych zobowiązań i finansowania bieżącej działalności lub na udzielenie pożyczek wewnątrzgrupowych z terminem płatności do dnia 31.12.2022 r., środki zostały pozyskane na etapie finansowania pomostowego,

(ii) kredyt odnawialny 2 w łącznej kwocie 75.000.000 zł oraz pożyczka odnawialna do wykorzystania w formie wypłat odnawialnych na takich samych warunkach jak kredyt odnawialny, w łącznej kwocie równej 27.600.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego i bieżącej działalności Spółki z terminem płatności do dnia 31.12.2022 r.,

(iii) kredyt odnawialny 3 uruchamiany w ciągleniach terminowych w łącznej kwocie 17.600.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego i bieżącej działalności z terminem płatności do dnia 31.12.2022 r.,

(iv) kredyt odnawialny 4 uruchamiany warunkowo w ciągleniach terminowych w łącznej maksymalnej kwocie 12.000.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego i bieżącej działalności, do dnia 31.12.2022 r., na dzień bilansowy nie został uruchomiony,

(v) nieodnawialna linia gwarancyjna zawarta w ramach finansowania pomostowego na zwrot zaliczki pod określony kontrakt zawarty przez Spółkę, której beneficjentem będzie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., w łącznej kwocie równej 25.000.000 zł,

(vi) nieodnawialna linia gwarancyjna w ramach finansowania pomostowego na gwarancję należytego wykonania, której beneficjentem będzie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, w łącznej kwocie 8.000.000 zł,

(vii) odnawialna linia gwarancyjna na gwarancje zwrotu zaliczki pod nowe kontrakty Spółki lub Podmioty Powiązane, której beneficjentem będzie podmiot akceptowalny dla wszystkich wystawców danej gwarancji, w łącznej kwocie równej 200.000.000 zł.

Ponadto, Ujednolicona Umowa Pomiędzy Wierzycielami, przewiduje możliwość objęcia przez ARP obligacji zamiennych na akcje Spółki do kwoty 20.000.000 zł, zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości Spółki położonej w Bieńkowicach, w przypadku gdy Walne Zgromadzenie Spółki uchwali emisję tych obligacji. Ponadto, w związku z zawarciem Ujednoliconej Umowy Pomiędzy Wierzycielami, Spółka zawarła z ARP porozumienie dodatkowe w którym Spółka i ARP potwierdziły intencje stron dotyczące głównych parametrów obligacji zamiennych na akcje Spółki, których możliwość objęcia przez ARP przewiduje Ujednolicona Umowa Pomiędzy Wierzycielami („Porozumienie”). Zgodnie z Porozumieniem, w przypadku podjęcia przez Zarząd Spółki decyzji o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Spółki z porządkiem obrad przewidującym podjęcie uchwał w przedmiocie emisji obligacji zamiennych na akcje Spółki i zaoferowaniu ich do nabycia ARP (i z zastrzeżeniem podjęcia odpowiednich decyzji korporacyjnych, w tym odpowiedniej zmiany statutu Spółki), Zarząd Spółki zaproponuje Walnemu Zgromadzeniu podjęcie uchwał przewidujących między innymi warunki emisji obligacji, które zostały zawarte w projektach uchwał przekazane w raporcie bieżącym 71/2019.

Porozumienie nie ma charakteru wiążącego i zostało zawarte wyłącznie w celu potwierdzenia intencji stron co do jego przedmiotu.

Ponadto, Umowa Wspólnych Warunków przewiduje możliwość objęcia przez COMSA obligacji zamiennych na akcje Spółki do kwoty 15.000.000 zł na warunkach takich samych jak opisane powyżej dla obligacji, które mogą być objęte przez ARP, z zastrzeżeniem, że obligacje które mogą być objęte przez COMSA będą niezabezpieczone i podporządkowane względem innych zobowiązań Spółki.

Jednocześnie w dniu 27.09.2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę nr 5 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz akcji zwykłych imiennych serii C w drodze subskrypcji prywatnej z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, dematerializacji oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. praw do akcji serii B, akcji serii B, akcji serii C oraz zmiany Statutu Spółki.

W dniach 4 - 7.10.2019 r. Spółka przeprowadziła ofertę 10.279.909 akcji zwykłych na okaziciela serii B Spółki, o wartości nominalnej 0,80 zł oraz nie mniej niż 13.014.209 i nie więcej niż 25.014.209 akcji zwykłych imiennych serii C Spółki, o wartości nominalnej 0,80 zł, w formie subskrypcji prywatnej w rozumieniu art. 431 § 2 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki skierowanej do nie więcej niż 149 wybranych inwestorów.

W dniu 10.10.2019 r. Spółka zawarła z inwestorami umowy objęcia 10.279.909 akcji serii B Spółki oraz 24.771.519 akcji serii C Spółki. Cena za każdą akcję serii B oraz każdą akcję serii C wynosiła 1,70 zł. Łączna cena za objęte akcje serii B i C wyniosła 59.587.427,6 zł, z czego (i) 12.242.952 akcji serii C zostało objętych przez dotychczasowego akcjonariusza Spółki - COMSA S.A.U. („Comsa”) i opłaconych w drodze potrącenia wierzytelności COMSA względem Spółki w łącznej kwocie 20.813.018,40 zł, o czym Spółka informowała w raportach bieżącym 53/2019 i 58/2019; (ii) pozostałe 22.808.476 akcji serii B oraz C zostało objęte przez pozostałych inwestorów wkładami pieniężnymi w łącznej wysokości 38.774.409,20 zł.

W dniu 06.11.2019 r. w KDPW nastąpiła rejestracja 10.279.909 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B

Spółka otrzymała wkłady pieniężne wpłacone przez inwestorów na poczet objęcia akcji serii B i C.

W dniu 14.01.2020 r. odbyło się Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, na którym podjęto uchwały m.in. w sprawie emisji obligacji serii F i G zamiennych na akcje serii D, wyłączenia w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, w stosunku do obligacji serii F i G zamiennych na akcje oraz w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji serii D oraz wyłączenia w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w stosunku do akcji serii D oraz zmiany Statutu. Treść projektów uchwał została opublikowana przez Spółkę w raporcie bieżącym 2/2020. Wartość emisji wyniesie 27 674 487zł, z czego nowe środki uzyskane przez Spółkę wyniosą 20 000 000 zł, emisja powinna dojść do skutku w drugim kwartale 2020r.

O szczegółach dotyczących powyższych zdarzeń Spółka poinformowała w raportach bieżących 46/2019, 47/2019, 48/2019, 51/2019, 53/2019, 54/2019, 55/2019, 58/2019, 59/2019, 61/2019, 63/2019, 64/2019, 65/2019, 66/2019, 71/2019, 73/2019, 79/2019, 81/2019, 82/2019, 83/2019, 84/2019, 2/2020.

Inne działania:**a) Pozyskane nowe kontrakty**

Jednostka dominująca konsekwentnie rozwija kompetencje w różnych sektorach budownictwa infrastrukturalnego, koncentrując się na sektorze kolejowym. Jednostka dominująca, tak jak dotychczas, aktywnie uczestniczy w postępowaniach przetargowych na rynku kolejowym oraz w mniejszym niż dotąd zakresie - na rynku drogowym. W sektorze kolejowym nastąpił zauważalny wzrost zainteresowania przetargami. Obecna tendencja na rynku pokazuje, że oferty wykonawców przekraczające budżety inwestorskie są często akceptowane przez zamawiających.

W ciągu ostatnich tygodni Spółka zawarła następujące kontrakty:

- a) w dniu 24 lutego na „Wykonanie remontu podstacji energetycznej na stacji A3 Imielin I linii metra w Warszawie” (udział Spółki – 2,4 mln zł netto);
- b) w dniu 2 kwietnia na „Modernizację stacji 110/15/6 kV Śródmieście w Łodzi” (udział Spółki – 18,9 mln zł netto).

Po dacie bilansowej Spółka złożyła najkorzystniejszą ofertę w następujących przetargach:

- a) „Mosty Bolesława Chrobrego we Wrocławiu” (udział Spółki – 58,4 mln zł netto) – Spółka została wybrana jako wykonawca, Zarząd oczekuje na oficjalne zaproszenie do podpisania kontraktu;
- c) „Rozbudowa drogi nr 224 na odcinku Godziszewo - węzeł autostrady A1, Stanisławie, etap 1 Godziszewo” (udział Spółki – 10,2 mln zł netto) – oferta Spółki została odrzucona, Spółka oczekuje na termin odwołania w Krajowej Izbie Odwoławczej.

b) Otrzymanie istotnych zaliczek

W nawiązaniu do noty 5 Dodatkowe informacje i objaśnienia do skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego w skonsolidowanym raporcie kwartalnym Grupy Kapitałowej Trakcja za okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2019 r. Zarząd Spółki informuje o wpływie zaliczek z poniższych kontraktów:

- „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard - Szczecin Dąbie w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny - Szczecin Dąbie” - 11.165 tys. zł (do tej pory Spółka otrzymała 25.000 tys. zł) dostaliśmy zaliczkę w pełnej wysokości,
- „Rewitalizację linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów - Bieniowiec - Skoczów - Goleszów - Cieszyn/Wisła Głębcze” - 12.886 tys. zł.

Działania podejmowane przez Spółkę po dacie bilansowej

1. Spółka oczekuje na wpływ zaliczek z poniższego kontraktu, które jest na obecnym etapie procedowane z Zamawiającym i Gwarantami:
 - „Przebudowę układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno - Stargard w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Choszczno - Stargard” - 24.498 tys. zł.
2. W związku z podpisaniem dokumentacji finansowania długoterminowego, Spółka zobowiązała się także do spełnienia szeregu warunków następczych, które obejmują m.in. doprowadzenie do zarejestrowania dokumentów zabezpieczeń, ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń oraz wdrożenie planu naprawczego. Plan naprawczy przewiduje, że Spółka w roku 2019 oraz 2020 podejmie szereg czynności mających na celu m.in. uzyskanie przez Spółkę korzyści finansowych, usprawnienie procedur wewnętrznych, optymalizację struktury wewnętrznej. Ponadto zgodnie z dokumentacją finansową, Spółka dostarcza do mBank S.A. (agent

- kredytu) sprawozdanie zarządu z realizacji Planu Naprawczego, które jest dodatkowo weryfikowane przez doradcę finansowego. Takie sprawozdanie jest przedstawiane nie rzadziej niż raz na miesiąc.
3. Spółka jest w trakcie procesu sprzedaży aktywów nieoperacyjnych. Spółka planuje sprzedaż kolejnych aktywów nieoperacyjnych, w tym nieruchomości przy ul. Oliwskiej w Warszawie za cenę 17.500 tys. zł. Spółka zakłada otrzymanie zaliczki z tytułu sprzedaży nieruchomości przy ulicy Oliwskiej w Warszawie. Zaliczka ma wynieść 3,5 mln zł co stanowi 20% oczekiwanej ceny sprzedaży. Termin finalizacji transakcji, na wniosek kontrahenta, został odroczony w czasie z przyczyn związanych z obecną pandemią COVID-19. Spółka zakłada finalizację transakcji w roku 2020.
 4. Spółka oczekuje finalizacji transakcji sprzedaży **nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu, która zgodnie z obowiązującą umową powinna nastąpić do końca drugiego kwartału 2020r.**, jednak Zarząd Jednostki dominującej bierze pod uwagę fakt, że w wyniku epidemii SARS CoV-2, finalizacja transakcji może zostać odroczone w czasie. Szczegóły dotyczące ww. transakcji przedstawione są w nocie 14 (pozostałe przychody operacyjne).
 5. W dniu 14.01.2020 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające emisję obligacji serii F i G zamiennych na akcje serii D, wyłączenia w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, w stosunku do obligacji serii F i G zamiennych na akcje. Szczegóły zostały przedstawione w raporcie bieżącym 2/2020.
 6. Jednostka dominująca otrzymała pożyczkę od BTW Sp. z o.o. w kwocie 11 mln zł.
 7. Zgodnie z postanowieniami umów finansowania długoterminowego Spółka, wraz z doradcą finansowym (Ipopema Financial Advisory Sp. z o.o.) zaakceptowanym przez instytucje finansowe, dokonała aktualizacji modelu finansowego dot. działalności Grupy Trakcja w okresie 2020 - 2023. W wyniku rzeczowej aktualizacji została zidentyfikowana luka finansowa dot. Jednostki dominującej w wysokości 89 mln zł, **przy założeniu pozyskania środków z instrumentów finansowych** W ocenie Zarządu szacowana luka finansowa powinna zostać pokryta z dodatkowego finansowania i wpływów z roszczeń od zamawiających.

Zarząd Spółki stoi na stanowisku, że przeprowadzone analizy i podjęte kroki neutralizują w sposób zadowalający ryzyko utraty płynności. W ocenie Spółki prowadzone działania pozwolą na zabezpieczenie finansowania prowadzonej działalności i przygotują Spółkę do realizacji większej skali projektów.

Ryzyko niepowodzenia podjętych działań

Zarząd Spółki sporządził sprawozdanie finansowe przy założeniu kontynuacji działalności w okresie co najmniej 12 miesięcy do daty zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji. Kontynuacja działalności Grupy zależy od skutecznej realizacji procesu pokrycia luki finansowej. Ewentualne niezrealizowanie oczekiwanych efektów podjętych działań w zakresie dodatkowego finansowania oraz negocjacji roszczeń prowadzić może, do zagrożenia kontynuacji działalności jednostki dominującej. Dodatkowo na przyszłe pogorszenie płynności mogą potencjalnie wpłynąć czynniki takie jak: przesunięcie terminów pozyskania środków pieniężnych z tytułu zaliczek, obligacji oraz negatywne zdarzenia wynikające z pandemii Covid-19, opisane na końcu niniejszej noty.

Mając na uwadze ew. negatywne lub nieprzewidziane skutki zdarzeń opisanych w niniejszej nodzie a także ewentualne przesunięcie w czasie działań zapewniających dostateczne finansowanie działalności, Spółka ma możliwość podjęcia dodatkowych działań polegających na:

1. Rozpoczęcie negocjacji z wierzycielami Spółki dot. restrukturyzacji zadłużenia wraz z jednoczesnym podjęciem środków dopuszczonych przez obowiązujące przepisy prawne w zakresie ochrony Spółki oraz interesu wierzycieli i akcjonariuszy.

2. Przeprowadzeniu restrukturyzacji operacyjnej polegającej na zbyciu aktywów niewykorzystywanych w podstawowej działalności operacyjnej, między innymi akcji i udziałów w spółkach zależnych, rzeczowego majątku trwałego.
3. Ograniczenie zakresu działalności Spółki.

Wpływ epidemii SARS CoV-2 (COVID-19) na działalność i sytuację finansową Grupy

Gwałtowne rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 w Polsce oraz na innych rynkach, na których Spółka oraz jej spółki zależne prowadzą działalność gospodarczą, może mieć wpływ na wyniki finansowe Spółki w 2020 r.

Na dzień przekazania niniejszego raportu Zarząd przewiduje, że trwający stan epidemii w Polsce skutkujący m.in.:

- ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców,
- zmniejszeniem dostępności i wydajności pracy podwykonawców,
- przewlekłością procedowania decyzji administracyjnych dotyczących realizowanych kontraktów budowlanych,
- spowolnieniem postępu prac w związku z wprowadzeniem nadzwyczajnych środków ostrożności zgodne z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w związku ze zwiększoną absencją części pracowników,
- wzrostem kosztów niektórych usług m.in. transportu surowców i materiałów,

może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Grupę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których spółki z Grupy występują jako wykonawcy lub podwykonawcy, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez spółki z Grupy kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień. Powyższe czynniki mogą również spowodować nadzwyczajny wzrost cen materiałów i usług co spowoduje spadek rentowności realizowanych kontraktów. Ponadto, pandemia COVID-19 może przyczynić się do zmniejszenia liczby inwestycji infrastrukturalnych zaplanowanych na kolejne lata.

Pomimo, iż na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania zarówno kontrahenci, jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 może skutkować zmianą trybu działalności kontrahentów Spółki, sądów oraz instytucji finansujących Spółkę, co może doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Spółkę środków finansowych niezbędnych do:

- wykonywania jej zobowiązań finansowych,
- pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji,
- spełnienia zobowiązań Spółki wynikających z dokumentacji finansowania długoterminowego (o której Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 51/2019 z 27.09.2019 r.) zawartej w ramach procesu restrukturyzacji finansowej Grupy.

Działania podjęte przez Zarząd Spółki

W dniu 06.04.2020 r. Zarząd podpisał porozumienie ze związkami zawodowymi na mocy, którego począwszy od 06.04.2020 r. obniżeniu o 10% uległ wymiar czasu pracy, a w konsekwencji proporcjonalnie wynagrodzenie pracowników wynagradzanych według stawki miesięcznej. Wskazana obniżka wymiaru czasu pracy dotyczy głównie pracowników umysłowych, co pozwoli jednocześnie zachować potencjał realizacyjny na kontraktach. Porozumienie obowiązuje czasowo do 30 czerwca 2020 roku.

Dziesięcioprocentowa obniżka wynagrodzeń obejmie również członków zarządu, rady nadzorczej, a także osób współpracujących na podstawie samozatrudnienia oraz zleceniobiorców.

Dodatkowo postanowiono, między innymi o czasowym zawieszeniu wypłaty premii i nagród, dodatków oraz odpraw emerytalno rentowych, ograniczeniu godzin nadliczbowych oraz wprowadzono ograniczenia związane z korzystaniem z samochodów służbowych. Ponadto obniżony o 25% zostanie odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Spółka szacuje, że podjęte działania pozwolą na oszczędności rzędu 1,8 mln zł miesięcznie.

Z uwagi na fakt, iż na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został jeszcze zidentyfikowany dokładny i ostateczny wpływ epidemii SARS CoV-2 na sytuację Grupy, Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ epidemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki i Grupy, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźnik płynności Grupy.

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

Marcin Lewandowski

Prezes Zarządu

Paweł Nogalski

Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski

Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius

Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków

Członek Zarządu

Adam Stolarz

Członek Zarządu

OŚWIADCZENIE RADY NADZORCZEJ TRAKCJA PRKiI S.A. SPORZĄDZONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW §70 UST. 1 PKT 8 ORAZ § 71 UST. 1 PKT 8 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE INFORMACJI BIEŻĄCYCH I OKRESOWYCH PRZEKAZYWANYCH PRZEZ EMITENTÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ WARUNKÓW UZNAWANIA ZA RÓWNOWAŻNE INFORMACJI WYMAGANYCH PRZEPISAMI PRAWA PAŃSTWA NIEBĘDĄCEGO PAŃSTWEM CZŁONKOWSKIM

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE KOMITETU AUDYTU RADY NADZORCZEJ TRAKCJA PRKiI S.A.

Rada Nadzorcza oświadcza, że:

1. w Spółce TRAKCJA PRKiI S.A. są przestrzegane przepisy dotyczące powołania, składu i funkcjonowania Komitetu Audytu, w tym dotyczące spełnienia przez jego członków kryteriów niezależności oraz wymagań odnośnie do posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka, oraz w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych,
2. powołany w Spółce Komitet Audytu wykonywał zadania komitetu audytu przewidziane w obowiązujących przepisach.

.....
Dominik Radziwiłł
Przewodniczący Rady Nadzorczej

.....
Jorge Miarnau Montserrat
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

.....
Michał Hulbój
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

.....
Kludia Budzisz
Członek Rady Nadzorczej

.....
Krzysztof Tenerowicz
Członek Rady Nadzorczej

.....
Miquel Llevat Vallespinosa
Członek Rady Nadzorczej

.....
Fernando Perea Samarra
Członek Rady Nadzorczej

OCENA RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI TRAKCJA PRKII S.A. DOTYCZĄCA SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA I SPÓŁKI TRAKCJA PRKII S.A. ZA 2019 ROK, ROCZNEGO JEDNOSTKOWEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI TRAKCJA PRKII S.A. I ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ TRAKCJA ZA OKRES OD DNIA 1 STYCZNIA 2019 ROKU
DO DNIA 31 GRUDNIA 2019 ROKU

I. PRZEDMIOT OCENY

Przedmiotem niniejszej oceny są:

1. Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. za rok 2019,
2. Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2019 roku,
3. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2019 roku.

II. OCENA SPRAWOZDAŃ ZARZĄDU I SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

1. Ocena sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. za rok 2019: Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. poddała ocenie sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. za 2019 rok oraz zapoznała się z przedstawionymi przez biegłego rewidenta Spółki Trakcja PRKil S.A. (BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.) wynikami przeprowadzonego badania, sprawozdaniem biegłego rewidenta z badania i na podstawie informacji i materiałów uzyskanych od biegłego rewidenta, Zarządu Spółki oraz przedstawicieli Spółki, uznaje, że sprawozdanie:
 - zostało sporządzone zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2019 roku, poz. 351) oraz § 70 i § 71 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim;
 - jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki Trakcja PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku i rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. na podstawie informacji i materiałów uzyskanych od biegłego rewidenta, Zarządu Spółki oraz przedstawicieli Spółki, uznaje, że sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. za rok 2019 są zgodne z informacjami zawartymi w jednostkowym i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz, że w świetle wiedzy o Spółce i Grupie Kapitałowej oraz ich otoczeniu uzyskanej podczas badania jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz zawierają opis wszystkich istotnych zdarzeń mogących mieć wpływ na sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A., co najmniej w perspektywie kolejnych kwartałów, jak również opis istotnych ryzyk.

W związku z powyższym Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. pozytywnie ocenia sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja i Spółki Trakcja PRKil S.A. za rok 2019.

2. Ocena rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Trakcji PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku

Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. poddała ocenie roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki Trakcji PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, w skład którego wchodzi:

- a) jednostkowy rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujący stratę netto w wysokości 249 678 tys. złotych,
- b) jednostkowe sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujące ujemne dochody całkowite ogółem w wysokości 248 401 tys. złotych,
- c) jednostkowy bilans na dzień 31 grudnia 2019 roku, po stronie aktywów i pasywów wykazujący sumę 1 228 461 tys. złotych,
- d) jednostkowy rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 13 937 tys. złotych,
- e) zestawienie zmian w jednostkowych kapitałach własnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujące zmniejszenie stanu kapitałów własnych o kwotę 189 780 tys. złotych,
- f) dodatkowe informacje i objaśnienia,

oraz zapoznała się z wynikami badania przedstawionymi przez biegłego rewidenta Spółki Trakcja PRKil S.A. (BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.).

Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. na podstawie informacji i materiałów uzyskanych od biegłego rewidenta, Zarządu Spółki oraz przedstawicieli Spółki, uznaje, że roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku i zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, i jest zgodne z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym.

W związku z powyższym Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A., zwracając uwagę na notę nr 10 dodatkowych informacji do sprawozdania finansowego, oceniła i nie zgłosiła zastrzeżeń do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Trakcja PRKil S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

3. Ocena rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku

Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. poddała ocenie roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja, w skład którego wchodzi:

- a) skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujący stratę netto w wysokości 285 048 tys. złotych,
- b) skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujące ujemne dochody całkowite ogółem w wysokości 287 028 tys. złotych,
- c) skonsolidowany bilans na dzień 31 grudnia 2019 roku, po stronie aktywów i pasywów wykazujący sumę 1 484 320 tys. złotych,
- d) skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 9 214 tys. złotych,
- e) zestawienie zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wykazujące zmniejszenie stanu skonsolidowanych kapitałów własnych o kwotę 228 896 tys. złotych,

f) dodatkowe informacje i objaśnienia,

oraz zapoznała się z wynikami badania przedstawionymi przez biegłego rewidenta Grupy Kapitałowej Trakcja (BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.).

Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. na podstawie informacji i materiałów uzyskanych od biegłego rewidenta, Zarządu Spółki oraz przedstawicieli Spółki, uznaje, że roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku i zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości i jest zgodne z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym.

W związku z powyższym Rada Nadzorcza Spółki Trakcja PRKil S.A. zwracając uwagę na notę nr 62 dodatkowych informacji do sprawozdania finansowego, oceniła i nie zgłosiła zastrzeżeń do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Trakcja za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Rada Nadzorcza, zgodnie z artykułem 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych, zwracając uwagę na noty nr 10 i 62 dodatkowych informacji do sprawozdania finansowego, oceniła i nie zgłosiła zastrzeżeń do sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Trakcja za rok 2019, sprawozdania z działalności Spółki za rok 2019, rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za 2019 r. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej Trakcja za 2019 r. i wnioskuje do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia o zatwierdzenie tych sprawozdań.

.....

Dominik Radziwiłł
Przewodniczący Rady Nadzorczej

.....

Jorge Miarnau Montserrat
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

.....

Michał Hulbój
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

.....

Klaudia Budzisz
Członek Rady Nadzorczej

.....

Krzysztof Tenerowicz
Członek Rady Nadzorczej

.....

Miquel Llevat Vallespinosa
Członek Rady Nadzorczej

.....

Fernando Perea Samarra
Członek Rady Nadzorczej

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania dla Akcjonariuszy oraz Rady Nadzorczej Trakcja PRkil S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, w której jednostką dominującą jest Trakcja PRkil S.A. ("Jednostka dominująca") („Grupa”) zawierające skonsolidowany bilans na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych, zestawienie zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych, skonsolidowane rachunek przepływów pieniężnych za rok zakończony w tym dniu oraz dodatkowe informacje i objaśnienia („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz skonsolidowanej sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz jej skonsolidowanego wyniku finansowego i skonsolidowanych przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy w dniu 21 kwietnia 2020 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KRSB”) oraz stosownie do ustawy z dn. 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” - Dz. U. z 2019 r., poz. 1421 z późn.zm.) oraz Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” - Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Spółek Grupy zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Spółki dominującej zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Znacząca niepewność dotycząca kontynuacji działalności

Zwracamy uwagę na notę 62 „Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki dominującej oraz podjęte i planowane działania Zarządu Jednostki dominującej” dodatkowych informacji i objaśnień do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zawierającą opis ryzyka kontynuacji działalności Jednostki dominującej i Grupy Kapitałowej Trakcja PRKiL.

W nocie wskazano, że Jednostka dominująca w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 r. odnotowała stratę netto w wysokości 249.678 tys. zł, jej ujemny kapitał pracujący na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniósł 59.406 tys. zł, a przeterminowane zobowiązania wynosiły 87.200 tys. zł. Zarząd Jednostki dominującej sporządził sprawozdanie finansowe przy założeniu kontynuacji działalności. Kontynuacja działalności Jednostki dominującej i Grupy zależy od pokrycia luki finansowej poprzez pozyskanie dodatkowego finansowania dłużnego oraz skuteczności procesu negocjacji z zamawiającymi dotyczącego zapłaty wynagrodzenia, które jest przedmiotem roszczeń Jednostki dominującej. Ewentualne niezrealizowanie oczekiwanych efektów podjętych działań może prowadzić do zagrożenia kontynuacji działalności Jednostki dominującej i Grupy. Ponadto, w ww. nocie Jednostka dominująca wskazała na inne czynniki, które mogą wpłynąć pogorszenie jej płynności: przesunięcie terminów pozyskania środków pieniężnych z tytułu zaliczek na poczet realizowanych kontraktów oraz emisji obligacji oraz negatywne skutki wynikające z pandemii COVID-19. Jak wykazano w nocie 62, powyższe wskazania łącznie z innymi informacjami opisanymi w tej nocie świadczą o istnieniu istotnej niepewności, która może powodować poważne wątpliwości, co do zdolności Jednostki dominującej i Grupy do kontynuacji działalności.

Nasza opinia nie zawiera modyfikacji w związku z tą sprawą.

Inne sprawy

Sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zostało zbadane przez działającego w imieniu innej firmy audytorskiej biegłego rewidenta, który wyraził opinię bez zastrzeżeń na temat tego sprawozdania w dniu 30 kwietnia 2019 roku.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Poza kwestią opisaną w sekcji „Znacząca niepewność dotycząca kontynuacji działalności” uznaliśmy poniższe sprawy za kluczowe sprawy badania, o których informujemy w naszym sprawozdaniu.

1 Analiza utraty wartości dotycząca wartości firmy

Jednostka dominująca posiada znaczące inwestycje w jednostkach zależnych działających na rynku budowlanym w Polsce i na Litwie. Ich nabycie skutkowało w latach ubiegłych rozpoznaniem wartości firmy wykazanej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2019 roku w wysokości 168.983 tys. zł. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości.

Mając na uwadze istotność tej pozycji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a także ze względu na złożoność zagadnienia i wrażliwość wyników testu na utratę wartości na przyjęte założenia, kwestia przeprowadzania testu na utratę wartości była przedmiotem naszych analiz. Jako kluczowe ryzyko badania uznaliśmy, że ryzykiem jest osąd i elementy szacunków Zarządu Jednostki dominującej związane z założeniami co do kształtowania się przyszłych przepływów pieniężnych, ustaleniem stopy dyskonta, oszacowaniem wartości rezydualnych zawartych w modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych będącym podstawą rozpoznania odpisu.

Jak wspomniano powyżej, w wyniku przeprowadzonego testu, w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 r. Zarząd Jednostki dominującej ujął odpis z tytułu utraty wartości wartości firmy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w kwocie 138.182 tys. zł.

W związku z powyższym uznaliśmy tę sprawę za kluczową sprawę badania.

Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym

W nocie 9.8.2 dodatkowych informacji i objaśnień skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka dominująca przedstawiła zasady rachunkowości związane z wyceną wartości firmy.

W nocie 24 dodatkowych informacji i objaśnień skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka dominująca przedstawiła ujawnienia dotyczące przeprowadzonego testu na utratę wartości, w tym wyniki testu, opis przyjętych założeń i analizę wrażliwości wyników testu na zmianę kluczowych założeń.

Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko

Nasze procedury badania obejmowały w szczególności:

- zrozumienie i ocenę procesu identyfikacji przesłanek utraty wartości dotyczącej wartości firmy oraz prawidłowości zastosowanej metody przeprowadzania testu zgodnie z odpowiednimi standardami sprawozdawczości finansowej;
 - krytyczną ocenę przyjętych przez Zarząd Jednostki dominującej założeń i szacunków co do wyliczenia wartości odzyskiwalnej wartości firmy, w tym: porównanie przyjętych założeń co do przyszłych przepływów z budżetami oraz planami średnioterminowymi i ocenę zasadności tych planów, ocenę przyjętych założeń i dokonanych szacunków służących określeniu wartości odzyskiwalnej wartości firmy, w tym ocenę zasadności ustalenia ośrodka wypracowującego środki pieniężne oraz sposobu dokonywania odpisu zgodnie z wymogami standardu MSR 36, analizę zasadności kluczowych założeń makroekonomicznych, ocenę metodyki ustalania wartości rezydualnych po okresie objętym planami średnioterminowymi i zgodność metodyki testu z międzynarodowymi standardami sprawozdawczości finansowej,
 - analizę sposobu wyliczenia stóp dyskontowych,
 - ocenę przeprowadzonej przez Zarząd Jednostki dominującej analizy wrażliwości przyjętych kluczowych założeń na wynik testu,
 - ocenę poprawności i kompletności ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.
-

2 Poprawność rozliczania kontraktów budowlanych

Grupa uzyskała w 2019 roku przychody z tytułu realizacji kontraktów budowlanych w kwocie 1.399.724 tys. zł, co skutkowało rozpoznaniem w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywa z tytułu nadwyżki przychodów ustalonych nad zafakturowanymi w kwocie 197.200 tys. zł.

Grupa ujmuje przychody wynikające z realizacji kontraktów stosując zasady określone w Międzynarodowym Standardzie Sprawozdawczości Finansowej 15 „Przychody z umów z klientami” („MSSF 15”). Zgodnie z wymogami powyższego standardu, przychód jest ujmowany według stopnia zaawansowania, jeżeli spełnione są następujące kryteria: nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Grupy, oraz gdy Grupie przysługuje egzekwowalne prawo do otrzymania zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie. Wartość wykazywanych przychodów ujmowanych w danym roku, zależy w znaczącym stopniu od faktycznie poniesionych kosztów, określenia właściwej marży oraz oceny stopnia zaawansowania kontraktów, a także od dokładności i kompletności budżetów kontraktów budowlanych.

Kluczowe osądy Zarządu Jednostki dominującej przy ujmowaniu przychodów z realizacji kontraktów budowlanych dotyczą dokładności i kompletności budżetów kontraktów oraz ich wpływu na rozpoznawanie przychodów w kontekście wymogów MSSF 15.

Ryzyko prawidłowego rozpoznania wszystkich ryzyk w budżecie kontraktów budowlanych pozostaje kluczowym czynnikiem w działalności Grupy i znacząco wpływa na poprawność rozliczania kontraktów budowlanych. Ponadto poprawność rozliczania kontraktów budowlanych jest w znaczącym stopniu uzależniona od wyceny i charakteru zmian zakresu prac.

Ze względu na skalę realizowanych projektów, ich złożoność, niepewność dotyczącą łącznych ostatecznych kosztów ich realizacji, wyników rozmów z zamawiającymi oraz zmian zakresu prac wymagają one znaczących subiektywnych ocen ze strony Zarządu Jednostki dominującej.

W związku z powyższym uznaliśmy tę sprawę za kluczową sprawę badania.

Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym

W nocie 9.21 dodatkowych informacji i objaśnień skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa przedstawiła zasady rachunkowości związane z rozliczeniami z tytułu umów z klientami, w tym zasady ujmowania przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych.

W nocie 13 dodatkowych informacji i objaśnień skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa przedstawiła ujawnienia dotyczące ujętych w roku obrotowym przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych, a w nocie 33 - salda rozliczeń z tytułu umów z klientami.

Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko

Nasze procedury badania w zakresie oceny poprawności rozliczenia kontraktów budowlanych obejmowały:

- uzyskanie zrozumienia oraz oceny zaprojektowania i wdrożenia istniejących kluczowych mechanizmów kontrolnych związanych z rozliczaniem kontraktów budowlanych,
- uzyskanie zrozumienia metod rachunkowości stosowanych do rozliczeń na kontraktach realizowanych w konsorcjach,
 - analizę poprawności modelu rozliczania kontraktów budowlanych, w tym: weryfikację poprawności matematycznej rozliczenia kontraktu i rozpoznania wyceny w księgach, analizę portfela kontraktów w celu identyfikacji istotnych i podatnych na ryzyko kontraktów, które uwzględniono w próbie wybranej do dalszych szczegółowych procedur,
- dla wybranych kontraktów: omówienie statusu ich realizacji z dyrektorami kontraktów oraz w razie konieczności z Zarządem Jednostki dominującej, a także przeprowadzenie analizy zmian budżetów w trakcie badanego roku wraz uzgodnieniem zmian prognozowanych przychodów i kosztów w budżecie do dokumentów źródłowych,
- analizę pism od doradców prawnych spółek Grupy w zakresie, w jakim Grupa ujęła w budżetach kontraktów zmienne elementy wynagrodzenia,
- analizę budżetów kontraktów pod kątem kompletności ujęcia szacowanych kosztów,
- ocenę kompletności i prawidłowości ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Grupy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Grupę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd Jednostki dominującej uznaje za niezbędną aby umożliwić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Grupy do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Grupy, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Jednostki dominującej oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” - Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.). Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Jednostki dominującej obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędem, ponieważ

- oszustwo może dotyczyć zмовy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Grupy;
 - oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Jednostki dominującej;
 - wyciągamy wniosek na temat odpowiedności zastosowania przez Zarząd Jednostki dominującej zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Grupy do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa zaprzestanie kontynuacji działalności;
 - oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację;
 - uzyskujemy wystarczające odpowiednie dowody badania odnośnie do informacji finansowych jednostek lub działalności gospodarczych wewnątrz Grupy w celu wyrażenia opinii na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy odpowiedzialni za kierowanie, nadzór i przeprowadzenie badania Grupy i pozostajemy wyłącznie odpowiedzialni za naszą opinię z badania.

Przekazujemy Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 r. („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego i oświadczeniem na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b, ust. 1 Ustawy o rachunkowości, które są wyodrębnionymi częściami tego Sprawozdania oraz Raport Roczny za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 r. („Raport roczny”), (razem „Inne informacje”). Na podstawie regulacji zawartych w art. 55, ust. 2a ustawy o rachunkowości oraz par. 71, ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2019 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie o informacji bieżących” - Dz. U. z 2018 r., poz. 757, z późn. zm.) Zarząd Jednostki dominującej w Sprawozdaniu z działalności zawarł informacje dotyczące Jednostki dominującej.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Jednostki dominującej oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Grupy wraz z wyodrębnionymi częściami spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji. W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy inne informacje nie są istotnie niespójne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii czy sprawozdanie z działalności Grupy zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto jesteśmy zobowiązani do poinformowania, czy Jednostka dominująca sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych oraz wydania opinii, czy Jednostka dominująca w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła wymagane informacje.

Sprawozdanie z działalności Grupy uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania, a Raport Roczny będzie dostępny po tej dacie. W przypadku, kiedy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Raporcie Rocznym jesteśmy zobowiązani poinformować o tym Radę Nadzorczą Jednostki dominującej.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej w trakcie badania pracy, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności Grupy:

- zostało sporządzone zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz paragrafu 71 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim;
- jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o Grupie i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania oświadczamy, że nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności Grupy istotnych zniekształceń.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Grupa zawarła wszystkie informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 Rozporządzenia o informacjach bieżących. Ponadto, naszym zdaniem, informacje wskazane w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Jednostka dominująca sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b, ust. 1 Ustawy o rachunkowości jako wyodrębnioną część Sprawozdania z działalności Grupy.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Grupy są zgodne z prawem i przepisami obowiązującymi w Polsce oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz jednostki dominującej i jej spółek zależnych w badanym okresie zostały wymienione w notcie 5.12 Sprawozdania z działalności Grupy.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy uchwałą Rady Nadzorczej Jednostki dominującej z dnia 23 maja 2019 r. Sprawozdania finansowe Grupy badamy po raz pierwszy.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Krzysztof Maksymik.

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie

wpisana na listę firm audytorskich pod numerem **3355**

w imieniu której działa kluczowy biegły rewident

Krzysztof Maksymik
Biegły Rewident
nr w rejestrze 11380

dr André Helin
Prezes Zarządu Komplementariusza
Biegły Rewident nr w rejestrze 90004

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2020 r.